

Negotov mir v Amanu

Oficirji petih arabskih držav nadzorujejo premirje v Amanu - Palestinci obtožujejo jordanško armado, da je v nekaterih krajih prekršila doseženi sporazum

BEJRUT, 28. sept. (DPA, Reuter, AP, AFP). Jordanski kralj Hussein, predsednik CK palestinskega osvobodilnega gibanja Arafat in tunizijski premier Badi Ladhgam so danes odpotovali iz Kaira, kjer so večeraj sklenili sporazum o prekinitvi sovražnosti med jordansko kraljevsko vojsko in palestinskimi komandosi.

Tunizijski premier Ladhgam bo v Amanu ostal kot predsednik odbora za nadzorovanje izvajanja sporazuma o prekinitvi ognja. V amanskih krogih menijo, da bo kralj Hussein zamenjal vojškega guvernerja Hašema el Madžalija in se odločil tudi za druge ukrepe, s katerimi naj bi ponovno uvedli mir in red v državi.

Oficirji petih arabskih držav so s policijskimi avtomobili danes pregledali več amanskih četir, da bi ugotovili, kako upoštevajo sporazum o prekinitvi ognja. Šef tega nadzornega organa, egiptovski brigadir Abdel Hamid Helmi je po radiu pozval jordanške čete in palestinske komandose, naj se drže sporazuma. Vojaske guverner

Madžali pa je sporočil, da bodo v mestu popoldne ukinitili 4-urno policijsko uro. Še vedno pa je prepovedano uporabljati zasedne avtomobile in taksije in na ulici se ne sme zbirati več kot pet ljudi. Po objavi amanskega radia namerava kralj Hussein ponovno odpreti pošto v mestu. Poštne uslužbe so se že posvle, naj pridejo delat. Jordanski kralj Hussein je v današnjem intervjuju za pariški »Figaro« priznal, da so njegove čete resno podcenjevale palestinsko gibanje. Omenil je, da so Palestinci zgradili oporišča pod zemljo, »pravcarata mest«. Predstavnik palestinskega gibanja je sporočil, da so jordanške čete večeraj napadle njihove položaje ob črti premirja, v bližini Izraela, v Južni Jordaniji. Jordanške čete

njihovem mnenju je sporazum papirnati, palestinski komandosi pa se ne bodo pogajali o svoji prihodnosti. Stiri velika ameriška letala so danes prepeljala v Jordanijo 40 ton hrane in druge pomoči. Ameriški vojaški predstavniki v Tuniziji, odkoder so vzletela letala, so izjavili, da vmes ni bilo nikakršne vojaške opreme.

Napadi palestinskih komandosov

DAMASK, 28. septembra (AFP). Komandosi organizacije Sajka so dvakrat napadli, in sicer 25. in 26. septembra, izraelske enote blizu jezera Hule. Ena skupina je z minometi napadla izraelsko letališče Kales in pri tem, kot je sporočil palestinski radio, na vzletišču uničila dve izraelski letali in več vojaških vozil. Druga skupina pa je podtaknila dinamit v izraelski oficerški klub južno od Ras el Nakure.

O zatiranju zlorabe mamil

ZENEVA, 28. septembra (DPA). V Ženevi se je danes začelo poseben dnevno zasedanje komisije OZN za boj proti mamilom. Razpravljajo o poročilu generalnega sekretarja OZN U Tania, ki opozarja na nevarnost pred naraščajočim zlorabljanjem narkotičnih sredstev. Vsako leto ilegalno proizvedejo na tisoče ton opija, kokaina in hašiša. Računati je, da gre od 90 do 95 odstotkov teh mamil, ki izvirajo v glavnem iz Azije in Latinske Amerike, čez meje, ne da bi jih policija in carinski organi odkrili.

Komisija, sestavljena iz predstavnikov 24 držav, bo na tem zasedanju proučila predloge o zatiranju zlorabe mamil in narkotičnih sredstev na svetu.

KOLIKO JE VREDEN? — Malokdo verjame, da stisk rok na gornji sliki med Jaserjem Arafatom in kraljem Husseinom res pomeni dokončno pomiritev med Palestinci in Jordanci. Nasprotja so preveč globoka, da bi jih lahko rešili s kompromisom. Medtem ko sta si Arafat in Hussein v Kairu stisnili roki, vlada v Jordaniji negotovo zatišje in nihče ne ve povedati, kdaj se lahko znova sprevrže v vihar. Telefoto: UPI

Indijski minister v Beogradu

BEograd, 28. sept. (Tanjug). V Beogradu je danes dopotoval indijski zunanji ministrski minister L. N. Mišra, ki se bo udeležil tripartitnega sestanka ministrov Indije, ZAR in Jugoslavije. Indijski gost so sprejeli član ZIS Miran Mejak in predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve, prisoten pa je bil tudi indijski veleposlanik v Beogradu Riki Džajpal.

Na rednem zasedanju mehanizacije za tripartitno sodelovanje, ki bo 29. in 30. septembra na Bledu, bodo razpravljali o ukrepih za tesnejše gospodarsko sodelovanje med temi državami in o možnostih za poglobitev gospodarskih odnosov s drugimi državami v razvoju.

Nova oblast

Sihanukovo odporniško gibanje organizira infrastrukturo in svojo milico

NORODOM SIHANUK

PHNOM PENH, 28. sept. — Kambojska časopisna agencija poroča, da so enote gibanja za mednarodno osvoboditev Kambojce razbile Lon Nolovo obrambo okrog velikega koncentracijskega taborišča pri Batambangi in osvobodile 40.000 ljudi. Med njimi je mnogo Vietnamcev. Lon Nolov režim jih je nameraval poslati v Južni Vietnam.

Pozornost zbujata tudi sporočila Lon Nolovega poveljstva, ki priznava, da ima na osvobodjenih ozemljih Kambojce Sihanukovo gibanje organizirano oblast. AP opozarja, da je to prvo javno priznanje uradnega Phnom Penha o organizirani opoziciji Lon Nolovemu režimu, da ima Sihanukovo gibanje razvito infrastrukturo in milico. Lon Nolovi predstavniki so namreč doslej zmeraj zanikali poročila o kakršnikoli organizirani opoziciji in stalno ponavljali, da so vsi težave, s katerimi se sooča režim, posledica invazije enot Severnega Vietnama in južnovietnamske narodnoosvobodilne fronte.

Predsednik Saragat pa je poudaril, da je zaradi centralnega položaja na Sredozemlju in njenih funkcij za Italijo življenjskega pomena stabilnost mira na obalah tega morja.

Dve uri pred prihodom Nixona v Rim so izbruhle demonstracije, ki so trajale več ur. Končale so se ob 22. zvečer. Organizirale so jih »študentovsko gibanje« in druge skupine skrajne levice. Aretirali so več kot dvesto ljudi. Dvestopet so jih kmalu izpustili. Med demonstranti in policisti je bilo tudi več ranjenih.

Danes popoldne je predsednik Nixon v Vatikanu obiskal papeža Pavla VI.

Predsednik Saragat pa je poudaril, da je zaradi centralnega položaja na Sredozemlju in njenih funkcij za Italijo življenjskega pomena stabilnost mira na obalah tega morja.

Nixon v Italiji

S Saragatom in Colombom se je pogovarjal o Srednjem vzhodu in o Sredozemlju

RIM, 28. sept. (Reuter). Ameriški predsednik Nixon se je pogovarjal danes s predsednikom italijanske republike Saragatom in premierom Colombom o položaju na Srednjem vzhodu in v Sredozemlju. Italijanski predstavnik je izjavil, da sta se predsednika Nixon in Saragat strinjala, da morajo v iskanju rešitve krize na Srednjem vzhodu vse države spoštovati priznane meje ob zagotovitvi neodvisnosti vseh držav tega območja.

Predsednika sta se strinjala tudi o potrebi, da se najde rešitev problema za palestinske begunce.

Iz večeršnjih kratkih poročil govori obeh predsednikov v palači Kvirinalu je razvidno, da bo položaj v Sredozemlju osrednja tema italijansko-ameriškega pogovora. Oba predsednika sta namreč posebej poudarila to vprašanje.

»Sredozemlje je videlo mnogo vojn in mi želimo, da jih ne bi več bilo,« je dejal predsednik Nixon. Dodal pa je, da bodo imele ZDA v Sredozemlju dovolj sil za ohranitev mira.

Predsednik Saragat pa je

Arafat snubi Arabce

Pozval jih je, naj kot prostovoljci stopajo v palestinske vrste

KAIRO, 28. sept. (MENA). — Vrhovni komandant palestinske revolucije Jaser Arafat je danes objavil deklaracijo, v kateri poziva vse Arabce, naj se kot prostovoljci priključijo v vrste palestinskega osvobodilnega gibanja. O tem poročajo iz Kaira, kjer hkrati tudi pravijo, da je centralni komite palestinske organizacije zadolžil vsa svoja predstavništva v arabskih državah, naj se pripravijo za sprejem prostovoljcev.

Jaser Arafat je idejo o novučenju arabskih prostovoljcev večeraj razložil šefom arabskih držav na konferenci v Kairu in dobil njihovo soglasje.

Arafat je danes dopotoval v Damask, kjer se bo sestal s palestinskimi voditelji v Siriji.

Švedi nudijo svoje čete

STOCKHOLM, 28. septembra. (UPI). Švedski obrambni minister Andersson je danes izjavil, da je njegova država pripravljena poslati v Vietnam čete pod nadzorstvom OZN, če bi to pomagalo končati vojno. V intervjuju za armadni list »Armenyt« je Andersson dejal, da bi se Švedska tako odločila, če bi sovražni strani pristali, da čete OZN nadzorujejo prekinitve ognja, ki bi jo ukazala svetovna organizacija. Po ministrovih besedah so o tem že razpravljali, vendar so sprejeli različne mnenj v zvezi s kakršnokoli akcijo OZN.

Tvegan kompromis

Odmevi na kairski sporazum nihajo med upanjem in dvomom - Še vedno nasprotja med Jordanci in Palestinci

BEJRUT, 28. sept. (Tanjug, AFP). Sporazum, ki so ga sinoči v Kairu podpisali kralj Hussein in Arafat ter voditelji osem arabskih držav, so tu ocenili kot kompromis, kakršnega sta morali sprejeti obe strani zaradi pritiska drugih arabskih držav ter razmer v Jordaniji. Ta sporazum se pravzaprav ne razločuje od zadnjega, ki so ga 15. septembra podpisali z vlado Moneima Rifaia.

Tukajšnji politični opazovalci menijo, da so voditelji osem arabskih držav pri sporazumu upoštevali predvsem to, da je treba narediti konec sovražnostim v Jordaniji in preprečiti nadaljnje poslabšanje položaja — da ne bi pri-

Slo do tuje intervencije. Podprli so palestinsko gibanje in jordanški režim. Očitno ne moreta biti ne prva ne druga stran popolnoma zadovoljni. V sedanjih razmerah pa nista mogli vztrajati pri maksimalnih zahtevah.

Cep rav je ta zadnji sporazum boljši od prejšnjih, saj je pri njem sodelovalo osem arabskih držav, je vendarle plod kompromisov in zaradi tega ni odpravil glavnih nasprotij med jordanškim režimom in palestinskim odporniškim gibanjem. Bojazn, da so možni ponovni spopadi, se nadalje obstaja.

Izraelski tisk je komentiral sporazum med Arafatom in jordanškim kraljem. List »Davar«, ki je blizu vladi, meni, da se sporazum ne bo dolgo obdržal, ker ga najbrž jordanški oficirji ne bodo spoštovali in bodo še veliko bolj nepopolnili kot kralj.

»Lamerhava« piše, da ta kompromis ni rešil nobenega problema, ki se je pojavil v Jordaniji. Po mnenju »Hachofeha« so dogodki v Jordaniji pokazali, da je za prebivalstvo zahodnega (okupiranega) brega reke Jordana ugodnejše, če se neopredeljeno pogodi z izraelsko vlado.

Libijski tisk pa je pozdravil kairski sporazum. List »Al Sa'ar« piše, da so tako prepričani, da se bo sporazum izpolnil, da so se priprave na vojno ustavile. Sporazum so z zadovoljstvom sprejeli tudi v Tuniziji. Tunisijski radio je opozoril na vlogo, ki jo je odigrala tunizijska vlada in na dejstvo, da so tunizijskega premiera Bahija Ladghama imenovali za šefa taborne odbora, ki bo nadzoroval uresničevanje sporazuma.

Ker je v obeh kolektivih glasovalo za spojitve več kot polovica članov kolektiva, je referendum o združitvi obeh podjetij torej uspel.

MARJAN KOS

Pompidou bo obiskal SZ

MOSKVA, 28. sept. (TASS). — Uradno so sporočili, da bo francoski predsednik Georges Pompidou 6. oktobra uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Odzval se bo povabilu predsednika vrhovnega sovjeta in sovjetske vlade, Polja M. Skrebo bo obiskal tudi Novosibirsk, Taškent in Samarkand.

Ponesrečeni zambijski rudarji izgubljeni

MUFULIRA, 28. sept. (UPI). — Predsednik Kaunda je ponoči sporočil, da 89 rudarjev, ki so jih je v petek ponesrečilo v rudniku bakra Mufulira v Zambiji, ne bodo mogli rešiti. Predsednik je po radiu in televiziji razglasil v vsej državi 7-dnevno žalovanje.

Menijo, da so se rudarji, med katerimi so bili tudi trije tuji — Južnoafričan, Anglež in Nizozemec — zadušili v blatu, ki jih je nenadoma zalilo v stranskem rovu.

la in da je sklenjeno premirje dokaj krhko. Izid obratuna v Jordaniji je po tukajšnjih ocenah prinesel Husseinu Pirovo zmago, obenem pa tudi hud diplomatski poraz in nevarno izoliranost v arabskem svetu.

la in da je sklenjeno premirje dokaj krhko. Izid obratuna v Jordaniji je po tukajšnjih ocenah prinesel Husseinu Pirovo zmago, obenem pa tudi hud diplomatski poraz in nevarno izoliranost v arabskem svetu.

la in da je sklenjeno premirje dokaj krhko. Izid obratuna v Jordaniji je po tukajšnjih ocenah prinesel Husseinu Pirovo zmago, obenem pa tudi hud diplomatski poraz in nevarno izoliranost v arabskem svetu.

la in da je sklenjeno premirje dokaj krhko. Izid obratuna v Jordaniji je po tukajšnjih ocenah prinesel Husseinu Pirovo zmago, obenem pa tudi hud diplomatski poraz in nevarno izoliranost v arabskem svetu.

la in da je sklenjeno premirje dokaj krhko. Izid obratuna v Jordaniji je po tukajšnjih ocenah prinesel Husseinu Pirovo zmago, obenem pa tudi hud diplomatski poraz in nevarno izoliranost v arabskem svetu.

Na Irskem so se spet začeli spopadi z vojniki

BELFAST, 28. sept. (AFP, Reuter). Popoldne so se v Belfastu vneli ponovni spopadi, v protestanski četiri je bilo sto mladih z opeko in kamenjem napadli britanske vojske. Demonstranti so postavili barikade iz prevrnjenih vozil, več avtomobilov pa so zažgali. Proti demonstrantom, ki se jih je nabralo že 3000, so vojske uporabljale gumijaste nabojne in solzilni plin. Poškodovanih je bilo 60 vojakov in 39 policistov, 47 demonstrantov pa so aretirali. V Belfastu trajajo spopadi že tretji dan.

SLAVKO FRAS

Uresničevanje sklepov

O kmetijstvu je bilo veliko razprav, pravijo kmetovalci in sprašujejo, ali bodo sklepi in resolucije tudi uresničeni. Podoba je, da bodo — če ne vsi — vsaj tisti, ki jih je moč uresničiti že zdaj oziroma v določenih razmerah. To je pokazal pogovor z novinarji časopisov, radia in televizije, ki je bil pred dnevi pri centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije, potrdile pa so tudi razprave na posvetih komunistov s kmetijskih območij naše republike.

Dosedanje ocene, kako uresničujemo resolucijo konferencie Zveze komunistov Slovenije, ki jo je sprejela na drugi seji, so zelo različne. Nekateri menijo, da smo naredili že veliko, drugi pa trdijo, da še ni nič naredjenega. Takim ocenjevalcem je težko očitati površnost ali pristranost. Komunisti in drugi občani, predvsem kmetje, ocenjujejo uresničevanje resolucije po okolju, v katerem živijo in delajo. V nekaterih krajih je bilo narejenega že mnogo, drugod pa malo ali celo nič.

Na posvetovanju komunistov o kmetijskih vprašanjih pri medobčinskem svetu Zveze komunistov Slovenije za Pomurje se sekretar Miro Zupančič ni strinjal z mnenjem, da resolucije republiške konferencie Zveze komunistov še re uresničujemo. Meni je, da takšne razlage lahko povzročajo med komunisti malodušje. Dejal je, da lahko našteje 21 pomembnejših ukrepov, ki jih nakazuje resolucija in so bili na njihovem območju že uresničeni ali jih uresničujemo. Seveda pa še zdaleč ni napravljeno vse, kar je treba narediti. Pri kmetijsko industrijskem kombinatu Pomurka so uvedli tako organizacijo, ki naj bi kmetom omogočila ustrezno samopravljanje. Ta organizacija pa še ni našla ustreznih vsebine dela.

Tudi drugod že uresničujemo resolucijo republiške konferencie ZK Slovenije ali vsaj razpravljajo, kaj bo treba napraviti. Niso pa vsi komunisti istega mnenja. Nekateri delajo, kot bi želeli nasprotovati. Zato se sklepi počasi uresničujejo ali prihaja celo do nesporazumov.

Za uresničitev resolucije se je, tudi zavzela komisija za družbeno ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri CK ZK Slovenije. Meni, da je treba naloge razdeliti kar najbolj natančno. Po šestih mesecih, ko naj bi CK ZKS razpravljal o izpolnitvi nalog, naj ne bi le ugotavljali, kaj je bilo narejenega in kaj ne, temveč kdo ni opravil svoje naloge. Oceniti bo treba delo komunistov v republiških organih in obinskih ter delovnih organizacijah. Za vsako nalogo mora nekdo odgovarjati, delajo pa lahko povezano. Naloge bodo razdelili na prihodnji seil centralnega komiteja ZKS. Zato lahko pričakujemo, da se bodo komunisti tudi zavzeli za njihovo uresničevanje.

JOŽE PETEK

Pogovori v zvezni skupščini

Parlamentarce ZRN so seznanili z našim družbenim razvojem

BEograd, 28. sept. (Tanjug). — V zvezni skupščini so bili danes pogovori med delegacijama parlamenta ZR Nemčije in zvezne skupščine. Delegacija sta vodila predsednik Bundestaga Kai Uwe von Hassel in predsednik zvezne skupščine Milentije Popović.

Predsednik zvezne skupščine Milentije Popović je med drugim govoril o tem, da se stiki med državama razvijajo ugodno na vseh področjih in izrazil upanje, da bo sedanji obisk predstavnikov Bundestaga prispeval še k izboljšanju jugoslovansko-zahodnonemškega sodelovanja.

Predsednik Bundestaga Kai Uwe von Hassel se je zahvalil za prisrčen sprejem v Jugoslaviji in poudaril, da predstavniki parlamenta ZRN dajejo temu obisku velik pomen.

Med pogovorom so se gostje seznanili z osnovnimi značilnostmi našega družbenega razvoja. Člani parlamenta so se zlasti zanimali za delo organov v federaciji in republikah, za njihov medsebojni odnos in pristojnost. Prav tako je bilo govora o ekonomskih stikih med državama.

Člani parlamenta ZR Nemčije so imeli dopoldne tudi posebne informativne pogovore. Podpredsednik zvezne skupščine Blažo Djurić in drugi funkcionarji skupščine so seznanili goste z našim skupščinskim sistemom in z nekaterimi problemi našega notranjega razvoja.

Predsednik zvezne skupščine Milentije Popović je priredil kosilo za goste iz ZR Nemčije. Med kosilom sta Milentije Popović in Kai Uwe von Hassel izmenjala zdravila.

Pogovori Stoph-Gomulka

VARŠAVA, 28. septembra (APA). — Predsednik vlade NDR Willi Stoph se je nekaj dni mudil na neuradnem obisku na Poljskem na povabilo CK združene delavske partije in vlade. V tem času se je sešel s prvim sekretarjem poljske partije Wladyslawom Gomulkom in se z njim pogovarjal o raznih vprašanjih.

ODLIKOVANJE ZA BORISA ZIHERLA — Predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher je nocoj izročil članu sveta, federacije akademiku Borisu Ziherlu red junaka socialističnega dela, s katerim ga je odlikoval predsednik republike Josip Broz Tito ob njegovi 60-letnici za dolgoletno uspešno revolucionarno delo. Na sliki: Edvard Kardelj čestita odlikovancu. Foto: E. Seihaus

25 ELEKTROTEHNE
LET LJUBLJANA

Velike razlike v osebnih dohodkih

Neutemeljene razlike med posameznimi panogami - Do-
hodki v negospodarstvu večji in tudi hitreje naraščajo

O osnutku republiškega zakona o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov v zadnjem času veliko razpravljamo. Namen tega zakona bi bil, zagotoviti ne le tako globalno delitev na osebno porabo in akumulacijo, kakršno narekuje potrebe gospodarskega razvoja, ampak tudi ustrezno strukturo sredstev za osebne dohodke — ob spoštovanju načela delitve po delu in po doseženih rezultatih dela — ter preprečevati velike in neupravičene razlike med osebnimi dohodki delavcev z enakimi ali podobnimi kvalifikacijami. Ob razpravah o tem zakonskem osnutku je zanimivo in poučno pogledati, kaj nam povedo najnovejši statistični podatki o gibanju osebnih dohodkov po področjih in panogah dejavnosti v Sloveniji.

V juniju in juliju so osebni dohodki hitreje naraščali kakor prejšnje mesece. V teh dveh mesecih so bili kar za 21 oziroma 22 odstotkov nad lanske ravni v istem času. Po obračunu za julij (z izplačili pretežno v avgustu) je znašalo povprečje za Slovenijo 1.438 din (1.407 din v gospodarstvu in 1.624 din v negospodarstvu). Po juliju, obračunu ni bilo v Sloveniji nobene panoge, ki bi imela nižje povprečje kot 1.000 din (julija je bilo najnižje v tekstilni industriji 1004 in v industriji usnja in obutve 1.092 din). Po drugi strani je imela v tem mesecu zdaleč najvišje povprečje v gradbeništvu panoga projektiranje, namreč 2.928 din.

Ker so gibanja v posameznih mesecih po panogah zelo različna je treba za letošnje razdobje primerjati tudi daljše razdobje. Za prvih sedem mesecev (januar — julij) je znašalo letošnje povprečje za vse dejavnosti 1.296 din, in sicer za gospodarstvo 1.257 din, kar je za 18 odstotkov več kakor lani v istem obdobju, za negospodarstvo pa 1.519 din, kar je za 20 odstotkov več kakor lani. Čeprav so hkrati občutno naraščali življenjski stroški, so realni osebni dohodki, upoštevajoč indekse cen življenjskih stroškov, narasli za okrog 5 odstotkov, kar pomeni, da so se osebni dohodki hitreje povečevali kakor življenjski stroški.

Primerjava letošnjih in laniških povprečij osebnih dohodkov za posamezne dejavnosti in panoge pa nam v mnogih primerih ne daje prave podobe gibanj. V nekaterih panogah, kjer so lani osebni dohodki hitreje naraščali kakor drugod ali pa so zaostajali, je letošnje naraščanje po večini skromnejše ali v drugem primeru občutnejše. Zato je za primerjavo boljše vzeti dvoletno razdobje. V naslednji razpredelnici je navedeno letošnje sedemmesečno

	povprečje jan. — julij 1970	povečanje nasproti letu 1968 v odstotkih
gospodarstvo	1.257	35,8
negospodarstvo	1.519	38,6
industrija	1.218	32,5
kmetijstvo	1.132	40,8
gozdarstvo	1.301	44,1
gradbeništvo	1.292	45,5
promet	1.369	39,4
trgovina	1.443	37,5
gostinstvo	1.174	36,8
obrt	1.203	35,5

Ne le spremembe v letošnjem letu, tudi gibanja v zadnjih dveh letih kažejo, da osebni dohodki v negospodarstvu niso samo precej večji kakor v gospodarstvu, ampak da tudi hitreje naraščajo. Pri medsebojni primerjavi povprečij je treba seveda upoštevati, da so razlike po večini utemeljene v razlikah kvalifikacijske sestave zaposlenih.

Med gospodarskimi dejavnostmi izkazuje najskromnejše naraščanje industrija, namreč v dveh letih za komaj 32,5 odstotka, medtem ko je povprečje v kmetijstvu, gozdarstvu in gradbeništvu naraslo za 41 do 45 odstotkov. Med industrijskimi panogami imajo najvišje odstotke povečanja povprečja proizvodnja električne energije (39,4 %), in lesna industrija (38,4 %), najnižje pa črna metalurgija (22,8 %) in tekstilna industrija (26,8 %). Občutno naraščanje osebni dohodkov v gozdarstvu in lesni industriji je mogoče tolmačiti z dejstvom, da so v teh dveh panogah najbolj zvišali cene. Z neupravičeno visokimi cenami so tudi v gradbenih panogah

omogočili občutno zvišanje osebnih dohodkov, tako v gradbeni projektantski panogi v zadnjih dveh letih za 46 odstotkov (in to ob absolutno najvišjem povprečju) ter v gradbeni operativni za 42 odstotkov.

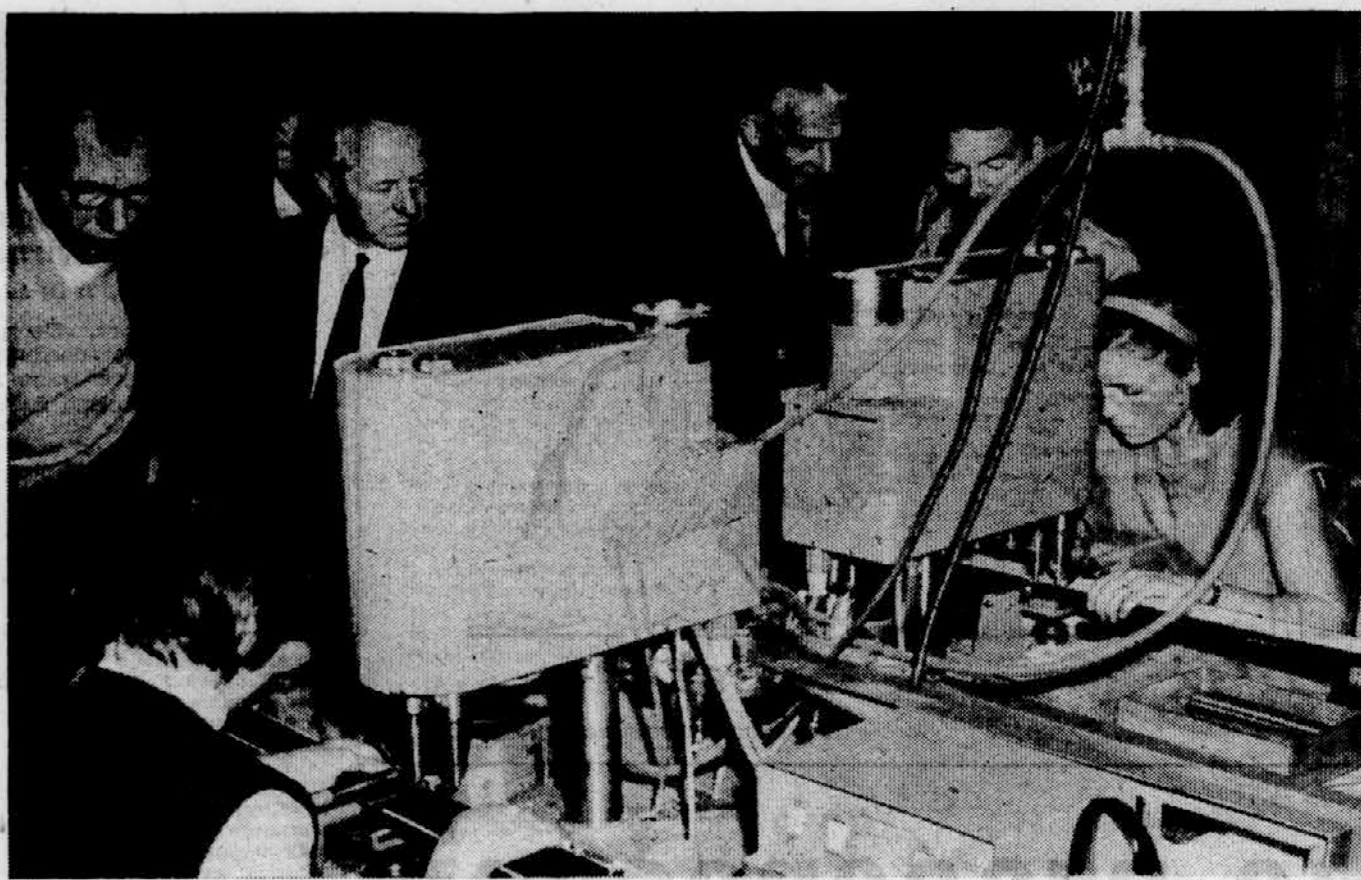
Med prometnimi panogami je v dveh letih naraslo povprečje pri železnici za blizu 45 odstotkov, s čimer je v glavnem nadomestilo prejšnje zaostajanje. Močno so narasli tudi povprečni osebni dohodki v zračnem prometu (za 44 odstotkov) in v mestnem prometu (za 45 odst.).

V negospodarstvu so najpomembnejše spremembe osebnih dohodkov v solstvu, kjer zdaj popravljajo prejšnje zaostajanje. Za celotno solstvo znaša letošnje sedemmesečno povprečje 1.569 din, kar je za 46,6 % več kakor pred dvema letoma. V osnovnem solstvu je povprečje pri 1.408 din, celotno pa 1.749 din za 42,4 % in v visokem solstvu pri 2090 din za 43,5 % višje.

Skromnejše je povečanje povprečja osebnih dohodkov v zdravstvu, kjer znaša pri 1.412 dinarjev le 31,0 %. Socialno zavarovanje izkazuje za letošnje povprečje 1.502 din in povečanje za 36,6 %. Visoko povprečje 1.816 din v bankarstvu je za 43,6 % višje kakor pred dvema letoma. Nam omenimo še spremembe v državnih organih. V republiških organih znaša letošnje povprečje 2.019 din s povečanjem za 3,5 % in v gradbeništvu pri 1.824 din s povečanjem za 38,7 %. Seveda je pri povprečjih osebnih dohodkov upoštevati strukturo zaposlenih po kvalifikaciji.

Največje in najpogostejše so razlike med osebnimi dohodki pri delovnih organizacijah v negospodarstvu, ki so v mnogih primerih občutne, hkrati pa neutemeljene. Tega pa nam statistika žal ne prikaže.

FRANCE SEUNIG

SVICARJI V ELANU — Te dni si je več kot sto predstavnikov velikih, srednjih in majhnih trgovskih podjetij iz Švice ogledalo tovarno »Elanu« in se zanimajo tudi za številne podrobnosti v proizvodnih obratih. Švica je najpomembnejši kupec »Elanovih« smuč, saj so jih letos kupili za več kot 800.000 dolarjev.

Foto: Franc Kolman

Kmalu drugi v Evropi

Po rekonstrukciji bodo v »Elanu« izdelali 300.000 parov smuč na leto - Ugodne perspektive za večjo proizvodnjo ter izvoz čolnov in telovadnega orodja

V tovarni športnega orodja »Elanu« v Begunjah na Gorenjskem bodo letos zaključili rekonstrukcijo, ki so jo začeli že lani. Računajo, da bi že do prvomajskih praznikov gradbeni delavci in monterji zapustili tovarno, tako da bi se pred poletjem v novih oddelkih in na novih strojih šli v poskusno obratovanje. Če ne bo prišlo do nepredvidljivih zaprek, se bodo predvidevanja vodstva tovarne »Elane« nedvomno uresničila.

Rekonstrukcija »Elane«, ki so jo podprle mednarodna banka za obnovo in razvoj ter domače banke, pomeni vsakor pomemben korak na preji za to podjetje. Če samo pomislimo, da se bodo koristne površine v proizvodnih obratih povečale od približno 4000 kv. metrov na okrog 11 tisoč kv. metrov, torej za 7-črtni kv. metrov; v tem se zrcali velik razvojni korak. Seveda pa ni pomembno samo povečanje proizvodnih prostorov, v katerih bo podjetje lažje razvilo sodobno tehnologijo in proizvodni proces, marveč so prav toliko ali še bolj pomembni moderni stroji, ki

bodo tovarni omogočili še večjo proizvodnjo, produktivnost dela in nadaljnje izboljšanje kvalitete. Dvorana za proizvodnjo smuč je dobila večji prizidek, posvemo novi objekti pa so zgrajeni za proizvodnjo telovadnega orodja, čolnov in kovinske delavnice. In slednjim je tu še novo upravno poslopje, ki bo nadomestilo že davno odsluženo, skoraj 30 let stare in povsem neustrezne barake.

Letos bo »Elanu« izdelal približno 230.000 parov smuč in okrog 1300 čolnov, dosegli pa bodo več kot 50 milijonov bruto dohodka, v katerem je izvoz zajel z dobrima dvema milijonoma dolarjev. S tem je podjetje letos preseglo v realizaciji in izvozu lanske rezultate za okrog 20 odstotkov. Seveda pa odpira rekonstrukcija znatno večje in boljše razvojne možnosti, tako v proizvodnji kot tudi v izvozu in prodaji na domačem trgu.

V podjetju računajo, da bodo do prihodnje leto izdelali okrog 350.000 parov smuč, v polni meri pa bo odsevala rekonstrukcija leta 1972, ko že planirajo letno proizvodnjo blizu 300.000 parov smuč.

Prav tako bodo močno povečali proizvodnjo čolnov, za katere je vse večje povpraševanje v skandinavskih državah. Podjetje s sredstvi amortizacije gozdov komaj pokriva stroške vzdrževanja v gozdovih družbenega sektorja, v gozdovih zasebnega sektorja pa niti tega ne. Vse, kar smo naredili od sedaj, je v veliki meri šlo na račun nizkih osebnih dohodkov kolektivov.

Pri ogledu teh gozdov smo se prepričali, da kmetijski gozdovi zaradi streljanja propagajo, da pa odlično prirastajo zeleni bor, topol, rdeči bor in mesecen. Glede na to, da je v neposredni bližini tovarne celuloze in papirja Krško, bi bilo res škoda, da teh visokorodnih rastišč ne bi izkoristili.

Upamo, da bomo nekaj denarja dobili iz republiškega

lut, leta 1972 pa bi se ob celotni realizaciji 70 do 80 milijonov tudi izvoz povzpela na več kot 3 milijone dolarjev. S temi rezultati pa se bo največja jugoslovanska tovarna športnega orodja povzpela tudi med najpomembnejše izvoznike lesne industrije.

V »Elanu« sodijo, da so znatne možnosti tudi za prodajo telovadnega orodja, tako doma kot v tujini. Pogovori predstavnikov »Elane« s kupci iz Švice, ZDA, Kanade, Avstrije, ZRN in drugih dežel kažejo, da se povsod močno zanimajo za telovadno orodje iz tovarne, čeprav imajo v »Elanu« prav pri teh izdelkih zaradi razmeroma visokih cen domačega materiala (železo itd.) dokaj težav s formiranjem konkurenčnih cen. Vendar pa v »Elanu« sodijo, da se po rekonstrukciji tudi telovadnemu orodju odpira dobra perspektiva in bi lahko letno izdelali vse potrebno orodje za opremo 450 do 500 telovadcev.

V dveh ali treh letih bodo v »Elanu« lahko polno razvili vse nove zmogljivosti. Računajo, da bodo že prihodnje leto izvozili za približno 2,5 milijona dolarjev izdelkov, predvsem — kot doslej — na tržišče konvertibilnih va-

IGOR PRESERN

Poletje v jeseni

TITOGRAD, 23. septembra (Tanjug) — Turistični kraji v Crnogorskem primorju imajo te dni še okrog 15.000 gostov, večinoma tujcev. Največ jih je iz Italije, Budvi, Petrovcu in Ulecinju. Letošnje septembarsko vreme je zelo ugodno za turiste.

Nekateri hoteli in drugi gostinski obrati so sicer zaprli vrata, vendar organizatorji turizma niso pokazali dovolj poslovne misli, da bi podaljšali sezono. V Budvi so bile hotelske septembarske cene enake tistim v juliju in avgustu, za oktober pa je predvideno nekaj popustov. Oktobra bodo zaprli več hotelov; odprti bodo samo tisti, ki so pripravljani za zimski turizem.

Pospesiti sodelovanje

SPLIT, 28. sept. (Tanjug). — V Avstriji bodo v kratkem zmanjšali uvozne davke na blago, uvoženo iz Jugoslavije. To bo verjetno prispevalo k zmanjšanju jugoslovanskega primanjkljaja v blagovni izmenjavi s to državo, so ugotovili na dvodnevem za sedanjost mešanega odbora ju goslovanske in avstrijske goslovanske zbornice, ki se je danes končalo v Splitu. Na njem so govorili tudi o tem, da bi bilo treba pospesiti pretok kapitala z ene in druge strani.

Razpravljali so tudi o večjem sodelovanju republiških zbornic Slovenije in Hrvaške z goslovanskimi zbornicami v Avstriji, tako da bi na podlagi novih dogovorov povečali maloobsejni promet med sosednjima državama.

Se bo »Tonosa« rešila težav?

Znano je, da je bilo podjetje »Tonosa« že leto dni pod prisilno upravo. Letošnji podatki oziroma poročila o poslovanju in doseženih uspehih ter uveljavljeni ukrepi v prvem polletju vživajo optimizem, da se bo delovni kolektiv rešil iz zgage. Bilančni podatki za prvo polletje namreč kažejo, da so izdatki v višini 587 milijonov dinarjev enaki dohodkom.

V tretjem trimesečju letos je podjetje pripravilo proizvodni načrt za leto 1971, ki bo vseboval nekoliko širši asortiman proizvodov, zlasti v nogavičarstvu za izvoz. Ta posej, ki zajema 300.000 parov dokolenk in žabic, bo omogočil podjetju ustvaritev lastnega deviznega sklada za nadaljnjo modernizacijo strojne parka. Podjetje pa se tudi, prav na podlagi tega proizvodnega programa, že pogovarja s podjetjem »Pletenina« iz Ljubljane o medsebojnem proizvodnem sodelovanju, predvsem v civilskem obratu. Prav tako pričakuje v »Tonosi«, da bi se šiviljskim kombinatom »Pekov« tudi v trgovski mreži sodelovali in bi svoje nogavičarske proizvode prodajali skupaj s čevlji omenjene tovarne.

I. A.

Kaj bo z »Modnimi oblačili«?

Občinska skupščina Ljubljana-Bežigrad je na zadnji seji sklenila, da ne preneha s prisilno upravo v podjetju »Modna oblačila« v Ljubljani, ki traja že leto dni, saj po dosedanjih podatkih upniki ne bodo mirovali in bodo novosti terjali svoj denar.

Periodični obračun za prvo polletje letos kaže 26.484 dinarjev izgube. Vzroki nastale izgube tičijo še vedno v proizvodnji, saj je bilo tu za 293.293 dinarjev izgube, medtem ko je trgovska mreža po izračunih izkazala 266.809 dinarjev presežka.

Dasiravno bo na predlog občinske skupščine prisilna uprava v »Modnih oblačilih« do nadaljnjega še obstajala, pa se že kažejo nekatera ugodna znamenja. Zlasti se je za delovni kolektiv in njegovo proizvodnjo začelo zanimati izvozno-vozno podjetje »Jugotekstil«.

I. A.

Siva stanovanjska perspektiva?

Na nedavnem posvetu o stanovanjskih problemih, ki ga je pripravila mestna konferenca SZDL v Ljubljani, se je eden izmed govornikov dotaknil tudi vse bolj pereče stanovanjske problematike mladih ljudi in mladih zakoncev. Če zasluži mlad delavec mesečno na primer 1500 din, kar je že lep osebni dohodek, in če od svojega dohodka namenja za stanovanje kar tretjino (t. j. 500 din), bi moral pri sedanjih cenah za dvosobno stanovanje s 60 kvadr. metri stanovanjske površine, ki velja v Ljubljani že približno 100.000 dinarjev, varčevati nič manj kot — 27 let (!). No, v praksi sicer ni tako hudo, saj je le malo ljudi, ki bi lahko sami zbrali ves denar za stanovanje, večini namreč pomagajo s posojili delovne organizacije in banke. Kljub temu pa primer dovolj resno opozarja na nič kaj razveseljevalne perspektive mladih ljudi, ki si želijo ustvariti svoj dom. Jedro vseh problemov se vrti okoli vedno višjih in močno nestabilnih cen stanovanj, sprito katerih mnogi mladi delavci s svojimi precej »stabiliziranimi« osebnimi dohodki marsikje res ne vidijo izhoda iz zgage. Vsekakor problematika mladih zakoncev znova opozarja tudi na potrebno gradnjo najemnih stanovanj, ki lahko takim ljudem vsaj za nekaj prvih let, dokler ne prebrodijo največjih materialnih težav, nudijo ustrežno zavetje.

I. P.

Premog za četrtno dražji

Strokovne službe v srednjebosenskih rudnikih Kakanj, Breza, Zenica in Bila te dni pospešno analizirajo trišče. Na podlagi tistega, kar je bilo slišati na seji centralnega delavskega sveta srednjebosenskih rudnikov, bodo predvsem zanesljivo premog s 1. januarjem — če že ne prej — podražili povprečno za 25 odstotkov. Pričakujejo, da bodo isto storili tudi rudniki v Banovicih.

— Mi vemo, da je takšen ukrep v sedanjem položaju zelo nepopularen, vendar smo prisiljeni zvišati ceno premaga, ki je tudi zdaj nižja od predprelovske za 2 odstotka — so dejali na seji centralnega delavskega sveta srednjebosenskih premogovnikov. Samo od lani se je cena janskega lesa povečala za 100 odstotkov, eksploziv in domače opreme za 20 odstotkov itd.

Osemmesečna izguba srednjebosenskih rudnikov znaša 6 milijonov 600 tisoč dinarjev. Od tega odpade polovico za razlike v ceni reprodukcijskega materiala. Trdijo tudi, da so rudarji letos delali mnogo bolj kot lani. Za ilustracijo navajajo podatek, da so v osmih mesecih nakopali 115.000 ton več premoga kot v istem obdobju lani, in sicer s 600 manj zaposlenimi rudarji. Produktivnost je večja za 6 odstotkov — piše »Politika«.

200 tisoč dolarjev za kunce

Kunci bodo prinesli letos Medjimurju, enemu izmed najmanj razvitih območij Hrvaške, okrog 200.000 dolarjev. Samo v prvem polletju so kmetijsko gospodinjstva med rekama Muro in Dravo poslala v tujino, največ v Italijo, okrog 110.000 kg kunčjega mesa. Ko operanti iz Pavlova, Preloga, Gorjana in drugih medjimurskih krajev so tako dobili 200 tisoč dinarjev. Živnorojski strokovnjaki menijo, da je v Medjimurju mogoče brez kakršnihkoli družbenih naložb v zelo kratkem času organizirati proizvodnjo kunčjega mesa v velikem obsegu — v vrednosti od 4 do 5 milijonov dolarjev — s čimer bi zagotovili eksistenco mnogim prebivalcem, ki se zdaj odpravljajo v tujino s trebuhom za kruhom ali pa delajo na gradbiščih širom po Jugoslaviji. Medjimurci pravijo, da bi zaradi reje kuncev bilo treba urediti še nekatera vprašanja v zvezi s kreditiranjem in izvozom, kar je pri nekaterih drugih kmetijsko-živilnorojskih dejavnostih že rešeno.

Večji dohodek v nasadih

Gozdno gospodarstvo Brežice je zasadilo 500 ha topolovih plantaž in 400 ha intenzivnih nasadov iglavcev - Večji prirastek zagotavlja tudi večji dohodek

Gozdno gospodarstvo Brežice si prizadeva, da bi čim več ekstenzivnih kmetijskih gozdov pogozdilo z intenzivnimi nasadi. V ta namen so že zasadili 500 hektarov topolovih plantaž in 400 hektarov intenzivnih nasadov iglavcev.

Predstavnik gozdnega gospodarstva Brežice so povedali, da je na območju njihovega gozdnega gospodarstva okoli 9000 hektarov slabo zaraščanih kmetijskih gozdov. Večina teh gozdov je v nižjih predelih na boljših rastiščih, ter v bližini prometnih šol in večjih potrošnikov. Računajo da so pri rasti iz teh gozdov 0,5 do 1 kubnega metra na hektar letno. Letni etat iz teh gozdov je 7000 kubnih metrov. V primeru, da bi bil ves les

prodan bi bil letni bruto dohodek iz teh površin le okoli 650.000 din.

Marijan Hladnik, vodja gojitveno načrtovalnega sektorja pri GG Brežice je dejal: »S pogozditvijo teh površin bi bilo mogoče doseči prirastke 15 do 20 kubnih metrov na hektar letno, kar bi bilo skupno okoli 160.000 kubnih metrov lesa. Letni bruto dohodek pa bi v tem primeru narasel na 42 milijonov dinarjev. Od omenjenih količin lesa bi bilo 70

odstotkov iglavcev (iglavci na našem območju odlično prirastajo), kar bi bilo za vršno celuloze in papirja v Krškem — velikega pomena. Računamo, da bi se z zasadijenimi omejenimi površin povečala proizvodnja 5 do 6 krat.

Direktor GG Brežice Ivan Videnič je povedal naslednje: »V planu imamo pogozditi 600 hektarov letno. Plan bi tako realizirali v 15 letih. Za realizacijo teh načrtov bi za letne stroške osnovanja in vzdrževanja teh nasadov potrebovali 600.000 dinarjev. Povedati moram, da tega denarja še nimamo.

Upamo, da bomo nekaj denarja dobili iz republiškega

sklada. Podjetje s sredstvi amortizacije gozdov komaj pokriva stroške vzdrževanja v gozdovih družbenega sektorja, v gozdovih zasebnega sektorja pa niti tega ne. Vse, kar smo naredili od sedaj, je v veliki meri šlo na račun nizkih osebnih dohodkov kolektivov.

Pri ogledu teh gozdov smo se prepričali, da kmetijski gozdovi zaradi streljanja propagajo, da pa odlično prirastajo zeleni bor, topol, rdeči bor in mesecen. Glede na to, da je v neposredni bližini tovarne celuloze in papirja Krško, bi bilo res škoda, da teh visokorodnih rastišč ne bi izkoristili.

Upamo, da bomo nekaj denarja dobili iz republiškega

Dogovor tudi v Srbiji

BEograd, 28. sept. (Tanjug) V Beogradu so nedavno podpisali dogovor o dopolnilnem financiranju osnovnega izobraževanja na manj razvitih območjih Srbije, s katerim so zagotovili 27 milijonov dinarjev, predvsem za zvišanje osebnih dohodkov učiteljev. Podoben dogovor v izobraževanju so doslej sklenili le v Sloveniji.

R. O.

Mnenje in kritika

Še vedno: demokracija

Približuje se čas novih javnih razprav o političnem sistemu. Ni pa še dovolj razjasnjeno, v kateri temeljni smeri naj te razprave tečejo. Včasih jih prevleče zožujoča na nekaj ožjih in ločenih izsekov: interesne skupnosti, delegatski sistem, odnosi v federaciji in podobno.

Nasla družba je tako dozorela, ima take dobre in slabe izkušnje, da je nujno razpravljati o temeljnih sistemih. Ni sporno, da so ti temelji dela, delovni človek, samoupravljanje, in socialistična demokracija. Je pa še močno nerazčiščeno, kaj naj v sodobnih jugoslovanskih in slovenskih pogojih pomenita samoupravljanje in socialistična demokracija, kakšne konkretne oblike in vsebine naj dobiva v bližnji prihodnosti.

Obstoječe namreč tri struje mnenj: po prvi je v našem političnem sistemu še preveč demokracije; po drugi naj ostanemo pri dosedanjem, v z manjšimi popravki; po tretji so že povsem zreli pogoji za bolj celovit in korenit napredek samoupravljanja in socialistične demokracije (in tem mnenju se priključujemo).

V naslednjem bi rad orisal le nekaj takih teoretskih in konkretnih vprašanj, ki bi lahko ostala preveč v senci (pomembni so tudi že omenjeni izseki, toda morajo biti osvetljeni v perspektivi razvoja celotnega sistema).

I. Osrednje razpotje socialistične demokracije pri nas

Verjetno je naše osrednje politično razpotje: kako samoupravljanje in socialistično demokracijo zgraditi do vrhne, nad osnovnimi delovnimi celicami: kako omogočiti, da širši krog delovnih ljudi vpliva na odločitve na občinski, zlasti pa nacionalni, republiški in zvezni ravni.

Seveda samoupravljanje v osnovnih enotah ni in nikoli ne bo nepomembno niti dokončno urejeno. Toda tu je že doslej toliko uresničeno, da se je težko vrniti nazaj. Glede slabosti v osnovnih celicah samoupravljanja pa so se zganile v ZK, v sindikatih in v znanosti že toliko pomembne sile, da stvar ne bo tonila v pozabo.

Drugega je s samoupravljanjem in socialistično demokracijo na višjih nadstropjih: tu so v zadnjih letih dozoreli novji pogoji in nujne potrebe, narejena pa je bilo precej manj kot na osnovni ravni. V uradni razpravi je vse do danes ostajal ta del socialistične demokracije v glavnem v senci, kot da so zadostni le manjši popravki.

Zato je nujno postaviti ta del sistema dosti bolj v ospredje in ga zgraditi bolj temeljno. Ni zadostna predstava, da je danes širšo graditev samoupravljanja nujno meji samo na gospodarstvo, ne pa jo razširjati tudi na izrazito politično področje. Koristno bo, vendar še daleč ne dovolj, če bodo na primer delovne organizacije dobile več besede v banknem in zavarovalniškem in grostičnem področju, pri raznih občinskih, republiških in zveznih skladih. Toda v širšem družbenem pa tudi v ekonomskem življenju bomo zašli v nerešljive težave, če bomo samoupravljanje gradili samo na ožjih ekonomskih odsekih, pustili pa za stare oblike na širšem političnem področju. Očitno je in bo vedno nujno, da izraziti obliki organ — kot so skupščine, organi SZDLJ — razpravljajo o obeh ekonomskih

(1) vpršanjih, kar vpliva tudi na ožje gospodarske odnose. Zato dograjevanje samoupravljanja tudi v sedanjih pogojih ne more zajeti samo ožja področja gospodarstva, ampak tudi občo politično zgradbo.

Ta neposredna zveza med občo politiko in gospodarstvom je bila zelo vidna tudi v zadnjem desetletju gospodarskega razvoja. Delitev in integracija dela se prav v zadnjih letih skoraj vsakodnevno širi tako v slovenskih in jugoslovanskih kot evropskih razmerah. Zato je vse bolj prazna predstava, da je skoraj vsa vsebina gospodarskega samoupravljanja in socialistične demokracije v podjetjih, občinah in ožjih ekonomskih vejah, da pa je vse, kar se dogaja v širših političnih organih republike in zveze le manj pomemben dodatek. Pogledno več kot desetletno zelo otipljivo izkustvo: dohodek mnogih, morda celo večine podjetij in delovnih ljudi v Sloveniji in Jugoslaviji kaj malo odvisi od dejanske učinkovitosti njihovega dela: že dolgo dobivajo eni precej več, drugi precej manj kot zaslužijo. Glavni vrok temu je verjetno nezadostno usmerjanje v zvezi in deloma v republiki, saj enkrat dopuščajo gospodarsko zamrznil in drugič inflacijski enkrat dopuščajo preveč uradniškega rezanja in drugič preveč stitbeje v domačem gospodarstvu in v odnosih s tujino; ni zadostnih ukrepov, ki bi poljali k prerazdelitvi.

Za uspešno vodenje ni edini pogoj doslednost demokracije, ampak tudi strokovnost voditeljev in podobno. Toda uravnovešena in čujčeta atmosfera, ki jo ustvarja razvita demokracija, je vedno nujna, da bi sposobni voditelji in strokovnjaki uporabljali strokovnost in sposobnost za objektivno utemeljene odločitve, ne pa da jih porabijo za iskanje luknj v zakonih in za preiščevanje nasprotnih skupin.

Izhod ni v prenosu več sredstev v zvezo in republiko, ampak tudi v večjem sodelovanju širšega kroga ljudi v usmerjevalni dejavnosti zveze in republike. Delovni ljudje niti v svojih delovnih organizacijah ne bodo ustrezno razpolagali z večjim delom dohodka, če ne bodo vplivali tudi na obče usmerjanje delitve, kar je tudi (ne samo) nujen pogoj ustrezne delitve v temeljnih celicah. Pri

vse večji delitvi dela je tudi usoda vsakogar vse bolj odvisna od kvalitete usmerjanja na višjih ravneh. Pomen tega usmerjanja bo neprestano rasel v bodočem vse hitrejšem gospodarskem napredku in v vse širšem sodelovanju pri nas, v Evropi in v svetu. In omenjamo: kvaliteta tega usmerjanja je bila premajhna, ker je bilo odločanje v gospodarstvu, v kulturi in drugod preveč zoženo na ožje skupine in posameznike. Celovitost političnega sistema torej neposredno zahteva tudi hitrejša rast družbene delitve dela in višja integracija.

V Sloveniji in Jugoslaviji bi dali dosti večji prispevek mednarodnemu sodobnemu in napredku, če bi dosledno zgradili vse nujne in možne podlajše samoupravljanja do republiških in zveznih ravni. V veliki krizi so najpomembnejše politične oblike sodobnega sveta: mešanska demokracija, stalništni etatizem in njune mešanice v tako razvitih kot v nerazvitih deželah. Zaradi te krize je jugoslovanski samoupravni eksperimenta živo prisoten in napredni politični misli vsega sodobnega sveta, kadar išče novih poti. V razviti samoupravni demokraciji bi bili ljudje organizirani po najnaprednejšem življenjskem načelu, po svoji temeljni delovni dejavnosti. V taki povezavi bi se lahko veliko bolj stalno pretakale pobude, kritika in kontrola od spodaj navzgor, usvajalo bolj zdravo družbeno ravnotež

Kairski sporazum

Pogajna točka sporazuma, ki sta ga sklenila v Kairu kralj Hussein in Jaser Arafat, je, kot kaže, uveljavljena. V Ammanu in drugih jordanjskih mestih so boji poenostili, oficerji iz petih arabskih držav so že začeli nadzorovati premirje, opaziti pa je tudi že prve ukrepe za povratek k normalnemu življenju.

V Ammanu je večer prišel tudi predsednik tako imenovanega visokega odbora tunizijski premijer Badi Ladgham. Ta odbor, ki so ga imenovali na neformalnim arabskem vrhu v Kairu, pa bi poskrbel za uresničitev ostalih točk sporazuma in za popolno normalizacijo v državi. Dejstvo, da je predsednik tega odbora tunizijski premijer, je nedvomno priznanje — čeprav neizgovorjeno — tunizijski politiki, ki je bila glede palestinskega vprašanja vselej na tleh trdne stališča.

Kairski sporazum je potrdilo, da v državljanski vojni, ki je deset dni pretresala Jordanijo, ni ne zmagovalca ne poraženca. Vojsko so najbrž bolj prisilili Palestinci. Vendar je kralj Hussein v intervjuju — pariskemu »Figaroju« jarno priznal, da so vladne čete sresno podcenjevale sposobnost palestinskih enot.

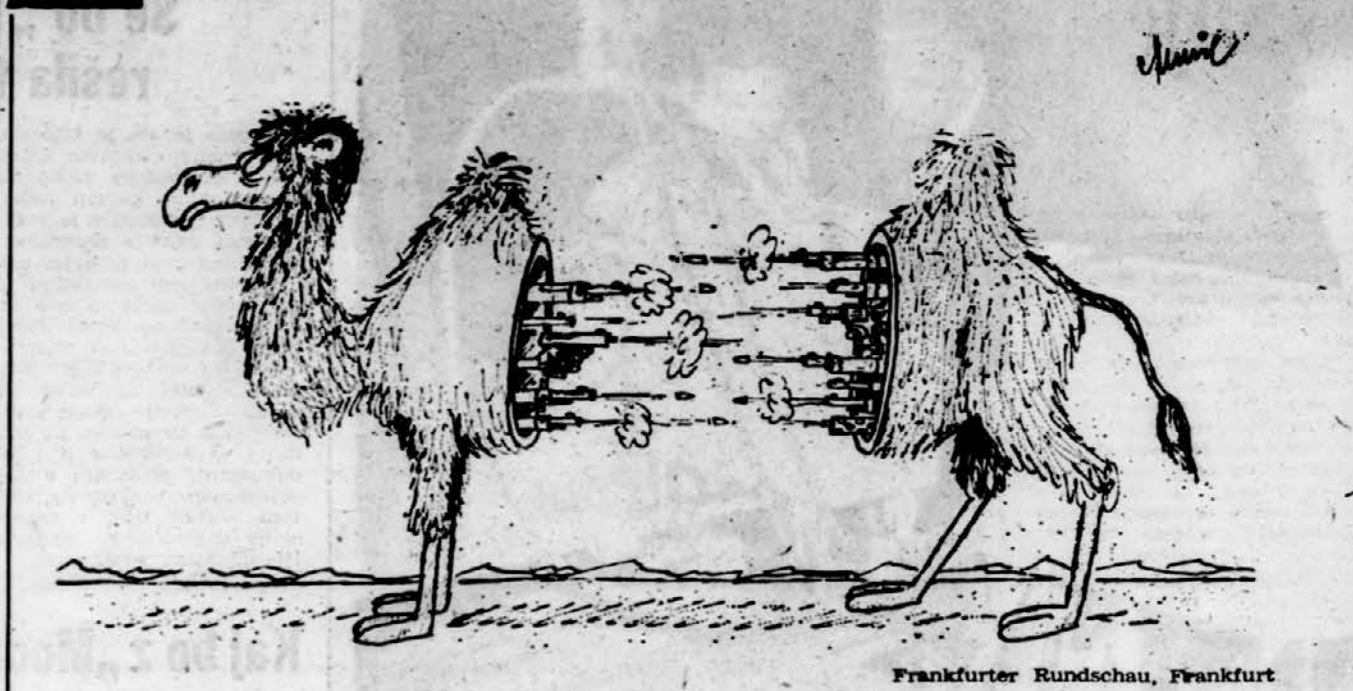
To pomeni, da je palestinsko gibanje preživelo in že samo to dejstvo je zanje politična zmaga — za Husaina pa neuspeh. V tem duhu je sporazum tudi sestavljen. Iz njega je želja, da bi omogočili tako delovanje palestinskih komandosov z jordanjskega ozemlja — kar je izrecno omenjeno. Res je, da naj bi se Palestinci umaknili iz mest, a umakniti naj bi se tudi jordanjske čete. Ta nedvoumno bo imela jordanjske enote po nekaterih vesteh, omejeno svobodo gibanja, Palestincem ta svoboda na »določenem ozemlju ni omejena. Tudi samo dejstvo, da bo deloval v Jordaniji medarabski odbor, je omejitelj kraljeve suverenosti, zlasti še, ker ima ta odbor precej široko pooblastila.

Toda kairski sporazum je šele prvi korak v razpletu jordanjske krize. Če bi hoteli pomene izbruh vsaj omejiti, bi ga morali dopolniti s političnim dogovorom, ki bi omogočil minimalno stopnjo strpnosti med kraljevo oblastjo in Palestinci v obdobju, dokler ne bi bil urejen celoten sklop krize. Videti je, da je bil namen avtorjev sporazuma graditi to sožitje na smernih elementih na eni in drugi strani ali, nekoliko preprosto rečeno, na liniji Arafat — Hussein.

Ce bi hoteli preiti od tega načela k stvarnosti, bi morali razčistiti položaj tako v palestinskem gibanju kakor tudi v jordanjskih političnih in vojskih krogih, če ne, bo do prav kmalu spet izbruhnila spopadi. Drugo pa, kar je v sedanjem trenutku izredno pomembno, je nadaljevanje, oziroma oživitve pogovorov v New Yorku, pri čemer bi morala pobuda prevesti Kairo in Tel Aviv. Trajen mir v Jordaniji bo mogoče le, ko bo rešena kriza v celoti, in sicer tako, da bo palestinsko vprašanje eno od temeljnih izhodišč. Trajen mir v Jordaniji pa je v interesu obeh strani, arabske in izraelske, ter je po odnosa med Palestinci in kraljevo oblastjo tirinjsko povezan z arabsko-izraelskimi odnosi.

A. NOVAK

MUSIL DVOGRBA (ARABSKA) KAMELA

Švedsko presenečenje

Osip glasov za socialne demokrate je presegel pričakovanja, prav tako tudi povečanje vpliva komunistične partije - Pričakujejo radikalizacijo

OD NASEGA STOCKHOLMSKEGA DOPISNIKA

STOCKHOLM, 28. sept. (Telex). Celih osem dni so morali na Švedskem napeto čakati, da je bilo preštetih preko 700.000 po pošti oddanih glasov, in da so objavili končni izid parlamentarnih in lokalnih volitev. Tako dolgo časa je treba čakati na primer v Indiji in podobnih državah, kjer imajo slabe poštne zveze in več sto milijonov volivcev.

Socialdemokratska vlada premiera Olofa Palmeja se je torej odzdravila na oblasti, to da po dokončnih rezultatih je njen neuspeh večji kot so ga pričakovali. Takoj po volitvah. Socialni demokrate bodo v novem (reformiranem) parlamentu imeli 162 mest, komunisti 17, tri meščanske stranke pa skupno 171. Obe socialistični stranki bosta skupaj imele torej borih osem mest večje.

Socialdemokratska manjšinska vlada bo torej odvisna od aktivne podpore komunistov v parlamentu. To se je po volitvi zgodilo samo enkrat (1957-58).

Uspeh komunistične stran.

Plavanje v ogrevani morski vodi!

Novo odprt bazen v hotelu Žusterna v Kopru!

SAMO 115 KM OD LJUBLJANE!

UPORABA BAZENA BREZPLAČNO ZA HOSTELNE GOSTE!

UGODNE CENE V POSEZONI!

REZERVACIJE PO TEL. 21 640, RECEPTION HOTELA ŽUSTERNA, KOPER

ke, ki so ji nasprotniki preokovali politično smrt, je presegel najbolj drzna pričakovanja. Stranka bo imela zaradi novega predstavniškega sistema 17 poslancev v parlamentu, to je več kot kdajkoli po volitvi. Večina teh poslancev je stara od 35 do 40 let. Ker na Švedskem država financira politične stranke v razmerju s številom njihovih poslancev, bo komunistična stranka odslej dobila okrogel milijon kron na leto ali strikter več kot prej.

Na dan volitev, 30. septembra, je premier Olof Palme pojasnil neuspeh svoje stranke z nizko volilno udeležbo. Končni rezultati so pokazali, da je šlo na volitve skoraj rekordnih 88 odstotkov vseh volilnih upravičencev.

Kje so torej viri socialdemokratskega neuspeha? Olof Palme pravi, da ni bilo nič narobe s partijsko politiko niti s sodelovanjem z delavskimi sindikati. Krivdo je zvalil na strankarsko vodstvo — torej predvsem nase — in pa na dejstvo, da strankarski predvolilni program ni prodrl zadostno globoko in na široko med volivce.

Lov na grešne kozle je v polnem razmahu tudi v drugi neuspešni stranki, pri konservativcih. Tudi tam očita poraz voditelja stranke Yngveja Holmberga in zahteva njegov odstop. Toda dejansko ta stranka nazaduje vse od leta 1958, ko je dobila 19,5 odstotkov glasov (letos 10%).

Zdi se, kot da se švedska politika ne bo dosti spremenila, saj je na oblasti ostala stara vlada. Toda viden var, kajti pod površino se politika na igra nadaljuje že na osnovi spremenjenih odnosov sil. Brez dvoma je — in tega ni

mogoče zadosti poudariti — da je po volitvah celotno politično vzdušje na Švedskem postalo precej radikalnejše. Zaradi odvisnosti od podpore komunistov bodo socialni demokrate verjetno prisiljeni ostreje nastopiti proti domačemu monopolističnemu kapitalu in ne bi se začudili, če bi tudi priznala južnovietnamsko revolucionarno vlado.

Zaradi pričakovanih postritev obdobja dobikov in večjega direktnega vmešavanja državnih predstavnikov v upravljanje vseh podjetij ni čudno, da je kurz na stockholmski borzi naslednji dan po volitvah močno padel. Komunisti si vsa leta namreč dosledno prizadevajo za omejitve moči in koncentracije privatnega kapitala.

Toda, pogledimo si gospodarsko prihodnost Švedske tudi s stališča socialdemokratske vlade! Trgovinska bilanca je že dolgo deficitna in vlada napoveduje za prihodnjih pet let sorazmerno nizko rast narodnega bruto proizvoda — okoli 3,5 odstotka.

Od tega bo morala vlada nameniti en odstotek za izboljšanje družbene podpore upokojencem in študentom, kot jo veže politična obljuba. Če torej upoštevamo, da gospodarsko potrebuje kapital za nove investicije in da je iz političnih vzrokov treba dvigniti osebni standard, ostane za uresničitev nekaterih velikih socialnih reform in za nadaljnje povečanje stanovanjske gradnje zelo malo sredstev.

Politični razvoj Švedske v prihodnjih letih bo brez dvoma velik po zanimiv kot v preteklem desetletju. Vlada se bo morala takoj spoprijeti z nekaterimi velikimi vprašanji: inflacijo, težavami v

plačilni bilanci, pogajanjih za nov kolektiven sporazum med delavskimi sindikati in združenjem delodajalcev (to je sen). Kot vsaka manjšinska vlada bodo morali tudi švedski socialni demokrate pred vsakim svojim predlogom v parlamentu prenesti, na katero stran se bodo obrnili za podporo. Reforma parlamenta in njegovega delovanja bo omogočila nove kombinacije med strankami in s tem več dramatičnosti v notranji politiki. Eno od takih priložnosti lahko pričakujemo v razpravi o morebitni švedski priključitvi k EGS, ki se ji komunisti odločno upirajo.

Nad vlado bo razen tega stalno visel Damoklev meč novo vpeljane nezaposelnice, ki jo opozicija lahko postavi v parlamentu. Vendar so komunisti že pred volitvami izjavili, da ne nameravajo pripomoči k strmoglavljenju vlade in prihodu meščanske koalicije na oblast.

Zaradi reforme parlamenta in majhne večine levec bo politična moč na Švedskem odslej izvirala bolj iz parlamenta kot iz vlade. Pri tem je treba zlasti poudariti spremeni vpliv, ki ga bodo imeli novi parlamentarni odbori. Število njihovih članov se ni dokončno določeno, toda verjetno bo tako majhno (okoli 15), da komunisti v njih ne bodo zastopani in bodo stranke imele večino nasproti socialnim demokratom.

Veliko se govori tudi o spremembi na nekaterih ministrskih mestih, vse v skladu z dosedanjim politično stopnjo pomlajevanja vlade. Med drugimi naj bi šla v pokoj trgovski minister Gunnar Lange, ministrice za razorožitvene zadeve Alva Myrdal in zunanji minister Torsten Nilsson. Nič pa se ne ve, kdo naj bi jih nadomestil in kako obsežne bodo spremembe v vladi.

MITJA JERMOL

Novi Evropejec

Predsednik evropske komisije Malfatti: »Ne supervlada, marveč izvirna institucija« — Evropski parlament

OD NASEGA PARISKESKEGA DOPISNIKA

PARIZ, septembra. »Evropska komisija ni super-vlada, pač pa izvirna institucija«, je izjavil novi predsednik te komisije Italijan Franco Maria Malfatti, ki je kot naslednik Belgijca Jeana Reya po zasedanju evropskega parlamenta v Strassbourgu zdaj prvič obiskal Pariz.

Razen razgovorov pri predsedniku Pompidouju in premieru Chabanu-Delmasu se je sestal tudi z drugimi prizadeti ministri, zlasti zunanji ministrom Mauriceom Schumannom in finančnim ministrom Valerijem Giscardom d'Estaingom. Poudarek, ki so ga na obeh straneh dali temu srečanju, vsekakor kaže na težnjo, da se Francijo poslej bolj angažira v evropskih zadevah, oziroma, da Francijo poslej bolj angažirajo v evropskih zadevah.

V zvezi z zasedanjem evropskega parlamenta v Strassbourgu je bil zanimiv že uvodnik v pariskem Figaroju, v katerem je komentator Jean Lecerf opozoril na dosedanja »lenobnost« ministrskega sveta EGS in nezadostno razgibanost samega evropskega parlamenta. Pri tem je seveda avtor priznal, da v današnjem času klasični parlamentarni mehanizmi, ob poplavi sredstev za množično obveščanje in tehničnih sonдах javnega mnenja, na sploh izgubljajo na svojem pomenu. Kljub temu pa se je zavzel za to, da je »treba znova iznajti evropski parlament«. In čeprav gre pri današnjem konceptu Evrope zaenkrat samo še za malo Evropo zahodnih evropskih držav s še bolj ali manj opredeljeno družbeno ureditvijo, je sugeriral temeljito evropskemu parlamentu »poglobljeno razpravljanje o temeljnih vprašanjih«, kot so

po njegovem: »kakšen tip demokracije in družbe je treba v tej Evropi upostaviti, in kakšni naj bi bili pogoji in načini politične Evrope, njene obrambe, odnosov s Vzhodom in vključitve mlade generacije.«

Franco Maria Malfatti je zdaj, na uradnem obisku v Parizu, posredno odgovarjal na to in na razprave, ki so potekale v Strassbourgu. Na vprašanje, kaj se bo pogovarjal s francoskimi državniki, pa je odvrnil, da gre predvsem za »splošen horizont«, da pa bo vztrajal tudi na ekonomski in monetarni uniji, ki jo smatra za stvar prvotnega pomena.

Kritiziral je nedavno podano Davignonovo poročilo, ki ni predvidevalo dovolj konkretnih udeležev evropske komisije pri pripravi političnih skupnosti. In se nasprotno opira na bolj zadovoljivo formulacijo nemškega ministra Scheela, češ da bo komisija pridružena vsemu dogajanju, ki bi sovpadalo z življenjem EGS. Malfatti je formulacijo razvil še bolj: »Pri vseh teh vprašanjih mora biti komisija pridružena in ne zgolj obveščena. Zelo veliko političnih vprašanj soupada z življenjem naše skupnosti. Na primer: odnosi med Vzhodom in Zahodom zastavljajo tudi vprašanja komercialne in kreditne politike, in o vsem tem

ima komisija vlogo pobudnika.«

Malfatti je že v Strassbourgu zagotovil, da »komisija ne namerava ostati zgolj sekretariat ministrskega sveta«, čeprav je doslej veljal za zelo zmernega zagovornika pooblastil komisije, za tako imenovanega minimalista. Tudi v Parizu je skušal najti neko sredino in je poudaril, da je evropska komisija pač veliko več kot zgolj sekretariat, da pa so njena pooblastila natančno določena v rimskih dogovorih. »Ta pooblastila so nedvomno tudi politične narave, kajti evropska komisija je predvsem neodvisna v odnosu na vlade posameznih držav. Komisija ima vlogo pobudnika, kar naj bi bistveni del v zakonodajni oblasti. Komisija ima tudi izvrševalno oblast in ni zgolj izvrševalec. Pogodbi mora dati dinamično vsebino. Komisiji ni treba poizkušati pripisovati oblasti, ki ji nihče ne more dati, ki ji pripadajo na podlagi rimske pogodbe. Te so pa zelo široke. Ne gre za delo tehnokrata. Se pred dvema mesecema sem bil poslanec in minister italijanske republike, in nimam sposobnosti za to, da bi se prelevil v tehnokrata. Mislim, da moja naloga, se pravi naloga Evropejca ni, da bi poizkušal biti nekaj, česar nisem, pač pa da polno izvršujem to, kar sem.«

BOGDAN POGACNIK

Anatomija kompromisa

V Kairu sklenjeni sporazum med Palestinci in jordanjsko vlado obsega 14 točk - Umik Jordancev in Palestincev iz Amana - Medarabska kontrola

KAIRO, 28. sept. (AFP). V nedeljo zvečer so objavili sporazum o prekinitvi vseh vojaških operacij v Jordaniji, ki obsega 14 točk. Obenem pa naj bi prenehali tudi s propagandno kampanjo, ki ni v skladu s sprejetim sporazumom.

V drugi točki so predvideli »anagela umik vseh jordanjskih čet iz Amana v njihova običajna oporišča. Iz mesta se bodo umaknili tudi komandoski — na območja, sprimerna za njihovo dejavnost. V izidu in drugih jordanjskih mestih morajo uvesti takšne vojske in civilne razmere, kot so bile pred boji. V četrti točki je rečeno, da bodo varnostne službe skrbjele za varnost pod nadzorstvom civilne administracije. Na obeh straneh bodo izpustili vse ujetnike.

V šesti točki je predvideno, da bodo ustanovili odbor, ki bo skrbel za uresničitev tega temeljnega sporazuma in vseh drugih, ki jih bodo morali sprejeti. Odbor bo usklajeval delo in odnose med jordanjskimi oblastmi in palestinskimi osvobodilnimi gibanji.

njem, da bi lahko poskrbeli za varnost in da bi se razmere lahko normalizirale. Odbor ima tudi pravico predlagati vse praktične ukrepe, za katere bo menil, da so potrebni zaradi soglasja med obeh stranema.

Sedma točka predvideva, da bo imel odbor tri urade, vojaški, civilni in urad za pomoč. Ta zadnji urad bo nadzoroval razdeljevanje hrane in druge pomoči, ki jo bodo arabske in druge države posiljale prizadetemu prebivalstvu.

Osmo točka daje odboru pooblastila — pripraviti in sklepati sporazume, ki bodo obvezovali obe strani, da zagotovijo dejavnost komandosov in spoštujejo suverenost držav v mejah zakona, kar pa ne velja za akcije komandosov. Sklepi, ki jih bo sprejel

odbor, je rečeno v 10. točki, so obvezni in dokončni in obe strani se jim bosta morali popolnoma podrežati. O svojem delu, o sprejetih sklepih in uresničevanju sklenjenega sporazuma ob odbor, kot do 11. točka, občasno poročal voditeljem arabskih držav.

Novozvoljeni odbor, ki se s polnim nazivom imenuje visoki odbor, bo vodil tunizijski

premier Badi Ladgham. V njem bosta še dva člana, enega bo določil kralj Hussein, drugega pa Arafat. Odbor bo lahko zaprosil za pomoč tudi druge, je rečeno v 11. točki.

Nadalje predvideno, da bo odbor ustvaril ugodne razmere za uresničitev sporazuma, v 13. točki pa je rečeno, da se bodo vse arabske države, ki so sporazum podpisale, obvezale za skupne ukrepe, čena od obeh strani (jordanjska ali palestinsko odprniško gibanje) ne bo upoštevala sporazuma ali ga ovirala.

V zadnji, 14. točki so podprli palestinsko revolucijo, ki bi lahko uresničila svoje cilje — »popolno osvoboditev iz zmag nad izraelskim sovražnikom. Sporazum so podpisali saudski kralj Fajsal, kuvajski emir Sabah, predsednik Naser, Jaser Arafat, libijski predsednik Gaddafi, sudsanski premier Nimeiri, kralj Hussein, tunizijski premijer Badi Ladgham, libanonski predsednik Sulejman Frandž in Ahmed Mohamed Sami kot jemenski predstavnik.

Moj zadnji poskus, da bi preprečil sprejetje usodnega sklepa, saj takrat se nisem vedel, da se je zadeva odločila že v pomoči, je bil sestanek poveljnikov v beograjski garniziji: ter pozneje o stanju v vojski in o stališču, ki ga moramo mi v imenu vojske sprejeti.

Konferenca so se udeležili: poveljnik Beograda, armadni general Milorad Petrović; poveljnik letalske obrambe, divizijski general Teodostje Luković; upravnik vojaške akademije, divizijski general Jovan Antić; poveljnik inženirskih čet, divizijski general Dušan Božić; poveljnik donavskega dinastijskega območja, divizijski general Dragisa Pandurović; poveljnik protiletalske obrambe, brigadni general Dušan Radovanović in poveljnik letalstva, armadni general Dušan Simović.

Najprej sem razložil, kakšen je cilj tega sestanka, potem pa so posamezni poveljniki opisali položaj v svojih enotah, posebno negotovost mladih oficirjev in civilistov. Civilisti na ulicah izražajo odkrit odpor proti oficirjem in vojski, ker nasprotujejo podpisu trojnega pakta in uklonitvi Hitlerjevemu diktatu. General Jovan Antić je poročal o velikem nezadovoljstvu soka mladine. »Moj sin mi je rekel: 'Sram me je, da sem sin generala. Vsi moji tovarši so proti meni in me prezirajo.'«

Pred koncem konferenca je prišel iz poveljstva Beograda neki oficir in mi dejal, da moram takoj k ministru za vojsko. Preden sem se poslovil, sem dejal, naj razpravljajo naprej in me počakajo. Pri izhodu mi je omenjen oficir iz poveljstva Beograda rekel, da me je poveljstvo letalskih sil iskalo dlje kot pol ure — tako v glavnem generalnem štabu kot na ministrstvu za vojsko in doma — in ko me niso našli, so pomislili, da sem bil aretiran.

Ko sem vstopil v pisarno ministra za vojsko, mi je general Pešić dejal: »Klical sem te, ker sem ti hotel sporočiti, da sem umaknil odstop. Sklep o podpisu pakta je že sprejet. Druge možnosti za danj nimamo. Dragiša in Cincar-Marković odpotujeta drevi na Dunaj. Danes bo izšel ukaz, naj bodo čete v strogi pripravljenosti. Ti pazi in dobro drži svoje letalce.«

Nato sem ga seznanil s sestankom poveljnikov v poveljstvu Beograda in obnovil poročila nekaterih poveljnikov — posebno generala Jovana Antića — ter ga zaprosil naj jih osebno sprejme. Pešić mi je odgovoril: »Zdaj je vse končano; zato nima smisla, da bi jih sprejel. Kar sam jim sporoči vse to, kar sem ti rekel.« Ker nisem hotel popustiti, jih je general Pešić sprejel in pristulnil njihovim pojasnilom. Na koncu jim je rekel, da je položaj takšen: da je vlada sklenila podpisati trojni pakt, in jim priporočil, naj v svojih enotah ohranijo red in disciplino.

Tistega dne so bile čete beograjske garnizije od opoldneva naprej v stalni pripravljenosti. Zvečer ob 22. uri predsednik vlade Cvetković in minister za zunanje zadeve Cincar-Marković odpotovala s topičerske železniške postaje s posebnim vlakom na Dunaj. Z njim se je odpeljal tudi nemški poslanik von Heeren.

Jutri: »BOLJE GROB NEGO ROBI«

(Vse pravice pripadajo avtorju in »Politiki«)

VOJNIR KLJAKOVIĆ

Opogumiti opozicijo!

Spomini generala Simovića in dokumenti 1939—1942 (25)

Večerja pri knezu Pavlu je bila pravzaprav sestanek kronskega sveta, ki naj bi formalno odgovoril na vprašanje, kako bo s podpisom trojnega pakta. Po ponovnem dokazovanju, katerega cilj je bil pokazati, da je takšno dejanje upravičeno, se je razprava nadaljevala z medsebojnim pričevanjem o koristnosti pristopa Jugoslavije k paktu.

Cas je hitro mineval in blizala se je polnoč, zadnji rok za dokončni odgovor jugoslovanske vlade, ki ga je postavila Nemčija. Cincar-Marković je na to opozoril kneza Pavla, knez pa se je obrnil k predsedniku Cvetkoviću:

»Pojdite in sporcite von Heeren, da sprejemamo zadnje redakcijske dokumente in da boste jutri s Cincar-Markovićem odpotovali na Dunaj.«

Medtem ko so potekali pogovori v Belem dvoru, so bili nemški, ameriški in britanski poslanik v stikih s svojimi centri v domovini. Nemški poslanik je poročal, da posvetovanja še trajajo in da se nanašajo na posameznosti; ameriški poslanik pa je seznanil Belo hišo z dejstvom, da je vse končano in pripravljen za podpis; to je storil tudi britanski poslanik.

Opolnoč je Cincar-Marković sporočil nemškemu poslaniku, da se jugoslovanska vlada strinja z dostavljenim besedilom sporazuma. Von Heeren je o tem takoj obvestil Ribbentropa: »Vse je v redu; jugoslovanska sedemčlanska delegacija bo odpotovala na Dunaj 24. marca.«

To sporočilo, ki ga je prestregla služba jugoslovanskega osrednjega urada za tisk, se je razširilo po političnih in diplomatskih kanalih v Beogradu. Za to novico in druge podatke so izvedeli tudi poslaniki neposredno od osebnosti, ki so sodelovale na sestanku v Belem dvoru. Visoki funkcionarji jugoslovanskega ministrstva za zunanje zadeve in drugih državnih ustanov enako visoke stopnje, kakor tudi razni politiki, naklonjeni bodisi tej, bodisi oni nasprotni strani, so akcij obvestili določene tujne ustanove v Beogradu ali njihove organe. Tako so najpomembnejši podatki o razvoju krize in njenem razpletu hitro prihajali k tistim, ki so se najbolj zanimali zanje. Medtem ko je čas tek, pa je redne diplomatske ukrepe vse bolj nadomestila dejavnost druge vrste. Zakaj nobena od vojskojnih se velikih sil se na jugoslovanskih tleh ni hotela vdati, dokler je lahko še upala, da bo v zadnjem krogu zmaga.

Nemški pritisk je dosegel vrhunec in se je povzpela na stopnjo ultimativne zahteve. Britanski pritisk ni imel več možnosti za diplomatski uspeh, zato pa so preostajale še nekatere druge poti.

Ko je Eden zavrnil omenjeni predlog britanskega poslanika v Beogradu z dne 31. marca, da bi jugoslovanski vladi zagrozili s prekinitvijo diplomatskih odnosov, je poslanik Campbell pojasnil, da bi takšno dejanje »opogumilo opozicijo k strmoglavljenju vlade in razveljavitvi podpisa trojnega pakta«. Eden ni hotel tvegati, da bi nazadnje morda zares moral odpoklicati poslanike, ker je vedel, kakor je rekel, da bo njegova nadaljnja navzočnost v Beogradu prispevala k uresničitvi neke druge zamisli.

Ce se Eden strinja, je zapisal poslanik v isti brzojavki, naj sporoči, »kateri trenutki bi bil z vojaškega stališča najugodnejši za takšno akcijo (strmoglavljenje vlade Cvetković-Maček — op. V.K.)«. Eden piše, da je v zvezi z državnim udarom zahteval od poslanika, naj ga čim podrobneje seznani s praktičnimi možnostmi, ker je takšne stvari težko izpeljati brez temeljitve priprave.

V svojem odgovoru je minister Anthony Eden vprašal poslanika:

»Kako ocenjujete možnosti za uspeh na podlagi svojih poizvedb? Strinjam se, da bi bilo treba po sedanjih podatkih predlagati izvedbo državnega udara v trenutku ko bo podpis (pakta — op. V.K.) izzval odpor, ta trenutku pa je morda že zelo blizu.«

Naslednjega dne, 22. marca, je Eden »izvedel za odstop dveh (sam piše treh) ministrov v jugoslovanski vladi in je takoj odpisal poslaniku v Beograd. Njegovo prejšnje pismo je zaradi tega namreč nenadoma postalo zelo aktualno:

»Ko boste tehtali možnosti za uspeh državnega udara, mislite na to, da bi bili mi prej pripravljeni tvegati, da se bo nemški napad namah zgrnil čez meje, kakor dovoliti, da bi Jugoslavija postopoma drsela v nemške vode...«

Zdaj pa se je zgodilo ravno drugo. Stirlindvajsetega marca jutraj je Eden v Atenah dobil brzojavko britanskega poslanika v Beogradu, s katero mu je Campbell sporočil, da je Hitler dal Jugoslaviji ultimatum za podpis pakta. »Od tega trenutka« piše Eden, »je bilo jasno, da pri knezu Pavlu ne bo mogoče več ničesar doseči.«

Toda če je načrt s knezom Pavlom padel v vodo, to še ni pomenilo, da so Britanci v zvezi z Jugoslavijo izgubili vsako upanje. Namesto prve zamisli so našli drugo, korenitejšo, in se z njo niso čisto nič obotavljali. Eden je Campbellu takoj poslal nedvoumno smernico:

»Zdaj ste pooblaščen, da po lastni presoji z vsemi sred-

stvi, ki so vam na voljo, nadaljujete akcijo, s katero boste voditeljem in javnemu mnenju odprli oči in prispevali k temu, da bodo videli, kakšen je stvarni položaj.

Vnaprej se popolnoma strinjam z vsemi ukrepi, ki jih boste imeli za koristne in ki bi pomagali spremeniti vlado ali režim, pri čemer ni izvet niti državni udar.

Vsaki novi vladi, ki bi bila sestavljena kot rezultat te akcije in bi se bila pripravljena Nemcem upreti, bomo izkazali vso našo podporo. Neopazno lahko s tem seznanite vse potencialne voditelje, ki jim zaupate.«

Besede so bile docela jasne. Eden in general Dill sta nato odpotovala iz Grčije; zdaj je bilo treba samo še počakati na dogodek, s katerimi so Britanci beograjski.

Sestanek generalov beograjske garnizije

Tistega dne dopoldne, ko je poslanik dobil vso pravico, da ukrepa, je bila konferenca generalov na poveljstvu Beograda. O tej konferenci piše Simović:

DEMONSTRACIJE — Ob novici, da se je Jugoslavija priključila trojnemu paktu, so v mnogih naših mestih pokazali javen protest proti Cvetkovićevi vladi, knezu Pavlu in silam osi. Ljudstvo je spontano reagiralo, ker ni hotelo povezave naše države z Nemčijo in Italijo. Tako kot zjutraj 27. marca (na sliki) je bilo še dan in dva kasneje v Beogradu pa tudi po drugih naših mestih.

Novice

LJUBLJANA: večerni likovni tečaj — Ko je mestni svet ZKPO v Ljubljani pred tremi leti povabil k posvetu večje številke likovnikov, da bi jih povprašali, kateremu problemu likovne vaje priložijo največji pomen, so na prvem mestu izpostavili doletelne osebnosti, o katerih likovnih tečajih za tiste mlade ljudi, ki bi se želeli seznaniti s različnimi likovnimi tehnikami. Nosilca dejavnosti, katere zamisel se je porodila na tistem sestanku, je postala akademija za likovno umetnost v Ljubljani. Tečaj sedaj nadaljuje prof. Bogdan Borčić. V začetni tečaj bo letos moglo vpisati 30, v nadaljevalni pa 20. študentov. Letošnji likovni tečaj se bo začel 15. oktobra, vpis pa bo od 5. do 10. oktobra pri mestnem svetu ZKPO.

LJUBLJANA: petnajst Plemijevih razstav — Slikar Anton Plemelj je letos sodeloval kar na petnajstih razstavah: v Trebnjem, galeriji Kranjske Mestne hiše, v Mestni galeriji v Piranu, v Press-centru v Zagrebu ter na skupinskih razstavah v Bremeu, Hamburgu, Zagrebu (dvakrat), Trebnjem, Bledu, Kostanjevici na Krki itd. Zivahen vstop tega slikarja v slovensko likovno umetnost spremljajo naklonjene kritike v domačem in tujem časopisu.

REKA: spomin na politike — Reka založba »Otokar Keršovani« je napovedala za prihodnje leto spominne Vlastke Maček, seveda če bodo ugodno zaključena poganja, ki pravkar teče, se letos pa izidejo spomini Milana Stojadinovića po naslovu »Ni rat ni pakt«. Prav tako je pripravljena za tisk knjiga »Povijest Hrvatske« ubitega Otokara Keršovani, katere rokopis je hranil dr. Aleš Bebler.

ZAGREB: likovna jesen in zima — Prihodnje dni bo vnovič oživel likovni Zagreb, posebej se v zvezi s kongresom Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije, ki bo oktobra v hrvatskem glavnem mestu. Tako pripravila ULUH razstavo portretne plastike, medtem ko bodo mladi (Salon mladosti) priredili veliko razstavo v Umetniškem paviljonu na Zrinjevcu. Revitalno razstavo priredi tudi Zdrženje umetnikov uporabne umetnosti ob svoji dvajsetletnici. Razstavo bo tudi nekaj pomembnih retrospektiv slikarjev Đure Tiljaka, Zlatka Sulentića, Milivoja Uzelca in petinosemdesetletnega Oskara Hermana. Kot posameznik se od 25. septembra razstavlja Fedor Valčić, sledi pa se razstave Miljenka Stanića, Zlatka Price, Ive Dulića, Simeta Vulasa in Miroslava Suteja.

BEOGRAD: Potrčev roman na filmu — Filmska delovna skupnost iz Beograda bo skupaj z Viba-filmom iz Ljubljane posnela še pred dvema letoma nagrajeni scenarij po romanu Ivana Potrča, ki je v srbskem prevodu izšel pod naslovom »Strasti na selu«. Režiral bo Žilka Pavlović.

BEOGRAD: Studen »Vod« na filmu — Ivan Studen je svojo dramo »Vod«, ki prikazuje Karadordža, adaptiral za film. Za to dramo je namreč Studen lani prejel prvo nagrado na natečaju Drame SNP v Beogradu. Film bo režiral Aleksander Petrović.

SKOPJE: Internationalni »Osten« — Znani humoristični »Osten«, ki že precej let izhaja v Skopju, bo začel kot mednarodni mesečni izhaja v štirih jezikih, v ruščini, francoski, angleščini in makedonski. Za tako potezo je bilo seveda potrebno tudi mednarodno uredništvo, pa so kot sodelavce povabili trideset tujih kariatistov. Prva številka naj bi izšla januarja 1971, in sicer v večji revijski obliki na 100 straneh.

Slavistično zborovanje v Novi Gorici

Velika slavistična zborovanja so bila doslej v raznih krajih, letošnje pa se je po treh dneh večerj končalo v Novi Gorici. V nedeljo je bil tudi občni zbor Slavističnega društva Slovenije, tako da je bilo več kakor 400. pregledala in uredila tudi svoje društvene probleme. Letošnje srečanje je bilo posvečeno Alojzu Gradniku, in sicer so bili člani društva že spomladaj povabljeni, naj prispevajo svoja dognanja o pesniku do tega srečanja in seveda da zbornik, v katerem bodo objavljena ta predavanja in drugi prispevki o Gradniku, ki bi jih utegnili napisati se drugi, na letošnjem seminarju nenavzoči avtorji. Tako se ohranja vabilna navada, da društvo izbere za kraj zborovanja značilno osebnost in ji skuša posvetiti središčno pozornost ali po pripravi-

nem gradivo določi kraj zborovanja. Seveda je bila počastitev spomina na nedavno umrlega goriskega pisatelja Franceta Bevka takoj za uvodnimi otvoritvenimi slovesnostmi v veliki dvorani novogoriške občinske skupščine in spominna razstava o tem pisatelju in njegovih delih pred vhodom v dvorano prvi in dolgi prispevek zborovanju. Upravnik novogoriške knjižnice Marjan Brocelj je prebral svoj zbirni spis, delegacija pa je po enominutnem molku odnesla na solkansko pokopališče venec.

Uvodni referat Delež Primorske v slovenskem slovstvu je prebral Lino Legiša, ki je najprej dejal, da se mu snov s takim naslovom zdi privlačna, pa tudi malo tvegana, ker bi obravnavala utegnili precejšnje posebnosti in pomembnosti dosežkov z obravnavanega področja. V nadaljevanju se je referent na široko sprehodil po literarni Primorski, ob »precej jasni narodni meji, zraven sosedov, ki na splošno v našem človeku niso zbuja občutka manjvrednosti.« Govoril o branbi pred njimi, tekmi z njimi, spopadanju z italijanskim in nemškim imperijalizmom, o širokem prebujanju narodne misli med ljudstvom in naposled največ o odmevanju take misli v pisanju.

Predavanja o obravnavi slovenske lirike, epike in dramatik na srednjih šolah so pripravili in prebrali dr. Boris Paternu, dr. Matjaž Kmecl in Jože Koruza. Od Paternuevih misli, ki so se suvale okrog opredeljenosti novejšega slovenskega pesništva po tradicionalistični ali modernistični metodi, je bila ena priporočila profesorjem, češ da tujih jazov nismo dolžni ljubiti, moramo pa jih pojasniti in približati učencem. Kmeclova poglavitna zasluga je bila, da je temeljito pretehtal tako imenovani minimalni učni načrt slovenskega jezika na področju literature in pri tem, na primer, za III. letnik srednjih šol ugotovil, da omenja 65 literarnih imen iz 19. stoletja, ki jih mora učitelj obdelati v 70 urah. Nujno se mora učiti leti omejit na leksikografsko obravnavo obsežne snovi. Skoda je tem večja, ker se po takšni obravnavi pravi po-uk književnosti niti v tem niti v naslednjem letniku solah začeti ne more, ker je naslednji letnik seveda spet obre-

menjen s svojim stoletjem in primernim številom književnih predstavnikov. Jože Koruza se ni oziral na kake splošnejše šolske težave pri obravnavanju slovenske sodobne dramati-

ke. Edini diskutant je bil Dušan Pirjevec, ki se ni strinjal z nobenim od referentov, češ da njihov pregled slovenske sodobne književnosti stoni na isti metodologiji po uveljavljeni tradiciji, ki je brezdušna in sploh ne upošteva umetniškosti literarnih del. Paternu mu je odgovoril, da gre v njegovem sistemu za urejalne pojme, ki v nadaljnjem učnem procesu ne izključujejo umetniškosti. Za nadaljnjo diskusijo, ki ji ne bi manjkalo snovi, ni bilo več časa, udeleženci zborovanja so jo najbrž nadaljevali v restavracijah in gostilnah.

Sobotno in nedeljsko popoldne sta se iztekla v Gradnikovo čast. Vabilu slavističnega društva se je odzvalo veliko govornikov, ki so pripravili prispevke iz različnih zornih kotov. Dr. France Bernik je govoril o estetskih problemih Gradnikove poezije, dr. Marja Boršnikova o Gradnikovem ustvarjalnem ritmu, Taras Kernauer je naslovil svoj prispevek z »Mors et Deus«, dr. Joža Mahnič se je posvetil socialnim in nacionalnim motivom v zvezi s pokrajino pri Gradniku, Marja Mitrovič je približala komparacijo o mrtvi ljubici med Pandurovičem, Petrovičem in Gradnikom, dr. Boris Paternu se je v svojem prispevku spraveval, kakšne je slovenska literarna zgodovina dolžna Gradniku le pred izobila, dr. Emil Štampar je govoril o Gradniku kot prevažni iz srbohrvaščine, dr. Franc Zadravec pa je govoril o ritmu in pesniški obliki Gradnikove poezije. Pripravljene debate, ki bi opravičevala misel Marje Boršnikove, češ naj bi ne imenovali tega dela zborovanja z učeno besedo simpozij, ampak naj bi bil sproščen dialog poznavalcev in proučevalcev Gradnikovega opusa, ni bilo.

Ker bi bilo občni zbor Slavističnega društva najbrž primerneje omeniti posebej, preostane še beseda o ekskurziji zborovalcev v Brdo. Kratko potovanje je bilo seveda izlet v slikovito in jesensko zrelo Gradnikovo pokrajino. Mnogi slavisti v je Mednarodni obiskovalski grob in hišo pesnikovega brata, kjer bo v kratkem odprta Gradnikova spominna soba. V Dobrovi je ravnatelj nove osnovne šole povabil slaviste na ogled lepega poslopja in na poskušajo sladkega grozdja, za slovo od scenični Brd pa so si slavisti ogledali tudi veličansko vinko klet v Dobrovi.

NOVA DRAMA GREGORJA STRNIŠE — V Mali drami Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani pripravljajo krstno uprizoritev gledališkega besedila »Zabe«, pesnika Gregorja Strniše, ki je pred leti doživel lep uspeh z dramo »Samorog«. Režija je v rokah Mileta Koruna, nastopajo pa: Svetlana Makarovičeva, Majda Kokhova, Polde Bibič in Janez Hočevar (na sliki z vaje).

80 let mešanega zbora Glasbene matice

Včasih se zdi, kot da so slovensko zborovsko petje premo skrbimo. In ko v zadnjih letih število amaterskih moramo priznati, da se vse premalo zavedamo, kolikšna škoda tako nastaja.

Amaterska dejavnost ljubiteljev glasbe prihaja najbolj od izraza ravno v zborovskem

petju. In prav zato bi morali se posebej skrbeti za vse naše zbornice, katerih poslanstvo je tudi v tem, da ohranjajo slovensko narodno pesem.

Slovenska zborovska pesem ima bogato zgodovino. Slovenski zbori so že nešteto krat ponesli v svet našo besedo, našo pesem. Uspehi na-

ših zborov pa so obenem tudi uspehi naše glasbene kulture. Pomemben poudarek uspehom pa da siherehi jubilej, ki potrjuje znano misel, da z ob časa kvalitete ne more ogroziti.

Vsak jubilej je tako rekoč praznik, ki bi se ga morali vsi veseliti. In v praznično leto stopa naš najstarejši pevski zbor — mešani zbor Glasbene matice. Ta zbor bo v letošnji sezoni slavil 80-letnico. In na tako lep jubilej se člani zbora že zdaj zavzeto in temeljito pripravljajo.

Društvo Glasbene matice so ustanovili že leta 1872. 1891. leta pa so v okviru tega društva ustanovili Mešani zbor. V vseh teh letih so zbor vodili mnogi dirigenti, skoraj 30 let pa ga je vodil skladatelj Matej Hubad. Prav pod vodstvom Mateja Hubada je mešani zbor Glasbene matice dosegel izredne uspehe. Zbor je nešteto krat ponesel v svet slovensko narodno pesem; našli so v tujih publikah pa je vselej predstavljal tudi novo slovensko zborovsko delo. In te svoji nalogi bo tudi v jubilejni sezoni ostal zvest.

Nekateri slovenski skladatelji — tudi tisti, ki živijo in delajo v tujini — so se že z veseljem odzvali povabilu, da za jubilejno sezono napišejo nova dela. In tako bo delala druga polovica zborovskega celovečernega koncerta pravo podobo zaključku 80-letne dejavnosti.

Ob tem času vse amaterske skupine poskrbijo za nove moči. Razumljivo je, da želi tudi mešani zbor Glasbene matice okrepiti svoje vrste. Vsi, ki bi v večernih urah radi ubrano zapeli, so dobrodošli. Nove pevke in pevci se vključijo v Hubadovi dvorani, Vegova ulica 5. Z novimi pevci bo mešani zbor Glasbene matice še bolj za neslajno stopil v 80. leto življenja.

P. M.

Likovna umetnost

Igra

Victor Unger iz Gradca razstavlja v galeriji kranjske Prešernove hiše

Tokrat likovna razstava v galeriji Prešernove hiše v Kranju nosi predrnak kulturnega sodelovanja gorenjske likovne institucije s sosednjo Avstrijo in je pravzaprav ena izmed izrednih dobrotih potez kranjske razstavne politike, ki so dale temu razstavišču, za razliko od galerije v Mestni hiši, obsežne odprtosti, pa tudi eksperimentalnosti. Zato ne gre ne govoriti, če najdemo med razstavljenimi Ungerjevimi deli le malo takih, ob katerih ne bi podvomili, ali gre v resnici za rezultat studijskega pristopa; vse primernejše je pomislek, da se razstavljenega dela plod živahne igre ob gledanosti v barvo, ki se od subtilnih in akvarelnih, ti prinašajo predmetnost (tuhotizja, pejsaži Istre, Sardinije), vse bolj gosti in temni v gvaših, kjer se predmetnost preljuje v nerazpoznavne odmeve notranjega sveta. Igra je hkrati avantura, izlet v neznanost: zdaj umirja s svojo konkretnostjo, prinaša veselje nad splošnim, kranjske levice v naravi, je osrečujoča, zdaj postaja vse bolj nekontrolirana, vodena od temnih prelivov, ki nosijo v sebi kal zlitia v popolno amorfnost. Izrazita dvodelnost, brez posredstev je razstavi, ki sama po sebi najbrž tudi nima velikih pretenzij, na škodo.

Bolj kot likovni dogodek je Ungerjeva razstava podatek o vztrajnosti avtorjevega hotenja po likovnem izrazu. Šele kot zrel človek je prived prišel za čopit: to hotenje ga spremlja v starosti in mu bržkone pomeni, kot sledjenju, ki je sešv made mame, enega izmed področij vlepil umetnostni, na katerem bi lahko tudi uspel.

PETER BREŠČAK

Med revijami

Problemi, 93

Iz Pojasnila uredništva, objavljene na platnicah nove številke Problemov, ki se tokrat prvič pojavljajo s podnaslovom »Magazina«, povzamemo, da je uredništvo uvedlo »nekakšno funkcionalno delitev delac. Odslej bo revija namreč izhajala v dveh, različno zasnovanih zvezkih: prva oblika Problemov bo teoretična, druga magazinska. Prva bo primerna znanstvene razprave s področij filozofije, sociologije in literarne teorije, v drugi pa bo uredništvo uravnilo literaturo in druge umetniške produkcije, ob doseganju aktualnosti pa se niz informativnih prispevkov, ki bodo poskušali magazinsko mediju primerno odgovorjati na bolj sprotna, manj usodna vprašanja slovenskega vsakdana, je mogoče prebrati v uredniškem pojasnilu.

Pred nami je torej prva magazinska številka revije Problemi. V prvem delu, ki po člankih in ureditvi spominja na nekdanje »Aktualnosti« — so namreč naslednji članki: Ivan J. Kret: »Racionalne dileme«, Dušan Pirjevec: »Kako je mogoče, Nika Grafenauer: »Pevništvo, (ideologija) in politika«, Dimitrij Rupel: »Pismo Zvezi komunistov (Jugoslavije) Slovenije«, Samo Simčič: »O ritmu«, Janez Povše: »Umanava igras (ob istoimenskem filmu)«, Russel Baker: »Gledališče napredneje«, Andrej Inkret: »Paradoksalna eksistenca Marjana Rožanca (ob knjigi Demon Iva Daneva), Jolka Milčič, »O primernosti in se kaje (polemična replika)«, Bora Čosić, »Modna revija, maneken, obleka«, Zvonko Makovič, »Ambienta na plastika najmlajših zagrebških plastikov, Jože Olaj: »Zmerljivost našega latentnega herojstva«. Primož Zagor ob-

javila intervju s pesnikom in novinarjem Francetom Forstneričem pod naslovom »Iz dveh kemikalij dve ljubezni«, iz pariskega L'Expressa je preveden intervju z literarnim teoretikom Rolandom Barthesom, na koncu pa Dimitrij Rupel in Mate Dolenc — kot zmerom — priobčujata non stop roman (Peto nadstropje trinadstropne hiše).

V drugem delu Problemov, »Magazina« so objavljali likovni prispevki. Tu je na prvem mestu »Poskus samorazumevanja«, bizarne akcije Günterja Brusa iz mitnečenškega Aktionismus. V tem delu revije sodelujejo še Milenko Matanović, David Nez, Andraž Salamon in Vinko Tušek. Andraž Salamon komentira 35. mednarodni beneški biennale, prikazanih pa je še nekaj modelov iz kranjskega boutique — »Rožac«.

V tretjem delu se pojavlja literatura. Objavljeno so prozni prispevki Tomaža Kralja (»Speed Kill«), Aleksandra Zorina (»Česen mladih v Koronah«), Toneta Stojka (»Molitev tete Lize«), Dominika Smolca (»Slovenski konec tedna«, odlomek iz daljšega teksta »Pota k Mariji« in Rudija Selige (»Se kakšno očalac«, prvi del iz cikla »Polklici kakajov«). Poezijo pa je prispevala Majda Knez.

Navdušen sprejem partizanske pesmi

Costovanje celjskega komornega moškega zbora v Italiji

Costovanje članov celjskega, komornega moškega zbora v Gradišču, Ronkah in Dobrovi se ni končalo samo z izrednim umetniškim uspehom, z nastopi, ki so jih poslušalci pozdravljali z največjim navdušenjem, marveč je bilo pomembno tudi za voljo udeležbe slovenske narodne, umetne ter zlasti še partizanske pesmi na tamšnjih proslavah.

Celjski so prvič, bolj ali manj mimogrede, nastopili v Gradišču, kjer je bil zbor bivših političnih deportirancev v nemških taboriščih. Četudi so se v domačem gledališču v pretežni večini zbrali italijanski politični deportiranci, je slovenska partizanska pesem doživela nepisani aplavz. Tu je celjske pevce posebej pozdravil podpredsednik rimskega senata dr. Piero Caleffi, ki je hkrati predsednik italijanske zveze političnih deportirancev v nemških taboriščih. Prisrčno pa je bilo tudi srečanje s tamšnjim županom, g. Marizzo. Prvi večerni nastop je bil v Ronkah. Celjski so z uspešnim koncertom v polni dvorani vrtili obisk domačemu zboru »G. Verdi«. Tu pa jih je čakalo še eno presenečenje. Zveza kulturno prosvetnih organizacij je namreč nagradila celjski zbor s posebno plaketo, s priznanjem mesta Ronke, za umetniške uspehe. Enako priznanje so

ta večer dobili tudi domači pevci, gostitelji celjskega zbora.

Tudi drugo jutro, v nedeljo, je čakala Celjsane udeležba na velikem političnem zborovanju v počastitev 27. letnice vstaje proti nemškemu nacizmu in prvim borbam, ki so bile prav na območju Ronk in Trčka. Svečanost je bila združena s odkritjem spomenika in zborovanjem, na katerem je vnovič govoril senator, dr. Caleffi. In tu je večstočnega množica znova zaploskala slovenski partizanski pesmi in zahtevala, da je celjski zbor pod vodstvom prof. Egora Kuneja dodal prvotnemu programu še eno. Oglasila se je himna Stirlinga divizije. Spet je udeleženci zborovanja prevzelo ne poplano navdušenje in ovacije so se oglašale kar med pesmijo. Partizanska pesem je tu doživela takšen sprejem kot ga doma še zlepa ni.

Dvodelno gostovanje so Celjsani sklenili v Dobrovi, kjer so bili gosti slovenskega prosvetnega društva »Jezeros«. Četudi sprejema majhna dvorana kulturnega doma le okoli sto ljudi, jih je bilo tokrat najmanj sto petdeset. Tu je v glavnem sadonela slovenska narodna pesem, vmes pa tudi partizanska. Ob uspehu, ki so ga poletni celjski pevci, je bilo slovo z domačini toliko težje. Stirlinge navpiji v dveh dneh in močnem uspih zbora ter

slovenske in partizanske pesmi... je del bilance, ki ga je v svojo kroniko znova za beležil celjski komorni zbor.

M. BOŽIČ

Koncert in razstava

Društvo slovenskih skladateljev odpravlja danes peto sezono Koncertnega tedna z recitalom violinista Tomaža Lorenza in pianista Marijana Lipovška. Umetnika bosta izvajala troje zanimivih domačih del, od katerih bodo Ekstremi Primoža Ramona doživeli svoj krat. Trije lični poemi Dimitrija Zebela nam predstavljajo medvojno generacijo, ki je že ujeta korak z glasbenim dogajanjem v širnem svetu, medtem ko so Senca Pavla Svica delo, ki je nastalo tik pred koncem II. svetovne vojne na obojenem ozemlju. Svetovna literatura bo zastopana z izredno zahtevno 2. soneto Béle Bartoka in dueto Leopolda Kravčaka. Likovni del nasprava kvadrami slikar Leon Koprca z devetimi olji. Razstavo bo uvedel s srenam besedo Andrej Pavlov.

Zahvala

Ko se je našemu dragemu FRANCETU BEVKU v njegovi teški in bresupni bolezni blizil osemdeseti rojstni dan, so prihajala v moje roke številna pisma in brzojavke iz Slovenije in Jugoslavije, a tudi znanj ne s čestitkami in željami za še dolgo življenje in plodno pisateljsko ustvarjanje. Se v trenutkih njegovega tihga poslatvanja in slovesa od življenja so bila dobra srca njegovih prijateljev, častilcev njegove besede, še posebej srca slovenske in jugoslovanske šolske mladine ob svojem pisatelju. Kako vesel bi bil najbolj on sam, ko bi mogel sprejeti vse te čestitke, iskrene želje in pozdrave za vstop v novo in plodno desetletje, ki so jih bila ta pisma in sporočila polna! Toda prav v tistih dneh in urah se je letelo kakor letenje Franceta Bevka, ki je bil v dobro mislito in besedo z njim, je neizprosna smrt ustavila njegovo življenje in delo.

Sprejmite prav vsi nasameznike, društva in organizacije, za vse te iskrene želje namesto njega mojo najglobljo zahvalo.

Ljubljana, ob sedmimi dne 24. 9. 1970

DAVORINA BEVK

Béla Bartók

Pred petindvajsetimi leti, 26. septembra 1945, je v new-yorskem West Side Hospitalu umrl eden največjih glasbenih genijev našega stoletja, Béla Bartók.

Rodil se je leta 1881 v Nagyszombatu, in — kakor je zapisal v eni svojih avtobiografij — v svojem tretjem letu začel prepevati, v četrtem igrati klavir, v osmem pa komponirati. Ze zgodaj je začel spoznavati bogastva glasbene folklorne in se po-

svetati njeni raziskavi. Narodna glasba je imela posej velik vpliv na njegovo delo, zlasti domača, madžarska, pa romunska, slovaška in druge. Veliko časa in energije je posvetil zbiranju ljudskih pesmi in niti začetek prve svetovne vojne ga ni povsem mogel odvrtiti pri tem delu. Se več: prav v teh okoliščinah je prišel na misel, kako dragocen material bi bilo mogoče zbrati med vojniki z vseh vetrov. Z drugim velikim madžarskim glasbenikom, Zoltanom Kodályjem, jima je uspelo zbrati med drugim tudi več kakor 350 vojaških pesmi.

Njegova glasbena zapuščina je bogata in pestra. Obsega neštete sonate, suite, koncerte ter prav simfonična in komorna dela ter dve pantomimi (Čudežni mandarin, Leneni princ), dela, ki jih imajo neprestano na sporedu radijske hiše in koncertne dvorane po vsem svetu. Mimo te pa moramo veliko pozornosti posvetiti tudi pomembni znanstveni dediščini, ki jo je zapustil. Od tega njegovega dela moramo zlasti omeniti njegovo zbiranje madžarske, slovaške in romunske glasbene folklorne, analizo iste in na njeni podlagi določitev glasbenega materinskega jezika ter primerjavo madžarskega ljudskega glasbenega izročila z izročili drugih narodov (Slovancev, Turkov itd.).

JOŽE OLAJ

Iščemo

AKVIZITERJE

za prodajo državnih, partijskih, republiških, sindikalnih, mladinskih, pionirskih in vseh internacionalnih zastav, pionirskih rut, troglatih zastavic, kolektarjev, Titovih slik in drugih naših izdelkov. Prednost imajo upokojenci. Akviziterska provizija je odlična. — Glede pojavnosti naj se zainteresirani glede pogodb zglašajo oziroma pišejo na naslov:

»8 MART«
pogon Skopje, Ul. Naum Naumovski Borče 62, — Skopje ali po tel. številka 24-269. 9094

PODJETJE
VOZILA GORICA
ŠEMPETER PRI GORICI

v a b i k sodelovanju

2 STROJNA TEHNIKA
za delo v tehnološki pripravi dela

Pisrne ali ustne prijave sprejema splošni sektor podjetja. 9136

OSNOVNA SOLA
Rogaška Slatina
razpisuje
prosto delovno mesto
predmetnega
učitelja PU
za angleški jezik

Ponudbe naj kandidati vložijo v 10 dneh po objavi razpisa ter priložijo kratak življenjepis in dokazila o izobrazbi.

V primeru potrebe lahko sprejmemo tudi absolventa PA za ta predmet. 9128

Mercator od 28. septembra do 10. oktobra

REKLAMNA PRODAJA

- KEKSI petite beurre Koestlin 500 g 4,50 din
- ORANŽNI SIRUP Dana 1 liter 7,50 din
- JETRNA PASTETA Sijeme 100 g 1,85 din
- MESNI DORČAK Sijeme 200 g 3,80 din

ter vino, belo in rdeče Mercator »en starček« po reklamni ceni

tovariš

Kmečka ohcet po Kraško

Rado čaka na finančni pasat

Zbogom, France Bevk!

Novela — Nisem grda, tudi jaz sem lepa

Tanki čakajo molče

»Judica sem srečal na morju« — odlomek iz pomorskih zapiskov slovenskega morjeplovca Rada Bulje, ki jih bomo začeli objavljati v prihodnji številki

Res največja norišnica na svetu — videl in doživel jo je naš reporter Drago Kralj v Ameriki, točneje na Floridi

tovariš

SLOVENIJALES

ZA MODERNO STANOVANJE
IZKORISTITE UGOODNOSTI NAKUPA
KREDIT BREZ POROKOV
BREZPLAČEN STROKOVNI NASVET ARHITEKTA
BREZPLAČNA DOSTAVA DO 30 km

NOV IZVOZNI PROGRAM KMEČKIH SOB

DOM POHIŠTVA CELJE

ZA VSAK NAKUP PREKO 1000 DIN — NAGRADA

V nekaj vrstah

MARIBOR

Literarni večer — Mladi slovenski književniki bodo danes pripravili pod pokroviteljstvom revije Dialogi v Kani SNG Maribor literarni večer.

Sestanek — Jutri se bo v domu društvenih organizacij sestel koordinacijski odbor za načrtovanje družine pri občinski konferenci SZDL Maribor in razpravi o sestavi kratkoročnega delovnega načrta.

PTUJ

Seja obseh aborov — Predsednik občine je za danes sklical sejo obseh aborov občinske skupščine. Odborniki bodo med drugim razpravljali o realizaciji občinskega proračuna za prvih osem mesecev letošnjega leta o vprašanih kmetijah, zlasti za obratne proti tedi v ptujski in sosednjih občinah.

Razširitev mostu — Gradbeno podjetje Drava je za dni pričelo širiti most čez Grajsko ob novo avtomobilski postaji. Dela bodo končali do dneva republike, stroški pa bodo znašali 120.000 dinarjev.

Slovenski trg ureja — Delavci komunalnega podjetja so preuredili Trstenjakovo ulico. Zdaj so pričeli urejati Slovenski trg, kjer bodo prav tako položili kocke. Prihodnje leto pa bodo uredili tudi Prešernovo cesto.

CIRKOVCI

Pohranitev — Pred drevi se je vrnila tukajšnja folklorna skupina Vinko Korže s turneje po Srbiji, kjer je v mestu Guča med drugim prejela diplomno ob širje občinstva. Na sklope prireditvi pa so prireditelji izrazili željo, da bi se meseca Guča povratilo s Cirkevci.

IZAKOVCI

Nov vodovod — Te dni so v Izakovcih odprli krajevni vodovod, na katerega je zdaj priključenih 102 gospodinjstev, v kratkem pa jih bodo priključili še petdeset.

RADLJE OB DRAVI

Franc Popit v Radljah — Jutri bo radljski občinski občinski predsednik CK ZKS Franc Popit. S predstavniki skupščine občine bodo razpravljali o problemih kmetijstva, občinski pa bodo tudi nekatera posestva.

SLOVENJ GRADEC

Mladi ekonomist — Dvaki srednje ekonomske šole bodo tudi v tem šolskem letu izdajali glasilo za ekonomiste. Glasilo bo prinašalo novice iz šolskega življenja, literarne prispevke in drugo, prostor pa bodo odstopili tudi mladim koroskim pisateljem.

MARIBOR

Poročili so se: Ivan Vaš, brisavec in Olga Vrt, čistilka; Franc Ljubi, delavec in Angela Slokan; Leon Ljubi, strugar in Neža Armas, šivilja; Gerhard Angeltner, dipl. inženir in Alenka Kolarič, komercialist; Ernest Tisler, frizerski pom. in Erika Golob, frizerska pomočnica; Leo Perko, ekonomist in Olga Kovačič, ekonomist; Vladimir Selinšek, elektroinstalater in Olga Kovačič, študentka; Franc Preac, orodjar in Janja Prošl, dijakinja; Bojan Fras, steklar in Kristina Matečko izdelovalka sarmaskov; Rudolf Stopnik, strugar in Erika Sabler, učiteljica; Aleksander Veršič, radiotehnik in Majda Domadenik, računovodja; Vladislav Trnava, študent agronomije in Lidija Fabjan, telegrafistka; Gorazd Mazej, poltolog in Mojca Gašper, referent za nadzorstvo dohodkov.

Pogrebi danes — Gerič Anton, 67 let, upokojenec; Zorko Marija, 87 let, upokojenka; Lennar Avgustina, 76 let, upokojenka.

NENAVADNI RUDNIKI — V Pomurju, kjer je zelo razvita opekararska industrija, so žaloga kvalitetne glinice izmed glavnih pogojev za nadaljnji razvoj te dokaj specifične veje našega gradbeništva. Zaloga glinice so odločale tudi o modernizaciji največjih pomurskih opekarn. Občutno so povečali proizvodnjo kolektivni v Križevcih pri Ljutomeru, v Radgoni in v Lendavi. Na sliki: glinokop v Radgoni. Foto: B. Borovič

Zahtevajo čiste račune

Kmetje v ptujski občini postajajo nestrpni — Delovni kolektiv obrata za kooperacijo pri kmetijskem kombinatu Ptuj meni, da imajo tudi prav

Pri kmetijskem kombinatu Ptuj so spomladi začeli reorganizirati kooperacijsko ali, kot jo kmetje raje imenujejo, združno dejavnost. Uskladjali naj bi jo s pogodbo, ki so jo podpisali kombinat in bivše kmetijske združbe pred referendumom o pripojitvi. To so objavili kmetom na letošnjih zimskih sestankih. Toda od objave je izpolnjenega zelo malo, čeprav ne presegajo tistega, kar je zapisano v stališčih in sklepih konference Zveze komunistov Slovenije.

Združni svet, ki mu predseduje Konrad Bezjak, kmet iz Markovca, in upravni odbor s predsednikom Jankom Znidaričem iz Gorisnice zahtevata, naj kmetijski kombinat Ptuj uresniči vsaj tisto, kar je zapisano v pogodbi, ki so jo sestavili leta 1965, pred pripojitvijo združb. Po najnovejših resolucijah, stališčih in sklepih republikanskih oblastnih in političnih organov bi bilo treba nekatera določila pogodbe celo spreminjati in skleniti sporazum med kmeti in kombinatom. Komisija, ki je bila imenovana, pa ni niti na drugi seji, 3. septembra, ni našla sporazumnih rešitev.

Delovni kolektiv obrata za kooperacijo s kmeti, ki je obdržal ime nekdanje kmetijske združbe »Jozko Lackov«, je razpravljalo o teh vprašanih 5. septembra. Menil je, da so zahteve kmetov upravičene. Če bodo obrat za kooperacijo pri kmetijskem kombinatu obravnavali enako kot druge obrate — tako določeni statuti, ki bi ga po pomladskih dogovorih morali že spreminiti — ne bi mogel zadovoljiti kmetov, ker ne bi mogel urediti takih, kakor samoupravljajo, ki bi nakazano v stališčih in sklepih junjske seje konference ZKS Slovenije. Zahteve kmetov, da bi se združevali v kmetijsko kombinata Ptuj in njegovega obrata za kooperacijo spet postajajo

vse glasnejše. To so povedali tudi na sestanku kmetov, ki je bil 8. septembra v Juršinih.

Zahteve kmetov niso pretirane. Za začetek bi se zavoljili s tako organizacijo, kot so jo uvedli pred meseci pri kmetijsko industrijskem kombinatu. Po murku v Murški Soboti. Ponejbe bi jo seveda prilagodili krajevnim razmeram. S tako ureditvijo se je strinjala tudi petčlanska komisija, da bi na kraju samem proučila organizacijo njihove kooperacije in povezovanja ter samoupravljanje kmetov. Tako piše v zapisniku te komisije.

Pri uvajanju take organizacije v ptujskem kombinatu pa se vedno zatika. Gre za denar, za delitev dohodkov. En žiro račun za ves kombinat pomeni, da se presežki dohodka stekajo v centralne sklade. Brez sredstev pa ni samoupravljanja. Kmetije in kolektiv obrata za kooperacijo zahtevajo lasten žiro račun ali tako imenovano »banko kombinata« — imajo jo že v Murški Soboti — ki bo vodila poseben račun za vsak obrat. Vsakdo naj gospodari s svojim dohodkom.

V pogodbi, podpisani pred pripojitvijo združb h kombinatu, piše, da bo v centralni skladi kombinata 50 odstotkov ostanke dohodkov, 40 odstotkov pa ostane obratu za kooperacijo. Od takrat, ko je imel obrat za kooperacijo pristojno upraviteljo, pa tudi tega ne upoštevajo. Po sedanjih stališčih republikanskih organov bi bilo treba ta odstotek spremeniti v korist obrata za kooperacijo, oziroma kmetov-kooperantov.

V pogodbi, podpisani pred pripojitvijo združb h kombinatu, piše, da bo v centralni skladi kombinata 50 odstotkov ostanke dohodkov, 40 odstotkov pa ostane obratu za kooperacijo. Od takrat, ko je imel obrat za kooperacijo pristojno upraviteljo, pa tudi tega ne upoštevajo. Po sedanjih stališčih republikanskih organov bi bilo treba ta odstotek spremeniti v korist obrata za kooperacijo, oziroma kmetov-kooperantov.

JOZE PETEK

MARIBOR

Zasebniki - nič za zasebnike?

Na mariborskem območju je čedalje bolj zanimivo pojav, da je težko dobiti zasebne prevoznike za prevoz tovora. Ko smo se pred časom odločili o zasebnem prevozniku, je bilo med drugim tudi močno poudarjeno, da transportna podjetja niso sposobna zadovoljiti potreb občanov in da bodo lastniki v polni vrsti zasebnih lastnikov tovrstnih prevoznikov. Danes je skorajda lažje, če se občan obrne za prevoz na transportna podjetja kot pa na zasebnike. Te je treba prositi in prepričevati in prav pogosto zasebni prevozniki »dobrohotne usluge« računavajo brez izstavljenih računov in potrdil.

Zaradi stalnejšega dohodka isteže zasebni prevozniki delovne organizacije in ustanove, da zanje opravljajo prevoze na čimdaljši čas. Pri takšnih dolgoročnih poslih jim seveda zmanjka časa za prevoze, ki bi jih naročili zasebniki. V takih razmerah je torej ostala jalova želja, kako bo zasebno prevoznikstvo veliko koristilo občanom. V nekaterih krajih bi bilo verjetno boljše, če bi imeli manjša prevoznika podjetja kot pa zasebnike, ki ne poslujejo odprto na tržni storitve, ampak se zapirajo v poslovne dogovore s podjetji. Zasebni prevozniki torej v glavnem konkurirajo transportnim podjetjem v prometu blaga o gospodarstvu. Stroški tehničnih pregledov vozil zasebnikov bi lahko tudi pokazali, da mnogi prihajajo na ceste s tovrstniki, ki predstavljajo nevarnost za varno promet.

Vsekakor pa občani v sedanjih razmerah niso prav nič na boljšem, kvečjemu na slabšem. Zasebni prevozniki so tržišče prometnih storitev zožili namesto razširili. In to gotovo ni rešitev, ki bi opravičevala koristnost zasebnega prevoznikstva. D. VRESNIK

Vadnjal in Mikoš v Radgoni in Ljutomeru

LJUTOMER, G. RADGONA, 28. sept. — Na povabilo odbora za regulacijo in melioracijo Ščavnice sta si danes ogledala v spremstvu predstavnikov radgonske in ljutomerske občine dolino potoka Ščavnice Boris Vadnjal, član republikanske izvršnega sveta in inž. Boris Mikoš, republikanski sekretar za urbanizem. P. P.

Nova trgovina v Renkovcih

RENKOVCI, 28. sept. — Včeraj dopoldne so v Renkovcih odprli novo trgovino »Zivila« trgovskega podjetja Universal iz Lendave. Kolektivni Universal je za zgraditev in opremo trgovine porabil 400 tisoč dinarjev. J. G.

Podražitev kruha v Mariboru

MARIBOR, 28. sept. — Z današnjim dnem veljajo v pekarnah Intesa in Piramide nove cene kruha. Črni kruh stane od danes dalje 1,65 dinarja za kilogram, beli 2,45 dinarja, polbeli 2,05 dinarja, pšenični mešani rženi 2,15 dinarja, pšenični mešani ovseni 2,70 dinarja, pšenični mešani koruzni 2,30 dinarja in rženi mešani kruh turist 2,40 dinarja kilogram. M. K.

Trnova pot kadrovanja

Radgonski komunisti o vzrokih neurejene kadrovske politike

GORNJA RADGONA, 28. sept. Člani občinske konference ZK v Gornji Radgoni so na današnji seji izprijavili razne vzroke in posledice neurejene kadrovske politike v občini. Udeleženci so menili, da zahtevajo razmere odločno premeniti v metodah kadrovanja, v študijski politiki itd.

Nekaj vzrokov za sedanje kadrovske probleme je navedel Viljem Šrajcar, ki je med drugim dejal, da imata na območju občine samo dve delovni organizaciji ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nih visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko službo (Avtošolstvo in zdravstveni Radenska), vsega pet kolektivov ima urejeno sistemizacijo delovnih mest, le ena delovna skupnost pa je doslej pripravila pravilnik o pripravi. Torej ni čudno, da ima v občini le 1,9 odstotka zaposle-

nihi visoko in le 16 odstotkov visjo in srednjo strokovno izobrazbo.

Po mnenju udeležencev pa je to le zunanja podoba sedanje organizacije ustrezno urejeno kadrovsko služ

Letalstvo

Ponosni rod Franja Klauza

Po končanih vajah enot našega vojnega letalstva in protiletalske zaštite

»To je bila ena izmed običajnih vaj vojnega letalstva in PLZ (protiletalske zaštite). Prvi vtisi in ocene le-te pa so presegli vsa pričakovanja. Vaja je pokazala, da so naši štabi in komande sposobni organizirati vsakršno obrambo našega zračnega prostora, vse enote pa so pokazale visoko borbeno pripravljenost in znanje. Vaja je nadalje dokazala, da naši ljudje popolnoma obvladajo dragoceno in zamotano tehniko, je po končanih večdnevni vajah enot vojnega letalstva in PLZ na kratko ocenil njihovo uspešnost in učinkovitost komandant vojnega letalstva in PLZ general podpolkovnik Milan Simović.

Novinarji smo bili tokrat priče in opazovalci teh vaj. In če je komandant izrazil v svoji kratki oceni zgolj zadovoljstvo nad uspešnim potekom vaj in skromno pohvalo enotam, so nas, ki smo se tokrat pobliže seznanili z najmodernejšo letalsko tehniko, s katero smo se prvič neposredno srečali ter z visokim znanjem in spretnostjo naših letalskih in PLZ enot, te vaje navdušile in nas navdale z nedopovedljivim ponosom. Naše doseganje predstav o pomenu in vlogi našega vojnega letalstva in protiletalske zaštite so danes popolnoma nove, drugačne in kar se le da — optimistične. Danes namreč zadržati vemo: naše nebo je varno, saj bomo nad njim dan in noč čuječe oči naših protiletalskih enot, ki jih vodijo naši letalski in PLZ enot, ki jih vodijo naši letalski in PLZ enot, ki jih vodijo naši letalski in PLZ enot.

Z najmodernejšimi aparati in elektronskimi napravami, s katerimi je opremljeno to komandno mesto, rokuje uigrana in visoko strokovno usposobljena ekipa. Tako opravlja svoje delo samo na eni elektronski optični napravi na primer višji oficir, ki ima visokih šol za tri fakultete. Vsa ta ekipa bojuje tu prav tako tekmo s časom, izraženim v sekundah. Prav tako bojuje tudi boj s strokovnostjo, saj mora svoj posel brezhibno obvladati. Tu je doseganje teh strokovnosti, ki je po dveh letih delovanja, glede na hiter razvoj tehnologije, danes vsekakor na višji ravni kot pred nekaj leti.

Te zamotane elektronske naprave — strokovnjaki bi že morali biti in ne samo skromni laični opazovalci, da bi jih mogli kakorkoli opisati — opazujejo in zaznamujejo sleherni letalo, ki leti nad našim jugoslovanskim prostorom. Na podlagi podatkov, ki

so sicer, in je tudi šlo. Saj končno ni bilo vseeno, kako se bo enota odrezala, kakšno usposobljenost bo pokazala.

Alarm. V rekordno kratkem času je bila raketa zemlja — zrak na svoji lansirni rampi, ki je polvkopana. Vojaki so se hitro umaknili, saj niso bili več potrebni. Raketo bodo izstrelili s pritiskom na gumb v nekoliko oddaljenem podzemnem saklonu, kjer so vse potrebne in zelo zamotane elektronske naprave.

Komandno mesto je sporočilo, da se je v tej coni pojavil neznan cilj. Samo se hip, saj je bilo treba ugotoviti, za kakšen cilj gre. No, sprošiti ni bilo treba. Izkazalo se je, da je bil cilj naša.

Podpolkovnik Ilija, po držbi v vojni enoti, na prvi pogled, nam je razložil o kovinskih raketah malo več. Predvsem o njihovi učinkovitosti, ki je tolikšna, da praktično cilja ne more zgrešiti, čeprav je celo dvakrat ali trikrat hitrejši od zvoka in do 30 km visoko.

Tudi v tej enoti deluje strokovno visoko usposobljen kader in je tu v dveh mesecih celotni vojni enoti — seveda gre prav tako za inženirje in druge strokovnjake iz civilnih poklicev — usposobljen, da lahko nadomesti ostrova zamenja starejši in pri manipulaciji z bojnimi sredstvi. Tudi ta enota je opremljena z dragoceni elektronskimi in drugimi napravami.

Z oglašujočim bobnenjem sta se dvignila v zrak dva lovca nadzvočnih letal z enega izmed naših podzemskih letališč. Samo trenutek smo ju lahko spremljali z očmi in že sta nam kot dve srebrni piki izginili na obzorju. Ni bilo dolgo, in že sta se vrnila, ko sta uspešno opravila svoje naloge. »Svoje naloge je bil učen. Medtem pa sta že sedela pripravljena v svojih kabinah druga dva in čakala na ukaz za polet.

Mi pa smo med tem obiskali te podzemne letališče, ki jih je pred desetimi leti bil pevec, zdaj pa vsako poletje zbere okrog sebe skupino prvih predstavnikov le-te raznih držav ter krene z njimi na pot kot prikazovalce najnovejših francoske letal. Ta dirigent kvinteta le-te je sicer redni organizator vsakeletne poveljske prireditve Pesem Evrope, organizator ugledele misli tekmovali v nekaterih evropskih državah ter režiser in showman, ki ga občasno zaposli razne televizijske hiše.

Te dni predstavljajo s svojimi letalskimi manekerkami po raznih mestih Jugoslavije novosti pariske mode in najbolj uspešne izdelke naše tekstilne industrije, ki se sodeč po njihovim prikazu na modni reviji v tivolski dvorani v Ljubljani — lahko merijo z novostmi francoske mode. Razlika je nemara le v obsegu izbora modelov in vzorcev, ki je pri Francozih ostale v mejah elegantne, a premalo tvegane izvirnosti.

Na predvečer modne prireditve v Ljubljani smo se zadovoljni vrnili iz veselega popoldneva, ki ga je za lepotice-manekerk priredila na Veliki planini modna revija ONA-ELLE, gostiteljica Reidlove karavane lepote in mode v Jugoslaviji. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z njimi v prelepem okolju naših gorskih oči. Ti so štiri evropske misle in miss Argentine sprejeli med svoje plešeaste glave kakor pet postnih balončkov, ki so prijadrali z različnih koncev sveta.

V restavraciji hotela Simovce smo posedli za dolgo mizo kot neuki planinci. Na levi me je mamila z zelenomodrimi očmi lanska miss ZRN Christa Margraf, pred seboj pa sem imel zvedave in prevečeno naivne oči velesletošne miss Nizozemske Lucie van Wichen.

Premalo možnosti imam, da bi mogla napisati vse, kar se je v teh nekaj dneh dogodilo. Predvsem pa manjka zadostnih in primernih besed, s katerimi bi lahko izrazil svoje občudovanje in svoj ponos. Kajti: nikoli, resnično nikoli več se nam ne more primeriti, da bi nas kdorkoli lahko presenetil nemočne in šibke, nikoli več se nam ne bo treba golorokim srečati s katerim koli agresorjem. V tej tehniki gremo resnično v korak z vsem razvojem in denar, ki smo ga vložili za tako našo varnost, je dobro naloženo. Predvsem pa imamo ljudi, ki so visoko usposobljeni in večji svojega zamotanega dela, ljudi, ki jim manjka zavesti, predanosti, ljubezni in poguma.

Tak je današnji novi ponosni rod Franja Klauza in mrtvi prvi komandir naše prve letalske eskadrilje NOV bi bil, če bi bil doživel z nami ta dan, nanje pbenos. VANDA SKODNIK

cesti Staneta Zagorja v Radovljici. Ob tem sem se spomnil na mladost in v resnici sem jim kar zavidal. Prepričan sem, da tudi lastnik travnika ni bil nič hud, saj se je sedaj čisto posušil in ne bo škoda. Drugače bi bilo seveda spomniti. No, pa to otroci tudi sami vedo. Kar pogledite, kako vsi nadebudno gledajo. BRANKO BLENKUS

— Kaj so vam rekli doma, ko so vas izbrali za miss Nemčije? — Ti, da si najlepša? Kaj pa so takega videli na tebi? Sicer pa so bili vsi veseli in so mi čestitali. — Ste tudi doma manekenka? — Ja, ja. Delam pri neki modni reviji, tako poleg študija? — Pozirajte kdaj goli? — Ne, to pa ne, čeprav nimam nič proti goloti; saj je lahko tudi zelo lepa. Pogledala me je malce začudeno in se primaknila bliže. Zanimale so jo najpogostejše vsakdanje fraze v slovenščini, ki jih je takoj izgovarjala presenetljivo pravilno. Za njo jih je ponavljala miss Nizozemske, ki je sicer nekoliko tršega spomina, vendar ji kot študentki francosčine, angleščine in

KARAVANA MODE IN LEPOTE — Pred hotelom Simovce na Veliki planini so od leve: miss Nizozemske, miss Argentine, miss Finske, miss Francije, miss Zahodne Nemčije (za njimi pa naš maneken Marko Rakušček). Foto: Zdenka Vetrovec

Izlet

Evropska lepota pri naši mizi

Z mednarodno manekensko karavano v ritmu revije Ona-Elle pod sivimi očaki na Veliki planini

Zenska lepota ni več samo navdihovalka ljubezni in umetnosti, mamilo zaljubljenec, strup za starce, poper za ksantipe, ženska lepota je postala gorivo za motorizacijo komercialistov in trgovcev, ki občudovane predstavnice nežnega spola smenjajo s priedastovalci slave ter jih lansirajo v orbite trgovskega vsemirja. Okoli resničnih zvezdic se po potrebi vedno giblje roj umetnih satelitov, ki jih izdelajo v kozmetični in tekstilni industriji.

Poklicni menager, kreatur in krojači evropske lepote mode je Avstrijec Erich Reidl, ki je še pred desetimi leti bil pevec, zdaj pa vsako poletje zbere okrog sebe skupino prvih predstavnikov le-te raznih držav ter krene z njimi na pot kot prikazovalce najnovejših francoske letal. Ta dirigent kvinteta le-te je sicer redni organizator vsakeletne poveljske prireditve Pesem Evrope, organizator ugledele misli tekmovali v nekaterih evropskih državah ter režiser in showman, ki ga občasno zaposli razne televizijske hiše.

Te dni predstavljajo s svojimi letalskimi manekerkami po raznih mestih Jugoslavije novosti pariske mode in najbolj uspešne izdelke naše tekstilne industrije, ki se sodeč po njihovim prikazu na modni reviji v tivolski dvorani v Ljubljani — lahko merijo z novostmi francoske mode. Razlika je nemara le v obsegu izbora modelov in vzorcev, ki je pri Francozih ostale v mejah elegantne, a premalo tvegane izvirnosti.

Na predvečer modne prireditve v Ljubljani smo se zadovoljni vrnili iz veselega popoldneva, ki ga je za lepotice-manekerk priredila na Veliki planini modna revija ONA-ELLE, gostiteljica Reidlove karavane lepote in mode v Jugoslaviji. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z njimi v prelepem okolju naših gorskih oči. Ti so štiri evropske misle in miss Argentine sprejeli med svoje plešeaste glave kakor pet postnih balončkov, ki so prijadrali z različnih koncev sveta.

V restavraciji hotela Simovce smo posedli za dolgo mizo kot neuki planinci. Na levi me je mamila z zelenomodrimi očmi lanska miss ZRN Christa Margraf, pred seboj pa sem imel zvedave in prevečeno naivne oči velesletošne miss Nizozemske Lucie van Wichen.

Premalo možnosti imam, da bi mogla napisati vse, kar se je v teh nekaj dneh dogodilo. Predvsem pa manjka zadostnih in primernih besed, s katerimi bi lahko izrazil svoje občudovanje in svoj ponos. Kajti: nikoli, resnično nikoli več se nam ne more primeriti, da bi nas kdorkoli lahko presenetil nemočne in šibke, nikoli več se nam ne bo treba golorokim srečati s katerim koli agresorjem. V tej tehniki gremo resnično v korak z vsem razvojem in denar, ki smo ga vložili za tako našo varnost, je dobro naloženo. Predvsem pa imamo ljudi, ki so visoko usposobljeni in večji svojega zamotanega dela, ljudi, ki jim manjka zavesti, predanosti, ljubezni in poguma.

Tak je današnji novi ponosni rod Franja Klauza in mrtvi prvi komandir naše prve letalske eskadrilje NOV bi bil, če bi bil doživel z nami ta dan, nanje pbenos. VANDA SKODNIK

cesti Staneta Zagorja v Radovljici. Ob tem sem se spomnil na mladost in v resnici sem jim kar zavidal. Prepričan sem, da tudi lastnik travnika ni bil nič hud, saj se je sedaj čisto posušil in ne bo škoda. Drugače bi bilo seveda spomniti. No, pa to otroci tudi sami vedo. Kar pogledite, kako vsi nadebudno gledajo. BRANKO BLENKUS

— Kaj so vam rekli doma, ko so vas izbrali za miss Nemčije? — Ti, da si najlepša? Kaj pa so takega videli na tebi? Sicer pa so bili vsi veseli in so mi čestitali. — Ste tudi doma manekenka? — Ja, ja. Delam pri neki modni reviji, tako poleg študija? — Pozirajte kdaj goli? — Ne, to pa ne, čeprav nimam nič proti goloti; saj je lahko tudi zelo lepa. Pogledala me je malce začudeno in se primaknila bliže. Zanimale so jo najpogostejše vsakdanje fraze v slovenščini, ki jih je takoj izgovarjala presenetljivo pravilno. Za njo jih je ponavljala miss Nizozemske, ki je sicer nekoliko tršega spomina, vendar ji kot študentki francosčine, angleščine in

čemer se nikoli ne oddaljujem od svojega bistva.

— Ste romantični? — Ne, nisem romantična. Zelo pa ljubim poezijo. Tudi pesmi pišem, vendar jih ne maram objavljati, ker se mi zdi, da bi s tem izdala del svojega notranjega življenja, ki ga imam tako rada.

— Si kdaj zaželite filmske slave? — Ne, nikoli; igralec mora svojo intimo razdeljati občinstvu.

— Ste članica katerega nudištnega kluba? — Nisem. Vendar ne mislite, da nasprotujem goloti; saj je zlasti mlado človeško telo včasih zelo lepo. Težko pa si predstavljam življenje brez intimnosti.

— Kako se počutite kot miss Francije? — Dobro... dobro, zelo dobro. Veliko potujem. Glejte, pred nedavnim sem v Atenah konkurirala za miss univerzum, kjer je bila tudi vaša miss Evrope Saša Zajc. Pravih počinov na dejansko ne bom imela, saj bom takoj, ko se vrnem v Pariz, začela spet delati. Študiram tudi francoski in angleški jezik.

V koči na Zelemem robu sem se pridružil še miss Finske Hexuele Hamari, severnjakinji bujnih plavih las, ki je bila videti razvajena edinka kakor pol podeželske pol meščanske družine. Tisto po polne je venomer tožila, kako jo boli glava. Doma je iz okolice Helsinkov in je prav po otroški srečna, da je letos postala miss Finske.

Ste doma študentka ali fotomodel? — Fotomodel sem.

— Kako pa je staršem po volji, ko razkazujete okrog svojo lepoto? — Oba sta vesela in zadovoljna, ker si lahko na ta način ogledam veliko sveta in spoznam življenje drugod.

— Veliko zaslužite? — Ne preveč. Ampak jaz sem zaljubljena v to delo. Včasih me tudi dvakrat na mesec dajo na naslovno stran. Za vsako sliko na prvi strani mi plačajo 150 dolarjev.

— Studirate? — Pravničarica sem, rada pa bi dosegla tudi doktorat.

Lepa Maria govori poleg svojega »mučasa gracija« se tri jezike: angleško, francosko in italijansko. Posebna uganika s tej pe-torki mi je bila miss Francije Sabine Renaux, ki je s svojim umirjenim in ugaenim vedenjem vzbujala spoštovanje, hkrati pa sem ob pogledu nanjo podvomila, da bi to dek-le moglo biti najlepša Franc-ozinja, saj razen lepših oči in skladnih gibov nisem opazil na njej ničesar posebnega. Toda dek-le je bilo zelo lju-bezivno.

— Miss, Francozinja ste, pa tako zadržani! Zakaj? — Morda ne boste hoteli razumeti, če vam povem, da ljubimeno čuvam svoje zasebno življenje, ki ga ni mo-gče odkupiti z nobenim de-narjem.

Toda vi ste venomer v javnosti, takorekoč živite za občinstvo.

— Ze, ze, vendar pri vsem tem ostanem takšna, kakršna hočem biti, kakor se najbolje počutim. Delam kot tajnica in manekenka v Parizu, pri

Podarila mi je par zvedavih pogledov, kakor da je želela pričarati podobo dveh majhnih jezerc tam gori na daljnem severu. Po malce premočni bradi pa se je raz-lezle dobrodušni nasmeh.

Podjetni vodja

Vsa predstava, ki jo izvajajo prijetne, nič obooh lep-otice, je uokvirjen v nastop gospoda Ericha Reidla, ki je ves ubran na nekaj »aufbiks Tirole«.

— Bi mi lahko dokazali, da so vse to uradno izvoljene lepoticke raznih držav? sem ga vprašal.

— Ja, ja, tu ni nobene goljufije. Skoraj vsa boljša tovrstna tekmovalna priprav-ljiva jaz in moja žena. Bil sem tudi predsednik žirije, ki je lani izbrala vašo Sašo Zajc za miss Evrope.

— Zakaj pa nje niste vzeli na turnejo? — To sem sicer želel, vendar ko smo jo poklicali v Pariz in pomejrali modele, je bila za vsakega predebe-la.

— Kaj sediti vi kot modni ataše o sedanjih modi? — Ta moda je fantastična!

Nikoli po vojni ženske niso imele toliko možnosti pokazati svojo lepoto, sarm in eleganco kot jo imajo zdaj, ki je moderno maks, mudi in tu di mini. Ni je normalno raz-vitje ženske, ki v tem mod-ernem izobilju ne bi našla sebi primerne garderobe. Zlasti i-mentina sta maks in midi, ki sta ženski povrnila čr-ne elegancije in resnične ženskosti. Ženskam je na vo-ljo tudi bogata izbira obutve, torbic in pokrival. V tem vi-dim tudi poročstvo za lepo prihodnost mode. Upam da se bo naša skupina, ki letos prvič gostuje pri vas, odslej prišla vsako leto pokonat.

RADO VOUK

Podarila mi je par zvedavih pogledov, kakor da je želela pričarati podobo dveh majhnih jezerc tam gori na daljnem severu. Po malce premočni bradi pa se je raz-lezle dobrodušni nasmeh.

Podjetni vodja

Vsa predstava, ki jo izvajajo prijetne, nič obooh lep-otice, je uokvirjen v nastop gospoda Ericha Reidla, ki je ves ubran na nekaj »aufbiks Tirole«.

— Bi mi lahko dokazali, da so vse to uradno izvoljene lepoticke raznih držav? sem ga vprašal.

— Ja, ja, tu ni nobene goljufije. Skoraj vsa boljša tovrstna tekmovalna priprav-ljiva jaz in moja žena. Bil sem tudi predsednik žirije, ki je lani izbrala vašo Sašo Zajc za miss Evrope.

— Zakaj pa nje niste vzeli na turnejo? — To sem sicer želel, vendar ko smo jo poklicali v Pariz in pomejrali modele, je bila za vsakega predebe-la.

— Kaj sediti vi kot modni ataše o sedanjih modi? — Ta moda je fantastična!

Nikoli po vojni ženske niso imele toliko možnosti pokazati svojo lepoto, sarm in eleganco kot jo imajo zdaj, ki je moderno maks, mudi in tu di mini. Ni je normalno raz-vitje ženske, ki v tem mod-ernem izobilju ne bi našla sebi primerne garderobe. Zlasti i-mentina sta maks in midi, ki sta ženski povrnila čr-ne elegancije in resnične ženskosti. Ženskam je na vo-ljo tudi bogata izbira obutve, torbic in pokrival. V tem vi-dim tudi poročstvo za lepo prihodnost mode. Upam da se bo naša skupina, ki letos prvič gostuje pri vas, odslej prišla vsako leto pokonat.

RADO VOUK

Podarila mi je par zvedavih pogledov, kakor da je želela pričarati podobo dveh majhnih jezerc tam gori na daljnem severu. Po malce premočni bradi pa se je raz-lezle dobrodušni nasmeh.

Podjetni vodja

Vsa predstava, ki jo izvajajo prijetne, nič obooh lep-otice, je uokvirjen v nastop gospoda Ericha Reidla, ki je ves ubran na nekaj »aufbiks Tirole«.

— Bi mi lahko dokazali, da so vse to uradno izvoljene lepoticke raznih držav? sem ga vprašal.

— Ja, ja, tu ni nobene goljufije. Skoraj vsa boljša tovrstna tekmovalna priprav-ljiva jaz in moja žena. Bil sem tudi predsednik žirije, ki je lani izbrala vašo Sašo Zajc za miss Evrope.

— Zakaj pa nje niste vzeli na turnejo? — To sem sicer želel, vendar ko smo jo poklicali v Pariz in pomejrali modele, je bila za vsakega predebe-la.

— Kaj sediti vi kot modni ataše o sedanjih modi? — Ta moda je fantastična!

Nikoli po vojni ženske niso imele toliko možnosti pokazati svojo lepoto, sarm in eleganco kot jo imajo zdaj, ki je moderno maks, mudi in tu di mini. Ni je normalno raz-vitje ženske, ki v tem mod-ernem izobilju ne bi našla sebi primerne garderobe. Zlasti i-mentina sta maks in midi, ki sta ženski povrnila čr-ne elegancije in resnične ženskosti. Ženskam je na vo-ljo tudi bogata izbira obutve, torbic in pokrival. V tem vi-dim tudi poročstvo za lepo prihodnost mode. Upam da se bo naša skupina, ki letos prvič gostuje pri vas, odslej prišla vsako leto pokonat.

RADO VOUK

Podarila mi je par zvedavih pogledov, kakor da je želela pričarati podobo dveh majhnih jezerc tam gori na daljnem severu. Po malce premočni bradi pa se je raz-lezle dobrodušni nasmeh.

Podjetni vodja

Vsa predstava, ki jo izvajajo prijetne, nič obooh lep-otice, je uokvirjen v nastop gospoda Ericha Reidla, ki je ves ubran na nekaj »aufbiks Tirole«.

— Bi mi lahko dokazali, da so vse to uradno izvoljene lepoticke raznih držav? sem ga vprašal.

— Ja, ja, tu ni nobene goljufije. Skoraj vsa boljša tovrstna tekmovalna priprav-ljiva jaz in moja žena. Bil sem tudi predsednik žirije, ki je lani izbrala vašo Sašo Zajc za miss Evrope.

— Zakaj pa nje niste vzeli na turnejo? — To sem sicer želel, vendar ko smo jo poklicali v Pariz in pomejrali modele, je bila za vsakega predebe-la.

— Kaj sediti vi kot modni ataše o sedanjih modi? — Ta moda je fantastična!

Nikoli po vojni ženske niso imele toliko možnosti pokazati svojo lepoto, sarm in eleganco kot jo imajo zdaj, ki je moderno maks, mudi in tu di mini. Ni je normalno raz-vitje ženske, ki v tem mod-ernem izobilju ne bi našla sebi primerne garderobe. Zlasti i-mentina sta maks in midi, ki sta ženski povrnila čr-ne elegancije in resnične ženskosti. Ženskam je na vo-ljo tudi bogata izbira obutve, torbic in pokrival. V tem vi-dim tudi poročstvo za lepo prihodnost mode. Upam da se bo naša skupina, ki letos prvič gostuje pri vas, odslej prišla vsako leto pokonat.

RADO VOUK

Podarila mi je par zvedavih pogledov, kakor da je želela pričarati podobo dveh majhnih jezerc tam gori na daljnem severu. Po malce premočni bradi pa se je raz-lezle dobrodušni nasmeh.

Podjetni vodja

Vsa predstava, ki jo izvajajo prijetne, nič obooh lep-otice, je uokvirjen v nastop gospoda Ericha Reidla, ki je ves ubran na nekaj »aufbiks Tirole«.

— Bi mi lahko dokazali, da so vse to uradno izvoljene lepoticke raznih držav? sem ga vprašal.

— Ja, ja, tu ni nobene goljufije. Skoraj vsa boljša tovrstna tekmovalna priprav-ljiva jaz in moja žena. Bil sem tudi predsednik žirije, ki je lani izbrala vašo Sašo Zajc za miss Evrope.

— Zakaj pa nje niste vzeli na turnejo? — To sem sicer želel, vendar ko smo jo poklicali v Pariz in pomejrali modele, je bila za vsakega predebe-la.

— Kaj sediti vi kot modni ataše o sedanjih modi? — Ta moda je fantastična!

Nikoli po vojni ženske niso imele toliko možnosti pokazati svojo lepoto, sarm in eleganco kot jo imajo zdaj, ki je moderno maks, mudi in tu di mini. Ni je normalno raz-vitje ženske, ki v tem mod-ernem izobilju ne bi našla sebi primerne garderobe. Zlasti i-mentina sta maks in midi, ki sta ženski povrnila čr-ne elegancije in resnične ženskosti. Ženskam je na vo-ljo tudi bogata izbira obutve, torbic in pokrival. V tem vi-dim tudi poročstvo za lepo prihodnost mode. Upam da se bo naša skupina, ki letos prvič gostuje pri vas, odslej prišla vsako leto pokonat.

RADO VOUK

Podarila mi je par zvedavih pogledov, kakor da je želela pričarati podobo dveh majhnih jezerc tam gori na daljnem severu. Po malce premočni bradi pa se je raz-lezle dobrodušni nasmeh.

Podjetni vodja

Vsa predstava, ki jo izvajajo prijetne, nič obooh lep-otice, je uokvirjen v nastop gospoda Ericha Reidla, ki je ves ubran na nekaj »aufbiks Tirole«.

— Bi mi lahko dokazali, da so vse to uradno izvoljene lepoticke raznih držav? sem ga vprašal.

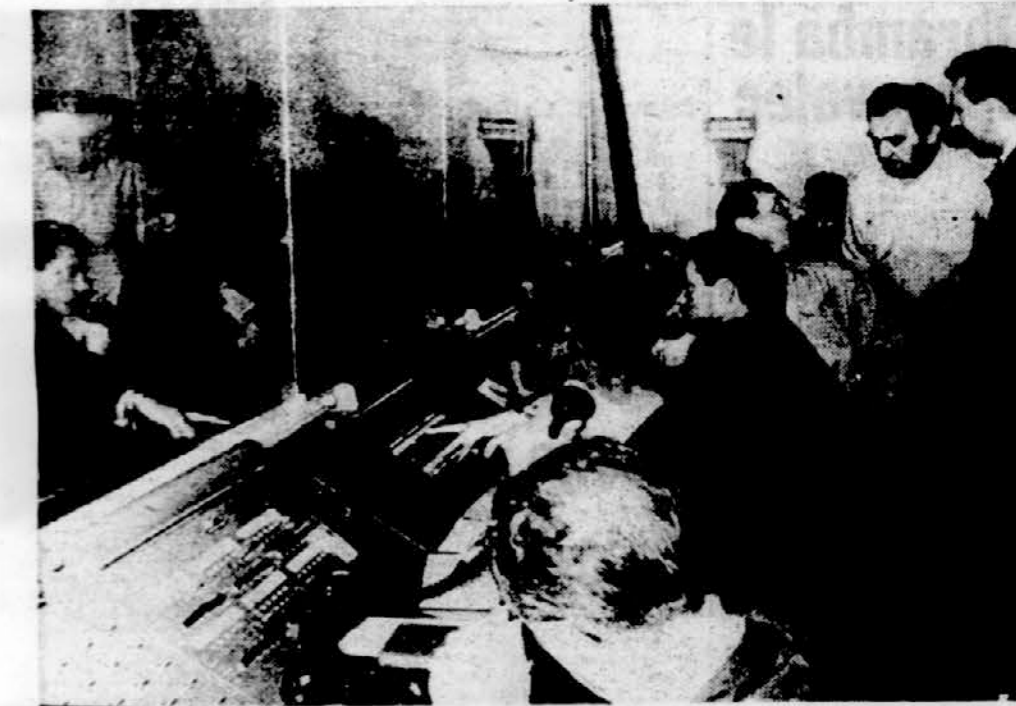
— Ja, ja, tu ni nobene goljufije. Skoraj vsa boljša tovrstna tekmovalna priprav-ljiva jaz in moja žena. Bil sem tudi predsednik žirije, ki je lani izbrala vašo Sašo Zajc za miss Evrope.

— Zakaj pa nje niste vzeli na turnejo? — To sem sicer želel, vendar ko smo jo poklicali v Pariz in pomejrali modele, je bila za vsakega predebe-la.

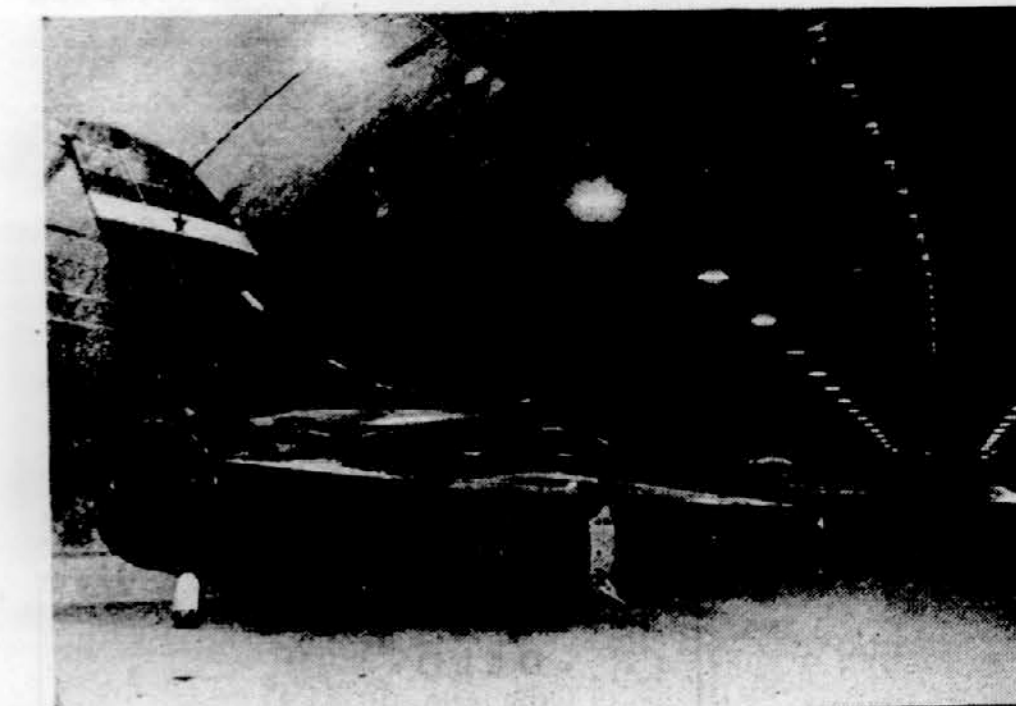
— Kaj sediti vi kot modni ataše o sedanjih modi? — Ta moda je fantastična!

Nikoli po vojni ženske niso imele toliko možnosti pokazati svojo lepoto, sarm in eleganco kot jo imajo zdaj, ki je moderno maks, mudi in tu di mini. Ni je normalno raz-vitje ženske, ki v tem mod-ernem izobilju ne bi našla sebi primerne garderobe. Zlasti i-mentina sta maks in midi, ki sta ženski povrnila čr-ne elegancije in resnične ženskosti. Ženskam je na vo-ljo tudi bogata izbira obutve, torbic in pokrival. V tem vi-dim tudi poročstvo za lepo prihodnost mode. Upam da se bo naša skupina, ki letos prvič gostuje pri vas, odslej prišla vsako leto pokonat.

RADO VOUK

LETALCI — Na komandnem mestu globoko pod zemljo in...

...ena izmed prostornih dvoran v podzemskem letališču. Foto: JLA

Igra

Sankanje po travi

Mar je na obzoru nova športna disciplina?

Kako da jih ne bi slikal, saj so tako ljubki! In kje so? Pod vrhom Volčjega hriba pri Radovljici. Tam, kjer se je pred mnogimi tisočletji ustavila zadnja konica jezika triglavskega ledenika in pustila poleg Oble gorice kup gruča, ki ga je tiskala pred seboj.

Na tej vzpetini je bilo zadnjih stitirajst dni vedno veliko gledalcev, ki so od tod opazovali akrobacije padalcev na letališču v Lescah. Otroci pa so si domislili nekaj drugega: doma so stari kartonski skatlam odtrgali dna ter se pričeli z njimi sankati po travi, ki je sedaj že porumel-nela na pobočju tega hriba. Bi jim zamislili? Nikakor ne. Se dobro se spomnim, da tudi jaz nisem bil nič drugačen. Ko smo hodili po maline za Broge nad Kranjsko go-

ro, smo se nazaj grede prav tako vozili, ne po kartonu, pač pa smo sedli na lubje smrek in se nam je prijetno zdelo, ko pa je tako hitro šlo. No, pa vendar sem imel pomislek in sem jih vprašal: »Pa so vaše marnice kaj hude zaradi hlače?«

»Nič, tovariš,« so mi poja-nili, »saj jih nihče ne strga, ko pa imamo dovolj močne kartone pod seboj!«

Po slikanju so se se in še spuščali z vrha v ravnilno ob-

Vrtimo globus

DUNAJ — V bližini Ameriškega jezera so našli v višini 2.500 metrov letalske razbitine in v njih štiri trupla. Brkone gre za športno letalo, ki je izgubilo med potovanjem iz Augsburga v Lienz in ki so ga tako italijanski kakor avstrijski reševalci iskali skoraj teden dni.

BERN — Švicarska vlada bo 15. oktobra začela letališče Kloten in Cointin (Bern oz. Zeneva) z dvema bataljonom vojakov, ki bodo razbremenili policijo pri kontroli na letališčih.

NEW YORK — Ljudske neke mušice so našle gospodinje v vodovodni vodi newyorške četrti Harlem. Izvedenci zdravstvene službe so izjavili, da ne gre za povzročitelje ali prenašalce bolezni in da pride po ena ličinka na vsakih 23.000 litrov vode.

RIO DE JANEIRO — Z uha-jalčim amonijakom se je zestrupilo 22 izmed 27 članov posadke na ribiški ladji, katere matična luka je brazilsko mesto Paranaqua. Plin je uha-jal iz hladnih naprav.

NURNBERG — Po 142 urah so končno pogasili požar zemeljskega plina pri Eschenfeldnu. Prejšnji petek je gasilec prišel na pomoč znanemu ameriški izvedenec Paul Adair iz Houstona (Teksas).

RIM — Italija ima spet srednjeevropski čas. Kazalec so potisnili za eno uro nazaj. Že nekaj let ima ta dežela poletni čas od pomladi do jeseni.

LE HAVRE — V francoskem pristanišču Le Havre je umrl 65-letni upokojenec, ki ga je pčila osma. To je v poldnevem mesecu osma žrtev oslega pika.

PARIZ — Zaradi jerebice je moralo na pariškem letališču Orly zasilno pristati reaktivno letalo boeing 747. Pika je zšla v enega izmed pogonskih motorjev, prišlo je do okvare. Pilot je moral obrniti in spet pristati s tristo potniki.

SAN FRANCISCO — Gozdni požari na planinskih pobočjih zahodno od San Franciscosa so uničili 27 stanovanjskih hiš, več sto ljudi je moralo v nočnem vetru se je požar širil na naseljeno področje med Oaklandom in Berkeleyem, kjer je tudi kalifornijska univerza.

BONN — ZRN namerava v prihodnjih letih porabiti milijardne zneske za boj proti hrupu in umazaniji v vodi ter za ohranitev čistega zraka. Po posebnem načrtu bodo odstranjali tudi razne odpadke, zlasti plastične ambalaže, ki jo ljudje pušajo v naravi.

LONDON — Iz londonskega stanovanja igralke Shirley MacLaine so neznanec odnesel več starih indijskih okrasov in kitajskega nakita, ki jih je igralka zbirala od šestnajstega leta življenja.

LINDAU — Okoli 25.000 požarjenih zapeljivih ur je 32-letna nemška uradnica v 15 mesecih prethotapila čez švicarsko-nemško mejo. Prijeli so jo pred dnevi, v njenem avtomobilu so našli za zadnji mi lučni kar petsto ur.

BONN — Zahodnonemška pošta uprava bo izdelala prve dni oktobra serijo štirih znamk, na katerih bodo kot lutke upodobljeni junaki iz raznih nemških pravljic.

RIM — Nasilje iz devetega stoletja pred našim štetjem so izkopali italijanski arheologi v provinci Viterbo okoli sto kilometrov severno od Rima.

MONTEVIDEO — Človek je utonil v kadi, v kateri je bilo okoli 18.000 litrov vina. Kad so morali izprazniti, šele potem so prišli do utopljenca. Nesreča se je pripetila v Minasu 120 kilometrov od Montevidea.

STOCKHOLM — »Ljubezen — ne vojna bomo brali na pisemski znak, ki jo bo izdala švedska pošta uprava 24. oktobra za 25-letnico OZN. Znamka naj bi pomenila težnje po enakosti in bratstvu.

LONDON — Zaradi bolezni, ki so posledica kajenja, ima britanska zdravstvena služba dodatnih 43 milijonov funtov izdatkov na leto, je rekel profesor Lowe v Cardiffu na mednarodni konferenci o mamilih in alkoholu.

LONDON — Zaradi okvare na elektronskih instrumentih so Britanci odpovedali enega naslednjih preskusnih poletov angleškega različica francosko-britanskega nadzorčnega potniškega letala »Concorde«.

BERLIN — Zaradi upira nja oblasti, telesne poškodbe in žalitve predstavnika oblasti je bil 30-letni berlinski kriminalist obsojen na daljšo zapornico. V pijanosti je moč povzročil prometno nesrečo, nato pa je policista amerjal in ga napadel s pestmi.

BANKA ZA SLIKE — »Adabaš« se imenuje novi proizvod zahodnonemške industrije računalnikov. V dveh sekundah izbere aparaturo med pol milijona posnetki naročene dispozitive in jih projicira na zaslon.

Dolga skrivna pot opija

Kljub lepim uspehom prestreže policija le desetino tihotapskih mamil

PARIZ — Pilot John Moore je obvestil kontrolni stolp na nikotajskem letališču, da je s svojim dvomotornikom namenjen v Napoli. Komaj pa je bil dovolj daleč, se je spustil nizko in zavil proti libanonski meji. Čez dobro uro je pristal na ravnini Tibi kakih 70 kilometrov od Beirut. Posadka je začela razkladati zaboj s cigaretami, v zameno pa je tovarnjak pripeljal 60 vreč hašiša. Ko je trinaesta vreča menjala lasnika, je nastopila libanonska policijska patrulja. Vruhi tovara mamil so poiskali kritje, zadržale so policijske in tihotapske brozestre. Dvomotornik je takoj vzletel.

Nekaj ur kasneje je Moore prosil za pristane na kretskem letališču Heraklion. Potreboval je gorivo, tačas je s posadko stopil na kavo. Potem je vseh pet prijel policija, ki jo je predstavniki Interpol obvestili o tihotapskih pogovorih, prestreženih v Hiltonovem hotelu na Cipru.

Tiste dni so imeli lovci mamila precej uspeha. V Libanonu so zaplenili 39 kilogramov mamil v avtomobilu, ki naj bi ga ladja odpeljala v Napoli. Pri dveh egiptovskih mornarjih so našli 15 kilogramov mamil. Na lyonskem letališču Bron je francoska policija preprečila tihotapski polet v Miami in zaplenila tovar: 280 kilogramov mamil. Izvedenci Interpol so dajo, da je bilo kljub tem uspehom zaplenjenih komaj deset odstotkov tihotapljenih mamil, kajti cele karavane, otovorjene s surovim opijem iz Anatolije, brez posebnih težav premagujejo razne ovire na turško-sirski meji.

Tam tihotapci počakajo, da se mejni stražarji oddaljajo na svojih rednih obhodih, nato pa prerežejo žične ovire. Pred minami se zavarujejo, tako da pred seboj našenejo očve. V kameljih žlezočih potujejo skatlice z opijem po Siriji. Tihotapci zasijejo svojim ovčam pod kožo kovinske skatlice z morfinom, ki ga prekupečevalci prevzemajo na skritih krajih. Iz

Tam tihotapci počakajo, da se mejni stražarji oddaljajo na svojih rednih obhodih, nato pa prerežejo žične ovire. Pred minami se zavarujejo, tako da pred seboj našenejo očve. V kameljih žlezočih potujejo skatlice z opijem po Siriji. Tihotapci zasijejo svojim ovčam pod kožo kovinske skatlice z morfinom, ki ga prekupečevalci prevzemajo na skritih krajih. Iz

desetih kilogramov opija, za katerega plačajo kakih 260 dolarjev, pripravijo pred našim tihotapci počakajo, da se mejni stražarji oddaljajo na svojih rednih obhodih, nato pa prerežejo žične ovire. Pred minami se zavarujejo, tako da pred seboj našenejo očve. V kameljih žlezočih potujejo skatlice z opijem po Siriji. Tihotapci zasijejo svojim ovčam pod kožo kovinske skatlice z morfinom, ki ga prekupečevalci prevzemajo na skritih krajih. Iz

Križanka

1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

VODORAVNO: 1. lisa, maroga, 3. italijanski filmski igralec z rakternim vlog (Paolo), 11. klobučevina, 12. ime odkritelja bacila tuberkuloze Kocha, 13. vrtna cvetlica iz družine lilij, 15. morja, masaker, 16. kemični znak za radon, 17. mladi slovenski pesnik, 18. največje in glavno mesto ameriške države Georgije, 19. vbo, vbo, 20. letovila mesece pri Opaliji, 22. ne- lačna omenja, 24. industrijska rastlina, 25. enovalentni radikal iz vodika in ogljika, 27. davno mesto v malajzijski pokrajini Birmi (danasnji Ikniki), 29. začetnik jugoslovanske izumitelj na polju elektrotehnike, ki je deloval v ZDA, 30. slatnik, 32. napačna barva pri karah, 34. glavno mesto Armenije, 36. del tekme med odmo- roma, 37. sorino vino, 38. osje enredo.

NAVPIČNO: 1. semeljski dečak, 2. antična pokrajina na Pelopo- nezu, 3. sodobni slovenski literarni zgodovinar (Alfonz), 4. kosaški poglavar, 5. kemični znak za stro-clj, 6. težko orožje, 7. ograda, 8. del Dantejeve Bojanske komedije, 9. pokrajina v jugovzhodni Fran- ciji, 10. največje in glavno mesto ameriške države Georgije, 11. vbo, vbo, 12. davno mesto v malajzijski pokrajini Birmi (danasnji Ikniki), 13. začetnik jugoslovanske izumitelj na polju elektrotehnike, ki je deloval v ZDA, 30. slatnik, 32. napačna barva pri karah, 34. glavno mesto Armenije, 36. del tekme med odmo- roma, 37. sorino vino, 38. osje enredo.

REŠITEV PREJSNJE KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. Kosa, 6. Reims, 11. akcija, 13. pesnik, 14. iron, 15. Slovenka, 17. Tate, 18. podlj, -p, 19. Est, 20. blser, 21. ika, -e, 23. Leron, 24. oxon, 25. aktivist, 28. pond, 29. Truman, 36. atelje, 32. tiran, 33. Clair

Lep denar za usodo

»Kje in kako bom dobila dobrega moža?«

NEW YORK — Okultne vede so tudi v ZDA močno v čislili. Amreški listi objavijo dnevno okoli 2000 horo- skopov in astroloških prerokb. Po približnih podatkih vsaj pet milijonov prebivalcev ZDA resno spremlja in proučuje astrološke napovedi. Sociologi skušajo ugo- tovitvi ozadje presenetljivega dejstva, da so okultne vede tako priljubljene prav v deželi, ki s statistikami in drugimi podatki venomer dokazuje smisel za prak- tičnost.

Branje z dlani in napovedi iz steklene krogle sodijo med najbolj priljubljene prerokbe. Če, da vedevalska industrija se ni dosegla vr- huna v svoji dejavnosti. Po nekaterih ocenah plačajo sa- mo Američani na leto okoli dvesto milijonov dolarjev za astrološki pogled v prihod- nost. Prvo in najpomembnej- še vprašanje: »Kako, kdaj in kje bom našla dobrega moža?«

Zadnje čase zlasti v New Yorku naplo narašča število vedevalcev. Tam je okoli pet- sto lokalov, ki z napisi opo- zarjajo na takšno poslovno dejavnost. Seveda je znatno več tistih vedevalcev, ki z ustno reklamo propagirajo svojo obrt. Ciganke so med takimi vedevalkami na prvem mestu. Vedno se pri- lagajajo času, zdaj se učijo celo španščine, da bi se mo- gle sporazumevati s Portori- kanci, trenutno najmočnejšo priseljenško skupino.

Ciganske vedevalke imajo več slov in pomočnikov. Kdor plača vsaj dva dolarja, si lahko privoščijo astrološki pogled v prihodnost. Med tistimi, ki bi radi vedeli, kaj jih čaka, in so za to priprav- ljeni plačati, je 80 odstotkov zastopnic nežnega spola. Re- ve in težave, ki tarejo pogle- da v bodočnost željne žens- ke, se zvrstijo takole: ljube- zen, zakonsko življenje, zdravje in denar. Pri moških je zanimanje za denarne za- vede na prvem mestu. Na drugem je zdravje, šele po- tem pride ljubezen.

Razen prerokinj z dlani in iz kristalnih krogel imajo v okultni industriji precej- šen delež mediji in spiriti- stične seje. Samo v New Yorku je okoli petsto medi-jev, ljudi za vzevo z dusami pokojnikov. Ker oko postav- ne odobrava takšnih priredi- tev, se mnoge skupine pre- prostro predstavljajo kot ver- ske ločine. Pod takimi priko- renim verskim plaščem jim uspe objavljati celo reklamne oglase v časopisih. Mnogično navdušenje za vedevalstvo je po svoje izkoristila tudi industrija igrač in zabavnih iger. Izmajljivi ljudje so si izmislili celo vrsto vedeval- skih iger. Ene izmed njih je bilo v kratkem razprodanih nad pol milijona primerkov.

Kmetje, ki bodo v prihod- nje pridelovali mak, bodo morali imeti uradno dovolje- nje. Tihotapce čakajo stroge kazni, ovaduhe pa nagrade. Hkrati si turška vlada obeta dobro kupčijo, če se bo zbra- lo dovolj opija za labora- rijsko predelavo v heroino doma, ne več v tihotapskih laboratorijih, ki jih je naj- več v Marseillesu na franco- skem jugu.

Ameriški delodajalci pilota Moora in njegove letalske po- sadke, zaprte na Kreti, so pripravili tudi nekaj žrtvo- vat. Advokati, ki bodo v He- raklionu zagovarjali Johna Moora in njegove, bodo dobili v primeru oprtelne sodbe honorar v znesku, enakem vrednosti tihotapskega blaga, zaplenjenega v letalu: 50.000 dolarjev.

Okoli sto tisoč turških dru- žin, ki se preživljajo s pri- delovanjem maka oziroma surovega opija, zasluži komaj za skromno življenje. V de- vetih anatolijskih provincah pridelujejo kmetje opij z dr- žavnim dovoljenjem na 12 tisoč hektarjih. Pristojne tur- ske ustanove so lani odkupile 127 ton surovega opija, prav toliko pa ga je šlo po tihotapskih poteh, seve po znat- no višji ceni. Proti vladi, ki na ta način olajšuje tihotapsko kupčijo, bi pomagale učinkovite gospodarske sank- cije, se je v kongresnem ob- boru za mamila razburil ame- riški pravosodni minister John Mitchell, turški mini- strski predsednik Demirel pa

Okoli sto tisoč turških dru- žin, ki se preživljajo s pri- delovanjem maka oziroma surovega opija, zasluži komaj za skromno življenje. V de- vetih anatolijskih provincah pridelujejo kmetje opij z dr- žavnim dovoljenjem na 12 tisoč hektarjih. Pristojne tur- ske ustanove so lani odkupile 127 ton surovega opija, prav toliko pa ga je šlo po tihotapskih poteh, seve po znat- no višji ceni. Proti vladi, ki na ta način olajšuje tihotapsko kupčijo, bi pomagale učinkovite gospodarske sank- cije, se je v kongresnem ob- boru za mamila razburil ame- riški pravosodni minister John Mitchell, turški mini- strski predsednik Demirel pa

Gre za kemikalijo iz sku- pine prostaglandinov, hormo- nom podobnih snovi, ki jih je najti v mnogih človeških in živalskih tkivih. Prostaglandi- ni učinkujejo na razjirajoč- se načine. Raziskovalci pra- vijo, da je z njimi mogoče povzročiti porodne krče in te- rapetiški abortus, hkrati pa so uporabni za zdravljenje moške sterilnosti. S temi ne- navadnimi snovmi zdravijo čir- e, motnje v krvnem pritisku, nadohu in celo vrsto drugih bolezni.

O kontraceptivnem učinku prostaglandinov je dr. Karim poročal na mednarodnem se- stanju pri newyorški akade- miji znanosti. Dejal je, da so prostaglandine določene vr- ste dajali ženskam, pri ka- terih se je menstruacija zaka- snila za 2-7 dni. Med 12 žens- kam jih je ena dejno reagiralo zelo ugodno: menstruacija je nastopila skorajda takoj, o osmih ženskah med enajstimi so ugotovili, da so malo prej- zanosile.

Izvedenci govorijo o izred- no perspektivah za široko- rabo teh snovi. Čeprav so potrebne še dolge in vestne raziskave, je že zdaj mogoče reči, da so pri ženskah, ki so dobile te snovi, nastopili le nepomembni stranski učin-

ki, ki jih sploh ni mogoče primerjati z večkrat opisova- no nevarnostjo sedanjih kon- traceptivskih tablet, zlasti ti- stih z veliko količino estro- gena.

Razen tega je raba prostag- landinov za spontan abortus v prvih dneh nosečnosti m- nogo preprostejša in lažja od nadležnega rednega uživanja sedanjih kontraceptivnih sred- stev, ki jih je treba jemati vsak dan. Povrh pa te ke- mične snovi ne kvarijo sploš- ne »hormonske slike«. Zaradi izredne učinkovitosti se bodo brzkone uveljavile kot sred- stvo za spontane abortuse, ki so mnogo lažji in neprimer- ljivo manj nevarni od onih drugih.

Cestni hrup doseže v odda- ljenosti 40 metrov 70 decibe- lov, tik za poskusnim zidom pa so izmerili samo 15 deci- belov. Fokus bo trajal pet let, tačas bodo proučili tudi odpornost zidu proti vremen- skim pojavom in izpušnim plinom. Zamisel se ni izved- ljava v večjem obsegu: kilo- meter zidu proti hrupu stane milijon mark.

7. nadaljevanje

»Dobro, Ella. Mogoče kaj pomeni, mogoče tudi ne. Takoj uniči pivnik. Po- čakal bom, dokler ga ne boš. Raztrgal ga na kosce in jih vrzi v stranišče. Vsak hip lahko pride kdo od policije in ne želim, da kaj najdejo.«

Cakal sem tri minute, da se je spet ogasila.

»Vrgla sem ga stran.«

»Pametno dete si. Zdaj pa poslušaj! Rekel sem policiji tukaj, da si malo pri- smojena in da ti nismo nikoli ničesar po- vedali. Obnašaj se tako. Reci jim, da so Jacka poklicali po telefonu in da ti je povedal, da se pelje v St. Raphael, da pa ne veš, zakaj so ga poklicali in kdo je klical. Ti je jasno?«

»Ne daj, da te bodo prestrašili. Ver- jetno bodo grobi in bodo govorili o so- delovanju, vendar ne skrbi. Vztrajaj pri svoji izjavi. Ničesar ne morejo dokazati in se bodo kmalu naveličali.«

»Prav, Lew.«

»Se nekaj. Težko te prosim, Ella, ven- dar od tod tega ne morem napraviti. Ali bi šla k Jackovi ženi? Reci ji, da ji bom pisal. Se nocoj bom oddal pismo. Tudi za pogreb bom vse uredil. Ko bo prebo- lela prvi udarec, ki bo telefoniral.«

»Kaj ne boste prišli nazaj?«

»Ne. Ugotoviti moram, zakaj so ubili Jacka in kdo ga je. Boš šla k njej, Ella?«

»Da, seveda! Potem je rekla tišje: »Ravnokar sta prišla dva možka. Zdi se, da sta od policije.« In v telefonu je za- vladala tišina.

Vzel sem robc, a obrisal obraz in sto- pil iz celice. Šel sem k pultu in se posta- vil poleg policista, ki me je zasledoval. Hladno me je pogledal in mi pokazal hrbet.

Naročil sem sendvič in kavo.

On pa je izpil svojo kavo, si prižgal ci- gareto in potem s pretirano brezskrb- nostjo zapustil lokal, sedel v avto in se odpeljal.

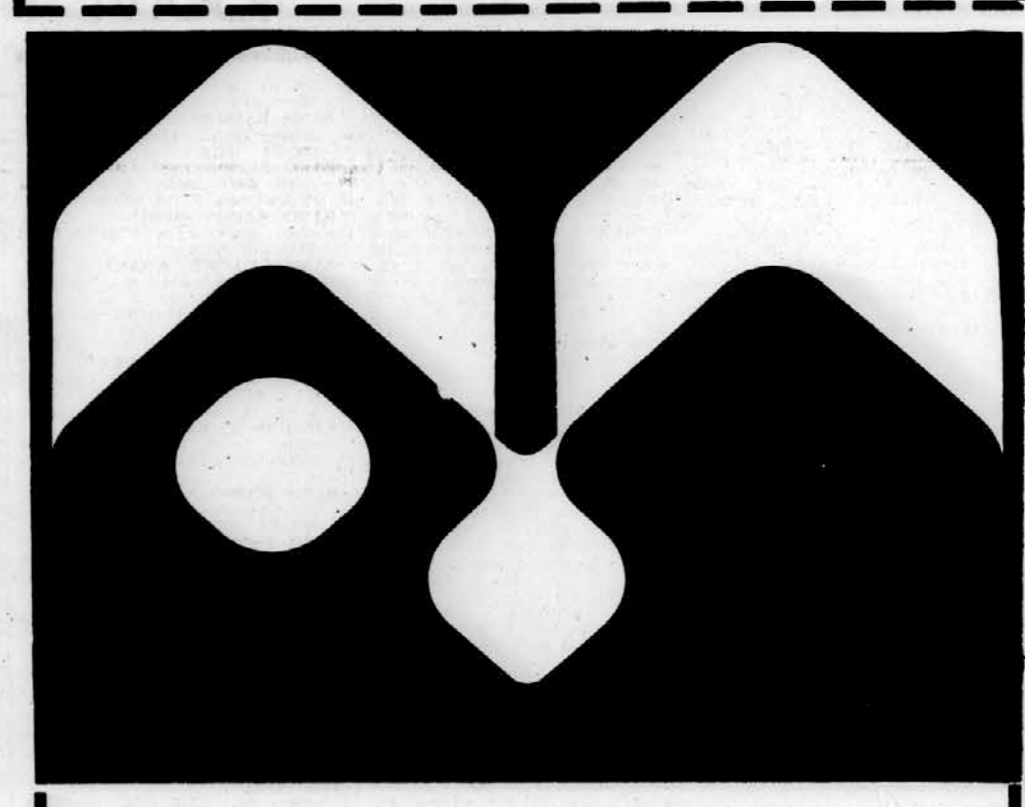
II

Okrog pol dveh sem se vrnil v hotel in odšel naravnost proti svoji sobi. Ko sem šel mimo Jackove sobe, sem videl, da so vrata odprta, in sem pogledal v sobo.

Močan, velik mož v ponošeni obleki

»In kaj bi mu povedali?« sem vprašal in se sklonil naprej.

»Hotel je, da mu Brewer opiše de- kle.« je odgovoril Greaves. »To se vidi, kakšen policaj je. Brewer ni videl dru- gega kot njeno obleko, jaz sem pa opa- zoval njo. Videl sem, da nosi tak kostum le zato, da je pozneje ne bi več spoznali.

PLASTIK

Industrija plastičnih in kovinskih izdelkov
Kanal pri Novi Gorici — tel. (065) 78-020, telegram: Plastik Kanal
Predstavništvo: Beograd, Knez Mihajlova ul. 23

Proizvajamo:

plastične gajbe za transport pijač, povrtnin, sadja itd.

plastične izdelke od 0,1 do 50 litrov z napisi — za potrebe prehrabene, kemične, farmacevtske in kozmetične industrije (plastenke, kante, balone itd.)

kovinske palete: ravne in boks- standardne in specialne

SE PRIPOROČAMO!

1920-1970

chromos

TOVARNA BARV IN LAKOV

ZAGREB

PRODAJA NA KREDIT

POSAMEZNI IN DRUŽINSKI
ODPLAČILO 30 MESECEV
PRISPEVEK 20% OBRESTI 8%

Renault 11 proizvodnja 70

— STANDARD 15.000 din
— UNIVERZAL 17.500 din

DOBAVA TAKOJ

Izvoznik in prodajalec:
AGROVOJVOJINA
export-import
NOVI SAD, tel. 22-366
s poslovnimi enotami v:
Ostjaku, Pristini, Ba-
njaluhi, B. Palanci,
Somboru, Vrsicu, Be-
ku in Pančevu.

Izvoznik:
TRANSPORT-
MACHINEN
export-import
DDR 108 BERLIN

Prodajalec:
SLOVENIA PROMET
filijala Beograd
Dunavska 23
tel. 629-616, 629-636

Zastopnik:
INTERIMPEX
SKOPJE

» CROATIA «

zavod za osiguranje i reosiguranje
Zagreb — **FILIALA REKA**

proda
na javni licitaciji:

RENAULT R 8 — RI-253-31 (Autotehnika, Reka)
začetna cena 14.000.—
PRINZ-1200-C — RI-245-64 (Autoservis, Reka)
začetna cena 5.000.—
ZASTAVA 750 — RI-132-13 (Autotehnika, Reka)
začetna cena 4.000.—
OPEL REKORD-COUPE — RI-158-19 (Autoservis,
Reka) začetna cena 20.000.—
AUSTIN 1000 DE LUX — RI-202-33 (Autotehnika,
Reka) začetna cena 10.000.—
ZASTAVA 750 — RI-116-53 (Autotehnika, Reka)
začetna cena 2.000.—
ZASTAVA 1300 — TFI-200-73 (Autotehnika, Reka)
začetna cena 5.000.—
FORD TAUNUS 17 M — RI-139-39 (Autotehnika,
Reka) začetna cena 5.000.—
ZASTAVA 750 — M-RI-270-27 (AMD-Postojna)
začetna cena 6.000.—
Transistor — znamke PLAY MATE — 9 voltov,
brez vibratorja in zvoncev, začetna cena 150.—

Licitacija bo v prostorih filijale Reka Korzo 39, so-
ba 4/I 1. oktobra 1970 ob 12. uri.

Vozila si lahko ogledate v navedenih obratih 29. in
30. septembra in 1. oktobra od 8. do 14. ure.
Pravico do sodelovanja na licitaciji imajo družbene
organizacije in zasebniki, če bodo položili varščino
10 odst. od začetne cene. Polog vplačajte na dan
licitacije od 10. do 12. ure pri blagajni filijale Reka

9139

**KOMISIJA ZA KADRE PRI
AVTOTURISTIČNEM PODJETJU
IZLETNIK CELJE**

objavlja
20 prostih delovnih mest

voznikov avtobusov

na rednih avtobusnih progah z začetno in
končno postajo v krajih:

1 d. m. Sopota pri Radečah
1 d. m. Lendava
1 d. m. Planina
1 d. m. Mozirje
1 d. m. Sočtanj
1 d. m. Krapina
1 d. m. Rogatec
1 d. m. Krško
1 d. m. Hrastnik
1 d. m. Brežice

Kandidati za navedena prosta delovna mesta naj
se prijavijo splošnemu sektorju podjetja, Kersniko-
va 27, Celje ali pa naj vložijo pisarne ponudbe.

Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi osebnih
dohodkov.

Nastop dela mogoče takoj ali po dogovoru.

Objava prostih delovnih mest velja do zasedbe.

9132

**MEDICINSKA KNJIGA
BEOGRAD - ZAGREB**

Priporočamo vam svoje najnovejše izdaje:

Prof. dr. Miroslav Savičević in sodelavci

**HIGIJENA I SOCIJALNA MEDICINA
SA ZDRAVSTVENOM STATISTIKOM**

Avtorji so si prizadevali, da bi bil ta priročnik odraz so-
dobnih konceptov preventivne medicine in so zato poudarili
oceno vplivov zunanjih sredin, pogoj življenja in dela, v naj-
širšem pomenu besede, zdravje posameznika in kolektiva.
Želijo so pokazati pomen ne le bioloških, fizičnih, kemičnih
in konstitucijskih morfoloških faktorjev, temveč tudi social-
no-psiholoških v njihovi dinamični, dialektični povezanosti v
različnih socialno-ekonomskih formacijah in pogojih, toda
je možnost njihovega pozitivnega in negativnega učinka kot
tudi določene ukrepe za preprečevanje obojen in napredok
zdravja ter delovne sposobnosti.

Pri tem so posredovali metode s katerimi se ukvarja so-
dobna higiena in dali prednost ekološkemu, statistično-epide-
miološkemu raziskovanju. Vedno pa so postavili v središče
človeka oziroma posameznika in druge ljudi. Seveda pa niso
izpustili klinične metode, posebno so poudarili pomen kli-
nične medicine in tesne povezave higijene s kliniko ter pato-
loško fiziologijo; naglasili so zmotno tendenco, ki se pojav-
lja, da bi ločili te medicinske discipline, ker to škoduje obo-
ma, medicinski znanosti in praksi.

Učbenik ima 29 poglavij, od tega ni niti eno ločeno ce-
lota, neodvisno od drugih. Študenti bodo lahko samo ob po-
znavanju vseh poglavij razumeli posamezna dejstva in knji-
go. Posamezne note in probleme, ki so zanimivi za več teh
panog so izdali ločeno v posebnih poglavjih (uravnava at-
mosferskega zraka, radiacije, osvetlitve, hrup in podobno).
Tako je učbenik planiran, da predstavlja celovito celoto,
ki mora študenta medicine usposobiti, da bo celotno znanje
med študijem usmeril v zdravljenje obolelih in pravočasno
odkrivanje morfoloških faktorjev, različnih obolenj
ter ukrepov v danih pogojih, najučinkovitejših preventivnih
ukrepov. Prav tako pa bodo ta poglavja koristna tudi za
strokovnjake drugih panog medicine za znanstveno izpopol-
njevanje in v učilnici v medicini.

Knjiga je predvsem namenjena študentom medicine, zdrav-
nikom in drugim medicinskim delavcem, ki se ukvarjajo s
to problematiko.

Cena 250 Ndin

Prof. dr. Njegovski

OSNOVI REANIMATOLOGIJE

Delo OSNOVI REANIMATOLOGIJE je delo prof. dr. Nje-
govskega, ki je redaktor te izdaje, in skupine pomembnih
sodelavcev znanstvenega laboratorija Laboratorija eksperi-
mentalne fiziologije za oživljanje organizma Akademije medic-
skih znanosti ZSSR.

Po konceptu in razporedi ima knjiga dva dela.

V prvem delu so poglavja splošnega značaja: oistvo in
predmet reanimatologije, patofiziološka zakonitost pre-
nehanja in obnove življenjskih funkcij, patogeneza srčnega
prekata, spremembe v regionalnem krvnem obtoku, respira-
torna insuficienca in njeno zdravljenje, blokiranje v eni-
nem sistemu. Posebno poglavje je posvečeno hipotermiji
kot profilaktični metodi, ki odpravlja klinično smrt in indi-
kacije za uporabo v zdravljenju terminalnih stanj.
V drugem posebnem delu so obdelane patofiziološke osno-
ve profilakse in zdravljenje klinične smrti, čigar vzroki so
izkrvavitve, šok, nujna stanja v akušerstvu in ginekologiji,
obolenja kardiovaskularnega sistema, razne intoksikacije,
elektrošok, davljenje in drugo. V tem delu so obdelali
tudi asfiksijo novorojenih otrok, ki jo povzroči asfiksija pri
prenehanju osnovnih življenjskih funkcij in končno, zad-
nje poglavje, ki se ukvarja z organizacijo centra za reani-
macijo, z delom pomembnih ekip za delo na terenu in vpra-
šanja standardne opreme.

Največja vrednost te knjige je nedvomno v tem, da je ta
knjiga sinteza naprednih dosežkov v reanimaciji, ki jih
je do danes dosegel svet, in ki jih današnja znanstvena in
nalogovna del dejavnosti vseh zdravnikov terapevtov pri
vsakdanji praksi.

Knjiga je namenjena kirurgom, anesteziologom, ginekolo-
gom, zdravnikom splošne medicine, nadalje študentom me-
dicine, ker je odlični priročnik pri učenju zdravljenja in pre-
nehanja stanja, ki ogrožajo življenje in vseh področjih me-
dicine.

V svetu zelo cenijo knjige te vrste, na našem tržišču pa
doslej ni bilo niti ene podobne izdaje. To delo je objavljeno
tudi v angleščini.

Zahvaljujoč prijaznosti prof. dr. Njegovskega so v našem
prevodu vnesene nujne spremembe in dopolnitve, ki jih je
dal razvil reanimatologije v zadnjih letih.

Cena 65 Ndin

Doc. dr. Branko Ostojić

KAMEN U BUBREGU

strani 222 — XII, št. 75, format 15 x 23 cm, vezava broš, pla-
stificirane platnice

Knjiga KAMEN U BUBREGU je namenjena predvsem vsem
zdravnikom, ki se ukvarjajo s problemi kamov v sečnih
organih, posebno v ledvicah kot vsem drugim zdravnikom in
študentom medicine. To je ena izmed najpogostejših bolezni,
ki se pojavi v človeku, v njej pa imajo največji dobi življen-
ja, v času njegove najmočnejše fizične in psihične aktiv-
nosti.

Razširjenost filijate na vsem svetu ima veliki pomen
za vse. Njen polov in poleg napredka v civilizaciji, s prehra-
no in higijeno napačno, da je druge vzroke razen tistih, ki
so bili prej znani (nabrežena prehrana itd.). Filijata pred-
stavlja pomembno motnjo, ki je pogosta, čeprav menja vzro-
ke.

Pri nas je urolitijaza ena izmed najpogostejših bolezni, ki
zajame velik procent prebivalstva. Ta bolezen ima zato velik
družbeni in ekonomski pomen. Mnogo je izkubljenih delovnih
dni zaradi urolitijaze in njenih komplikacij kot posledica
urolitijaze, prav tako je veliko številno trajnih okvar zaradi
izgube ene ledvice ali funkcionalnih okvar obeh ledvic.

Knjiga ima zaradi vsega navedenega posebno vrednost in
je rezultat zelo obsevnega avtorskega dela na tem proble-
mu, sodelavca Urološke klinike v Beogradu, ki je po obsegu
svojih del na litijazi dosegla velik ugled v svetu.

Cena 50 Ndin

Naročila lahko pošljete na naslov:

**MEDICINSKA KNJIGA,
Prodajno oddeljenje Beograd, Bojanska 24
MEDICINSKA KNJIGA,
Zagreb, Belostenčeva 3-5**

Nenadoma nas je zapustila naš draga mama

Alojzija Zalar

roj. STRAZISAR

Pogreb pokojne bo v torek, 29. septembra 1970, ob
14.30 iz hiše žalosti Matena 48.

Zalujoči:

hčerki Lojzka in Marinka z družinami, bratje in
sestra ter drugo sorodstvo

Matena, Ig, Jezero, Ljubljana, 27. 9. 1970

Ležišče in hrano
nudimo

študentu in študentki,
ki bi prevzela delo

PREFEKTA

v internatu vzg. zavoda
J. Levca v Ljubljani na
Karloški c. 18. Značaj
dela ne ovira študijal 8985

**ZAVOD ZA
REHABILITACIJO
INVALIDOV
V CELJU,**
Ipatčeva ulica 6

razpisuje
naslednja delovna
mesta:

1. INDUSTRIJSKEGA
SVETOVALCA
POGOJ: diplomirani stroj-
ni inženir in tri leta prak-
se.

2. ORGANIZATORJA
POKLICNEGA
USPOSABLJANJA

POGOJ: višješolska izo-
brabza in dve leti prakse.

3. ADMINISTRATORJA
POGOJ: prva stopnja ad-
ministrativne soje.

4. ORTOPEDSKEGA
ČEVLJARJA I

POGOJ: visoko kvalifici-
ran ortopedski čevljar ali
visokokvalificiran čevljar
in dve leti prakse.

5. ORTOPEDSKEGA
ČEVLJARJA II

POGOJ: kvalificiran orto-
pedski čevljar ali kvalifi-
ciran čevljar in dve leti
prakse.

6. KURJACA
POGOJ: kvalificiran kur-
jač.

Posebni pogoji za vsa de-
lovna mesta je — trime-
sečno preizkusno delo.

Rok za prijavo na ta raz-
pis poteče 20. 10. 1970

9130

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
BLED**

razpisuje
VODILNO DELOVNO MESTO

**ŠEFA
proizvodnega sektorja**

POGOJI:

diplomiran gozdarski inženir z najmanj 10-letno
prakso in s strokovnim izpitom.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

9131

ZA VEDNO NAS JE ZAPUSTIL NAS OCE,
STARI OCE

OSOLNIK

TAJCMANOV ATA

POGREB BO JUTRI, 29. IX. 1970 POPOLDNE
IZPRED HIŠE ŽALOSTI

ZALUJOČI:

HCERE IN SINOV Z DRUŽINAMI

ZAGA PRI KAMNIKU, KAMNIK

ZAHVALA

Ob smrti našega draga moža, očeta in starega očeta

LUDVIKA BURNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, delov-
nemu kolektivu »Vektor«, kolektivu rekreacijskega centra »Mostec«, kolekti-
vu DZS in FFS pri RTV Ljubljana, vsem darovalcem vencev in cvetja ter
za izrečena sožalja, kakor tudi vsem, ki so spremenili našega očeta na nje-
govi zadnji poti.

Zalujoči družini Burnik in Zagar

Vsem sorodnikom in znanec sporočamo žalostno vest, da nas je
mного prezgodaj, v 36. letu starosti, za vedno zapustil naš sin,
brat, stric in svak

VINKO BROLIH

trgovski pomočnik

Pogreb pokojnega bo v sredo, 30. septembra 1970, ob 16.15
izpred hiše žalosti Vrhovci c. III, št. 7, na pokopališču Vič

Globoko žalujoči:

mama, bratje in sestre z družinami ter drugo sorodstvo

Vrhovci, Vnanje Gorice, Notranje Gorice, Brezovica, Dobrova,
Podutik, Ljubljana, 28. septembra 1970

Dotrpela je naša srčno dobra, ljubljena mama, babica, prababica,
tašča in teta

IVANKA VRTAČNIK

roj. JERINA

Pokopali jo bomo dne 29. septembra 1970, ob 13.15
iz Antonove mrliške vežice na Zalah v Ljubljani

Zalujoči:

sin Jože, hčerki Milka in Vida, vnuka Miro in Vera, pravnukinja
Dubravka, družine Vrtačnik, Dremelj, Stojanović
in drugo sorodstvo

Naklo, Radovljica, Beograd, 28. septembra 1970

V 85. letu starosti je umrla naša predobra mama, tašča, babica
in sestra, gospa

IVANKA STEGNAR

roj. VICIC

Tiho smo se poslovili od nje 28. septembra na Zalah

Vedno bomo hvaležni č. sr. sv. Križa, ki so jo med boleznijo skrbno
negovali, posebno še č. sr. Maksenciji. Hvaležni smo g. patru dr. Ro-
manu Tominecu za vso dobroto do pokojnice. Hvala tudi vsem, ki so
bili dobri do nje in jo počastili na njeni zadnji poti.

Zalujoči:

Dr. Marjan, Vida in Andra — otroci, Silva — snaha, dr. Franc Re-
bernak in dr. Marij Avčin — zeta, Andrej in Marijana — vnuka
ter drugo sorodstvo

Prosimo tihega sožalja!

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega draga moža
in ljubljene očka

Marjana Črtaliča

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so mu poma-
gali med njegovo boleznijo in vsem, ki so na kateri-
koli način počastili njegov spomin.

Zalujoči:

žena Albina, hčerka Marjanca z možem in sin Darko
z družino

Ljubljana, 28. septembra 1970

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustil
ljubljeni mož in očka

Vinko Brolih

trgovski pomočnik

Pogreb draga pokojnika bo izpred hiše žalosti
na Vrhovcih na pokopališču Vič v sredo, 30. sep-
tembra 1970, ob 16.15

Zalujoči:

žena Ivanka, hčerka Sonja in sin Igor

Vrhovci, dne 28. septembra 1970

Sporočamo žalostno vest, da nas je v cvetu mladosti
nepričakovano zapustil naš ljubljani sin

Vojko Štukelj

Pogreb bo v torek, 29. septembra 1970, ob 15.30
izpred njegovega doma v Borovnici

Zalujoči:

mamica Franciška, očka Viktor, sestra Branka,
stara mama in ata iz Dola in Crnomlja, tete, strici
z družinami in drugo sorodstvo

Borovnica, Ljubljana, Crnomelj, Novo mesto

Sporočamo žalostno vest, da je preminil
naš sodelavec

Stanislav Stražar

proizvodni delavec

Pogreb pokojnika bo v sredo, 30. septembra 1970
ob 16. uri na pokopališču v Smartnem pri Tuhinju

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

DELOVNA SKUPNOST
PODJETJA »KAMNIK«, KAMNIK

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi mož in oče,
brat in stric

Filip Sirnik

posestnik iz Zg. Gamelj

Na zadnjo pot ga bomo spremenili v torek, 29. septem-
bra 1970, ob 15.30 na pokopališču v Smartnu pod
Šmarno goro

Zalujoči:

žena Francka, sinova Franc in Stefan, bratje
in sestre z družinami

Zg. Gameljne, Sentvid, Ljubljana, Crnomelj, 27. 9. 1970

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanec sporoča-
mo žalostno vest, da je po hudi bolezni v 84. letu
starosti preminila naša draga mama, babica in pra-
babica, mati padlih partizanov Marka in Petra

Zina Kamenšek

upokojenka

Pogreb naše drage »Omicke« bo v torek, 29. sep-
tembra 1970, ob 17.30 v Mariboru na pokopališču
Pobrežje

Zalujoči:

sinovi Dušan, Pavel in Andrej, hčerki Tita in Majda,
vnuki, pravnuki in drugo sorodstvo

Laško, Ljubljana, Kamnik, Nova Gorica, Begunje
pri Cerkljici, Maribor, Dijon

Po težki bolezni nas je za vedno zapustil naš brat,
svak in stric

Viktor Rupnik

upokojenec

Pogreb draga pokojnika bo v sredo, 30. septem-
bra 1970, ob 15.15 izpred Kristofove mrliške vežice

Zalujoči:

brata Franc z ženo Ružico in Stefan z ženo Albino,
nečaki in nečakinje ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 28. septembra 1970

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA UMRL
DOLGOLETNI ČLAN NAŠE DELOVNE SKUPNOSTI

TOVARIS

LEON VIDMAR

USLUZBENEK
BOREC NOV IN REZ. KAPETAN I. KLASSE

NADZUPAN SINDELFINGENA V SLOVENIJI — Včeraj je bil na enodnevem obisku v Sloveniji nadzupan zahodnonemškega mesta Sindelfingen Arthur Gruber v spremstvu šestih mesečnih svetovalcev. V tem mestu so velike tovarne Daimler-Benz, kjer dela tudi veliko Slovencev. Na sliki: Nadzupan Arthur Gruber (na desni) med pogovori na izvršnem svetu. Foto: E. Selhaus

REFERENDUM V MARIBORU — Včeraj je več kot 9000 članov kolektiva Tovarne avtomobilov in motorjev Maribor ter Tovarne železniških vozil Boris Kidrič na referendumu odločilo o združitvi obeh podjetij. V TAM so imeli 21 volišč v podjetju in 6 izven njega, medtem ko so imeli v T2V Boris Kidrič 9 volišč. Na sliki: Na enem izmed volišč v TAM. Foto: B. Cerin

NOGOMETASI OLIMPIJE ODLETILI V LIZBONO — Včeraj popoldne so z Brnika z letalom Boeing 707 odleteli na Portugalsko nogometaši Olimpije. Spremlja jih številna ekipa novinarjev in navijačev. Na sliki: igralci Kapidžić, Klamber, Golec, Skorič, Popadić in Popivoda pred odhodom. Foto: Selhaus

Skupno v Sibiriji

Sovjetsko-japonska pogajanja o skupnem izkoriščanju naftnih nahajališč v Sibiriji - Obeti obojestranske koristi

TOKIO, 28. sept. (Tanjug). Predstavniki japonske nafte industrije in sovjetske vlade so se začeli pogajati o skupnem izkoriščanju naftnih nahajališč v sovjetskih priobalnih vodah severnega in južnega Sahalina in polotoka Kamčatke. Delegaciji obeh držav sta obravnavali te možnosti na četrtem sestanku sovjetsko-japonskega gospodarskega odbora v Moskvi februarja leta.

V Tokiu se je zvedelo, da je sovjetska vlada pokazala veliko zanimanje za ta načrt, ki ga predlaga tudi GOSPLAN in druge pristojne sovjetske agencije, ki menijo, da njegova uresničitev utegne imeti pomembno vlogo v regionalnem razvoju daljnovoahdnih delov Sovjetske zveze.

Po tem načrtu bi Japonska zagotovila opremo in material za izkoriščanje nafte z dolgoročnimi posojili. Uvozila bi znaten del surove nafte po ceni, ki bi jo kasneje določili.

Kar zadeva Japonsko, je ta država za skupno delo s SZ zainteresirana iz več razlo-

gov. Predvsem meni, da ta nafta vsebuje razmeroma majhne količine žvepla, tako da bi njena potrošnja znatno zmanjšala vse večjo zastrupljenost zraka v japonskih mestih, transportni stroški bi bili nižji, pa tudi tveganje, da bi zmanjkalo nafte v primeru morebitne vojne ali drugih nepredvidenih dogodkov, bi se zmanjšalo.

V tokijskih gospodarskih krogih poudarjajo, da je sedanji vedno večji trgovinski protekcionizem v ZDA opozoril Japonsko, da mora sodelovati s Sovjetsko zvezo. K temu silijo tudi spremembe v mednarodnem položaju po nedavni sklenitvi sovjetsko-zahodnonemškega sporazuma o odpovedi uporabe si-

Povečan vpis na Tržaškem

Cedalje večje zanimanje za šolanje slovenskih otrok v materinem jeziku

TRST, 28. sept. — V slovenske osnovne šole na Tržaškem se je v rednem roku vpisalo 1189 dijakov oziroma 73 več kot v preteklem šolskem letu. Pričakujejo, da se bo v prihodnjih dneh to število še povečalo.

V slovenskih krogih opozarjajo, da je posebno razveseljiv vpis otrok v slovenske šole v nekaterih vaseh, kjer so se starši doslej iz različnih razlogov raje odločali za italijanske šole. Tako je na primer v šoli v Ulici Donadoni v središču Trsta prišlo kar 11 novih slovenskih učencev, v Kriz 9, v Zavlj 4 itd.

Povečano zanimanje za šolanje otrok v materinem jeziku gre pripisati celi vrsti okoliščin od večje nacionalne strpnosti in pripravljenosti italijanskih oblasti, da postopno urede vsaj najbolj aktualna vprašanja slovenske manjšine do povečanih možnosti za nadaljevanje izobraževanja na drugi stopnji ter povsem praktičnih razlogov, ko v pogojih živahne menjave postaja poznavanje jezika sosedra dežele skoraj nujno.

Ker se bo zaradi zvečanega števila dijakov na slovenskih osnovnih šolah povečal tudi obseg dela učiteljev je danes delegacija sindikata slovenske šole obiskala tržaškega šolskega skrbnika prof. Angiolilla in zahtevala, da se število učiteljev vsiladi s številom dijakov v šolskem letu 1970/71.

E. M. Remarque so pokopali

RONCO, 28. sept. (UPI) — V nedeljo so pokopali znamenjga pisatelja Ericha Maria Remarquea. Egar roman »Na zahodu ni novega« je bil znan po vsem svetu. Remarque je po daljši bolezni umrl v 72. letu v bolnišnici. Na željo njegove žene, nekdanje igralka Paulette Goddard, je bil pogreb skromen.

Iz včerajšnje zadnje izdaje Kairo: sporazum o prenehanju bojev

Podrobnosti o sporazumu, ki sta ga podpisala Arafat in Husein, niso sporočili

KAIRO, 27. sept. (Tanjug). V Kairu so nočjo sporočili, da sta vodja palestinskega osvobodilnega gibanja Jaser Arafat in jordanjski kralj Husein podpisala sporazum o prekinitvi sovražnosti. Sporazum je bil dosežen s posredovanjem šefov držav in vlad desetih arabskih držav, ki so se nočjo drugič v današnjem dnevu sestali z voditelji obeh vojskujoučih si strani.

Sporazum, katerega podrobnosti niso sporočili, so podpisali v navzočnosti novinarjev. Isti krogi poudarjajo, da »prekinitost Ahmeda Tukana ne vliva zaupanja« in da v vladi, v kateri sodeluje, »predstavlja le tolmaka jordanjskih oblasti«. Vto, da je Palestince, ničesar ne spreminja,« izjavljajo v palestinskih krogih.

Nixon pripotoval v Rim

RIM, 27. septembra (Reuters). Predsednik ZDA Richard Nixon je nočjo pripotoval s posebnim letalom v Rim na tridnevni obisk v Italijo. Takoj po pristanku predsednikovega letala na rimskem vojaškem letališču sta predsednik ZDA in njegova žena prestopila v helikopter. Helikopter z ameriškim predsednikom se je spustil na dvorišče palače Kvirinala, rezidenca predsednika italijanske republike, kjer ga je pričakal predsednik italijanske republike Giuseppe Saragat.

Frankfurtska nagrada za mir

FRANKFURT, 27. sept. (Reuters). Edini minister za razorožitev na svetu, 68-letna Švedinja Alva Mirdal, je skupaj s svojim možem Gunarjem dobila nagrado za mir za leto 1970, ki jo podeljuje frankfurtski knjižni sejum. Gunar Mirdal je direktor stockholmskega inštituta za mir.

Jamar med novinarji

KOPAJKOSARA, 27. sept. — Danes dopoldne se je rekorder med modernimi puščavniki, Milutin Spasojević, po 460 dneh bivanja v podzemski jami v Kopačkosari spet setal z ljudmi. Imel je tiskovno konferenco s tujimi in domačimi novinarji v vzhodnem rovu svojega podzemnega domovanja.

Spelojoga je sprejelo navdušeno ploskanje, zabrmelo so kamere številnih filmskih in televizijskih snemalcev. Milutin se dobro počuti in mu, kot pravijo trije, zdavniki, ki so ga prvi pregledali, dolgočasno bivanje pod zemljo ni škodilo, kljub temu pa so ga opozorili, saj bo kratek v razgovoru, saj je šele v mazi prilaganja zunanje mu svetu zunaj.

Veljković je povedal novinarjem, da je v letu in pol, ko je živel pod zemljo, napisal dva tisoč strani dnevnika in opisal vse, kar je v tem času odkril v podzemskem svetu.

Ko so ga novinarji vprašali, če je kdaj zapadel v krize, je rekel, da se mu to ni nikoli zgodilo in da se mu ne bi niti v primeru, da bi se napreje živel pod zemljo. Zazelci pa si je dobro skuhane, tople domače hrane.

Prijatelji speleologi so ga kmalu spet pospremili v njegovo podzemsko agaronje-ro, kot jim sam pravi.

Novi rekorder uradno se ni zapustil jame V torek, 30. septembra ob 11. uri in 32 minut po poteku 11.111 ur, odkar se je znani speleolog prostovoljno preselil v podzemlje, njegova vrtnice vna ta svetlo bo na moč slovesna.

B. POČAČNIK

Telegrami

PEKO DAPCEVIĆ ODPOTOVAL — BEOGRAD. Pod vodstvom Peka Dapčevića je v Klobenavnu odpotovala na zasedanje medparlamentarne unije delegacija jugoslovanskih parlamentarcev.

KOORDINACIJA GOSPODARSKIH NAČRTOV — MOSKVA. Na obisk v SZ je dopotovala češkoslovaška delegacija, ki bo imela s sovjetskimi predstavniki skopne pogovore o koordinaciji gospodarskih načrtov obeh držav za obdobje od leta 1971 do 1975.

JAHJA KAN V NEPALU — KATMAN. DU. Pakistanski predsednik Jahja Kan je dopotoval na uradni obisk v Nepal.

JAPONCI NA KITAJSKEM — TOKIO. Na povabilo kitajskega združenja za kulturne stike s tujino je v Peking odpotovala 7-članska delegacija japonskega združenja za kulturno menjavo s Kitajsko. Obiskala bo več mest, udeležila pa se bo tudi praznovanja kitajskega državnega praznika 1. oktobra v Pekingu.

WINZER OBISCE ROMUNIJO — BUKAREŠTA. Uradni obisk vzhodnonemškega znanjega ministra Winzera v Romuniji pripadajočim dnevom povezovali politični opazovalci z ureditvijo zaostalih odprtih vprašanj med državama. Menijo, da se bodo pogovori na našli predvsem na nov sporazum o prijateljstvu in sodelovanju, ker je prejšnji potekel že pred dobrima dvema letoma.

PANIKA ZARADI POTRESA — NEAPOL. Neapol in okolice je v nedeljo zvečer zajel potres, ki je povzročil preplah med prebivalstvom teh krajev južne Italije. Epicenter potresa je bil 150 km severno od Neapola. Poškodovanih ni bilo.

KOJANJE BODO BRANILI — LIZBONA. Portugalski premier Marcello Caetano je izjavil, da bo njegova vlada branila čezmorska ozemlja. Priznal pa je, da so imeli uporniki v Angoli, Mozambiku in tako imenovani Portugalski Gvineji v minulih letih znatne uspehe.

STOPEDESET ZRTVEK EKSPLOZIJE — CIUDAD MEXICO. V kraju Tulancingu, se vzhod od glavnega mehiškega mesta, je eksplozija plina, terjala 150 slovenskih življenj.

GOZDNI POŽARI — LOS ANGELES. Ovi osrednjega dela Kalifornije pa vse do južnega meške meje, že štiri dni besnijo gozdni požari in nič ne kaže, da bi jih kmalu pogasili Terjali so tri slovenska življenja. Opreni je uničil vse rastlinstvo na površini 100 tisoč hektarov. Dvanajst tisoč ljudi je moralo zapustiti domove.

HADŽIC V NDR — BERLIN. Zvezni sekretar za zunanjo trgovino SFRJ Muhamed Hadžić je včeraj prisel na obisk v NDR, kamor ga je povabil minister za gospodarske odnose s tujino Horst Sille. Med petdnevni obiskom se bo »pogovarjal o gospodarskem sodelovanju med Jugoslavijo in NDR. Obiskal bo tudi nekatera podjetja.

ZIVKOV NA DANSKEM — KJØBENHAVN. Na uradni obisk na Dansko je dopotoval bolgarski premier Todor Živkov. Povabil ga je predsednik danske vlade Hilmar Baunsgaard.

LEILO HALED BODO IZPUSTILI — LONDON. Leila Haled, 24-letna Palestinka, ki je 6. septembra sodelovala pri izjavljemnem poskusu, da bi se polastili letala izraelske družbe »El Al«, bo izpuščena iz zapora, kakor hitro bo šest preostalih talcev zapustilo jordanjsko ozemlje. Tako so včeraj sporočili britanski vladni krogi.

ZAHODNONEMSKO MONETARNE REZERVE — FRANKFURT. V zadnjem obračunskem tednu so se zahodnonemške monetarne rezerve povečale za nad dve milijardi mark, kar je skoraj v celoti pripisati povečanemu dotoku deviz. Monetarne rezerve zvezne banke so 23. septembra znašale 34.84 milijarde mark, konec prejšnjega tedna pa 32,75 milijarde.

TOMSKI UMRL — MILANO. Direktor baleta Boljšoj teatra Aleksander Romanovič Tomski je umrl v nedeljo po prihodu v Milano, kamor je prisel s svojo skupino. Ko se je peljal skupaj z direktorjem milanjske Scale Luigijem Oldanijem in direktorjem orkestra Boljšoj teatra z milanskega letališča, mu je v avtomobilu postalo slabo. Nezvestnega so odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili smrt.

PORESI V KOLUMBIJI — BOGOTA. V nedeljo so v Kolumbiji zabeležili 16 potresnih sunkov zmerno moči. V soboto pa je močnejši potres porušil neko vas v zahodnem delu države. Poškodovani je najmanj 50 ljudi. Druge podrobnosti o tem še niso znane.

PAŠE TO: MALENKOST — Pariški »L'express« je nedavno zapisal naslednjo oceno o francoski barvni televiziji: »Francoska barvna televizija je najboljša na svetu in ima vse odlike. Le nečesa nima: gledalcev...«

Ploden jubilej

Tiskovna konferenca ob 20-letnici naše vojaško-medicinske akademije

BEOGRAD, 28. sept. (Tanjug). Minilo je dvajset let od ustanovitve vojaško-medicinske akademije in v tem razmeroma kratkem obdobju so vojaški zdravniki, stomatologi, farmacevti in drugi delavci s svojim delom in vmemu dosegli, da je postala ena najboljših medicinskih ustanov v državi.

To je na današnji tiskovni konferenci poudaril načelnik vojaško-medicinske akademije generalpodpolkovnik profesor dr. Tomislav Kronja. O desnih rezultatih in o tem, na kakšni ravni je zdaj zdravstveno in znanstveno-raziskovalno delo, najbolje pričajo podatki, iz katerih je razvidno, da so v dvajsetletnem obdobju dela uvedli 823 novih diagnostičnih terapevtskih metod zdravljenja, 343 kirurških operativnih metod, 243 novih laboratorijskih raziskovalno-diagnostičnih metod, 238 higienskih, sanitarnokemičnih toksikološko-bakterioloških metod itd.

V minulih dveh desetletjih se je v vojaško-medicinski akademiji združilo več kot 300 tisoč vojakov in civilistov, na

polikliničnih akademije pa so pregledali skoraj 5.400.000 občanov. Kirurški so opravili 172 tisoč 189 kirurških posegov.

Zdaj dela v vojaško-medicinski akademiji 96 doktorjev medicine, dva doktorja veterinarstva in šest magistrstrov, medtem ko se je v minulnem obdobju na akademiji specializiralo 2136 zdravnikov, stomatologov in farmacevtov.

Naši kadri — je poudaril načelnik Kronja, so razumeli bistvo in naloge vojaške medicine, posebno v sodobnih razmerah boja in vseljudske obrambne vojne. Rešili so nekatera bistvena vprašanja vojaške medicine, kot problem cepiva proti dizenteriji, s katerim so se ubadali desetletja. To cepivo so sprejeli skoraj v vseh državah. Zdaj tudi nadomestek za kri — dekstran — ni več problem. Velike uspehe so dosegli pri zdravljenju posledic vojnega našli pa so tudi vrsto uspešnih rešitev medicinsko-tehnične narave — poljski inhalacijski aparat, univerzalno kovinsko oporo pri prelomih dolgih kosti in drugo. V primeru vojne smo v vsem tem popolnoma neodvisni od tujine.

Pojavi morablihanja

NOVI SAD, 28. septembra (Tanjug). — V Vojvodini so ugotovili pojave zlorabljanja določil 3. točke odloka ZIS o zvišanju garantirane cene pšenice. Ugotovili so namreč, da milinske organizacije in pekarne izkoriščajo začasno dohodne cene kruha za nesorazmerno podražitev, ki je nad predvideno ravnilo. Tako se uzevira pravica komun in prejidicira sprejetje odlokov občinskih skupščin o določitvi novih cen kruha.

Na te pojave sta danes opozorila načelnik pokrajinskega tržnega inšpektorata Gavro Maksić in direktor medobčinskega zavoda za cene v Novem Sadu Milorad Conkić. Povedala sta, da so se že lotili ustreznih ukrepov za usklajevanje sedanje začasne podražitve kruha z odlokom ZIS.

L. KANTE

V GRADEC po igrače k tvrdiki KOCH in nič drugače!
Na zalogi celoten sortiment LEGO in vse novosti KOCH na slovenskem trgu

Poživitev sodelovanja

Francosko-alžirski odnosi so se zaostri liani ob petrolejskem sporu - Sedanji pogovori kažejo na izboljšanje

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 28. sept. (Po telefonu). Tu so se približali ključni fazi francosko-alžirski razgovori, ki naj bi razvzvali petrolejski spor in pripeljali do splošnega sporazuma o sodelovanju med obema deželama. Na francoski strani vodi razgovore minister za industrijski in znanstveni razvoj P. K. Ortoly, na čelu 15-članske alžirske delegacije pa je v Pariz prisel alžirski minister za zunanje zadeve Abdelaziz Buteflika.

»Kotajda je treba posebej poudariti pomen teh razgovorov, ki predstavljajo nujen prehod od sredozemske in arabske politike Francije, je ugotovil obid obveščeni pariski Le Monde.

Francosko-alžirski odnosi so se zaostri liani, ko je alžirska vlada enostransko dvignila ceno za en baril saharškega petroleja od 2,08 na 2,85 dolarja. Francija, ki je več kot četrtino svojega petroleja uvaža iz Alžirije in ki je vložila v saharško proizvodnjo petroleja tudi precej svojega denarja in tehnologije, je bila s tem zelo prizadeta. Tem bolj, ker Alžirija v iskanju svoje neodvisnosti v pogledu prodaje petroleja ni zapirala vrat tudi pred boljšimi ponudbami ameriških družb. Pojanja, ki so odražala splošni barometer odnosov med

zakupljajo s sporazumom oziroma da vsaj ne pride do preloma.

Sedanji razgovori za splošno očitvijo francosko-alžirskega sodelovanja padajo v aktualno obdobje urejanja političnih in gospodarskih odnosov v Sredozemlju in na pragu krize na Srednjem vzhodu. Čeprav sta si obe deželi po svojem sistemu zelo različni, se njuni interesi glede Sredozemlja in Srednjega vzhoda precej pokrivajo. Razen tega je Francija zainteresirana, da v tekmi med Mosko in Washingtonom izkaže čim več svojih zelo dobrih stikov z vsemi deželami Afrike, vključno tudi tiste, ki so izbrale socialistični sistem.

Poleg Alžirije je prav te dni Francija to dokazala tudi s ponovno navezavo stikov z Gvinejo Sekou Toureja, s katero so diplomatske odnose prekinili pred petimi leti. — Zda je prvič spet prišel tudi gvinejski sekretar za zunanjo trgovino na marsejski velesejem, kjer so priredili poseben gvinejski dan, francosko ministrstvo za kulturo pa je poslalo dva predstavnika na festival afriške kulture v Conakry.

B. POČAČNIK

SONCE

vzhajalo 5.45

zalazilo 17.45

LUNA

vzhajalo 4.42

zalazilo 17.09

Prognostična karta za 29. sept. 1970 ob 0.7. uri

Vreme in temperatura za 28. sept. 1970

Kraj	Vreme ob 7 uri	°C	Vreme ob 13 uri	°C
Ljubljana	oblačno	7	jasno	18
Planica	oblačno	7	jasno	15
Brnik	oblačno	7	polnočno	14
Kranjska	oblačno	7	polnočno	14
Maribor	polnočno	8	jasno	15
Sl. Gradec	megla	6	jasno	15
Celje	megla	5	jasno	15
Novo mesto	megla	3	jasno	14
Koper	jasno	13	jasno	21
Roka	jasno	15	jasno	21
Full	jasno	11	jasno	22
Hvar	jasno	14	polnočno	24
Dubrovnik	megla	14	jasno	21
Zagreb	jasno	7	jasno	15
Beograd	oblačno	7	oblačno	15
Sarajevo	oblačno	5	oblačno	13
Tiograd	jasno	15	jasno	17
Skopje	jasno	17	jasno	22
Celovec	oblačno	9	jasno	16
Gradec	polnočno	2	jasno	15
Dunaj	jasno	4	jasno	13
Remick	oblačno	14	jasno	20
Milano	jasno	12	jasno	20
Genova	jasno	10	jasno	14
München	—	—	—	—
Zürich	megla	9	—	—
Rim	jasno	13	jasno	25
Pariz	jasno	9	jasno	13
Berlin	jasno	5	jasno	10
Stockholm	jasno	-1	jasno	10
Moskva	oblačno	3	oblačno	6

Napoved za danes:

SLOVENIJA

Pretežno jasno, zjutraj in dopoldne v nižinah megla ali nizka oblačnost. Najnižje nočne temperature med 2 in 5, v Primorju 12, najvišje dnevne okoli 16, v Primorju malo nad 20.

JUGOSLAVIJA

Precej jasno.

VREMENSKA SLIKA

Večji del Evrope je v območju visokega zračnega pritiska. Od severa doteka nad vzhodne Alpe in Balkan se hladen zrak. Izgledi za sredo: Vreme se še ne bo spremenilo.

Temperatura morja

Senj 16, Šibenik, V. S. Koper 21, Palagruž, Lošinj 22, Hvar 23 stopinj Celzija

Nova tovarna Lesne

V Velenju kmalu tudi kosovno pohištvo

Cepvar lesnoprredelovalna industrija v Šaleški dolini nima tradicije, pa je zadnje čase nametati pridobivanja za večji in hitrejši razvoj te gospodarske panoge. V okviru teh prizadevanj sodi tudi graditev nove tovarne kosovnega pohištva, ki jo v industrijski coni Velenja gradi industrija Lesna iz Soštanja.

Graditev nove tovarne prehaja v zaključno fazo. Večino strojev in opreme za novo tovarno so že ali še bodo uvožili — predvsem iz Zvezne republike Nemčije. Poskusna proizvodnja bo stekla, tako računajo, že letos novembra.

Graditev nove tovarne kosovnega pohištva je med drugim pogojila tudi želja ostrih prizadevanj tovarne Gorenja, da bi kupcem v prihodnje nudili celotno izbiro elementov, strojev in pripomočkov za gospodinjstvo. Zato je proizvodni program nove tovarne kosovnega pohištva prilagojen željam Gorenja. V novi tovarni LESNE v Velenju bodo za zdaj torej izdelovali kuhinjske elemente in kasete za televizijske sprejemnike.

Po zdajšnjih predvidevanjih bodo poslali na tržišče letno okrog 60.000 kuhinjskih elementov.

Ko bo steklo delo v dveh izmenah, bodo v novi tovarni zaposlovali okrog 140 delavcev. S polno zmogljivostjo bodo začeli obratovati sredi prihodnjega leta, ko bodo zapostili še 60 delavcev. Prihodnje leto bo tovarna dosegla realizacijo 40 do 50 milijonov dinarjev, leta 1972, pa bi morali doseči še okrog 70 milijonov dinarjev realizacije.

M. L.

SLOVENSKE KONJICE

ZK o kadrovski politiki

SLOVENSKE KONJICE, 28. sept. — Popoldne se je v Slovenskih Konjicah sestala občinska konferenca ZKS in med drugim obravnavala kadrovsko politiko v občini. Pogovorili so se tudi o programu dela Zveze komunistov v konjiški občini.

F. K.

MURSKA SOBOTA

Ustanovili so klub odbornikov

MURSKA SOBOTA, 28. sept. — Popoldne je bila v Murski Soboti ustanovna seja kluba občinskih odbornikov, ki so ga ustanovili na pobudo Socialistične zveze.

Med glavne naloge kluba v prihodnjem obdobju so uvrstili tvorno sodelovanje odbornikov v razpravah o programu dolgoročnega razvoja Slovenije, večji delež pri oblikovanju občinskih programov razvoja, občinskega statuta itd.

Izvolili so petčlanski upravni odbor kluba, za predsednika pa Franca Gomboca, odbornika iz Murskih Crncov.

B. B.

Nova trgovina v Renkovcih

RENKOVCI, 28. sept. — Večraj popoldne so v Renkovcih odprli novo trgovino »Živila« trgovskega podjetja Univerzal iz Lendave. Kolektiv Univerzala je za zgraditev in opremo trgovine porabil 400 tisoč dinarjev.

J. G.

Danes v Celju

KINO: Metropoli: franc. ital. barv. film PRIMI HUDICA ZA REP. Dem. ob 16. uri amer. barv. film NENAVADNI SVET BRATOV GREEN. Ob 18. in 20. uri japonski barv. film TIHOTAPCI. SLO: Ob 19.30 VERNIKA DESENIŠKA, za torkov album in izven. DEŽURNA LEKARNA: Nova lekarna, Tomšičev trg 11. RADIO CELJE: Torkova reportaža. KNJIZNICE: Študijska je odprta ves dan, ostale samo popoldne.

CELJE

Hranilniki za dojenčke

V oktobru, mesecu varčevanja, bo celjska kredita banka pripravila več prireditve, ki bodo povezane tudi z zbiranjem hranilnih vlog. O srednjah prireditvah s kulturnim programom bo 30. oktobra v veliki dvorani Narodnega doma v Celju.

Od 1. oktobra dalje bo banka nagrajevala novorojenčke in sicer tako, da bodo starši v najbližji podružnici lahko dvignili hranilno knjižico in hranilnik v obliki narodne skrinjice. Začetna vloga bo pod geslom »Varčujemo za sojanje naših otrok« vezana na 7. let S tem želijo spodbuditi starše, da bi že v detinjstvu svojih otrok začeli skrbeti za njihovo šolanje in jih navajali k varčevanju.

D. H.

Volilni program na rešetu

Odslej stalna praksa konference SZDL Slovenske Konjice

Ob zadnjih volitvah v organe občinske skupščine Slovenske Konjice je Socialistična zveza svojem članstvu posredovala volilni program z nekaterimi konkretnimi akcijami. To ni bil prazen dokument, pač pa okvirni zbir nalog za določeno obdobje. V zvezi s sprejetim volilnim programom želi občinska organizacija Socialistične zveze v konjiški občini v jesenskozimskem obdobju razgrniti pred svoje člane dosedanje izvajanje volilnega programa.

Sodiijo, da je za to čas, kaj je preteklo določeno obdobje, pa tudi marsikaj iz bilo storjenega. Da pride izvajanje volilnega programa na rešet organizacij Socialistične zveze, je važno tudi zato, ker gre za prvi takšen dokument. Takšna metoda ocenjevanja programa naj bi vzbudila tudi večjo doslednost in odgovornost za izvajanje sprejetega dokumenta.

Za razpravo v organizacijah Socialistične zveze in v občinski konferenci SZDL bo posebna komisija pripravila omeno tega, kaj od volilnih programov zastavljenega, je bilo doslej tudi zares realizirano. Nazadnje gre pri tem tudi za ugotovitve, na katerih področjih so bile akcije in naloge v programu preširoko zastavljene in kje preozko.

S prakso tekočega ocenjevanja izvajanja volilnega programa bodo v konjiški občini nadaljevali tudi v prihodnje.

V krajevnih organizacijah

Ni vseeno, kakšna je šola

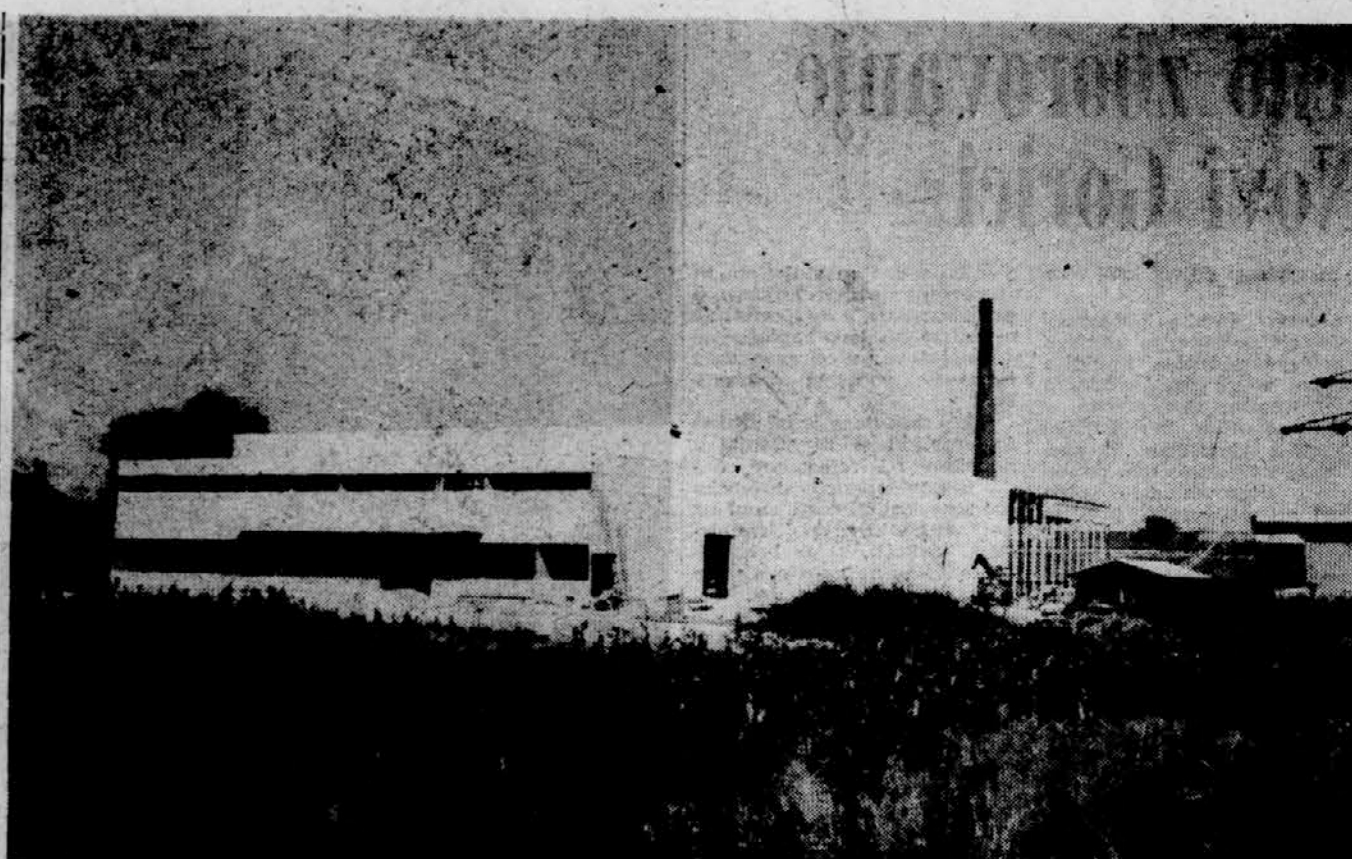
V šmarski občini si prizadevajo, da bi bili šolarji deležni boljšega pouka — V obrobnihih šolah vsako leto večje težave s kadri

Po mnenju sveta za kulturo in prosveto šmarske občinske skupščine so se z dograditvijo in adaptacijo nekaterih šolskih zgradb v učno vzgojne razmere v zadnjem času sicer precej izboljšale, vendar še vedno ne ustrezajo. Nadalje naj bi uredili in opremili šole, poskrbeli pa tudi za zboljšanje pouka in takšne organizacije šolstva, ki bo vsem učencem dala enakovredno znanje.

Kot ugotavljajo, prav organizacija šolske mreže doslej ni bila delna razumevanja staršev, krajevnih dejavnikov in celo učiteljev. Ne vidijo namreč, da obrobne nerazvite šole s kombiniranimi oddelki in pomanjkljivo kadrovsko strukturo učenec ne morejo dati, kar jim lahko da razvita šola. Zato bo treba razvijati predvsem tiste šole, ki bodo imele toliko učencev, da bosta v višjih razredih vsaj po dva vzgojno-izobraževalna oddelka, oziroma bo

treba omogočiti učencem višji razredov manjših šol primeren prevoz v centralne šole.

V občini je šolstvo v tem smislu urejeno na območju Districte ob Sotli, Kozjega, Podčetitka, Pristave in Rogatca. V letošnjem šolskem letu pa bodo prelošali učence iz Sladke gore, Lamberga, Kristan vrha in Šentvida pri Grobelnem v šmarje. V ta namen so kupili šolski avto. bus in se lotili obnove zgoraj omenjenih šol. Šole s kombiniranimi oddelki in pomanjkljivo kadrovsko strukturo učenec ne morejo dati, kar jim lahko da razvita šola. Zato bo treba razvijati predvsem tiste šole, ki bodo imele toliko učencev, da bosta v višjih razredih vsaj po dva vzgojno-izobraževalna oddelka, oziroma bo

NOVA TOVARNA RADIATORJEV v sklopu EMO sicer ne bo nared do oktobra, kot je bilo sprva predvideno, letos pa vsekakor. V novih pogojih bo možno bistveno povečati proizvodnjo tega zelo iskanega blaga.

Foto: F. Krivec

Praznik ob delovnih zmagah

Velenjska občina bo slavila svoj praznik od 4. do 11. oktobra — Številne prireditve v Šaleški dolini — Glavna proslava bo v Ravnah pri Soštanju

Letošnje praznovanje občinskega praznika Velenja, praznujejo ga v spomin na 8. oktober 1941, ko so partizani za nekaj ur osvobodili Soštanj, bo še slovesnejše, saj bodo z njim počastili tudi 25-letnico osvoboditve.

V Velenju bodo ob letošnjem občinskem prazniku pregledali prehojeno pot v zadnjih 25 letih. Napredek je videti na vseh področjih. Seveda pa je hiter razvoj Velenja povzročil tudi številne probleme, se posebej v stanovanjski gradnji, komunalni urejenosti, šolstvu in otroškem varstvu. Zato so se letos v Velenju odločili, da bodo začeli hitreje odpravljati te probleme.

V letošnjem letu, ko slavi 25-letnico osvoboditve, je Velenje in z njim vred Šaleška dolina eno samo gradbišče. Razmahnilo so se številne pomembne gospodarske in negospodarske investicije. — Gradnja nove tovarne, stanovanjske, šole, urejujejo ceste. Hkrati pa začnejo za razpravo in razvoj v prihodnje. Osnovna izhodišča za razvoj Šaleške doline do leta 1975

so že izoblikovana in mogoče je pričakovati, da bo občina Velenje v naslednjih letih še hitreje napredovala kot je doslej.

Glavne slovesnosti ob letošnjem prazniku občine Velenje — bodo letos v Ravnah nad Soštanjem. Tam bo 8. oktobra tudi zborovanje. Ob

tež priljubljenosti bodo izročili prometu novo cesto Soštanj—Ravne in novo šolo v Ravnah. Na zborovanju pa bodo podelili tudi letošnje Kajuhove nagrade.

Sicer pa bodo začeli slaviti občinski praznik že v nedeljo, 4. oktobra. V Soštanju bodo razvili zastavo krajevnih organizacij Zveze vojaških vojnih invalidov in odkrili dopisni kip Francu Hribniku, ravnatelju šole in zgodovinarju iz Soštanja. V prostorih osnovne šole Karel Destovnik—Kajuh v Soštanju pa bodo odprli razstavo likovnih del osnovnošolske mladine iz Šaleške doline. V Zavodnjah bo 4. oktobra gostoval deklasični pevski zbor velenjske gimnazije. 7. oktobra pa pripravljajo mladi v Topolšici velik tabor. V Velenju bo promena koncert rudarske godbe, v Soštanju pa večer narodno zabavne glasbe.

Dne 8. oktobra bo popoldne v Soštanju žalna komemoracija pred spomenikom talcev. Dan pozneje, 9. oktobra, bo v Soštanju mladinski kviz in zbiranje hranilnih vlog. V Velenju pa bo večer narodno zabavne glasbe, združen z zaključkom letošnjih delavskih športnih iger ter s podelitvijo pspkalov in priznanj.

V Smarternu ob Paki bo 10. oktobra slavnostna akademija na čast praznika Šaleške doline. V nedeljo, 11. oktobra, pa bo v Gabrovkah turnir v malom nogometu. V Soštanju spretnostne vožnje mopedstov, na progi Soštanj—Ravne pa društveni rally mopedstov.

To boletnik najbolj čutiljo v zdravstveni postaji v Rogški Slatini, kjer bi že nujno potrebovali nov zdravstveni objekt. O tem je bilo sicer več javnih razprav, ki pa so se ustavljale ob pomanjkanju denarja. Menijo, da bo vendarle treba pritegniti k sodelovanju krajevnih in občinskih dejavnikov ter zbrati potreben denar.

Tudi v Podčetitru bi morali dobiti nove prostore. Te, kot menijo, bi lahko preuredili v novem stanovanjskem bloku, ki ga namevajo zgraditi.

D. H.

Zahtevajo čiste račune

Kmetje v ptujski občini postajajo nestrpni — Delovni kolektiv obrata za kooperacijo pri kmetijskem kombinatu Ptuj meni, da imajo tudi prav

Pri kmetijskem kombinatu Ptuj so spomladaj začeli reorganizirati kooperacijsko ali, kot jo kmetje raje imenujejo, združeno dejavnost. Uskladjali naj bi jo s pogodbo, ki so jo podpisali kombinat in bivše kmetijske zadruge pred referendumom o pripojitvi. To so obljubili kmetom na letošnjih zimskih sestankih. Toda od obljub je izpolnjenega zelo malo, čeprav ne presegajo tistega, kar je zapisano v stališčih in sklepkih konference Zveze komunistov Slovenije.

Združeni svet, ki mu predseduje Konrad Bezjak, kmet iz Markovcev, in upravni odbor s predsednikom Janikom Znidaričem iz Gorisnice zahtevata, naj kmetijski kombinat Ptuj uresniči vsaj tisto, kar je zapisano v pogodbi, ki so jo sestavili leta 1965, pred pripojitvijo združenja. Po največjih resolucijah, stališčih in sklepkih republikanih oblastnih in političnih organov bi bilo treba nekatera določila pogodbe celo spremeniti v korist kmetov. Vendar se je o tem treba dogovoriti in skleniti sporazum med kmeti in kombinatom. Komisija, ki je bila imenovana, pa niti na drugi seji, 3. septembra, ni našla sporazumnih rešitev.

Delovni kolektiv obrata za kooperacijo s kmeti, ki je obdržal le nekdanje kmetijske zadruge »Jože Lackov«, je razpravljal o teh vprašanjih 5. septembra. Menil je, da so zahteva kmetov upravičene. Če bodo obrat za kooperacijo pri kmetijskem kombinatu obravnavali enako kot vse druge obrate — tako do sedanjih statuta, ki bi ga ločala sedanji statut, ki bi ga po pomladanskih dogovorih morali že spremeniti — ne bi mogli zadovoljiti kmetov, ker ne bi mogli uvesti takega samoupravljanja, kot je nakazano v stališčih in sklepkih junjske seje konference ZK Slovenije. Zahteva kmetov, da bi se združevali mladi kmetijski kombinati Ptuj in njegovega obrata za kooperacijo spet postajajo vse glasnejše. To so povedali tudi na sestanku kmetov, ki je bil 8. septembra v Juršičih.

Zahteva kmetov niso pretirane. Za začetek bi se za

ganov bi bilo treba ta odstotek spremeniti v korist obrata za kooperacijo, oziroma kmetov-kooperativ.

Sporno je tudi vprašanje, kdo je lahko član obrata za kooperacijo, oziroma združbe. V pogodbi piše, da je tisti, ki trajno sodeluje v obratu, kar nekateri razlagajo tako, da podpisuje večletne pogodbe. Takih kmetov pa je malo. Formalne pogodbe, ki nimajo gnotne učinka, ne mara podpisati nihče. Valcu predlaga, da bi se kmetov prodaja svoje presežke svobodno kmetijski organizaciji. Zato naj bi tudi ti imeli enake pravice kot kooperanti. V murskosoboški občini so to že uredili pri pomladanskih volitvah odborov kmetov pri kombinatu.

Ta zapis je lahko hkrati tudi odgovor tistim, ki se niso strinjali z mojim komentarjem o dveh združenih — stari in novi — v lendavski občini. Kmetov ni mogoče preprečevati le s tem, kaj je neka organizacija storila za svoje dobiče. Prilagajati se je treba novim razmeram. Če kmetje pridelajo svoje priidke in živino drugim organizacijam in ne svojimi, to pomeni, da jim jih tiste bolje plačajo. Tako delajo vsi proizvajalci in trgovci. Za kmete ne morejo veljati izjeme. Spekulantje pa je najlažje razkrinkati tako, da pridejo za družni delavci v vas in se pomenijo s kmeti. Noben poštenjak ne mara spekuliranja. Če ga ne pozna v začetku, ga bo spoznal čez nekaj mesecev. Medsebojni občutki pa je še zastružujejo odnose med zadrugo in kmeti.

JOZE PETEK

Obtoženi so vohunstva

Peter Rullmann, Jovan Trkulj in Hilm Tači se bodo morali zagovarjati pred beograjskim vojaškim sodiščem

BEograd, 28. sept. (Tanjug). Pred vojaškim sodiščem v Beogradu se je danes začela razprava proti dopisniku hamburškega lista »Spiegel« Petru Rullmannu, tehničnemu risarju Jovanu Trkulju, ki je zaposlen pri JLA, in dopisniku prištinske »Rilindije« v Beogradu Hilmiju Tači. Obtoženi so vohunstva — daso zbirali vojaške, gospodarske in politične podatke, ki sodijo med državne tajne.

Med današnjo razpravo je sodišče ugotovilo rojstne podatke obtoženih in upoštevalo predloge strank glede nadaljnega poteka procesa. Obtoženi in njihovi zagovorniki so prosili, naj sodni zbor določi namesto izvedencev, ki so sodelovali med preiskavo, nekatere nove. Predlagali so tudi, naj bi glavno razpravo odložili, tako da bi imeli dovolj časa za pripravo obrambnega gradiva in zbiranja podatkov, s katerim naj bi ovrgli nekatere navedbe obtožbe. Tožilec podpolkovnik Ljubomir Drakulović pa je predlagal, naj bi glavna razprava ne bila javna. To bi lahko škodovalo varnosti države, saj sodijo dokazi in navedbe obtožbe med zaupne podatke, ugotovitve in ocene, ter so izredno pomembni.

Obtoženi in njihovi zagovorniki so temu predlogu tožila nasprotovale, čes da ne gre za gradivo, ki ne bi bilo tako ali drugače dostopno javnosti in ki že ne bi bilo objavljeno. Sodni zbor je upošteval nekatere druge predloge strank in se nato umaknil na krajše zasedanje.

Sodišče je pod predsedstvom polkovnika Jova Matkovića sklenilo, da bodo Rullmannu, Trkulju in Tači sodili brez prisotnosti občinstva. Vztraj navzočnosti občinstva. Vztraj

SMARJE PRI JELSAH

Popis gospodinjstev

Na pobudo komisije za družbeno ekonomski razvoj naj bi v občini popisali vsa gospodinjstva. Komisija je razpisala ugotovila, da ni dejanskih podatkov o trenutni zaposlenosti občanov in o tem, koliko delavcev se vozi na delo zunaj občine, kar onemogoča, da bi pripravili oceno o perspektivnem zaposlovanju. Razen tega v občini tudi nimajo popolnih podatkov o socialnih razmerah občanov.

S popisom gospodinjstev naj bi med drugim prišli do podatkov, koliko je trenutno socialno ogroženih družin in oseb ter kakšnega varstva so potrebne.

D. H.

Naši možko truplo

V nedeljo ob 8.15 uri so v morju, pri avtokampu v Luciji pri Portorožu, našli neznan možko truplo. Komisija tukajšnje uprave javne varnosti ki si je truplo ogledala, je ugotovila, da pri sebi nima nobenih dokumentov, na podlagi katerih bi truplo lahko identificirali. V žepih so našli nekaj kovancev, di-

narjev in pfenigov, na roki pa možko uro z oznako »Elide-automatic«.

Opis trupla: mlajši mož, star 20 do 25 let, visok 180 centimetrov, srednje razvite, ovalnega obraza, temne polti, rjavih oči, temnokostanjevih, kratkih, kodrastih las, z dolgimi zalisic, oblečen v drap nalon veterani jopič, svetlo plavo srajco, rjavo dolgoletne hlače s hladnim robom, obut v nizke temnorjave čevlje, z gumijastim podplatom, na katerem je napis »asalamandere«.

Kdor bi kaj vedel o utopljencu, naj nemudoma sporoči najbližji postaji milice ali UJV Koper.

V avtobusu 554 zlatnikov

Zaradi suma tihotapstva se bodo zagovarjali pred sodiščem

MARIBOR, 28. sept. Poročali smo že o uspešni akciji kriminalistične službe UJV Maribor. Tretjega septembra popoldne so pregledali na avtobusni postaji na glavnem trgu avtobus podjetja CroatiaTrans, ki vozi na progi Gradec—Zagreb. Takrat smo zapisali, da so zadržali štiri osebe.

Danes nam je preiskovalni sodnik mariborske okrožnega sodišča Božidar Bozina na našo prošnjo posredoval podatke o tej zadevi in povedal, da so uvedli preiskavo zoper 35-letnega Joža Penava, soferja podjetja CroatiaTrans, zoper 39-letnega Duška Lamba, soferja podjetja CroatiaTrans, ki je vozil zoper 33-letnega Toma Barica, sprevidnika podjetja CroatiaTrans in zoper 33-letno Visnjo Puljek, tehničnega strokavca.

Sporno je tudi vprašanje, kdo je lahko član obrata za kooperacijo, oziroma združbe. V pogodbi piše, da je tisti, ki trajno sodeluje v obratu, kar nekateri razlagajo tako, da podpisuje večletne pogodbe. Takih kmetov pa je malo. Formalne pogodbe, ki nimajo gnotne učinka, ne mara podpisati nihče. Valcu predlaga, da bi se kmetov prodaja svoje presežke svobodno kmetijski organizaciji. Zato naj bi tudi ti imeli enake pravice kot kooperanti. V murskosoboški občini so to že uredili pri pomladanskih volitvah odborov kmetov pri kombinatu.

Ta zapis je lahko hkrati tudi odgovor tistim, ki se niso strinjali z mojim komentarjem o dveh združenih — stari in novi — v lendavski občini. Kmetov ni mogoče preprečevati le s tem, kaj je neka organizacija storila za svoje dobiče. Prilagajati se je treba novim razmeram. Če kmetje pridelajo svoje priidke in živino drugim organizacijam in ne svojimi, to pomeni, da jim jih tiste bolje plačajo. Tako delajo vsi proizvajalci in trgovci. Za kmete ne morejo veljati izjeme. Spekulantje pa je najlažje razkrinkati tako, da pridejo za družni delavci v vas in se pomenijo s kmeti. Noben poštenjak ne mara spekuliranja. Če ga ne pozna v začetku, ga bo spoznal čez nekaj mesecev. Medsebojni občutki pa je še zastružujejo odnose med zadrugo in kmeti.

Jože Penava je bil osumljen, da je v avtobusu pripeljal 554 zlatnikov. Razen tega so uvedli preiskavo zoper njega zaradi suma kaznivga dejanja kupčevanja z zlatimi predmeti in tujo valuto, zoper Toma Barica zaradi suma kaznivga dejanja denarjne tihotapstva, zoper Visnjo Puljek in Dušana Someka, trgovskega potnika podjetja LJV Postoj.

trije taki bunkerji. Jože Penava je bil že leta 1967 kaznovan pri mariborski carinarnici s 3600 dinarji, ker je v tovornjaku podjetja CroatiaTrans poskušal pripeljati prek carinske erte 11 tranzistorskih aparatov za avtomobile, 11 anten, 11 priborov za namestitve anten in nekatere druge predmete.

N. S.

Peticija

Novosadčanov

NOVI SAD, 28. sept. (Tanjug). Prvega oktobra se bo pred novosadskim okrožnim sodiščem začela razprava proti Dragan Miloviću, ki je 19. septembra lani z revolverjem ubil Radosava Arsenova.

Proces, ki je v Novem Sadu in okolici zbudil veliko zanimanje, je dokaj nenavaden. Sodišče je namreč 4500 prebivalcev Novega Sada in okoliških krajev poslalo peticijo, v kateri opozarjajo, naj upoštevajo, da je bil Arsenov znan nasilnež in pretepec in da je bil Milović zagrešil zločin v obrambi, saj ga je pred tem Arsenov žalil in napadel. Sodišču predstavlja sodnik Nikola Aksentijević, obtoženega pa brani znani beograjski odvetnik dr. Jovan Vukčević.

JESENSKA PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE	
Krompir — beli	0,90 din/kg
Paprika — Sorok-Seri	2,40 din/kg
Grozdje — Afusali	3,00 din/kg
Hruške — sorte	3,00 din/kg
Jabolka — sortna	2,00 din/kg
Cebula	2,10 din/kg
Cesen	6,60 din/kg

Rok prodaje do 15. oktobra 1970.

VSE PRODAJNE ENOTE emona ljubljana

EP MARKET

Negotov mir v Amanu

Oficirji petih arabskih držav nadzorujejo premirje v Amanu - Palestinci obtožujejo jordansko armado, da je v nekaterih krajih prekršila doseženi sporazum

BEJRUT, 28. sept. (DPA, Reuter, AP, AFP). Jordanski kralj Husein, predsednik CK palestinskega osvobodilnega gibanja Arafat in tunizijski premier Bahi Ladgham so danes odpotovali iz Kaira, kjer so včeraj sklenili sporazum o prekinitvi sovražnosti med jordansko kraljevsko vojsko in palestinskimi komandosi.

Tunizijski premier Ladgham bo v Amanu ostal kot predsednik odbora za nadzorovanje izvajanja sporazuma o prekinitvi ognja. V amanskih krogih menijo, da bo kralj Husein zamenjal vojaškega guvernerja Habesha el Madžalija in se odločil tudi za druge ukrepe, s katerimi naj bi ponovno uvedli mir in red v državi.

Zadnja vest

Naser umrl

KAIRO, 29. sept. — Radio Kairo je nocoj sporočil, da je predsednik ZAR Naser umrl nocoj za srčno kapjo.

Podpredsednik Anvar Sadat je sporočil, da je predsednik Naser umrl ob 18.15 po lokalnem času.

Sadat je izjavil, da je predsednik Naser začutil prve znake srčnega napada ob 12.15 po lokalnem času. Naser je bil star 52 let.

Pogovori Stoph-Gomulka

VARSAVA, 28. septembra (APA). — Predsednik vlade NDR Willi Stoph se je nekaj dni mudil na neuradnem obisku na Poljskem na povabilo CK združenje delavske partije in vlade. V tem času se je sestal s prvim sekretarjem poljske partije Wladislawom Gomulkom in se z njim pogovarjal o raznih vprašanjih.

O zatiranju zlorabe mamil

ŽENEVA, 28. septembra (DPA). — V Ženevi se je danes začelo posebno dvodnevno zasedanje komisije OZN za boj proti mamilom. Razpravljajo o poročilih generalnega sekretarja OZN U Tanta, ki opozarja na nevarnost pred naraščajočim zlorabljanjem narkotičnih sredstev. Vsako leto ilegalno proizvedejo na tisoče ton opija, kokaina in hašiša. Računski je, da gre od 90 do 95 odstotkov teh mamil, ki izvirajo v glavnem iz Azije in Latinške Amerike, čez meje, ne da bi jih policija in carinski organi odkrili.

Sodelovanje mladih

ZAGREB, 28. sept. (Tanjug). Na današnjem sestanku v Zagrebu sta delegaciji mladinskih organizacij Hrvatske in Srbije več ur razpravljali o nadaljnjih možnostih za tesnejše medsebojne sodelovanje na področjih.

nje izvajanja sporazuma o prekinitvi ognja. V amanskih krogih menijo, da bo kralj Husein zamenjal vojaškega guvernerja Habesha el Madžalija in se odločil tudi za druge ukrepe, s katerimi naj bi ponovno uvedli mir in red v državi.

Oficirji petih arabskih držav so s policijskimi avtomobili danes pregledali več amanskih čet, da bi ugotovili, kako upoštevajo sporazum o prekinitvi ognja. Šef tega nadzornega organa, egiptovski brigadir Abdel Hamid Helmi je po radiu pozval jordanske čete in palestinske komandose, naj se drže sporazuma. Vojaški guverner Madžal je po sporočilu, da bo v mestu popoldne ukinil 4-urno policijsko uro. Še vedno pa je prepovedano upo-

Nova oblast

Sihanukovo odporniško gibanje organizira infrastrukturo in svojo milico

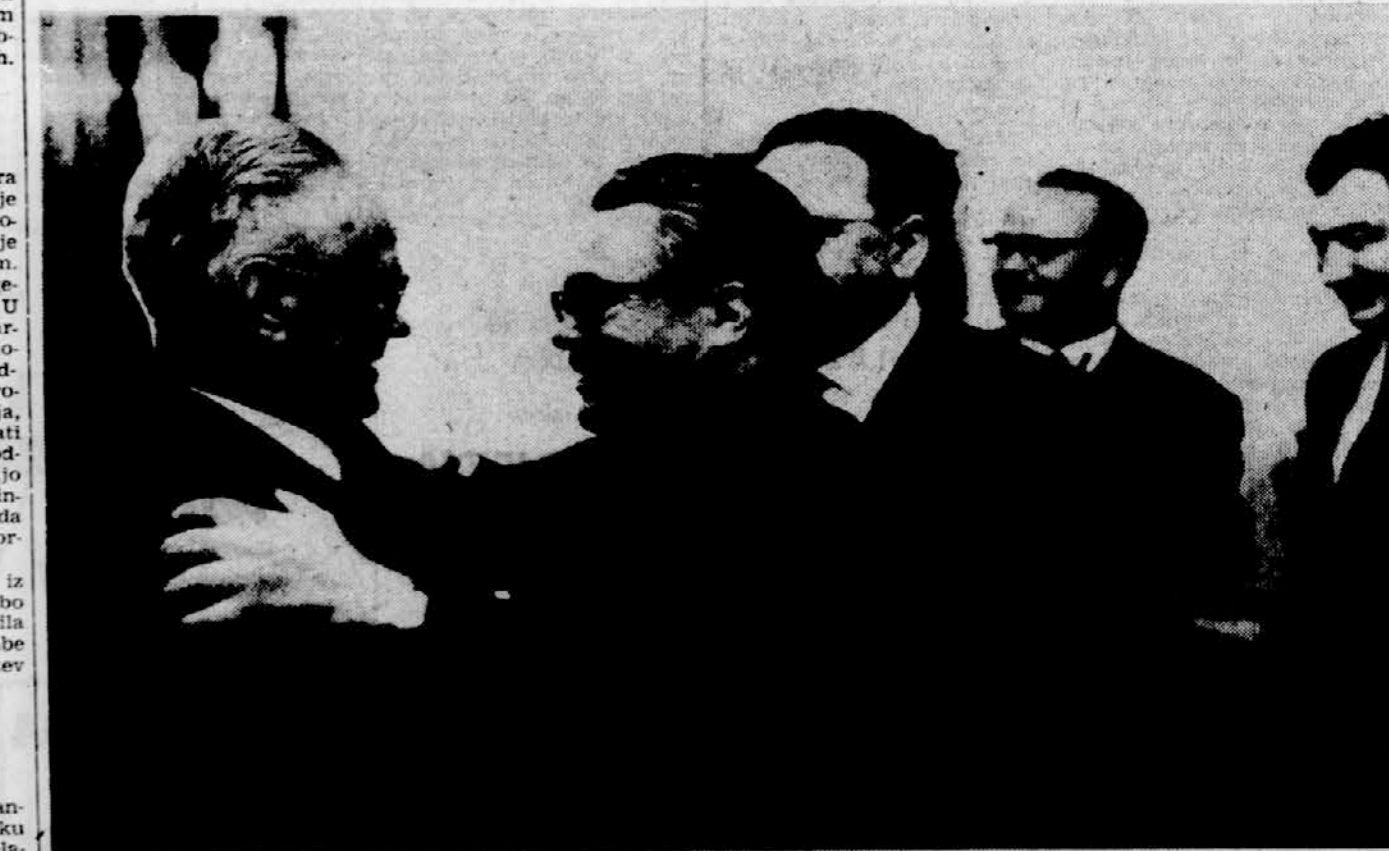
PHNOM PENH, 28. sept. — Kamboška časopisna agencija poroča, da so enote gibanja za mednarodno osvoboditev Kambođe razbile Lon Nolovo obrambo okrog velikega koncentracijskega taborišča pri Batambangi in osvojile 40.000 ljudi. Med njimi je mnogo Vietnamcev. Lon Nolov režim jih je namenjal poslati v Južni Vietnam.

Pozornost zbija tudi sporočilo Lon Nolovega poveljstva, ki priznava, da ima na osvobodljenih ozemljih Kambođe Sihanukovo gibanje organizirano oblast. AP opozarja, da je to prvo javno priznanje uradnega Phnom Penha o organizirani opoziciji Lon Nolovega režima, da ima Sihanukovo gibanje razvito infrastrukturo in milico. Lon Nolovi predstavniki so namreč doslej zmeraj zanikali poročila o kakršnikoli organizirani opoziciji in stalno ponavljali, da so vse težave, s katerimi se sooča režim, posledica invazije enote Severnega Vietnama in južnovietnamske narodnoosvobodilne fronte.

Predsednika sta se strinjala tudi o potrebi, da se najde rešitev problema za palestinske begunce. Iz včerajšnjih kratkih podzračnih govorov obeh predsednikov v palači Kvirinal je razvidno, da bo položaj v Sredozemlju osrednja tema italijansko-ameriških pogovorov. Oba predsednika sta namreč posebej poudarila to vprašanje. »Sredozemlje je videlo mnogo vojn in mi želimo, da jih ne bi več bilo,« je dejal predsednik Nixon. Dodal pa je, da bodo imele ZDA v Sredozemlju dovolj sil za ohranitev miru. Predsednik Saragat pa je

Napadi palestinskih komandosov

DAMASK, 28. septembra (AFP). — Komandosi organizacije Sajka so dvakrat napadli, in sicer 25. in 26. septembra, izraelske enote blizu jezera Hule. Ena skupina je z minometi napadla izraelsko letališče Kaies in pri tem, kot je sporočil palestinski radio, na vzletišču uničila dve izraelski letali in več vojaških vozil. Druga skupina pa je podtaknila dinamit v izraelski ofiserki klub južno od Ras el Nakure.

ODLIKOVANJE ZA BORISA ZIHERLA — Predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher je nocoj izročil članu sveta federacije akademiku Borisu Ziherlu red junaka socialističnega dela, s katerim ga je odlikoval predsednik republike Josip Broz Tito ob njegovi 60-letnici za dolgoletno uspešno revolucionarno delo. Na sliki: Edvard Kardelj čestita odlikovancu.

rabljati zasebne avtomobile in taksije in na ulici se ne sme zbrati več kot pet ljudi. Po objavi amanskega radija namerava kralj Husein ponovno odpreti pošto v mestu. Poštne uslužbenke so že pozvali, naj pridejo delat.

Jordanski kralj Husein je v današnjem intervjuju za pariski »Figaro« priznal, da so njegove čete resno podcenjevale palestinsko gibanje. Omenil je, da so Palestinci zgradili oporišča pod zemljo, »pravzaprav mestna«.

Predstavniki palestinskega gibanja je sporočil, da so jordanske čete včeraj napadle njihove položaje ob črti premirja, v bližini Izraela, v Južni Jordaniji. Jordanske čete so haje uporabljale težko topništvo, minomete in tanke. Ta napad v bližini Alama in Um El Amada so komandosi

odbili. kraljeva vojska pa je imela precejšnje izgube. Jordanska vojska je danes navzlic sklenjenemu sporazumu bombardirala Ajlun, približno 60 kilometrov severozahodno od Amana. Tako je sporočila radijska postaja »Glas centralnega komiteja«.

Več jordanskih vojakov je davi, kot je sporočil »Glas centralnega komiteja«, prešlo na stran odporniškega gibanja. Prestopili so predvsem vojaki iz elite jordanske brigade »Huseina«, katerih oporišče je bilo v bližini Irbida.

Bagdadska radijska postaja skupine palestinskih komandosov, ki jo nadzoruje Irak, je danes objavila, da zavrača vojake včerajšnji sporazum. Po njihovem mnenju je sporazum papirnat, palestinski komandosi pa se ne bodo pogajali o svoji prihodnosti.

Štiri velika ameriška letala so danes prepletala v Jordanijo 40 ton hrane in druge pomoči. Ameriški vojaški predstavniki v Turčiji, odkoder so vzletela letala, so izjavili, da vmes ni bilo nikršne vojaške opreme.

Indijski minister v Beogradu
BEOGRAD, 28. sept. (Tanjug). V Beograd je danes dopotoval indijski zunanjetovski minister L. N. Mišra. ki se bo udeležil tripartitnega sestanka ministrov Indije, ZAR in Jugoslavije. Indijskega gosta so sprejeli član ZIS Miran Mejak in predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve, prisoten pa je bil tudi indijski veleposlanik v Beogradu Riki Džajpal.

Na rednem zasedanju mešane komisije za tripartitno sodelovanje, ki bo 29. in 30. septembra na Bledu, bodo razpravljali o ukrepih za tesnejše gospodarsko sodelovanje med temi državami.

Jaser Arafat je idejo o novčanju arabskih prostovoljcev včeraj razložil šefom arabskih držav na konferenci v Kairu in dobil njihovo soglasje.

Arafat je danes dopotoval v Damask, kjer se bo sestal s palestinskimi voditelji v Siriji.

Švedi nudijo svoje čete
STOCKHOLM, 28. septembra. (UPI). Švedski obrambni minister Andersson je danes izjavil, da je njegova država pripravljena poslati v Vietnam čete pod nadzorstvom OZN, če bi to pomagalo končati vojno. V intervjuju za armadni list »Armenytta« je Andersson dejal, da bi se Švedska tako odločila, če bi sovražni strani pristali, da čete OZN nadzorujejo prekinitve ognja, ki bi jo ukazala svetovna organizacija. Po ministrovih besedah so o tem že razpravljali, vendar so s prepuhne razlike v mnenjih v zvezi s kakršnokoli akcijo OZN.

Ker je v obeh kolektivih glasovalo za spojitve več kot polovica članov kolektiva, je referendum o združitvi obeh podjetij torej uspel.

MARJAN KOS

Pompidou bo obiskal SZ

MOSKVA, 28. sept. (TASS). — Uradno so sporočili, da bo francoski predsednik Georges Pompidou 6. oktobra uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Odzval se bo povabilu prezidja vrhovnega sovjeta in sovjetske vlade. Poleg Moskve bo obiskal tudi Novosibirsk, Taškent in Samarkand.

Ponesrečeni zambijski rudarji izgubljeni

MUFULIRA, 28. sept. (UPI). — Predsednik Kaunda je potočil sporočil, da 89 rudarjev, ki se jih je v petek ponesrečilo v rudniku bakra Mufulira v Zambiji, ne bodo mogli rešiti. Predsednik je po radiu in televiziji razglasil v vsej državi 7-dnevno žalovanje.

Menijo, da so se rudarji, med katerimi so bili tudi trije tuji — Južnoafričan, Anglež in Nizozemec — zadušili v blatu, ki jih je nenadoma zalilo v stranskem rovu.

KOLIKO JE VREDEN? — Malokdo verjame, da stisk rok na gornji sliki med Jaserjem Arafatom in kraljem Huseinom res pomeni dokončno pomiritev med Palestinci in Jordanci. Nasprotja so preveč globoka, da bi jih lahko rešili s kompromisom. Medtem ko sta si Arafat in Husein v Kairu stisnili roki, vlada v Jordaniji negotovo zatišje in nihče ne ve povedati, kdaj se lahko znova sprevrže v vihar.

Arafat snubi Arabce

Pozval jih je, naj kot prostovoljci stopajo v palestinske vrste

KAIRO, 28. sept. (MENA). — Vrhovni komandant palestinske revolucije Jaser Arafat je danes objavil deklaracijo, v kateri poziva vse Arabce, naj se kot prostovoljci priključijo v vrste palestinskega osvobodilnega gibanja. O tem poročajo iz Kaira, kjer hkrati tudi pravijo, da je centralni komite palestinske organizacije zadolžil vsa svoja predstavnika v arabskih državah, naj se pripravijo za sprejem prostovoljcev.

Jaser Arafat je idejo o novčanju arabskih prostovoljcev včeraj razložil šefom arabskih držav na konferenci v Kairu in dobil njihovo soglasje.

Arafat je danes dopotoval v Damask, kjer se bo sestal s palestinskimi voditelji v Siriji.

TAM in TŽV za spojitve

V obeh kolektivih je za skupno pot glasovalo več kot polovica članov

MARIBOR, 28. sept. — V mariborski Tovarni avtomobilov in v tovarni železniških vozil »Boris Kidrič« je bil danes referendum, na katerem so člani obeh delovnih organizacij odločili o združitvi obeh podjetij.

V tovarni železniških vozil je na referendumu glasovalo 2.679 članov kolektiva (95,3 odstotka), za spojitve se je izreklo 1.782 članov kolektiva (63,4 odstotka), proti združitvi pa je glasovalo 781 članov kolektiva (27,8 odstotka).

V TAM je do večera glasovalo na referendumu 6.111 članov kolektiva, ekajko pa še na 120 delavcev iz nočne izmene. Do večera je za spojitve glasovalo 4.679 članov kolektiva (74,1 odstotka), proti združitvi pa 1.285 članov kolektiva (20,3 odstotka).

Ker je v obeh kolektivih glasovalo za spojitve več kot polovica članov kolektiva, je referendum o združitvi obeh podjetij torej uspel.

MARJAN KOS

Na Irskem so se spet začeli spopadi z vojniki

BELFAST, 28. sept. (AFP, Reuter). Popoldne so se v Belfastu vneli ponovni spopadi; v protestantski četiri je blizu sto mladih z orožjem napadli na kamienjem napadli britanske vojske. Demonstranti so postavili barikade iz prevrnjenih vozil, več avtomobilov pa so zažgali. Proti demonstrantom, ki se jih je ubralo že 3000, so vojniki uporabili gumijaste nabojne in solznilne pline. Poskodovanih je bilo 60 vojakov in 39 policistov, 47 demonstrantov pa so aretirali. V Belfastu trajajo spopadi že tretji dan.

Ponesrečeni zambijski rudarji izgubljeni

MUFULIRA, 28. sept. (UPI). — Predsednik Kaunda je potočil sporočil, da 89 rudarjev, ki se jih je v petek ponesrečilo v rudniku bakra Mufulira v Zambiji, ne bodo mogli rešiti. Predsednik je po radiu in televiziji razglasil v vsej državi 7-dnevno žalovanje.

Menijo, da so se rudarji, med katerimi so bili tudi trije tuji — Južnoafričan, Anglež in Nizozemec — zadušili v blatu, ki jih je nenadoma zalilo v stranskem rovu.

Tveganje kompromis

Odmevi na kairski sporazum nihajo med upanjem in dvomom - Še vedno nasprotja med Jordanci in Palestinci

BEJRUT, 28. sept. (Tanjug, AFP). Sporazum, ki so ga sinoči v Kairu podpisali kralj Husein in Arafat ter voditelji osmih arabskih držav, so tu ocenili kot kompromis, kakršnega sta morali sprejeti obe strani zaradi pritiska drugih arabskih držav ter razmer v Jordaniji. Ta sporazum se pravzaprav ne razločuje od zadnjega, ki so ga 15. septembra podpisali z vlado Moneima Rifaia.

Tukajšnji politični opazovalci menijo, da so voditelji osmih arabskih držav pri sporazumu upoštevali predvsem to, da je treba narediti konec sovražnostim v Jordaniji in preprečiti nadaljnje poslabšanje položaja — da ne bi pri-

šlo do tuje intervencije. Podprli so palestinsko gibanje in jordanski režim. Očitno ne moreta biti ne prva ne druga stran popolnoma zadovoljni, v sedanjih razmerah pa nista mogli vztrajati pri maksimalnih zahtevah.

Čeprav je ta zadnji sporazum boljše od prejšnjih, saj je pri njem sodelovalo osem arabskih držav, je vendarle plod kompromisov in zaradi tega ni odpravil glavnih nasprotij med jordanskim režimom in palestinskim odporniškim gibanjem. Bojazn, da so možni ponovni spopadi, še nadalje obstaja.

Izraelski tisk je komentiral sporazum med Arafatom in jordanskim kraljem. List »Davar«, ki je blizu vladi, meni, da se sporazum ne bo dolgo odrazil, ker ga najbrž jordanski oficirji ne bodo spoštovali in bodo še veliko bolj nepopustljivi kot kralj.

»Lamerhava« piše, da ta kompromis ni rešil nobenega problema, ki se je pojavil v Jordaniji. Po mnenju »Hacofeha« so dogodki v Jordaniji pokazali, da je za preoblikovanje zahodnega (okupiranega) brega reke Jordana ugodnejše, če se neposredno pogodi z izraelsko vlado.

Libijski tisk pa je pozdravil kairski sporazum. List »al-Sa'ura« piše, da so tako preprečili prelivanje krvi in onemogočili imperialistično intervencijo v Jordaniji. Sporazum so z zadovoljstvom sprejeli tudi v Tuniziji. Tuniški radio je opozoril na vlogo, ki jo je odigrala tunizijska vlada in na dejstvo, da so tunizijskega premiera Bahija Ladghama imenovali za šefa trojnega odbora, ki bo nadzoroval uresničevanje sporazuma.

Francija si je po sporazumu med kraljem Huseinom in Arafatom oddahnila. Opozarjajo pa, da se rana palestinskega problema ni zaceli.

MARJAN KOS

Na Irskem so se spet začeli spopadi z vojniki

BELFAST, 28. sept. (AFP, Reuter). Popoldne so se v Belfastu vneli ponovni spopadi; v protestantski četiri je blizu sto mladih z orožjem napadli na kamienjem napadli britanske vojske. Demonstranti so postavili barikade iz prevrnjenih vozil, več avtomobilov pa so zažgali. Proti demonstrantom, ki se jih je ubralo že 3000, so vojniki uporabili gumijaste nabojne in solznilne pline. Poskodovanih je bilo 60 vojakov in 39 policistov, 47 demonstrantov pa so aretirali. V Belfastu trajajo spopadi že tretji dan.

Ponesrečeni zambijski rudarji izgubljeni

MUFULIRA, 28. sept. (UPI). — Predsednik Kaunda je potočil sporočil, da 89 rudarjev, ki se jih je v petek ponesrečilo v rudniku bakra Mufulira v Zambiji, ne bodo mogli rešiti. Predsednik je po radiu in televiziji razglasil v vsej državi 7-dnevno žalovanje.

Menijo, da so se rudarji, med katerimi so bili tudi trije tuji — Južnoafričan, Anglež in Nizozemec — zadušili v blatu, ki jih je nenadoma zalilo v stranskem rovu.

la in da je sklenjeno premirje dokaj krhko. Izid obravnav v Jordaniji je po tujakih ocenah prinesel Huseinu Pirovo zmago, obenem pa tudi hud diplomatski poraz in nevarno izoliranost v arabskem svetu.

Čeprav je ta zadnji sporazum boljše od prejšnjih, saj je pri njem sodelovalo osem arabskih držav, je vendarle plod kompromisov in zaradi tega ni odpravil glavnih nasprotij med jordanskim režimom in palestinskim odporniškim gibanjem. Bojazn, da so možni ponovni spopadi, še nadalje obstaja.

Izraelski tisk je komentiral sporazum med Arafatom in jordanskim kraljem. List »Davar«, ki je blizu vladi, meni, da se sporazum ne bo dolgo odrazil, ker ga najbrž jordanski oficirji ne bodo spoštovali in bodo še veliko bolj nepopustljivi kot kralj.

»Lamerhava« piše, da ta kompromis ni rešil nobenega problema, ki se je pojavil v Jordaniji. Po mnenju »Hacofeha« so dogodki v Jordaniji pokazali, da je za preoblikovanje zahodnega (okupiranega) brega reke Jordana ugodnejše, če se neposredno pogodi z izraelsko vlado.

Libijski tisk pa je pozdravil kairski sporazum. List »al-Sa'ura« piše, da so tako preprečili prelivanje krvi in onemogočili imperialistično intervencijo v Jordaniji. Sporazum so z zadovoljstvom sprejeli tudi v Tuniziji. Tuniški radio je opozoril na vlogo, ki jo je odigrala tunizijska vlada in na dejstvo, da so tunizijskega premiera Bahija Ladghama imenovali za šefa trojnega odbora, ki bo nadzoroval uresničevanje sporazuma.

Francija si je po sporazumu med kraljem Huseinom in Arafatom oddahnila. Opozarjajo pa, da se rana palestinskega problema ni zaceli.

MARJAN KOS

Na Irskem so se spet začeli spopadi z vojniki

BELFAST, 28. sept. (AFP, Reuter). Popoldne so se v Belfastu vneli ponovni spopadi; v protestantski četiri je blizu sto mladih z orožjem napadli na kamienjem napadli britanske vojske. Demonstranti so postavili barikade iz prevrnjenih vozil, več avtomobilov pa so zažgali. Proti demonstrantom, ki se jih je ubralo že 3000, so vojniki uporabili gumijaste nabojne in solznilne pline. Poskodovanih je bilo 60 vojakov in 39 policistov, 47 demonstrantov pa so aretirali. V Belfastu trajajo spopadi že tretji dan.

Ponesrečeni zambijski rudarji izgubljeni

MUFULIRA, 28. sept. (UPI). — Predsednik Kaunda je potočil sporočil, da 89 rudarjev, ki se jih je v petek ponesrečilo v rudniku bakra Mufulira v Zambiji, ne bodo mogli rešiti. Predsednik je po radiu in televiziji razglasil v vsej državi 7-dnevno žalovanje.

Menijo, da so se rudarji, med katerimi so bili tudi trije tuji — Južnoafričan, Anglež in Nizozemec — zadušili v blatu, ki jih je nenadoma zalilo v stranskem rovu.

la in da je sklenjeno premirje dokaj krhko. Izid obravnav v Jordaniji je po tujakih ocenah prinesel Huseinu Pirovo zmago, obenem pa tudi hud diplomatski poraz in nevarno izoliranost v arabskem svetu.

Čeprav je ta zadnji sporazum boljše od prejšnjih, saj je pri njem sodelovalo osem arabskih držav, je vendarle plod kompromisov in zaradi tega ni odpravil glavnih nasprotij med jordanskim režimom in palestinskim odporniškim gibanjem. Bojazn, da so možni ponovni spopadi, še nadalje obstaja.

Izraelski tisk je komentiral sporazum med Arafatom in jordanskim kraljem. List »Davar«, ki je blizu vladi, meni, da se sporazum ne bo dolgo odrazil, ker ga najbrž jordanski oficirji ne bodo spoštovali in bodo še veliko bolj nepopustljivi kot kralj.

»Lamerhava« piše, da ta kompromis ni rešil nobenega problema, ki se je pojavil v Jordaniji. Po mnenju »Hacofeha« so dogodki v Jordaniji pokazali, da je za preoblikovanje zahodnega (okupiranega) brega reke Jordana ugodnejše, če se neposredno pogodi z izraelsko vlado.

Libijski tisk pa je pozdravil kairski sporazum. List »al-Sa'ura« piše, da so tako preprečili prelivanje krvi in onemogočili imperialistično intervencijo v Jordaniji. Sporazum so z zadovoljstvom sprejeli tudi v Tuniziji. Tuniški radio je opozoril na vlogo, ki jo je odigrala tunizijska vlada in na dejstvo, da so tunizijskega premiera Bahija Ladghama imenovali za šefa trojnega odbora, ki bo nadzoroval uresničevanje sporazuma.

Francija si je po sporazumu med kraljem Huseinom in Arafatom oddahnila. Opozarjajo pa, da se rana palestinskega problema ni zaceli.

MARJAN KOS

Na Irskem so se spet začeli spopadi z vojniki

BELFAST, 28. sept. (AFP, Reuter). Popoldne so se v Belfastu vneli ponovni spopadi; v protestantski četiri je blizu sto mladih z orožjem napadli na kamienjem napadli britanske vojske. Demonstranti so postavili barikade iz prevrnjenih vozil, več avtomobilov pa so zažgali. Proti demonstrantom, ki se jih je ubralo že 3000, so vojniki uporabili gumijaste nabojne in solznilne pline. Poskodovanih je bilo 60 vojakov in 39 policistov, 47 demonstrantov pa so aretirali. V Belfastu trajajo spopadi že tretji dan.

Ponesrečeni zambijski rudarji izgubljeni

MUFULIRA, 28. sept. (UPI). — Predsednik Kaunda je potočil sporočil, da 89 rudarjev, ki se jih je v petek ponesrečilo v rudniku bakra Mufulira v Zambiji, ne bodo mogli rešiti. Predsednik je po radiu in televiziji razglasil v vsej državi 7-dnevno žalovanje.

Menijo, da so se rudarji, med katerimi so bili tudi trije tuji — Južnoafričan, Anglež in Nizozemec — zadušili v blatu, ki jih je nenadoma zalilo v stranskem rovu.

Uresničevanje sklepov

O kmetijstvu je bilo veliko razprav, pravilo kmetovalci in sprašujejo, ali bodo sklepi in resolucije tudi uresničeni. Podoba je, da bodo — če ne vsi — vsaj tisti, ki jih je moč uresničiti že zdaj oziroma v določenih razmerah. To je pokazal pogovor z novinarji časopisov, radia in televizije, ki je bil pred dnevi pri centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije, potrdile pa so tudi razprave na posvetih komunistov s kmetijskih območij naše republike.

Dosedanje ocene, kako uresničujemo resolucijo konference Zveze komunistov Slovenije, ki jo je sprejela na drugi seji, so zelo različne. Nekateri menijo, da smo naredili že veliko, drugi pa trdijo, da še ni nič narejenega. Takim ocenam valem je težko očitati površnost ali pristranost. Komunisti in drugi občani, predvsem kmetje, ocenjujejo uresničevanje resolucije po okolju, v katerem živijo in delajo. V nekaterih krajih je bilo narejenega že mnogo, drugod pa malo ali celo nič.

Na posvetovanju komunistov o kmetijskih vprašanjih pri medočinskem svetu Zveze komunistov Slovenije za Pomurje se sekretar Miro Zupančič ni strinjal z mnenjem, da resolucije republiške konference Zveze komunistov se ne uresničujemo. Meni je, da takšne razlage lahko povzročajo med komunisti malodušje. Dejstvo je, da lahko našteje 21 pomembnejših ukrepov, ki jih nakazuje resolucija in so bili na njihovem območju že uresničeni ali jih uresničujemo. Seveda pa še zdaleč ni napravljeno vse, kar je treba narediti. Pri kmetijsko industrijskem kombinatu Pomurka so uvedli tak organizacijo, ki naj bi kmetom omogočila ustrezno samoupravljanje. Ta organizacija pa še ni našla ustrezne vsebine dela.

Tudi drugod že uresničujemo resolucijo republiške konference ZK Slovenije ali vsaj razpravljajo, kaj bo treba napraviti. Niso pa vsi komunisti istega mnenja. Nekateri delajo, kot bi želeli nasprotovati. Zato se sklepi počasi uresničujejo ali prihaja celo do nesporazumov.

Za uresničitev resolucije se je tudi zavzela komisija za družbeno ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri CK ZK Slovenije. Meni, da je treba naloge razdeliti kar najbolj natančno. Po šestih mesecih, ko naj bi CK ZKS razpravljal o izpolnitvi nalog, naj ne bi le ugotavljali, kaj je bilo narejenega in kaj ne, temveč kdo ni opravil svoje naloge. Oceniti bo treba delo komunistov v republiških organih in občinskih ter delovnih organizacijah. Za vsako nalogo mora nekdo odgovarjati, delajo pa lahko povežemo. Naloge bodo razdelili na prihodnji seti centralnega komiteja ZKS. Zato lahko pričakujemo, da se bodo komunisti tudi zavzeli za njihovo uresničevanje.

JOŽE PETEK

25 ELEKTROTEHNE
LET LJUBLJANA

IZOLA

Krvodajalci se odzivajo

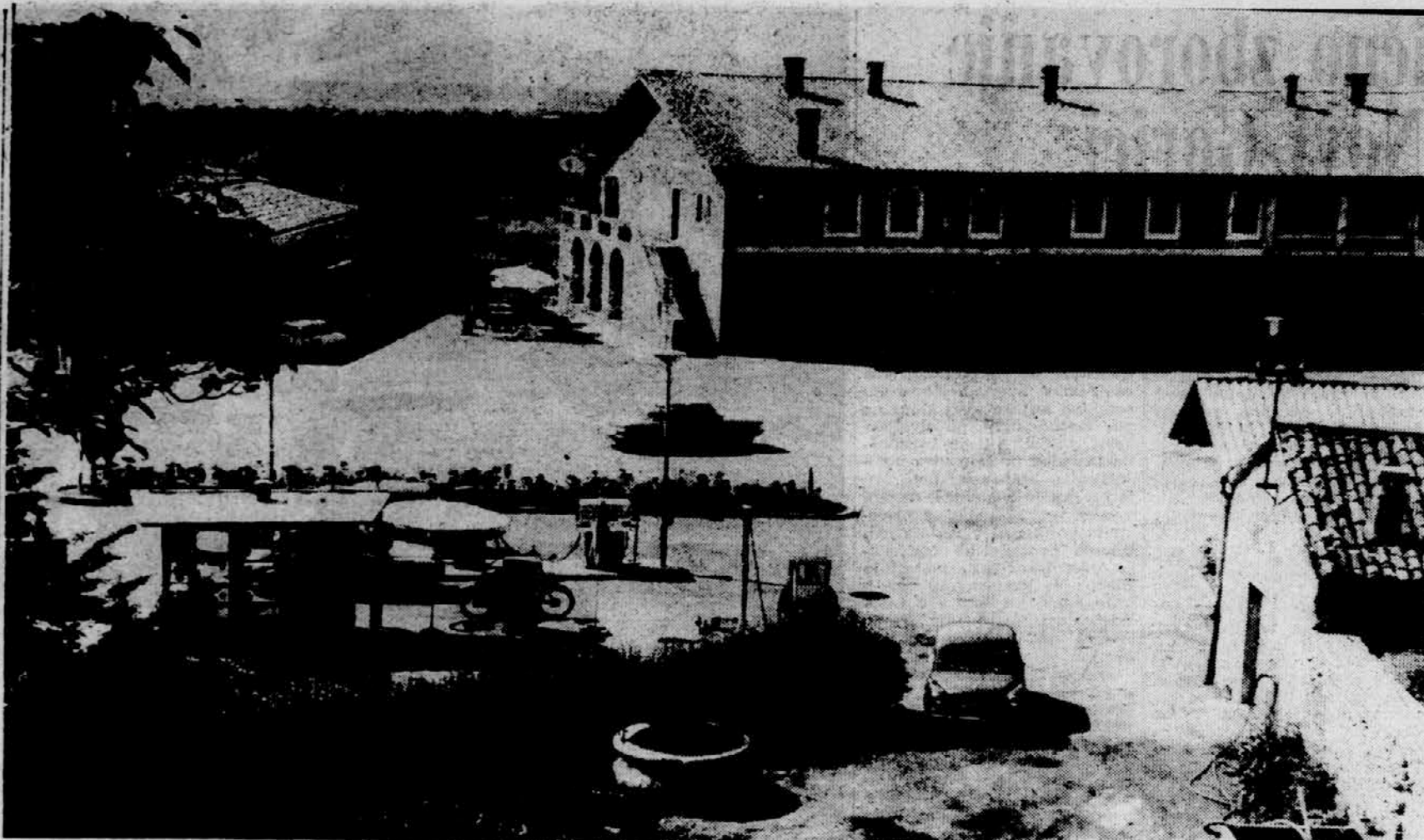
IZOLA — 28. sept. — Prejeli teden je na tujakih postaj darovalci kri 22 prostovoljcev iz Portorofa, Kopra, Izole in Pirana. Kar 24 krvodajalcev je bilo iz Tomosa, 13 iz izolske Delamarisa, 10 iz Mehanotehnične, pet jih je bilo iz pomorske šole Piran, štirje iz kolektiva skupščine občine Koper. Med darovalci pa je bilo tudi več vaščanov iz Paracaga. Naj ob tem omenimo najzastopnejša krvodajalca med prijavljenimi v prejšnjem tednu: Stane Rop iz Stele Izola je daroval kri že 33. Ivan Pivac iz Mehanotehnične pa že 28 krat.

M. P.

Praznik grozdi v Boljuncu

TRST, 28. sept. — Ob začetku trgatve je bila včeraj v slovenski vasi Boljunc pri Trstu tradicionalna turistično-folklorna prireditev »Praznik grozdi«, ki jo je že štirinajst let pripravila občina Dolina ob podpori turistične ustanove v Trstu. Prva nedelja letošnje jeseni je ob lepem vremenu privabila na vaški trg v Boljuncu nekaj tisoč gostov iz Trsta in okolice. V kulturnem programu je sodeloval pevski zbor »Srečko Kosovel« iz Ajdovščine, domači orkester iz Brega ter folklorna skupina iz Padove.

I. V.

POGLED NA KOMEN

Foto: A. Pirkovič

V nekaj vrstah

SEMPETER PRI GORICI

Modna revija — Trgovsko podjetje Manufaktura Nova Gorica je priredila minulo soboto v Semptu modno revijo. Za prijetno počitje obiskovalcev je poskrbel Goriški orkester.

DORNBERK

Nova črpalka — Dornberk v spodnji Vipavski dolini je pomembno cestno križišče, kjer se stikata asfaltni cesti proti Ajdovščini in Ščurju. Zato podjetje Petrol tu gradi bencinsko črpalko.

KOJSKO

Koristno namenjen samoprispevek — Iz sredstev samoprispevka krajevne skupnosti Kojško in drugih virov, ki jih zbirajo, bodo zgradili asfaltni približno 2,5 km dolga cesta Golejce — Vederjan, kar bo pripomoglo k hitrejšemu gospodarskemu in turističnemu razvoju tega dela Brd.

BRESTJE

Slednje voda — Vas Brestje pri Kojškem bo dobila vodo iz osrednjega briskega vodovoda. Delati so že začeli.

GOLO BRDO

Asfaltna cesta — Na čistočju krajevne skupnosti Dobrovo že asfaltno cesto Šmartno-Vipolje, ki je najkrajša povezava z državno mag. Delavci bodo nato asfaltni še odsek ceste v Golem Brdu.

TOLMIN

Kri so darovali — V Tolmini, Kobaridu in v Bovecu so organizirali krvodajalske akcije. Samo v okolici Tolmina in v Tolmini je darovalo kri skoraj 600 krvodajalcev.

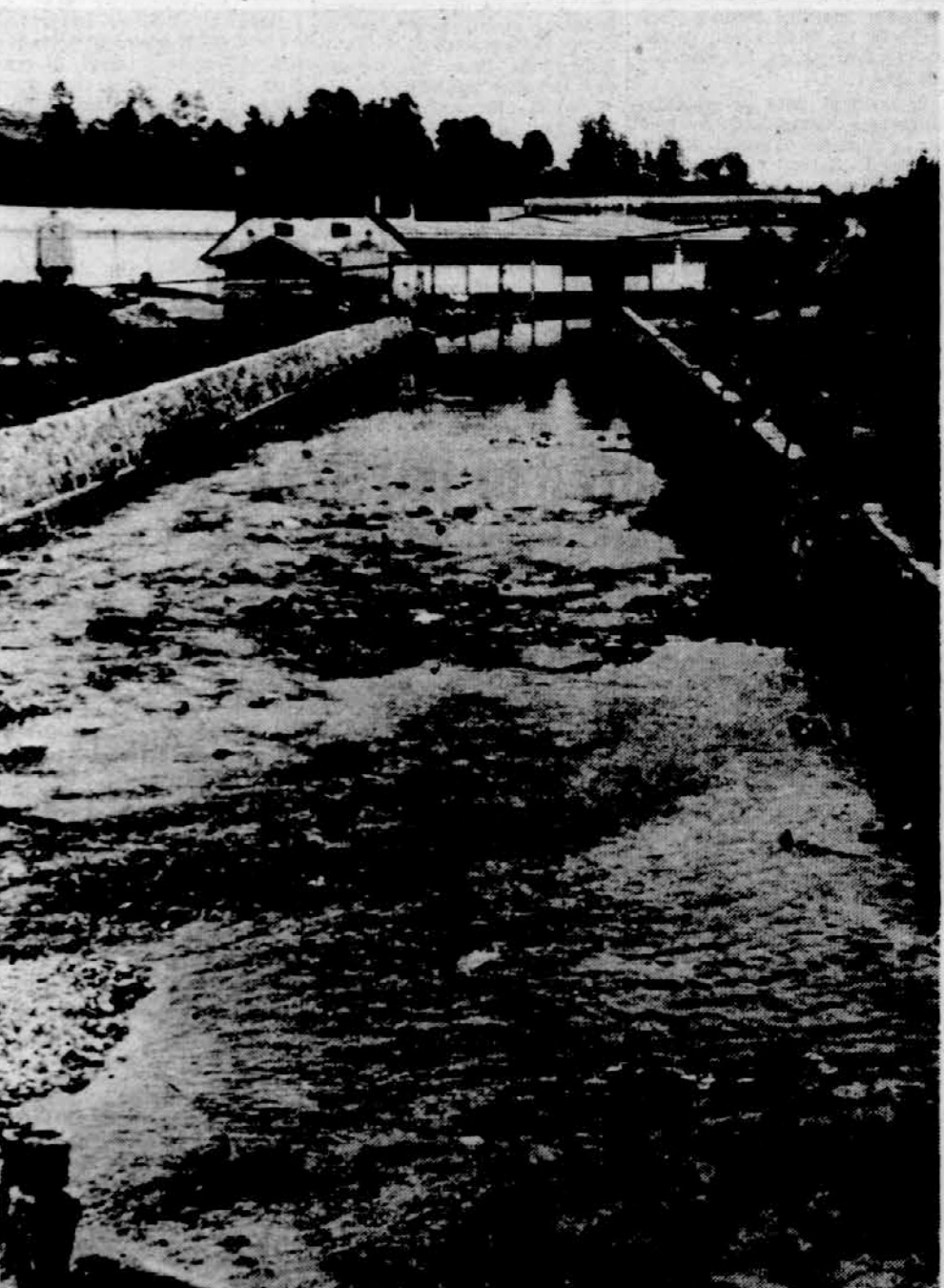
Novi tovarniški prostori — Metalnik Tolmin se bo vnovič v novo proizvodno halo konec t. m. ali v začetku novembra. Ko bodo kupili tudi nove stroje, se bo proizvodnja termoplastov dokaj povečala.

AJDOVŠČINA

Nova javna razsvetljava — Delavci podjetja Elektro-Gorica namestijo šest svetilk v Polževni ulici.

Bevkovi »Kajna« v domu kulture — Na pobudo zveze kulturnoprosvetnih organizacij Ajdovščine bo primorsko dramsko gledališče uprizorilo 28. septembra Bevkovo dramo »Kajna«. Predstava bo v ajdovškem domu kulture ob 20. uri v podstitev pisateljevega spomina.

Nov bazen z morsko vodo — Nov pokrit bazen ob portorofskem hotelu Palace je nared. Urediti morajo le še okolico in počakati tuje goste, saj si domaćini kopeli zaradi zasoljene vstopnine ne bodo mogli privoščiti.

REGULACIJA CERKNISCE — Potok, ki teče skozi Cerknico, je pred leti pogosto poplavljal hiše, ki stoje ob njem. Velikokrat je zalil tudi skladišča tovarne Brest. Zato so se odločili, da bodo potok ogradiili s kamnitim zidom in ga tako umirili. Spodnji del struge so obdizali že pred leti, dela na zgornjem delu pa končujejo prav te dni. Zgradili so nove obrambne zidove, razširili so most, speljali pa bodo tudi novo cesto po desnem bregu potoka. Na sliki: podoba nove struge Cerknice.

J. Petrovič

Težave, ker ni strokovnjakov

Delo medobčinskega inšpektorata v Postojni ogroženo, ker ni dovolj osebja

POSTOJNA, 28. sept. Pomanjkanje strokovnjakov je močna ovira pri delu medobčinskega inšpektorata v Postojni, so ugotovili odborniki na današnji seji obeh zborov občinske skupščine Postojna. Na seji so razpravljali še o polletnem gibanju gospodarstva ter sprejeli nekatere odloke.

Medobčinski inšpektorat je zasledil v kadrovske težave, po mnenju je skoraj za eno četrtino več kot lani v istem obdobju. Največji celotni dohodek so zabeležili v prometu in v trgovini, tretja pa je industrija, ki je edina gospodarska panoga v postojnski občini, ki ni dosegla povprečnega porasta celotnega dohoda. Najmanjši porast

so zabeležili v lesni industriji »Javora« Pivka.

Najvišje osebnostne prejemke imajo zaposleni v prometu, celo višje od republiškega povprečja. Na drugem mestu (1) so zaposleni v kmetstvu, kjer je povprečje za skoraj 300 din višje kot v republiki.

V nadaljevanju seje so odborniki poslušali informacijo o izdelavi srednjeročnega plana občine Postojna ter poročilo o delu občinskega sodišča v Postojni za lansko leto. Po končani seji so si odborniki ogledali traso in potek del na novem postojnskem vodovodu od zajetja v Mainih pri Planini do Postojne.

A. PIRKOVIČ

Zasedanje konference ZK v Ajdovščini

AJDOVŠČINA, 28. sept. — Na popoldanskem zasedanju občinske konference ZK so izvolili za člana nestalnega dela zvezne konference ZK Janeza Sedeja, sekretarja kajmanje občinske konference ZK v Novi Gorici. Razpravo o družbeno ekonomskih problemih pa so zaradi slabe udeležbe odložili na prihodnje zasedanje.

L. K.

Kranjska kadrovska šola tudi v Ajdovščini

Visja šola za organizacijo dela iz Kranja namerava v šolskem letu 1970-71 organizirati v Ajdovščini poseben oddelek prvega letnika te šole, da bi tako omogočila zaposlenim v gospodarstvu v občini čim večji obisk in s tem potrebno strokovno znanje pri delu. Pogoj kranjske šole je, da se za obisk prijavi vsaj 50 kandidatov. Vpišejo se lahko celo tisti kandidati, ki nimajo popolne srednje šolske izobrazbe in sicer tako, da v okviru delavske univerze izpopolnijo svoje znanje iz matematike.

J. P.

ILIRSKA BISTRICA

Družbeni dogovor o štipendiranju

Občinska skupščina Ilirska Bistrica pripravlja družbeni dogovor glede štipendiranja in izobraževanja mladih kadrov. Dogovor naj bi zajel vse delovne organizacije v občini, ki potrebujejo ali pa bodo v prihodnosti potrebovale nove kadre. Z dogovorom žele doseči, da bi delovne organizacije na Bistrskem posvečale izobraževanju kadrov kar največjo pozornost. Namen dogovora je tudi, da bi bila politika štipendiranja enotna in v skladu z dogovorom.

J. Š.

Odprt mejni prehod Duh - Grosswalz

MARIBOR, 28. sept. — Danes dopoldne sta predsednik mariborske občinske skupščine Mirko Zlender in predsednik deželne uprave za Štajersko dr. Franc Junger izročila namenu mejni prehod za izletniški turizem Duh - Grosswalz na jugoslovansko-avstrijski meji.

Odprt bo za jugoslovanske in avstrijske državljane s dokumenti za malobrojni promet. Prehod bo odprt od 1. maja do 30. septembra od 6. do 20. ure ob sobotah, nedeljah in praznikih. Od 1. decembra do 31. marca pa bo odprt od 8. do 18. ure ob sobotah, nedeljah in praznikih ter ob smislih športnih prireditvah.

ROGAŠKA SLATINA

Premalo zdravstvenih postaj

Kot ugotavlja svet za zdravstvo in socialno varstvo šmarke občinske skupščine, šest zdravstvenih postaj in obratna ambulanta v steklini Boris Kidrič, kolikor jih je v večjih naseljih, sicer zadovoljuje osnovne potrebe prebivalcev, vendar so prostorsko in funkcionalno precej neurejene.

To bolniki najbolj čutijo v zdravstvenih postajah v Rogški Slatini, kjer bi že nujno potrebovali nov zdravstveni objekt. O tem je bil sicer več javnih razprav, ki pa so se ustavljale ob pomanjkanju denarja. Menijo, da bo vendarle treba prirediti k sodelovanju krajevne in občinske dejavnosti ter zbrati potreben denar.

Tudi v Podčetrtku bi morali dobiti nove prostore. Te, kot menijo, bi lahko preuredili v novem stanovanjskem bloku, ki ga nameravajo zgraditi.

D. H.

Slavje v vasi Grant-Rut

V naselju prvič zagorele električne luči — Odslej res vez z dolino

PODBERDO, 28. sept. — V vasi Grant-Rut so včeraj prvič zagorele električne luči, hkrati pa je 70 domaćin tega naselja dobilo novo cesto, ki bo prebivalce resnično povezala z dolino. Vas, kamor je doslej lahko prisopihalo le terensko vozilo, so včeraj preplavila motorna vozila, v katerih so prišli čestitati domaćinom tisti, ki so v povojnih letih zapustili domaćino in si drugod poiskali boljši kos kruha.

Domaćini so lani spoznali, da se jim svet zaradi proizvodnje mehanizacije vse bolj odmika. Zavihali so roke, da bi s pomočjo občinske skupščine obnovili 6 km ceste, napeljali električni vod, dolg 3,6 km, zgradili dve transformatorski postaji, napeljali elektriko tudi v hiše ter uredili javno razsvetlavo.

Opravili so več kot 10.000 prostovoljnih delovnih ur ter sami zbrali več kot 27.000 dinarjev. Ves material za napeljavo elektrike po hišah in naselju so zbrali sami. Kakšno delo so opravili, je mogoče spoznati iz podatka, da je celotna investicija veljala 800.000 dinarjev, domaćini pa so v delu in denarju prispevali kar 300.000 dinarjev.

L. KANTE

skem vodovodu od zajetja v Mainih pri Planini do Postojne.

A. PIRKOVIČ

Dvakrat ukradeni avtomobil

Celjana P. Z. in B. L. sta dvakrat zapovrstjo ukradla isti avtomobil, prvič iz skladišča, drugič pa iz parkirišča

CELJE, 28. sept. Preiskovalni sodnik celjskega sodišča je odredil preiskovalni zapor za P. Z. in B. L., ker sta osumljena, da sta vlomila v skladišče trgovskega podjetja Avtomotor v Kocbekovi ulici v Celju in ukradla avtomobil NSU 1200, s katerim sta se nato vozila in ga skril v gozd ob cesti v Libovjah. Ker so avto odkrili in prepeljali nazaj v Celje, ga je P. Z. ponoči spet odpeljal, tokrat s parkirišča v Gregorčičevi 5.

V noči od ponedeljka na torek so neznan storilec skozi okno vdril v skladišče trgovskega podjetja Avtomotor v Kocbekovi ulici v Celju. Zjutraj, ko so vioni odkrili, niso takoj vedeli, kaj vse manjka. Ugotovili so, da so storilec odnesli orodje in nekaj listin. O tatvin avtomobila pa niso bili seznanjeni, ker takrat se niso imeli pri roki podatkov o tem, koliko in kateri avtomobili so bili v kritičnem času uskladiščeni.

Naslednjega dne je neki občan, ki je nabiral gobe v visoki travi ob gozdni cesti, ki vodi mimo Petruška v Celju proti Libovjam, odkril nov, neregistriran avtomobil NSU 1200, rdeče barve, ki je bil nekoliko odrgnjen. O najdbi je obvestil varnostne organe. Ker je bil avtomobil zaklenjen, so uslužbenci UJV naprosili celjske gasilce, da so ga z vlačilcem prepeljali v Celje na parkirni prostor v Gregorčičevo ulico. Varnostni organi so avtomobil pregledali, zbrali sledove ter ga predali trgovskemu podjetju. Ker je bil avtomobil zaklenjen, so ga odprli in odkrili, da je bil avtomobil ukraden.

Trčenje avtomobilov

MARIBOR, 28. septembra. Na hoškem Pohorju se je včeraj popoldne pripetila nesreča, pri kateri je voznik osebnega avtomobila Anton Valh iz Maribora vozil iz Hoč proti hoškemu Pohorju. V ostrem levem ovinku je zapeljal po levi strani in sekal ovinec. Z nasprotno strani pa je takrat pripeljal voznik osebnega avtomobila Maksimilijan Šerbenik iz Gradača. Pri trčenju obeh avtomobilov se je Valh poškodoval, medtem ko cenijo škodo na obeh vozilih približno za 10.000 dinarjev.

N. S.

SLOVENSKE KONJICE

ZK o kadrovski politiki

SLOVENSKE KONJICE, 28. sept. — Popoldne se je v Slovenskih Konjicah sestala občinska konferenca ZKS in med drugim obravnavala kadrovske politike v občini. Pogovorili so se tudi o programu dela Zveze komunistov v konjiški občini.

F. K.

Podražitev kruha v Mariboru

MARIBOR, 28. sept. — Z današnjim dnem veljajo v pekarnah Intesa in Piramide nove cene kruha. Cni kruh stane od danes dalje 1,65 dinarja za kilogram, beli 2,45 dinarja, polbeli 2,05 dinarja, pšenični mešani rženi 2,15 dinarja, pšenični mešani ovseni 2,70 dinarja, pšenični mešani koruzni 2,30 dinarja in rženi mešani kruh turist 2,40 dinarja kilogram.

M. K.

Obtoženi so vohunstva

Peter Rullmann, Jovan Trkulj in Hilmi Tači se bodo morali zagovarjati pred beograjskim vojaškim sodiščem

BEograd, 28. sept. (Tanjug). Pred vojaškim sodiščem v Beogradu se je danes začela razprava proti dopisniku hamburškega lista »Spiegel« Petru Rullmannu, tehničnemu risarju Jovanu Trkulju, ki je zaposlen pri JLA, in dopisniku prištinske »Rilindije« v Beogradu Hilmiu Tačiju. Obtoženi so vohunstva — daso zbirali vojaške, gospodarske in politične podatke, ki sodijo med državne tajne.

Med današnjo razpravo je sodišče ugotovilo rojstne podatke obtoženih in upoštevalo navedbo strank glede nadaljnjega poteka procesa. Obtoženi in njihovi zagovorniki so prosili, naj sodni zbor določi namesto izvedencev, ki so sodelovali med preiskavo, nekatere nove. Predlagali so tudi, naj bi glavno razpravo odložili, tako da bi imeli dovolj časa za pripravo obrambnega gradiva in zbiranja podatkov, s katerim naj bi ovrgli nekatere navedbe obtožbe. Tožilec podpolkovnik Ljubomir Drakulović pa je predlagal, naj bi glavna razprava ne bila javna. To bi lahko škodovalo varnosti države, saj sodijo dokazi in navedbe obtožbe med zaupne podatke, ugotovitve in ocene, ter so izredno pomembni.

Obtoženi in njihovi zagovorniki so temu predlogu tožila nasprotovali, češ da ne gre za gradivo, ki ne bi bilo tako ali drugače dostopno javnosti in ki ne bi bilo objavljeno. Sodni zbor je upošteval nekatere druge predloge strank in se nato umaknil na krajše zasedanje.

Sodišče je pod predsedstvom polkovnika Jova Matkovića sklenilo, da bodo Rullmannu, Trkulju in Tačiju sodili brez navzočnosti obtožencev. Vztrajalo je pri tem, da obtožba vsebuje toliko zaupnega gradiva, da bi med razpravo lahko prišle v javnost pomembne tajnosti, kar bi ogrozilo varnost države.

va, da bi med razpravo lahko prišle v javnost pomembne tajnosti, kar bi ogrozilo varnost države.

Sodišče je tudi zavrnilo prošnjo obtoženih in njihovih zagovornikov, naj bi glavno razpravo odložili, pri tem pa je opozorilo, da so obtoženim pravočasno, kot določa zakon,

poslali obtožbe in da je ves postopek potekal po zakonskem roku. Zavrnilo so tudi zahtevo veleposlanstva ZRN v Beogradu, da bi v primeru, če bi razprava potekala brez prisotnosti obtožencev, lahko poslali kot opazovalca šefa konzularnega oddelka ali njegovega stalnega namestnika.

Po določilih našega kazenskega zakonika se lahko razprava, ki niso javne, udeležile le mož in žena obtoženega ali njegovi bližnji sorodniki. Sodišče je sklenilo, da bodo o zamenjavi nekaterih izvedencev ter drugih predlogih obtoženih odločili med glavno razpravo.

L. S.

Čez cesto v smrt

JESENICE, 28. sept. — Na Hrušici je dopoldne osebnim avtomobil, ki ga je vozil 23-letni Charles Hansen iz ZDA, zbil 56-letno Marijo Sauli s Hrušice, ko je prečkala cesto. Zaradi hudih poškodb je popoldne v jesenjski bolnišnici umrla.

J. P.

Cerkniško jezero presiha

Cerkniško jezero spet presiha. Voda teče v požiralnike in, če ne bo v nekaj dneh dežja, bo jezero spet suho. Dva velika požiralnika, Vodnos in Reseto, sta že skoraj suha. Letos je jezero pred slabim mesecem že enkrat presahnilo.

J. P.

Našli moško truplo

V nedeljo ob 8.15 uri so v morju, pri avtokampu v Luciji pri Portorožu, našli neznan moško truplo. Komisija tukašnje uprave javne varnosti ki si je truplo ogledala, je ugotovila, da pri sebi nima nobenih dokumentov, na podlagi katerih bi truplo lahko identificirali. V žepih so našli le nekaj kovancev, di-

narjev in plenigov, na roki pa moško uro znamke »Elide-automat«.

Oplis trupla: mlajši moški, star 20 do 25 let, visok 180 centimetrov, srednje razvite, ovalnega obraza, temne polti, rjavih oči, temnokostanjevih, kratkih, kodrastih las, z dolgimi zalisca, obločen v drap najlon vterni jopič, svetlo plavo srajco, rjave, dolge letne hlače s klasičnim robom, obut v nizke temnorjave čevlje, z gumijastim podplatom na katerem je napis »salamander«.

Kdor bi kaj vedel o utopljencu, naj nemudoma sporoči najbližji postaji milice ali UJV Koper.

V avtobusu 554 zlatnikov

Zaradi suma tihotapstva se bodo zagovarjali pred sodiščem

MARIBOR, 28. sept. Poročali smo že o uspešni akciji kriminalistične službe UJV Maribor. Tretjega septembra popoldne so pregledali na avtobusni postaji na glavnem trgu avtobus podjetja Croatiatrans, ki vozi na progi Gradec—Zagreb. Takrat smo zapisali, da so zadržali štiri osebe.

Danes nam je preiskovalni sodnik mariborskega okrožnega sodišča Božidar Boezio na našo prošnjo posredoval podatke o tej zadevi in povedal, da so uvedli preiskavo zoper 35-letnega Joža Penavo, šoferja podjetja Croatiatrans, zoper 39-letnega Duška Lambasa, šoferja podjetja Croatia-trans, ki je vozil zoper 33-letnega Toma Bariča, sprevednika podjetja Croatiatrans in zoper 33-letno Visnjo Puljek, tehnično risarko brez zaposlitve, ki je bila potnica v avtobusu. Preiskavo zoper te osebe so uvedli zaradi utemeljenega suma, da so organizirali prenašanje blaga čez mejo.

Jože Penava je bil osumljen, da je v avtobusu pripeljal 554 zlatnikov. Razen tega so uvedli preiskavo zoper njega zaradi suma kaznivga dejanja kupčevanja z zlatnimi predmeti in tujo valuto, zoper Toma Bariča zaradi suma kaznivga dejanja nedovoljene trgovine, ter zoper Visnjo Puljek in Dušana Someka, trgovskega potnika podjetja LIV Postoj-

na zaradi suma kaznivih dejanj nedovoljene trgovine in kupčevanja s tujo valuto.

Ko so zadevo podrobneje preiskali, so za Visnjo Puljek in Marijo Brekalo pripor odpravili. V priporu pa so še vedno Penava, Barič in Lambasa. Visnjo Puljek je pretihotapila v avtobusu razne avtomobilske dele, Marijo Brekalo pa večjo količino ravnih nih moških oblek in moških suknjčev. V avtobusu so našli avtomobilske dele v vrednosti približno 60.000 dinarjev. Med njimi so bile velike količine žebeljkov za gume Sprevodnik Barič je kupil nekatere avtomobilske dele po naročilu raznih zagrebčanov. Marijo Brekalo ima pet ne-preskrbljenih otrok. Oblačila je kupila delno za preprodo, delno pa za preureditev oblačil za svoje otroke.

Pri pregledu nekaterih avtobusov podjetja Croatiatrans v Zagrebu so odkrili osem skrivnih bunkerjev za prevoz tihotapskega blaga. Samo v Penavinem avtobusu so bili

trije taki bunkerji. Jože Penava je bil že leta 1967 kaznovan pri mariborski carinarnici s 3800 dinarji, ker je v tovornjaku podjetja Croatia-trans poskušal pripeljati prek carinske črte 11 tranzistorstkih aparatov za avtomobile, 11 anten, 11 priborov za namestitve anten in nekatere druge predmete.

N. S.

Peticija

Novosadčanov

NOVI SAD, 28. sept. (Tanjug). Prvega oktobra se bo pred novosadskim okrožnim sodiščem začela razprava proti Dragu Miloviću, ki je 19. septembra lani z revolverjem ubil Radosava Arsenova.

Proces, ki je v Novem Sadu in okolici zbudil veliko zanimanje, je dokaj nenavaden. Sodišču je namreč 4500 prebivalcev Novoga Sada in okoliških krajev poslalo peticijo, v kateri opozarjajo, naj upoštevajo, da je bil Arsenov znan nasilnež in pretepač in da je Milović zagrešil zločin v obrambi, saj ga je pred tem Arsenov žalil in napadel. Sodišču predlaga sodnik Nikola Aksešević, obtoženega pa brani znani beograjski odvetnik dr. Jovan Vukčević.

JESENSKA PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE

Krompir — beli	0,90 din/kg
Paprika — šok-šeri	2,40 din/kg
Grozde — Afusali	3,00 din/kg
Hruške — sorte	3,00 din/kg
Jabolka — sorta	2,00 din/kg
Cebula	2,10 din/kg
Cesen	6,60 din/kg

Rok prodaje do 15. oktobra 1970.

VSE PRODAJNE ENOTE

emona ljubljana

MARKET MARKET

V nekaj vrstah

TREBNJE
Premalo prostorov za otroke — V Trebnju je vse večja skupina otrok, ki ne more sprejeti vseh otrok. V sedanjih stavbi bodo skušali pridobiti še en prostor za varstvo šolarjev, rešitev pa bo le v novem vrstilu. Pripravljeni so načrti, temeljna izobrazbena skupnost pa je vložila tudi prošnjo za republiko posejlo.

KOČEVJE
Dotrajani vodovod — Vodna skupnost za preiskbo s pitno vodo ugotavlja, da je staro vodovodno omrežje v nekaterih krajih kočevske in ribniške občine pred problemom, vendar ne uspejo zbrati dovolj denarja, da bi vodovod temeljito obnovili. Zadevo bodo skušali rešiti tako, da bodo o teh vprašanjih sestanili obe občinski skupščini. Premalo denarja — Kmetijsko gospodarstvo združenega kmetijskega gospodarstva podjetja s vodstvi kmetijskih obratov ugotavlja, da bi za uresničitev nalog nujno potrebovali več denarja. Sredstva iz amortizacije ne zadostujejo, največje kakih večjih kreditov pa jim onemogočajo že sedanje obveznosti.

SMARJE-SAP
Tajnik KS Smarje pravi — Res je, da je KS Smarje-Sap izgubila nad dotekanjem krajevnega samoprispevka kontrolno zagradilo, ker je občina Grosuplje v dogovoru s banko čez noč sprejemala številko širo računa in se od maja letos stekajo sredstva in obvestila o vplačevanju samoprispevka za asfaltiranje ceste, ki je bil sprejet na referendumu v KS Smarje-Sap 20. aprila lani na občino Grosuplje; ta nam do danes ni omogočila pregleda nad dotekanjem teh sredstev.

Zakaj tako?

Štipendije so in niso

Spet se je začelo šolsko leto in z njim velike skrbi za dijake in študente s podočelja, ki se šolajo v mestih in se zaradi slabih gnetnih razmer prebijajo le s težavo. Mnogo pa je takih, ki so se teh težav že vnaprej ustrašili in se raje zaposlili ali šli v tujino, čeprav bi zmogli tudi zahtevnejše šolanje.

Republika izobrazbena skupnost se je zavedala, kaj pomeni, če se socialna sestra, mladih, posebno pa študentov nenehno spreminja v škodo kmetijskih in delavskih in slabše materialne močnega otroka samo zato, ker imajo št. Razpisala je veliko štipendij. Toda: ali je tudi poskrbela, da bi ta denar prišel do tistih, katerim je namenjen?

Te dni so v nekaterih dolenskih občinskih podjetjih štipendije iz občinskih skladov. Prošenj je bilo več, kot pa je bilo na voljo denarja za ta namen in so morali nekateri ostati praznih rok. Ko so jih vprašali, na primer v Sevnici, zakaj se niso potegovali za štipendije republiške izobrazbene skupnosti, so odgovorili, da zanje niti niso vedeli niso. V isti sapi je slišati glasove, da republiške štipendije niso izkoristile in da je bilo premalo prošelj.

Najbrž je premalo zadostiti formalnemu določilu in štipendije razpisati v časniku. Na občinskih in v podjetjih ljudje poslušajo za štipendijami, to potrjujejo povsod, ko pa so razpisali, je iz različnih vzrokov sorazmerno malo prijav.

V štipendiranju kot da ni dovolj reda, saj v občini ni nikogar, ki bi se posebej kaj več ukvarjal s temi vprašanji.

Prav gotovo bi pri izbiranju kandidatov, priporočanju in posredovanju lahko največ naredile šole. Toda kako, ko vse o razpisih niti obveščene niso!

MARJAN LEGAN

Našli moško truplo

V nedeljo ob 8.15 uri so v morju, pri avtokampu v Luciji pri Portorju, našli neznano moško truplo. Komisija tukašnje uprave javne varnosti si je truplo ogledala, je ugotovila, da pri sebi nima nobenih dokumentov, na podlagi katerih bi truplo lahko identificirali. V žepih so našli le nekaj kovancev, di-

narjev in pšenigov, na roki pa moško uro znamke »Elide-automatic«.

Opis trupla: mlajši moški, star 20 do 25 let, visok 180 centimetrov, srednje rasti, ovalnega obraza, temne polti, rjavih oči, temnokostanih, kratkih, kodrastih las, z dolgimi zaisoli, običen v drap namizni veterini jopič, svetlo plavo srajco, rjave, dole let ne hlače s hlačnim robom, obut v nizke temnorjave čevlje, z gumijastim podplatom na katerem je napis »asalamandere«.

Kdor bi kaj vedel o utopljencu, naj nemudoma sporoči najbližji postaji milice ali UJV Koper.

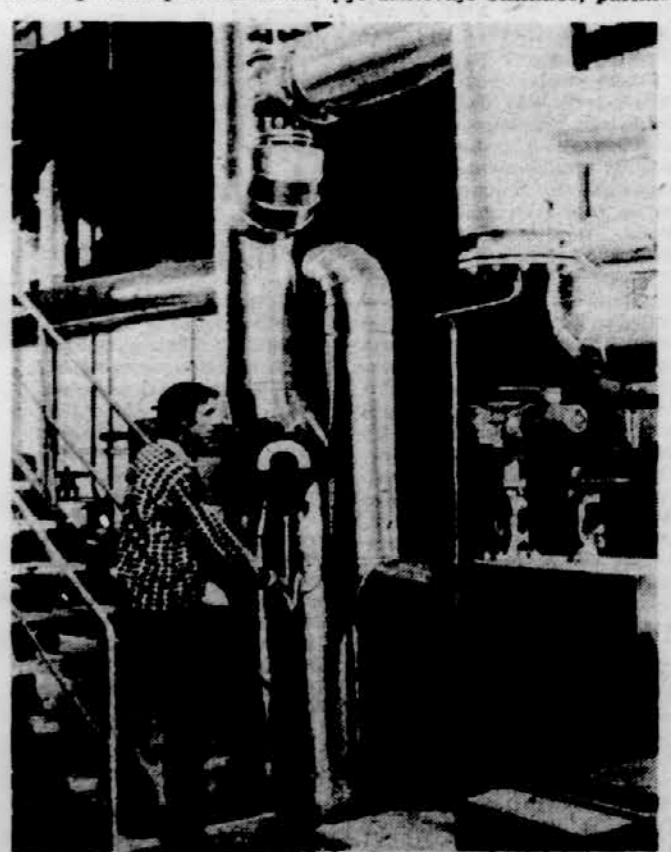
OGLAŠUJE V DELU

Novoles: nova toplotna

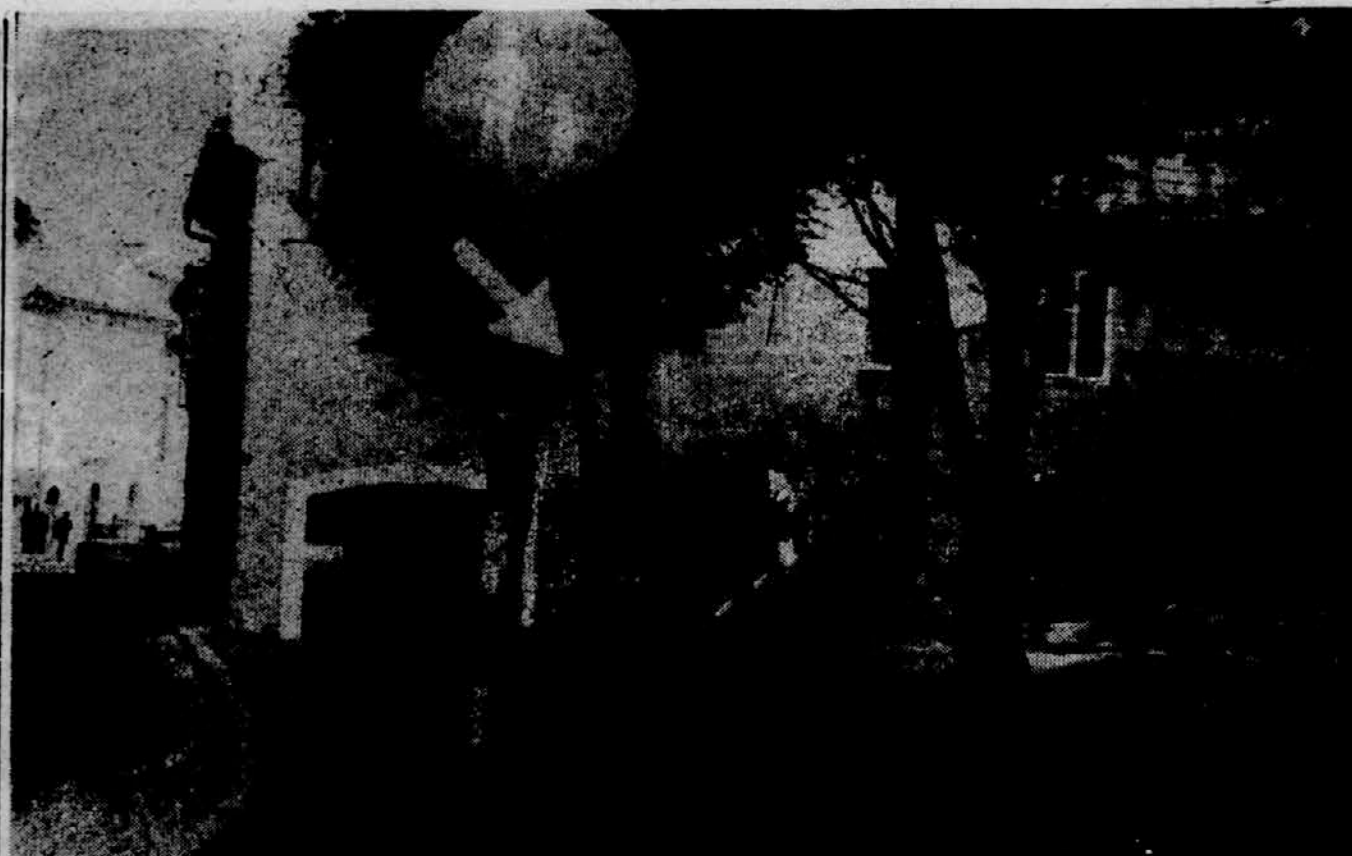
Omogočila bo pridobivanje lastne električne energije

V prihodnjih tednih se bo lesni kombinat Novoles iz Straže pri Novem mestu pridružil dvema slovenskima podjetjema lesne stroke (cerkniškemu Brestu in kamniškemu Stolu), ki že imata lastni toplotni. Strokovnjaki namreč v teh dneh zaključujejo montažo strojev v novi tovarniški toplotni in če bodo predvidevanja uresničena, bo toplotna v Straži oktobra že začela poskusno obratovati.

Z novo toplotno, za katero so namenili približno 6 milijonov dinarjev — nekaj iz lastnega denarja, večino pa iz mednarodnega kredita, bodo kajpak precej na boljšem. Odvoz odpadkov bodo na ta način najenostavneje rešili, hkrati pa na transport ne bo oviral proizvodnje. Toplotna bo omogočila pridobivanje lastne električne energije, tako da podjetje ne bo več odvisno od javnega omrežja. Z novimi napravami pa bodo slednji lahko tudi poljubno uravnavali tlak in temperaturo, ki jo zahtevajo sušilnice, parilne

V LESNEM KOMBINATU NOVOLES bo bržkone že oktobra začela obratovati nova toplotna. Na sliki: del novega obrata. Foto: J. Splival

PREHOD ZA PESCE — Novomeščani so dobili na Cesti komandanta Staneta nov, varnejši cestni prehod, vendar smo slišali pripombe ljudi višje rasti, ki pravijo, da morajo skozi »tunela« z upognjenimi glavami.

Foto: S. Dokl

Kulturi spodoben prostor

V številnih naseljih novomeške občine so se lotili obnove kulturnih domov

Na prste ene roke bi lahko v novomeški občini našli urejene dvorane za kulturne in druge prireditve, pa še tem bi lahko očitali to in ono. Večine so dvorane v gasilskih in prosvetnih domovih zanemarljive ali hudo pomanjkljivo opremljene. Če rabijo za kulturne prireditve, so neprimeren, da ne rečemo nespodoben prostor.

Z akcijo, ki so jo pred kratkim začeli Zveza kulturnoprosvetnih organizacij, novomeški zavod za kulturno dejavnost, krajevne skupnosti — tu in tam pa se je pridružil še kdo, bodo tovarne v več krajih uredili, ponekod celo prenovili. Poleg zidarskih in plesarskih del, ki so jih za-

shode ljudi namenjeni prostori nujno potrebni, bodo v dvoranah opravili še druga potrebna dela: uredili ogrevanje, električno napeljavajo, ponekod odce in spet druge napeli nove filmske platna. Na prvi pogled so to manjše reči, ki se zdijo same od sebe umorne, in če bi popravila potekala ločeno — zdaj v tem, zdaj v onem kraju, morda širša javnost zanje sploh ne bi vedela. Ker pa gre za načrtno delo, za akcijo, je drugače.

Uspel grajski koncert

V gradu Podsmreka pri Višnji gori je Slovenski etnografski muzej pripravil minulo nedeljo koncert, na katerem so sodelovali slušatelji glasbene šole Ljubljana-Vič Rudnik.

Na koncert je prišlo okoli 100 ljubiteljev glasbe in petja iz Ljubljane, Grosuplje, Višnje gore in Ivančne gorice. Izvajalci — Barbara Kumer, Mojca Piskernik in Mateja Dudek, Marita Skubic, Vera Avbelj, Matjaž Valencič in Miha Martelanc ter Vili Ošaj so bili deležni priznanja poslušalcev, ki so izrazili željo, da bi jih še kdaj slišali v grajskih prostorih.

Slovenski etnografski muzej ima v nartu še več podobnih prireditev.

R. A.

Trenutno niti ne more nihče natanko reči, kakšne so potrebe. Značilno je namreč, da so se v mnogih kolektivih sprizgajali zasedbo delovnih mest in tako zasedbo celo razkazovali s prilagojeno sistematizacijo delovnih mest. Tako prilagojena sistematizacija, ki je posnetek trenutnega stanja, pripelje do čudnih sklepov. Po njej na primer v mokrnoški Iskri, ki izdeluje elektrolitske kondenzatorje in zaposluje blizu sto ljudi, ne potrebujejo ljudi ne z visoko ne z visjo izobrazbo. Je pa še več podobnih primerov.

Eden pomembnih vzrokov za pomanjkanje strokovnjakov je sistem šolanja in štipendiranja, ki je zastavljal da so se v mnogih kolektivih sprizgajali zasedbo delovnih mest in tako zasedbo celo razkazovali s prilagojeno sistematizacijo delovnih mest. Tako prilagojena sistematizacija, ki je posnetek trenutnega stanja, pripelje do čudnih sklepov. Po njej na primer v mokrnoški Iskri, ki izdeluje elektrolitske kondenzatorje in zaposluje blizu sto ljudi, ne potrebujejo ljudi ne z visoko ne z visjo izobrazbo. Je pa še več podobnih primerov.

Zelo pomanjkljivo je tudi izobraževanje na delovnih mestih. Po nepopolnih podatkih temeljne izobrazbene skupnosti, ki ne zajemajo vseh delovnih organizacij, izredno študira v podjetjih le 10 zaposlenih. Mnogo boljše so razmere na področju družbenih služb, saj na primer kar 39 učiteljev izredno študira na pedagoških akademijah.

Občinski komitej ZK je v posebnih anketi, ki je zajela 317 ljudi z visoko, visjo in srednjo izobrazbo, ugotovili tudi dokaj majhno družbeno

aktivnost, ki ima različne vzroke. Skoraj ena tretjina zaposlenih z visoko izobrazbo je brez zadolžitve v družbeno političnem in javnem življenju. Pri ljudeh z visjo solo je ta odstotek 44, pri onih s srednjo pa celo 60. Razmeroma visok odstotek je pri prosvetnih delavcih, delavcih v zdravstvu ter ekonomskih tehnikih, pri tem pa je treba povedati, da je v teh poklih zaposlenih veliko žensk, ki se ob dokaj slabo urejenem otroškem varstvu ne morejo kaj bolj družbeno udeleževati.

Ob vseh teh in še nekaterih drugih ugotovitvah se ponujajo sklepi, ki jih bi treba čim dosledneje uresničevati. V vseh delovnih organizacijah bi treba ugotoviti nepopolno zasedbo delovnih mest, izdelati program vseh oblik izobraževanja zaposlenih, izpopolniti sistem štipendiranja, poskrbeti za večjo aktivnost članov ZK ter za enakomerno razdelitev družbenih funkcij itd. Vse to bo mogoče narediti le v tesnem sodelovanju z vodstvi delovnih organizacij, ki morajo bolj kot doslej dometi, da brez strokovno usposobljenih ljudi in boljše kadrovske politike ne bo napredka.

M. LEGAN

Premalo je strokovnjakov

Občinska skupščina Kočevje o gospodarstvu — Jamstvo za gradnjo obrata Elme — Sklepi o štipendiranju so le na papirju

KOČEVJE, 28. sept. Na današnji seji občinske skupščine Kočevje so obravnavali o gospodarskih dosežkih v prvem polletju, o izpolnjevanju občinskega proračuna in TIS ter finančnih načrtih skladov; zavrnili so predlog odloka o imenovanju ulic in razpravljali ter odločali se o drugih zadevah.

Ko so razpravljali o gospodarskih dosežkih občine v prvem polletju so ugotovili, da so boljši kot v povprečju v republiki in državi. Celotni dohodek gospodarskih organizacij je namreč letos porasel za 20,6 odstotka, dohodek celo za 31,9 odstotka, porabljen sredstva pa za 15,9 odstotka.

Ugotovili so, da bi bili uspehi lahko še mnogo boljši, če ne bi bilo težav z dobavo in reprodukcije materiala, če se ne bi nelikvidnost kljub ukrepom federacije še nadalje zastojevala in če gospodarstvo ne bi primanjkovalo strokovnjakov, v nekaterih primerih pa celo nekvalificiranih delavcev. Menili so, da bi znotraj občine lahko uspešneje reševali predvsem pomanjkanje strokovnjakov. Družbeni dogovor o izobraževanju in štipendiranju so sprejeli že pred mese-

ci. Imenovali so tudi odbor, ki naj bi sklepe v zvezi s štipendiranjem izpolnjeval. Zal pa dlje od besed še niso prišli. Še vedno nimajo pregleda, koliko in kakšnih strokovnjakov v občini manjka. Ugotovili so tudi, da podjetja preveč pomagajo zasebni zgradnji stanovanj, premalo pa družbeni in zato tudi ni stanovanj za strokovnjake, ki bi jih radi zaposlili v občini.

Občinska skupščina je sprejela še več drugih zanimivih sklepov. Omenimo naj le dva: dala je jamstvo za najetje posojila iz občinskega sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij za gradnjo obrata Elme iz Črnuče v Kočevju. Ta gradnja je v zvezi s preusmeritvijo rudnika. Skupščina je dala jamstvo za 600.000 din posojila. Seveda pa bodo to gradnjo financirali tudi iz drugih virov, saj bo celotna investicija veljala okoli 60 milijonov dinarjev.

Občinska skupščina je z večino glasov prenesla pristojnost pri oblikovanju cen artiklov, pomembnih za standard občanov na svet za gospodarstvo. Do tega prenosa pristojnosti je prišlo, ko so razpravljali pod točko vprašanja odbornikov o cenah svinjskega mesa in položaju kmetijstva.

J. PRIMC

Trčenje avtomobilov

MARIBOR, 28. septembra. Na hockem Pohorju se je včeraj popoldne pripetila nesreča, pri kateri je voznik osebnega avtomobila Anton Valh iz Maribora vozel iz Hoč proti hockemu Pohorju.

V osem levem ovinku je zapeljal po levi strani in sekal ovinek. Z nasprotno strani pa je takrat pripeljal voznik osebnega avtomobila Maksimiljan Serbinek iz Gradca. Pri trčenju obeh avtomobilov se je Valh poškodoval, medtem ko cenijo škodo na obeh vozilih približno za 10.000 dinarjev.

N. S.

Obtoženi so vohunstva

Peter Rullmann, Jovan Trkulj in Hilj Tači se bodo morali zagovarjati pred beograjskim vojaškim sodiščem

BEograd, 28. sept. (Tanjug). Pred vojaškim sodiščem v Beogradu se je danes začela razprava proti dopisniku hamburškega lista »Spiegel« Petru Rullmannu, tehničnemu risarju Jovanu Trkulju, ki je zaposlen pri JLA, in dopisniku prištinske »Rilindije« v Beogradu Hilmiju Tačiju. Obtoženi so vohunstva — daso zbirali vojaške, gospodarske in politične podatke, ki sodijo med državne tajne.

Med današnjo razpravo je sodišče ugotovilo rojstne podatke obtoženih in upoštevalo predloge strank glede nadaljnega poteka procesa. Obtoženi in njihovi zagovorniki so prosili, naj sodni zbor določi namesto izvedencev, ki so sodelovali med preiskavo, nekatere nove. Predlagali so tudi, naj bi glavno razpravo odložili, tako da bi imeli dovolj časa za pripravo obrambnega gradiva in zbiranja podatkov, s katerimi naj bi oporekli nekatere navedbe obtožbe. Tožilec podpolkovnik Ljubomir Drakulović pa je predlagal, naj bi glavna razprava ne bila javna. To bi lahko škodovalo varnosti države, saj sodijo dokazi in navedbe obtožbe med zaupne podatke, ugotovitve in ocene, ter so izredno pomembni.

Obtoženi in njihovi zagovorniki so temu predlogu tožila nasprotovali, češ da ne gre za gradivo, ki ne bi bilo tako ali drugače dostopno javnosti in ki že ne bi bilo objavljeno. Sodni zbor je upošteval nekatere druge predloge strank in se nato umaknil na krajše zasedanje.

Peticija Novosadčanov

NOVI SAD, 28. sept. (Tanjug). Prvega oktobra se bo pred novosadskim okrožnim sodiščem začela razprava proti Dragu Miloviću, ki je 19. septembra lani z revolverjem ubil Radosava Arsenova.

Proces, ki je v Novem Sadu in okolici zbudil veliko zanimanje, je dokaj nenavaden. Sodišče je namreč 4500 prebivalcev Novoga Sada in okoliških krajev poslalo petico, v kateri opozarjajo, naj upoštevajo, da je bil Arsenov znani nasilnež in pretepač in da je Milović zagrešil zločin v obrambi, saj ga je pred tem Arsenov začil in napadel. Sodišče predstavlja sodnik Nikola Aksešević, obtoženega pa brani znan beograjski odvetnik dr. Jovan Vukčević.

L. S.

Podražitev kruha v Mariboru

MARIBOR, 28. sept. — Z današnjim dnem veljajo v pekarnah Intesa in Piramide nove cene kruha. Črni kruh stane od danes dalje 1,65 dinarja za kilogram, beli 2,45 dinarja, polbeli 2,05 dinarja, pšenični mešani rženi 2,15 dinarja, pšenični mešani ovseni 2,70 dinarja, pšenični mešani koruzni 2,30 dinarja in rženi mešani kruh turist 2,40 dinarja kilogram.

M. K.

Dvakrat ukradeni avtomobil

Celjana P. Z. in B. L. sta dvakrat zapovrstjo ukradla isti avtomobil, prvič iz skladišča, drugič pa iz parkirišča

CELJE, 28. sept. Preiskovalni sodnik celjskega sodišča je odredil preiskovalni zapor za P. Z. in B. L., ker sta osumljena, da sta vlomila v skladišče trgovskega podjetja Avtomotor v Kocbekovi ulici v Celju in ukradla avtomobil NSU 1200, s katerim sta se nato vozila in ga skrila v gozd ob cesti v Ljubljani. Ker so avto odkrili in prepeljali nazaj v Celje, ga je P. Z. ponoči spet odpeljal, tokrat s parkirišča v Gregorčičevi 5.

V noči od ponedeljka na torek so neznan storilec skozil okno vrli v skladišče trgovskega podjetja Avtomotor v Kocbekovi ulici v Celju. Zjutraj, ko so vlom odkrili, niso takoj vedeli, kaj vse manjka. Ugotovili so, da so storilec odnesli orodje in nekaj listin o tavnih avtomobila pa niso bili seznanjeni, ker takrat še niso imeli pri roki podatkov o tem, koliko in kateri avtomobili so bili v kritičnem času uskladiščeni. Naslednjega dne je neki

občan, ki je nabiral gobe v visoki travi ob gozdni cesti, ki vodi mimo Petrička v Celju proti Ljubljani, odkril nov, neregistriran avtomobil NSU 1200, rdeče barve, ki je bil nekoliko odrgnjen. O najdbi je obvestil varnostne organe. Ker je bil avtomobil zaklenjen, so uslužbeni UJV naprosili celjske gasilce, da so ga z vlačičem prepeljali v Celje na parkirni prostor v Gregorčičevo ulico. Varnostni organi so avtomobil pregledali, zbral sledove ter ga

Ker sta bila P. Z. in B. L. ob prvi tavnini osumljena kaznivnega dejanja, so varnostni organi menili, da sta po vsej verjetnosti izvedla tudi to smelo tatvino. Po dveh dneh so avtomobil spet odkrili. Toda v opuščenem bunkerju, ki je služil za skladišče razstreliva kamolomno ob cesti v Laško. Med preiskavo so pri osumljenih našli originalne ključke ukradenega avtomobila. Preiskovalni sodnik je za oba odredil zapor.

J. SEVER

V avtobusu 554 zlatnikov

Zaradi suma tihotapstva se bod o zagovarjati pred sodiščem

MARIBOR, 28. sept. Poročali smo že o uspešni akciji kriminalistične službe UJV Maribor. Tretjega septembra popoldne so pregledali na avtobusni postaji na glavnem trgu avtobus podjetja Croatiastrans, ki vozi na poti Gradec—Zagreb. Takrat smo zapisali, da so zadržali štiri osebe.

Danes nam je preiskovalni sodnik mariborskega okrožnega sodišča Božidar Boezio na našo prošnjo posredoval podatke o tej zadevi in povedal, da so uvedli preiskavo zoper 35letnega Joža Penava, soferja podjetja Croatiastrans, zoper 39letnega Duška Lambasa, soferja podjetja Croatiastrans, ki je vozil zoper 33letnega Tomo Barica, trgovskega potnika podjetja LIV Postojna zaradi suma kaznivih dejanj nedovoljene trgovine in kupčevanja s tujo valuto.

Ko so zadevo podrobneje preiskali, so za Visnjo Puljko in Marjoto Brekalo priporočili, da se pri Mariborski carinarnici s 3600 dinarji, ker je v tovarnjaku podjetja Croatiastrans poskušal pripeljati prek carinske črte 11 tranzistorskih aparatov za avtomobile, 11 anten, 11 priborov za namestitve anten in nekatere druge predmete.

Pri pregledu nekaterih avtobusov podjetja Croatiastrans v Zagrebu so odkrili osem skrivnih bunkerjev za prevoz tihotapskega blaga. Samo v Penavinem avtobusu so bili trije taki bunkerji. Jože Penava je bil že leta 1967 kaznovan pri mariborski carinarnici s 3600 dinarji, ker je v tovarnjaku podjetja Croatiastrans poskušal pripeljati prek carinske črte 11 tranzistorskih aparatov za avtomobile, 11 anten, 11 priborov za namestitve anten in nekatere druge predmete.

N. S.

JESENSKA PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE	
Krompir — beli	0,90 din/kg
Paprika — šorok-šeri	2,40 din/kg
Grozdje — Afusall	3,00 din/kg
Hruške — sorte	3,00 din/kg
Jabolka — sorta	2,00 din/kg
Cebula	2,10 din/kg
Cesen	6,60 din/kg

Rok prodaje do 15. oktobra 1970.

VSE PRODAJNE ENOTE

emona ljubljana

MARKET MARKET

GAMAL A. NASER UMRL

Predsednik Gamal Abdel Naser umrl ob 16.15 po-jugoslovanskem času — Jokajoče množice na ulicah Kaira — Predsedniške posle prevzel Anvar el Sadat — 40-dnevno žalovanje v ZAR — Dan žalosti tudi v SFRJ — Pogreb pokojnega predsednika 1. oktobra — Titovo sožalje

KAIRO, 28. sept. (Reuter, UPI, AFP, AP). Danes ob 21.10 po jugoslovanskem času sta kairski radio in televizija sporočili ljudstvu, da je ob 18.15 po egiptovskem času (16.15 po jugoslovanskem času) preminul predsednik ZAR Gamal Abdel Naser. Uradno sporočilo je prebral z ihtecim glasom dosedanja podpredsednik ZAR Anvar el Sadat, ki je po določilih

Po kratkem sporočilu, da je umrl predsednik ZAR Gamal Abdel Naser, je kairski radio začel oddajati odlomke iz Korana. Vse telefonske zveze Kaira s tujino so pretrgane. Podpredsednik Anvar el Sadat je kot proča Reuter, sporočil vest o Naserjevi smrti ob 21.10 po jugoslovanskem času. Ko je govoril po kairskem radiu in televiziji, je bilo slišati med njegovimi besedami hlipanje. Ze v večernih urah, ko so nenadoma prekinili redni radijski program, so se začele zbirati po ulicah množice ljudi. Vest o predsednikovi smrti so ljudje sprejeli z nevero in ostoplostjo. Zadnja leta je imel predsednik Naser večkrat težave z zdravjem. Kot so tedaj uradno poročali, je v Kairu, je šlo za težave v srcnem obtoku. Sedaj pa so uradno sporočili, da je predsednik Naserja zadela srčna kap v njegovem domu v kairskem predmestju.

ANVAR SADAT

sta se takoj zbrala na izredno skupno sejo izvršni komite arabske socialistične unije in vlada ZAR in da sta

razpravljala o položaju po predsednikovi smrti. Ko je govoril po radiu o vzrokih Naserjeve smrti, je el Sadat

Sporočilo Sadata

KAIRO, 28. sept. (UPI). Ob 20.55 po jugoslovanskem času je podpredsednik Anvar Sadat prebral po vseh kanalih kairskega radia in televizije naslednje sporočilo.

»Združena arabska republika, arabsko ljudstvo, vse človeštvo je izgubilo enega svojih najbolj dragocenih in najbolj pogumnih mož. To je predsednik Gamal Abdel Naser, ki je umrl danes, 28. septembra ob 18.15 (ob 16.15 po jugoslovanskem času), prav ko je stal sredi bojišča in se boril za enotnost arabske nacije in za dan njene zmage.«

»Junak, ki bo vselej ostal v spominu arabske nacije in človeštva, je podlegel srčnemu napadu, katerega simptomi so se pokazali ob 13.10. Odsel je domov, ko so bile končane poslednje slovesnosti konference arabskih vlad in šefov arabskih držav, ki se je včeraj končala v Kairu in na kateri je voditelj in junak dal vse svoje moči in ves svoj um, da bi preprečil strahotno tragedijo, ki je grozila arabskemu ljudstvu...«

»Vrhovni izvršni komite arabske socialistične unije in vlada, ki sta se takoj po predsednikovi smrti zbrala na izredno skupno sejo, ne najdetja primernih besed, da bi izrazila globoko žalost, ki je zajela ZAR, arabsko ljudstvo in vse človeštvo ob tej veliki preizkušnji, ki je prišla prav v najbolj resnem času.«

»Gamal Abdel Naser je večji od besed in živel bo dlje, kot žive besede. O njem ne moremo reči drugače, ko da govorimo o njegovem delu, o njegovem žrtvovanju svojemu ljudstvu, svoji naciji in človestvu, o njegovem boju za svobodo, za pravico, o tem kako se je bojeval za čast do poslednjega trenutka življenja.«

»Ni jih besed tolažbe za Gamalom Abdelom Naserjem. Lahko se mu oddolžimo le tako, da bo arabska nacija ostala strpna, trdna, pogumna in zmazana zmage, za katero je on, junak tega ljudstva, njegov mož in vodja, veliki sin Egipta živel in umrl mučeniške smrti.«

povedal, da so prve simptome srčnega napada opazili po koncu slovesnosti, s katerimi so zaključili arabski sestanek na vrhu. Naserja je po njegovih besedah prišla slabost, ko se je s teh slovesnosti vrnil domov.

Kot ve povedal francoska časopisna agencija bodo predsednik Naserja pokopali 1. oktobra. Predsednikovo truplo bodo prenesli z njegovega doma v palačo republike Kubei.

Tudi agencija Reuter poroča, da je predsednikova smrt izredno prizadela Egipčane, da se Kairani zbirajo po ulicah in da je z vseh strani slišati ihtenje in jok.

Radio Kairo je sporočil, da so v ZAR proglasili 40-dnevno žalovanje za pokojnim predsednikom. Prve tri dni žalovanja bodo zaprti vsi uradi, administracija ne bo delala, zaprte pa bodo tudi vse šole.

Titovo sožalje

BEograd, 28. septembra (Tanjug) — Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je takoj, ko je zvedel za smrt predsednika ZAR Gamala Abdela Naserja, poslal podpredsedniku ZAR Anvaru el Sadatu naslednjo brzojavko:

»Globoko me je prizadela vest o smrti mojega velikega prijatelja predsednika Gamala Abdela Naserja, velikega voditelja Združene arabske republike in eminentnega borca za politiko nevrščnosti v svetu. Naser je bil energičen in neutrujen borec za pravično stvar Arabcev, za mir in za pravične mednarodne odnose. Po vsej moji državi je boleče odmevala vest, da je preminil eden največjih prijateljev Jugoslavije, katerega plemeniti lik bo ostal v trajnem spominu vsem našim narodom.«

Ob tej tragični priložnosti izražam globoko sožalje vam, vladi in ljudstvu ZAR in hočem poudariti, da vam bom še naprej stal ob strani pri vaših prizadevanjih, da bi ohranili mir, okrepiли neodvisnost in zagotovili nadaljnji razvoj vaše države. Najbolj iskreno si želimo, da bi vztrajali in popeljali do končne zmage pravičen boj arabskih narodov, katere je tako neutrudno navdihal in vodil veliki državnik in veliki človek Gamal Abdel Naser.

Josip Broz-Tito

Žalovanje pri nas

BEograd, 28. sept. (Tanjug) — Ob smrti predsednika Združene arabske republike Gamala Abdela Naserja je zvezi izvršni svet razglasil 29. septembra 1970 za dan ljudskega žalovanja.

Nixon v Italiji

Po pogovorih s Saragatom, Colombom in papežem Pavlom VI. je obiskal ameriško VI. floto

RIM, 28. sept. (Tanjug). Poglavni problemi, o katerih so danes razpravljali na ameriško-italijanskih pogovorih v Rimu, je bila huda kriza na Srednjem vzhodu, problemi palestinskih beguncev in dokončna ureditev položaja na tem nevarnem področju. Proučevali so tudi vprašanja, kot so vloga združene zahodne Evrope v svetu, trgovinski odnosi med skupnim evropskim trgov in ZDA ter odnosi med Vzhodom in Zahodom.

Premier Colombo je sprejel vabilo, naj vnaprej je mogoče obišče ZDA.

Po pogovoru s Saragatom se je predsednik Nixon najprej pogovarjal med štirimi člani papeževim Colombom. Pozneje pa so se pogovarjali ob prisotnosti najvišjih sodobalcev, ministrov za zunanje zadeve Rogersa in Mora in podpredsednika vlade De Martina. Sestanek je trajal 25 minut. Po kratkem obisku na letališču Fiumicino, kjer je osebno pozdravil ameriške državljane — bivše palestinske talce — se je Nixon s helikopterjem vrnil v Kvirin, kjer so med kosilom izmenjali zdravice. V zvezi z italijansko-ameriškim pogovorom o Srednjem vzhodu se je zvedelo, da Rim zahteva spoštovanje resolucije varnostnega sveta od novembra 1967, leta in še posebej poudarja dvojne vprašanje: jasno priznanje in spoštovanje ozemeljske nedotakljivosti vseh držav Srednjega vzhoda in nujno reševanje problema palestinskih beguncev. Italijanska vlada prav tako podpira Rogersov načrt. Na vprašanje, če so med Italijo in ZDA razlike v obravnavanju problema Srednjega vzhoda, je neki italijanski predstavnik odgovoril indirektno: obstaja široko soglasje stališč. Eno od vprašanj, o katerih obe strani nimata enakega mišljenja, je to, da Italijani zahtevajo, da bi se problem, krize reševali predvsem v forumih OZN.

Kot se je zvedelo, se je predsednik Nixon največ zadržal na italijanskih pobudah v zvezi s krizo na Srednjem vzhodu, njeni vlogi v Sredozemlju in splošno družbeno-ekonomskem sistemu Italije.

Po kosilu se je predsednik

NEKAJ UR PRED SMRTJO: predsednik Naser se včeraj na kairskem letališču poslavlja od jordskega suverena Huseina. Telefot: UPI

Odmevi po svetu

Vest o smrti egiptovskega predsednika je vzbudila veliko vznemirjenje v OZN — V Tel Avivu se boje, da bo Naserjeva smrt poslabšala položaj na Srednjem vzhodu

NEW YORK, 28. sept. (Reuter, Tanjug). Vest o smrti egiptovskega voditelja je vzbudila veliko vznemirjenje v Organizaciji združenih narodov. Delegati, zbrani na zasedanju generalne skupščine, so se takoj potem, ko je bila vest objavljena, začeli zbirati na sedežu svetovne organizacije in komentirati to novico in njene morebitne posledice. Generalnega sekretarja OZN U. Tanta, ki je bil ravno na zasedanju glavnega političnega odbora generalne skupščine, so takoj obvestili o Naserjevi smrti. U. Tant je takoj odšel v svoj urad v 38. nadstropju palače OZN, kjer se bo, kot domneva, posvetoval s svojim odposlancem za Srednji vzhod Gunnarjem Jarringom.

Tudi iz drugih svetovnih prestolnic se prihajajo vesti o prvih reakcijah na smrt Gamala Abdela Naserja. Iz Bejruta poroča UPI, da se je novica bliskovito razširila po vseh arabskih državah. Na bejrutskih ulicah so se zbirali ljudje, poslušali poročila in glasno jokali. Slišati je bilo tudi strele, s čimer so na tradicionalen način zalivali za umrlim voditeljem.

Nenadna smrt predsednika Naserja je povzročila nocoj globok vtis v Rimu, kjer so med sedanjimi pogovori z Nixonom o krizi na Srednjem vzhodu računali s treznostjo, realizmom in vplivom egiptovskega voditelja. Italijanski radio in televizija sta prekinila redno oddajo in sporočila žalostno vest iz Kaira.

Iz Pariza poroča naš dopisnik Bogdan Pogačnik, da se

trenje za oblast kot v drugih arabskih državah, bi ZAR izgubila dosedanje vlogo stanovne točke v arabskem svetu, in drugič, kot je že nekot ugotovil Ben Gurion, je bil Naser edini, ki je bil sposoben resnično vzpostaviti mir med Izraelom in arabskim svetom.

Poročevalci francoskega radia iz Rima so poudarili, da bi Naserjeva smrt utegnila vplivati na spremembo potovanja predsednika Nixona po Evropi. Najnovejša poročila omenjajo celo verjetnost, da bi Nixon morda odložil obisk v Beogradu.

AP poroča iz Tel Aviva, da ljudje, zbrani na ulicah, sprva niso verjeli novice o smrti predsednika Naserja. Pozneje, ko so se prepričali, da je to res, pa so mnogi mladi ljudje izrazili zaskrbljenost glede nadaljnega razvoja položaja v tem delu sveta. V zvezi s tem so izražali tudi bojazni, da je bil predsednik Naser morda edini arabski voditelj, ki je bil sposoben uresničiti mirno rešitev sedanje krize.

Ko je za novico o Naserjevi smrti zvedel izraelski obrambni minister Moše Dajan, je izjavil, da »bo smrt predsednika Naserja vsakor neka pomenila za položaj na Srednjem vzhodu, vendar ne more reči, kaj«.

Nixonova izjava

NEAPELJ, 28. septembra. (AP, Reuter). Predsednik Nixona so obvestili o smrti predsednika Naserja, ko je bil na krovu ameriške letalonosilke Saratoga na Sredozemskem morju. Nixon je takoj izjavil, da je Naserjeva smrt tragična izguba in izrazil žalost. Naser je bil eden od voditeljev, ki so bili sposobni rešiti svetovne krize. V imenu ameriškega ljudstva je izrazil sožalje Naserjevi družini in ljudstvu ZAR. Hkrati pa je izrazil željo, da bi se okrepila prizadevanja za »pomiritev strasti v tem delu sveta in za vzpostavitev trajnega mira«.

Predsednik Nixon je tudi ukazal, naj zaradi smrti predsednika Naserja odpovedo manevre šeste flote, ki so bili napovedani za jutri.

Pompidou bo obiskal SZ

MOSKVA, 28. sept. (TASS). Uradno so sporočili, da bo francoski predsednik Georges Pompidou 6. oktobra uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Odzval se bo povabilu prezidija vrhovnega sovjeta in sovjetske vlade Poleg Moskve bo obiskal tudi Novosibirsk, Taškent in Samarkand.

Naser

Gamal Abdel Naser je bil ena najmočnejših osebnosti našega časa. Kot politik, ljudski voditelj in državnik je s svojo močjo skoraj dve desetletji dominiral v Egiptu in v arabskem svetu, eno najvidnejših vlog pa je imel tudi v tretjem svetu in v mednarodnem dogajanju nasploh. Bil je človek, v katerem so videle arabske množice uresničenje svojih upov, človek, pri katerem so malone vsi voditelji sodobnega arabskega sveta iskali navdih in pomoč, človek, ki je bil prijatelj in zaveznikom trdna opora in napovedni človek, ki so ga tudi sovražniki spoštovali kot silnega nasprotnika.

»Bela revolucija«, ki so jo sprožili v Farukovem Egiptu svobodni oficirji pod Naserjevim vodstvom, je osvojila Egipt zadnjih kolonialnih vezi in sprostila njegovo ustvarjalno moč. Skoraj čez noč pa je Naserjev Egipt potegnil za seboj ves arabski svet v gibanje, ki je začelo pretresati stare družbene strukture in ustvarjati možnosti za prehod k novim odnosom in hitrejšemu razvoju. Proces, ki mu je ostal Naser na čelu vse do smrti, še ni končan, dobil pa je tolikšen zalet, da ga ne bo mogoče ustaviti.

Ze sredi petdesetih let je egiptovski predsednik s svojim vplivom prerasel meje Egipta. Spoznanje, da je tudi ves arabski svet prebiskak, da bi sam bil boj za hitrejši razvoj in za neodvisnost, v kateri je videl edino možnost za nagel napredek svoje in njej podobnih držav, ga je usmerilo k skupni akciji tretjega sveta. V sodelovanju s predsednikom Titom in Nehrujem je gradil temelje nevrščnosti, hkrati pa sodelovanje med ZAR in našo državo.

Po usodnem naključju je egiptovski predsednik umrl v trenutku, ko Egipt in arabski svet preživljata najbolj kritične dneve v svoji sodobni zgodovini. Palestinsko vprašanje in konflikt z Izraelom sta od prvega do zadnjega dne usodno bremenila njegovo državniško vlogo. Tu je ostalo njegovo delo nedokončano. Njegove zadnje odločitve so kazale, da je nameraval storiti vse, da bi iztrgal Egipt in arabski svet iz vrtine vojne in politične igre velikih sil. To mu ni bilo dano.

Ali bodo to nalogo opravili njegovi nasledniki? Nobenega dvoma ni, da bo čas po Naserjevi smrti globoka preiskunja tako za Egipt kot za arabski svet. Naserjev naslednik, pa naj bo kdorkoli, ne bo mogel sprejemati tako avtoritativnih političnih odločitev kot on. To bo predvsem terjalo, da se bodo arabske države prerazporedile, si porazdelile vloge in breme odgovornosti v sedanji krizi. Ta proces bo gotovo trajal nekaj časa; morda bomo priče negotovim korakom in trenutni zbegovitosti. Upati je, da bo to prehodno in kočljivo obdobje minilo čimprej in da bodo arabski voditelji, ki so v nekem smislu vsi Naserjevi politični dediči, v imenu skupnih interesov poprijeli za delo, ki jim ga nalaga zgodovina.

ANDREJ NOVAK

Življenjska pot

Gamal Abdel Naser se je rodil 15. januarja 1915 v vasi Beni Mesu, kakih 400 kilometrov od Kaira po Nilu naprej. Njegov oče je bil droben egiptovski uradnik — pomočnik upravnika pošte — ki je moral dosti trčati, da je lahko študiral. V srednji šoli je hodil v Kairu in tu se je kot dijak pravič zanimal za politiko, ko je med demonstracijami proti Britancem organiziral stavko v šoli. Zaradi tega so ga izključili in ko je prišel domov, mu je oče očital: »S politiko si boš uničil življenje. V šoli si »vpadel. To imaš od svobode, ki ti jo dajem.«

Leta 1937 se je vpisal na vojaško akademijo in jo z uspehom končal: se z dvajsetimi leti je postal poročnik. Pozneje je takole opisal nasprotje, ki se mu je pokazalo kot mlademu izobražencu: »Prišel si domov iz vsega ti stega učenja in študija, kjer se ti je zdelo, da se pred teboj odpira svet, tu pa niso imeli niti jesti.« Kombinacija takšnega vzgojnega in arabskega nacionalizma, naperjenega proti britanski nadvladi je Naserja pritegnila v krog mladih oficirjev, nezadovoljnih s stanjem v državi in njeno podrejenostjo Britaniji. Toda od nezadovoljstva do revolucije je bila še dolga pot.

Več let je služboval v oddaljenih predelih Egipta. Leta 1948 ko so arabske države napadle novo ustanovljeno državo Izrael, je odšel na fronto tudi Naser. Bil je hudo ranjen v levo ramo in nekaj mesecev ujet. Dobil je čen polkovnika in po vojni postal predavatelj na vojaški akademiji.

Tu je aktivno sodeloval v gibanju »Svobodni oficirji, ki je pripravilo in izpeljalo državni udar 23. julija 1952, s katerim so odstranili Farukov monarhistični režim. Duša prevrata so bili mladi oficirji, ki pa so na čelo novega režima postavili starega generala Mohameda Nagiba, ki je bil tedaj znana osebnost in je novi oblasti dajal avtoriteto. Toda »oficirska mladina« je že kmalu prišla v oster konflikt s konservativnim Nagibom in še čez štiri leta so mladi oficirji na čelo z Naserjem dokončno prevzeli oblast. Aprila 1954 je Naser postal predsednik revolucionarnega sveta in predsednik vlade, novembra istega leta pa tudi predsednik republike. »Nasa revolucija« je bila revolucija z načeli, toda revolucija brez načrtov in metod. Je pozneje pripovedoval. Kmalu je izkusil, kako težko in odgovorno je voditi revolucijo »brez načrtov in metode« ali z drugimi besedami — brez izkušnje.

V prvih letih oblasti si je prizadeval predvsem za ur-

ditev egiptovske neodvisnosti. 18. julija 1956 je zadnji britanski vojak zapustil Egipt, toda še jeseni istega leta se je začela trojna izraelsko-britansko-francoska agresija zaradi nacionalizacije Sueskega prekopu. Intervencija ni uspela in iz spopada je Naser izšel politično okrepjen in postal vodilna figura arabskega sveta. Tedaj se začela tudi jasna egipčanska usmeritev k politiki nevrščnosti, oziroma kot so ji tedaj dejali »pozitivni neutralnost«. Ves čas je bil Naser eden vodilnih figur nevrščnosti in leta 1964 tudi gostitelj druge konference nevrščnosti v Kairu.

Leta 1958 je Naser dosegel združitve s Sirijo in razglasil Združene arabske republike, ki pa se je kmalu izkazala nemogoča za življenje in razpadla. To je bil udarec, ki mu je pokazal, da se je dolge morda preveč zanašal na spektakularne zunanje politične poteze in da se mora bolj obrniti k notranji izgradnji, modernizaciji in konsolidaciji egiptovske države. Na tem področju Naser in njegove režim nista bila nikoli posebno dosledna in temeljita, čeprav sta z omejevanjem moči domačega in tujega velepotatila, z delno agrarno reformo in nekaterimi socialnimi ukrepi začela prve korake.

Toda Egipt in predsednik Naser sta ostala močno obrnjena proti svetu, zlasti arabskemu, v katerem so Naserju vsi, radi ali neradi, priznavali vlogo najvidnejše osebnosti in mu s tem nalagali tudi breme glavne konfrontacije z Izraelom, ki je končno prišlo do junjske vojne leta 1967. Po porazu v vojni je Naser odstopil, toda neformalni pletbišč na ulicah Kaira brez njega ne more in ga že po nekaj urah vrnil, da je prekladal odstop.

V zelo težkih časih, ki so za Egipt nastopili po tej vojni, si je Naser še utrdil ugled politika, ki zna trezno gledati na stvarnost. Široko razpoloženja arabskih množic in nekaterih arabskih režimov je bilo treba veliko zvestost in tudi poguma, da se je tako odločno zavezal za politično rešitev krize in bil pripravljen aktivno sodelovati pri njenem iskanju. Ugled, ki ga je užival kot najbolj avtoritativna osebnost v arabskem svetu, so izpricali tudi dogodki zadnjih dni, ko so se pri njem v Kairu zbrali arabski šefi, da bi posredovali v državljanski vojni v Jordaniji. Smrt je dvainpetdesetletnega predsednika ZAR doletela komaj nekaj ur zatem, ko je s kairskega letališča pospremil zadnje arabske voditelje, ki so skupno z njim dosegli kompromis, ki bo morda vrnil mir Jordaniji.

ODLIKOVANJE ZA BORISA ZIHERLA — Predsednik republike skupščine Sergey Kraigher je nocoj izročil članu sveta federacije akademiku Borisu Ziherlu red junaka socialističnega dela, s katerim ga je odlikoval predsednik republike Josip Broz Tito ob njegovi 60-letnici za dolgoletno uspešno revolucionarno delo. Foto: E. Selhaus

V nekaj vrstah

JESENICE
Osebnih dohodkov — Po analizi sektorja za ekonomiko so v železnici na Jesenicah ugotovili, da je znašalo povprečje osebnih dohodkov zaposlenih v letošnjem prvem polletju povprečno 1.257,80 dinarjev. Lanišletno povprečje pa se je gibalo v višini 1.133,05 dinarjev. Po letošnjih podatkih je 83 zaposlenih nekvalificiranih delavcev prejelo povprečno 662,10 dinarjev, 219 zaposlenih z visoko strokovnostjo pa 2.224,31 dinarjev na mesec.

PODKOREN
Srečanje borov za severne meje — V Podkorenu so se nedavno srečali prostovoljci za severno mejo iz leta 1918/19. Navezje je bil tudi Karel Seifman, ki je takrat imel čin nadporočnika in je bil komandant za področje Gornjesavske doline. Izmed štirinajstih letih se je srečanja udeležilo 24 borov, drugi pa niso mogli priti zaradi starosti in bolezni.

SREDNJA VAS
Posvet planšarjev — Gozdarsko kmetijska zadruga iz Srednje vasi je pripravila posvet planšarjev in kmetijev, na katerem so razpravljali o perspektivni pasmi goveda za bohinjski kot, ločitvi pašnega in kmetijskega gospodarstva, o obdelovanju v višinskih predelih ter o kmetičnem turizmu.

BOHINJ
Lip Bled v Bohinju — Lip Bled bo prišel v kratkem graditi delovne prostore, kjer bodo izdelovali Iso-Span zidake. To so lesobetonski izdelki, ki jih že uporabljajo v tujini za graditve hiš in drugih objektov.

Poslovni center — V poslovnem centru pri Bohinjskem jezeru, kjer so pred kratkim odprli novo pošto, dokončujejo še ostale prostore. Tam bodo še pisarne TD Bohinjskega, restavracija s kegljskim Transturnstovih hotelov in trgovina ljubljanskih mlekar.

Most — V Stari Fužini v Bohinju so že pričeli graditi most, ki je potreben hotelu Lev iz Ljubljane za graditve velikega hotelskega objekta, ki ga bodo začeli graditi to jesen ali najkasneje v začetku prihodnjega leta.

RADOVLJICA
Proslave ob 30-letnici OF — Občinska konferenca SZDL je na zadnji seji razpravljala tudi o programu proslav za 30-letnico OF, ki bo prihodnje leto. Občinski sindikalni svet pa je pripravil načrt dela za zimsko sezono.

KORITNO PRI BLEDU
Zazidalni načrt — Svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pri radovljaki občini je sprejel poseben zazidalni načrt za naselje Koritno pri Bledu s pripombo, da bo načrt treba v celoti izpopolniti in ga razgrniti na vlogod občanom. Načrt bodo razgrnili v Ribnem.

SKOPLJA LOKA
Odkritje fresk — Pri obnavljanju Homanove hiše v starin delu mesta so na pročelju odkrili troje fresk, ki so stare več stoletij. Po vzoru ostankov starih slik bodo pročelje okrasili podobno kot je bilo nekdaj.

BITNJE
Petrovski center — Če bo šlo vse po načrtih, bodo v vasi še pred zimo odprli petrovski center, ki ga gradi trgovsko podjetje Živila. V objektu, ki bo veljal približno 2 milijona dinarjev, bosta razen samopostrežne trgovine še mesnica in bife.

LITJIA
160 novih pionirjev — Danes ob 15. uri bo v kinodvorani sprejem članov v pionirsko organizacijo. Po sprejemu jih bodo pogostili v predelici Litjia. Letos bodo prvi sprejeti v pionirsko organizacijo učenci matične šole Litjia skupaj z učenci osmih podružničnih šol. V pionirsko organizacijo bodo sprejeli 160 učencev prvega razreda. Učence z območja matične šole Smarjno in matične šole Gabrovka bodo sprejeli v pionirsko organizacijo ob dnevu republike.

SMARTNO PRI LITJI
Prvi izlet — Tudi letos se je v planinsko sekcijo vključilo precej solarjev iz višjih razredov osemletke. V nedeljo so se bili na prvem izletu. Povzpeli so se na Bohar nad Sevnico.

Pionirska konferenca — Smarski pionirji bodo proslavili svoj današnji praznik s pionirsko konferenco. Pregledali bodo svoje delo v preteklem šolskem letu, izvolili nove odbore in sprejeli letošnji delovni program.

TRBOVLJE
Poročili so se — Jože Kolander, ključavničar in Marija Hribar, ekonomski tehnik; Mirko Kovač, elektrotehnik in Irena Bojčinar, vzgojiteljica; Vid Zibert, delavec in Dragica Goštel, delavka; Ervin Kos, delavec in Marija Drugič, delavka.

HRASTNIK
Alojz Petrin, radiotehnik in Majda Bratec, delavka; Rudolf Zelenik, delavec in Terezija Lanič, delavka.

ZAGORJE
Jože Kernik, elektricar in Marija Krznar, krojačica; Ivan Murn, mizar in Viktorija Vetešek, konfektorica; Rado Zupan, uslužbenec in Stanislava Prosenec, delavka.

POGREBI
Gozd pri Kamniku — Martin Osoinik, 79 let, upokojenec.

POROKE
Kamil — Konrad Ferić, 24 let, vodovodni instalater in Slavica Zadravec, 20 let, delavka.

ROJSTVA
Zasavje — Stefanija Korinek, Sklendovec, dečka, Mana Likovnik, Hrastrnik, deklko, Danica Hvala, Hrastrnik, deklko, Zmagoslavca Zelič, Trbovlje, deklko, Marija Polc, Zagorje, deklko, Marija Kreže, Zagorje, deklko, Marija Hizak (Avstralijska), deklko, Emilija Langer, Trbovlje, deklko, Stefanija Košir, Ponikve, dečka, Ljubica Hlastan, Trbovlje, dečka, Pavla Sikovec, Zagorje, dečka, Zorica Haralović, Trbovlje, dečka, Ivana Sluga, Litjia, deklko.

100 nastopov plesalcev Save

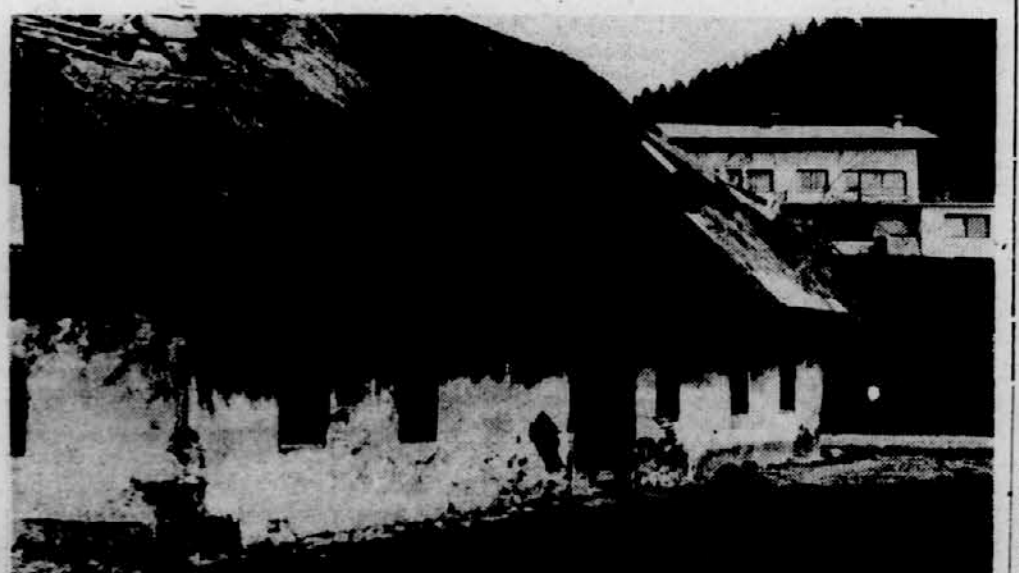
Folklorna skupina kranjske tovarne nastopa doma in na tujem

Folklorna skupina industrije Sava Kranj ima za seboj pet uspešnih sezon, v katerih se je uvrstila med najboljše skupine te vrste na Gorenjskem. O njeni razgibani dejavnosti prva podatke, da je nastopala že približno stokrat. Ne poznajo je le v Kranju in drugod po Gorenjski, ampak tudi v številnih krajih drugih republik in v tujini, saj je že nastopala v Italiji, Zahodni Nemčiji in v Franciji, predvsem v krajih, s katerimi Kranj vzdržuje prijateljske stike.

Njeni plesalci obvladajo ples z Gorenjske, Bele Krajine in Režije ter iz Glamoča v Bosni. Lani so začeli sodelovati s tamburši iz Rateč pri Skofji Loki, kar jim omogoča, da svoj program razširijo še na področje severno od Save: od slovensko-hrvaške do jugoslovansko-rumunske meje. V tej sezoni

nameravajo pričeti s ples iz Banata.

Ugoden razvoj skupini omogoča razumevanje savskega kolektiva, saj ji je ta zagotovil denar za nakup dragocenih narodnih naš in instrumentov. V začetku so bili v skupini samo delavci Save, z leti pa so se vanjo vključili tudi drugi mladi

STARO SE UMIKA NOVEMU — Hišo na Seničici 3 pri Medvodah počasi razjedajo črna. Zadnji stanovanec se je izselil že pred časom, zato ne bi bilo odveč odstraniti ostanke na pol razpadle hiše. Foto: F. Rozman

OB OTVORITVI NOVEGA POTROŠNIŠKEGA CENTRA V NASELJU VODOVODNI STOLP II V KRANJU

Foto: M. Kregar

Letos je bolje kot lani Domžale: obisk iz Koroške

Ugodni poslovni rezultati hrastniških delovnih organizacij

Hrastniške delovne organizacije so v prvi polovici leta zaznamovale bolj ugodne poslovne rezultate kot lani v enakem obdobju. Celotni dohodek so povečale, vključno z rudnikom Hrastnik, za 20 odstotkov.

Tako ugodna rast celotnega dohodka temelji delno na povečanju proizvodnje v steklarni, tovarni kemičnih izdelkov, gradbenem podjetju in komunalnem podjetju, delno pa tudi na zvišanju cen pri rudniku in steklarni ter gradbeništvu in verjetno še nekaterih drugih podjetjih. Večja proizvodnja pa ni rezultat novih, temveč boljše izkoriščanja obstoječih proizvodnih zmogljivosti in višje produktivnosti.

Dohodek delovnih organizacij se je povečal bolj kot celotni dohodek, kar pomeni, da je bilo na enoto porabljenih sredstev dosežena več celotnega dohodka kot lani v prvem polletju. To je lahko tudi znamenje, da se je zboljšala ekonomičnost poslovanja.

Ostanek dohodka se je bistveno povečal glede na prvo polovico minulega leta, kar kaže, da se osebni dohodki zaposlenih v hrastniški občini niso močno zviševali in verjetno tudi ne bolj kot so rasti življenjski stroški. Potemtakem so realni osebni dohodki v poprečju ostali na približno lanskem ravni.

Polletni obračuni hrastniških delovnih organizacij kažejo, da se je zboljšalo delovno razmerje v delitvi dohodka med gospodarstvom in družbo. Ta sprememba pa ni rezultat zmanjšanja davčnega, temveč izhaja iz notranje delitve.

Radečani praznujejo

Krajevni praznik združili s 25-letnico osvoboditve - Veliko prireditev in otvoritev dveh pomembnih ustanov

RADECE, 28. sept. Prebivalci Radeč in okolice te dni že osemnajstič praznujejo krajevni praznik v spomin na čas, ko je sovražnik množično izseljeval domačine in okoličane z rodne zemlje. Letošnje slovesnosti so združili tudi s praznovanjem 25-letnice osvoboditve, v katerega so se vključile vse tukajšnje razbremenopolitične, športne, kulturne in delovne organizacije.

Prireditve, ki so se začele že v soboto, bodo na sporedu vsa teden. V soboto je bil v Radečah turnir v odbojki, včeraj so se pomerili v spretnosti vožnji motoristi in avtomobilisti, zvečer pa je bil po ulicah Radeč nočni tek. Železničarska godba iz Zidanega mosta pa je sinoči priredila promenačni koncert, lovci pa so odprli nov lovski dom. Danes so tekmovali v spretnosti gasilcev čete Radeč, Jagnjenice, Zidanega mostu, Vrhovega in Papirnice. Do konca tedna bodo še druge športne prireditve.

V praznovanje so se vključili tudi člani RK, ki bodo jutri organizirali akcijo zbiranja oblačil, v soboto podne pa bodo aktivisti obiskali starejše in socialno ogrožene občane Radeč in okolice ter jih obdarili. Te dni bo v domu svobode več kulturnih prireditev in nastopov, jutri zvečer bodo vrteli v Radečah domači film »Peta zasleda«, v četrtek bo na sporedu zabavnoglasbeni prireditev. Ob tej priložnosti bodo ob 25-letnici osvoboditve podelili plakete Radeč in pri-

znanja zaslužnim občanom. V petek zvečer se bo predstavila domača gledališka skupina z delom »Rečna kot cerkevna miša. Najbolj slovesno bo v Radečah v soboto. Popolne bodo odprli zdravstveni dom in nov otroški vrt, sindikalna godba Papirnice pa bo imela koncert. Ta dan zvečer bo na trgu v Radečah veliko zborovanja. Praznovanje bodo v nedeljo sklenili zasavski lovci.

JESENICE
Fluorografiranje občanov

V jeseniški občini so letos fluorografirali 15.159 prebivalcev, 434 vabljenih pa se je predlozila in udeležila. Po fluorografiranju so 800 občanov se posebej pregledali, pri čemer so ugotovili šest primerov rasti, ki jih je treba spremljati. V Radečah velika zborovanja. Praznovanje bodo v nedeljo sklenili zasavski lovci.

B. B.

OGLAŠUJTE V DELU

Srečanje pod Kriško goro

Interniranci tržiške občine prvič skupaj

Vasica Gozd pod Kriško goro bo v nedeljo, 4. oktobra, prizorice prvega srečanja internirancev tržiške občine. Pripravlja ga občinska zveza združenj borov NOV, ki se je odločila, da bodo taka srečanja odslej vsako leto prvo nedeljo v oktobru.

Gozd za to ni bil izbran slučajno, saj je to znana partizanska vas, ki je imela med vojno med 71 vaščani kar 26 partizanov, v njenem okolju pa so bile številne partizanske postojanke. Po hudih bojih partizanov s kar šestnajstkrat močnejšim sovražnikom so Nemci 7. oktobra leta 1944 vas požgali, vaščane pa izselili. Domačije

so po vojni obnovili, vendar sedaj živi v njih le še 30 ljudi.

Na srečanje približno 250 preživelih internirancev so povabili tudi 150 občanov, ki so zbirali prispevke za gradnjo Pavljana NOB — osrednjega spomenika padlim te občine. S programom bodo začeli ob 10. uri, ko bo zbrani spregovoril nekdanji interniraneec Mirko Breje, pionirski osnovne šole pa bodo izvedli kulturni program.

V okviru srečanja bodo 2. oktobra v Pavljani NOB odprli razstavo skulptur avtorja Ukane Toneta Svetine. Pod skupnim naslovom »Nasilje in upor« bo predstavil svoja dela, ki jih je oblikoval iz ostankov orožja in munice.

Ob zaključku razstave, 12. oktobra, bo Tone Svetina govoril Tržičanom na temo »Ukane in NOB«.

L. S.

M. S.

Obtoženi so vohunstva

Peter Rullmann, Jovan Trkulj in Hilm Tači se bodo morali zagovarjati pred beograjskim vojaškim sodiščem

BEograd, 28. sept. (Tanjug). Pred vojaškim sodiščem v Beogradu se je danes začela razprava proti dopisniku hamburške lista »Spiegel« Petru Rullmannu, tehničnemu risarju Jovanu Trkulju, ki je zaposlen pri JLA, in dopisniku prištinske »Rilindijev« v Beogradu Hilmiju Tačiju. Obtoženi so vohunstva — daso zbirali vojaške, gospodarske in politične podatke, ki sodijo med državne tajne.

Med današnjo razpravo je sodišče ugotovilo rojstne podatke obtoženih in upoštevalo predlogo strank glede nadaljnega poteka procesa. Obtoženi in njihovi zagovorniki so prosili, naj sodni zbor določi namesto izvedencev, ki so sodelovali med preiskavo,

nekateri nove. Predlagali so tudi, naj bi glavno razpravo odložili, tako da bi imeli dovolj časa za pripravo obrambnega gradiva in zbiranja podatkov, s katerim naj bi ovrgli nekatere navedbe obtožbe. Tožilec podpolkovnik Ljubomir Drakulović pa je predlagal, naj bi glavna razprava ne bila javna. To bi lahko škodovalo varnosti države, saj

Konjšica: nova cesta

Prebivalci majhne zasavske vasi Konjšice urejajo cesto, ki jih bo povezala z zasavsko magistralo. Pri tem so veliko prispevali sami, pomagala pa jim je tudi občinska skupščina Litjia. V vas bodo zdaj lahko vozili tudi avtomobil, kar je bilo doslej nemogoče, ker je vodila na Konjšico le gozdna pot. Avto je lahko pripeljal le preko Podkuma, kar pa je precej daleč. Ker obiskujejo nekateri otroci s Konjšice osnovno šolo v Litiji, se šola zdaj dogovarja s podjetjem SAP, da bi na križišču nove in zasavske ceste postavljali avtobusi. To pa ne bo ugodno samo za šolarje, temveč za vse prebivalce Konjšice in sosednjih vasi. Nova cesta pa bo lahko v vas privabila tudi marsikatero turista, saj je Konjšica prijeten, a neodkrit izletniški kraj.

Peticija

Novosadčanov

NOVI SAD, 28. sept. (Tanjug). Prvega oktobra se bo pred novosadskim okrožnim sodiščem začela razprava proti Dragu Miloviću, ki je 19. septembra lani z revolverjem ubil Radosava Arsenova.

Proces, ki je v Novem Sadu in okolici zbudil veliko zanimanje, je dokaj nenavaden. Sodišču je namreč 4500 prebivalcev Novoga Sada in okoliških krajev poslalo petico, v kateri opozarjajo, naj upoštevajo, da je bil Arsenov znani nasilnež in pretepec in da je Milović zagrešil zločin v obrambi, saj ga je pred tem Arsenov žalil in napadel. Sodišču predstavlja sodnik Nikola Akentijević, obtoženega na brani znani beograjski odvjetnik dr. Jovan Vukčević.

M. D.

Dvakrat ukradeni avtomobil

Celjana P. Z. in B. L. sta dva krat zapovrstjo ukradla isti avtomobil, prvič iz skladišča, drugič pa iz parkirišča

CELJE, 28. sept. Preiskovalni sodnik celjskega sodišča je odredil preiskovalni zapor za P. Z. in B. L., ker sta osumljena, da sta vlomila v skladišče trgovskega podjetja Avtomotor v Kockovcih ukei v Celju in ukradla avtomobil NSU 1200, s katerim sta se nato vozila in ga skrilila v gozd ob cesti v Ljubljani. Ker so avto odkrili in prepeljali nazaj v Celje, ga je P. Z. poneli spet odpreljal, tokrat s parkirišča v Gregorčičevi 5.

V noči od ponedeljka na torek so neznan storilec skozi okno vdrl v skladišče trgovskega podjetja Avtomotor v Kockovcih ulici v Celju. Zjutraj, ko so v dom odkrili, niso takoj vedeli, kaj vse je osumljenec ukradel. Našli so storilec odnesel orodje in nekaj listin, o tatvini avtomobila pa niso bili seznanjeni, ker takrat še niso imeli pri roki podatkov o tem, koliko in kateri avtomobili so bili v kritičnem času uskladiščeni.

Naslednjega dne je neki občan, ki je nabiral gobe v visoki travi ob gozdni cesti, ki vodi mimo Petrička v Celju proti Ljubljani, odkril nov, neregistriran avtomobil NSU 1200, rdeče barve, ki je bil nekoliko odrgnjen. O najdbi je obvestil varnostne organe. Ker je bil avtomobil zaklenjen, so uslužbenec UJV na prosili celjske gasilce, da so ga z vlačilcem prepeljali v Celje na parkirni prostor v Gregorčičevo ulico. Varnostni organi avtomobil pregledali, zbrali sledove ter ga

predali trgovskemu podjetju. Ker je bil avtomobil zaklenjen, ga uslužbenec podjetja niso takoj prepeljali v skladišče, temveč so ga čez noč pustili na parkirišču. Zjutraj pa so presenečeni ugotovili, da je avtomobil izginil.

Ker sta bila P. Z. in B. L. ob prvi tatvini osumljena kazniviga dejanja, so varnostni organi menili, da sta po vsej verjetnosti izvedla tudi to smelo tatvino. Po dveh dneh so avtomobil spet odkrili. Toda v opuščenem bunkerju, ki je služil za skladišče razstreliva kamnolomu ob cesti v Laško. Med preiskavo so pri osumljenih našli originalne ključke ukradenega avtomobila. Preiskovalni sodnik je za oba odredil zapor.

J. SEVER

V avtobusu 554 zlatnikov

Zaradi suma tihotapstva se bodo zagovarjali pred sodiščem

MARIBOR, 28. sept. Poročali smo že o uspešni akciji kriminalistične službe UJV Maribor. Tretjega septembra popoldne so pregledali na avtobusni postaji na glavnem trgu avtobus podjetja CroatiaTrans, ki vozi na progi Gradec—Zagreb. Takrat smo zapisali, da so zadržali štiri osebe.

Danes nam je preiskovalni sodnik mariborskega okrožnega sodišča Božidar Boezio na našo prošnjo posredoval podatke o tej zadevi in povedal, da so uvedli preiskavo zoper 35-letnega Joža Penavo, soferja podjetja CroatiaTrans, zoper 39-letnega Duška Lambasa, soferja podjetja CroatiaTrans, ki je vozil zoper 33-letnega Toma Bariča, sprevidnika podjetja CroatiaTrans in zoper 33-letno Višnjo Puljek, tehnično risarico brez zaposlitve, ki je bila potnica v avtobusu. Preiskavo zoper te osebe so uvedli zaradi utemeljene suma, da so organizirali prenašanje blaga čez mejo.

Jožo Penava je bil osumljen, da je v avtobusu pripeljal 554 zlatnikov. Razen tega so uve-

dili preiskavo zoper njega zaradi suma kazniviga dejanja kupčevanja z zlatnimi predmeti in tujo valuto, zoper Toma Bariča zaradi suma kazniviga dejanja nedovoljene trgovine, ter zoper Višnjo Puljek in Dušana Somenka, trgovskega potnika podjetja LIV Postojna zaradi suma kaznivih dejanj nedovoljene trgovine in kupčevanja s tujo valuto.

Ko so zadevo podrobneje preiskali, so za Višnjo Puljek in Marjoto Brekalo priporočili, v priporočilo pa so se vedno Penava, Barič in Lambasa. Višnja Puljek je proti hotaplja v avtobusu razne avtomobilske dele, Marjota Brekalo pa večjo količino rabljenih moških oblek in moških suknjičev. V avtobusu so na-

šli avtomobilske dele v vrednosti približno 60.000 dinarjev. Med njimi so bile velike količine žebeljskov za gume. Sprevidnik Barič je kupil nekatere avtomobilske dele po naročilu raznih zagrebčanov. Marjota Brekalo ima pet nepreiskanih otrok. Obliacija je kupila delno za preprodajo, delno pa za preureditev oblačil za svoje otroke.

Pri pregledu nekaterih avtobusov podjetja CroatiaTrans v Zagrebu so odkrili osem skrivnih bunkerjev za prevoz tihotapskega blaga. Samo v Penavinem avtobusu so bili trije taki bunkerji. Jožo Penava je bil že leta 1967 kaznovan pri mariborski carinarnici s 3600 dinarji, ker je v tovornjaku podjetja CroatiaTrans poskušal pripeljati prek carinske črte 11 tranzistorjskih aparatov za avtomobile, 11 anten, 11 priborov za namestitve anten in nekatere druge predmete.

N. S.

JESENSKA PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE

Krompir — beli	0,90 din/kg
Paprika — šorok-šerl	2,40 din/kg
Grozdtje — Afusali	3,00 din/kg
Hruške — sorte	3,00 din/kg
Jabolka — sorta	2,00 din/kg
Cebula	2,10 din/kg
Cesen	6,60 din/kg

Rok prodaje do 15. oktobra 1970.

VSE PRODAJNE ENOTE

emona ljubljana

MARKET MARKET

NADŽUPAN SINDELFINGENA V SLOVENIJI — Včeraj je bil na enodnevnem obisku v Sloveniji nadžupan zahodnonemškega mesta Sindelfingen Arthur Gruber v spremstvu šestih mestnih svetovalcev. V tem mestu so velike tovarne Daimler-Benz, kjer dela tudi veliko Slovencev. Na sliki: Nadžupan Arthur Gruber (na desni) med pogovori na izvršnem svetu. Foto: E. Selhaus

NIXON PRI SARAGATU — Ameriški predsednik Nixon je imel včeraj v Rimu prve pogovore s predstavniki italijanske republike Saragatu. Agencije poročajo, da sta se pogovarjala predvsem o položaju na Srednjem vzhodu in v Sredozemlju. Pozneje je Nixon odšel v Vatikan na krašnji obisk k papežu Pavlu Sestemu. Na sliki je sprejem pri italijanskem predsedniku Saragatu (levo). Telefoto: UPI

NOGOMETNAŠI OLIMPIJE ODLETALI V LIZBONO — Včeraj popoldne so z Brnika z letalom Boeing 707 odleteli na Portugalsko nogometni olimpijci. Spremljajo jih številna ekipa novinarjev in navijačev. Na sliki: igralci Kapidžić, Klamfer, Golec, Skorič, Popadić in Popivoda pred odhodom. Foto: Selhaus

Nova oblast

Sihanukovo odpornostno gibanje organizira infrastrukturo in svojo milico

PHNOM PENH, 28. sept. — Kambojska časopisna agencija poroča, da so enote gibanja za mednarodno osvoboditev Kambože razbile Lon Nolovo obrambo okrog taborišča pri Batambangi in osvobodile 40.000 ljudi. Med njimi je mnogo Vietnamcev. Lon Nolov režim jih je namreč poslal v Južni Vietnam.

TAM in TŽV za spojitev

V obeh kolektivih je za skupno pot glasovala več kot polovica članov

MARIBOR, 28. sept. — V mariborski Tovarni avtomobilov in v tovarni železniških vozil »Boris Kidrič« je bil danes referendum, na katerem so člani obeh delovnih organizacij odločili o združitvi obeh podjetij.

V tovarni železniških vozil je na referendumu glasovalo 2.579 članov kolektiva (95,3 odstotka); za spojitve se je izreklo 1.782 članov kolektiva (68,4 odstotka), proti združitvi pa je glasovalo 781 članov kolektiva (27,8 odstotka).

V TAM je do večera glasovalo na referendumu že 6.111 članov kolektiva, čaka pa še na 120 delavcev iz nočne izmene. Do večera je za spojitve glasovalo 4.679 članov kolektiva (74,1 odstotka), proti združitvi pa 1.285 članov kolektiva (20,3 odstotka).

Ker je v obeh kolektivih glasovalo za spojitve več kot polovica članov kolektiva, je referendum o združitvi obeh podjetij torej uspel.

MARJAN KOS

Pogovori v zvezni skupščini

Parlamentarce ZRN so seznanili z našim družbenim razvojem

BEOGRAD, 28. sept. (Tanjug) — V zvezni skupščini so bili danes pogovori med delegacijama parlamenta ZRN Nemčije in zvezne skupščine. Delegaciji sta vodila predsednik Bundestaga Kai Uwe von Hassel in predsednik zvezne skupščine Milentije Popović.

Predsednik zvezne skupščine Milentije Popović je med drugim govoril o tem, da se stiki med državama razvijajo ugodno na vseh področjih in izrazil upanje, da bo sedanji obisk predstavnika Bundestaga prispeval k izboljšanju jugoslovansko-zahodnonemškega sodelovanja.

Poročajo, da je bil pred budističnim praznikom v Kamboži zdaj razmeroma mirno.

V Južnem Vietnamu pa je padlo 12 ameriških vojakov, ranjenih pa je bilo pet. Spopadi so se s pripadniki osvobodilnih sil. Minulo noč so gverilci z raketami in minometi obstreljevali starodavno prestolnico Hue. Aktivni so bili tudi v okolici nekaterih drugih mest.

Ponesrečeni zambijski rudarji izgubljeni

MUFULIRA, 28. sept. (UPI) — Predsednik Kaunda je po noči sporočil, da 89 rudarjev, ki se jih je v petek ponesrečilo v rudniku bakra Mufulira v Zambiji, ne bodo mogli rešiti. Predsednik je po radiu in televiziji razglasil v vsej državi 7-dnevno žalovanje.

Menjajo, da so se rudarji, med katerimi so bili tudi trije tujci — Južnoafričan, Anglež in Nizozemec — zadušili v blatu, ki jih je nenadoma zalilo v stranskem rovu.

Zadnje vesti

V Amanu končno mir

Prvič po enajstih dneh ni bilo spopadov — Oblasti si prizadevajo za preskrbo mesta z vodo in elektriko

AMAN, 28. sept. (AP) Prvič, odkar so se pred enajstimi dnevi začeli krvavi spopadi v Jordaniji, je danes zavladal v Amanu mir. Policijsko uro so v Amanu ukinili dopoldne v sedmih četrtih Amana za obdobje petih ur, popoldne pa še za štiri ure v sedmih drugih četrtih.

Oblasti v Amanu si prizadevajo, da bi z izrednimi ukrepi preskrbeli mesto vodo in električno energijo. Stalno pa prihajajo pošiljke s hrano in zdravili kot pomoč prebivalstvu.

Radiopostaja palestinskih komandosov pa je poročala iz Damaska, da so enote jordanjske armade bombardirale položaje palestinskih komandosov pri mestu Al Huni, severno od Amana in pri mestih El Alan in El Amat, ki sta južno od jordanjske stolnice. V tem sporočilu je tudi rečeno, da so v tej ak-

ciji sodelovali tudi tanki in minometi. Jordanski kralj Hussein je izjavil noč, da naj bi bili večeršnji spopadi v Kairu o prekinitvi sovražnosti med Jordansko armado in palestinskimi komandosi solidna podlaga za sodelovanje med jordanskimi oblastmi in palestinskimi osvobodilnimi gibanji.

»Ta žalostna epizoda v našem življenju se je sedaj končala«, je izjavil kralj Hussein v nocojšnjem sporočilu, ki ga je oddajal prek radia Aman. Jordanski kralj je prav

Sovjeti nočejo popustiti

Minister Schiller ni uspel pri vprašanju »berlinske klavzule«

OD NASEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, 28. sept. — (Po telefonu). Pred nadaljevanjem četverih veleposlaniških pogovorov o Berlinu, je v tujekajskih krogih vzbudila pozornost moskovska vest, da gospodarski minister Schiller, ki se je sinoči vrnil v Zahodno Nemčijo, ni dosegel sovjetskega popuščanja glede takoinimovane »berlinske klavzule«. Novembra se bodo začeli pogovori o sklenitvi nove trgovinske pogodbe med državama (zadnja je iz leta 1963), toda do zdaj še ni jasno, ali bo pogodba zajemala tudi zahodni Berlin. Schiller je predlagal, naj bi sporazum veljal za obojestrano »banko«, toda njegov sovjetski kolega Patolčić ni soglašal. V Bonnu te zadržanosti sicer ne dramtizirajo, ker je očito, da vsi čakajo na potek in rezultate berlinskih pogovorov, vendar pa sedanega moskovskega stališča ne razumejo kot dobro znamenje.

Z zanimanjem so tu sprejeli tudi optimistično napoved zunanjega ministra Scheela glede pogovorov s Poljaki. Scheel, ki je na zasedanju generalne skupščine OZN v New Yorku, je po srečanju z namestnikom poljskega zunanjega ministra Winiewiczem izjavil, da se bodo 5. oktobra nadaljevali v Bonnu pripravljani pogovori, med zahodnonemško in poljsko delegacijo, novembra pa bo sam potoval v Varšavo na zaključne pogovore. Tu še ni jasno, ali je Zahodna Nemčija ustregla poljski zahtevi, na bi v bodoči pogodbi ZRN priznala mejo na Odrin in Nisi »za vse večne čase«. To je bil doslej poljski pogoj.

SLAVKO FRAS

Povečan vpis na Tržaškem

Čedalje večje zanimanje za šolanje slovenskih otrok v materinem jeziku

TRST, 28. sept. — V slovenske osnovne šole na Tržaškem se je v rednem roku vpisalo 1189 dijakov oziroma 73 več kot v preteklem šolskem letu. Pričakujejo, da se bo v prihodnjih dneh to število še povečalo.

V slovenskih krogih opozarjajo, da je posebno razveseljiv vpis otrok v slovenske šole v nekaterih vaseh, kjer so se starši doslej iz različnih razlogov raje odločali za italijanske šole. Tako je na primer v šoli v Ulici Donatoni v središču Trsta prišlo kar 11 novih slovenskih učencev v Kriz 9. v Zavile 4 itd.

Povečano zanimanje za šolanje otrok v materinem jeziku gre pripisati celi vrsti okoliščin od večje nacionalne strpnosti in pripravljenosti italijanskih oblast, da postopno urede vsaj najbolj aktualna vprašanja slovenske manjšine do povečanih možnosti za nadaljevanje izobraževanja na drugi stopnji ter povsem praktičnih razlogov, v pogojih življenja menijo v postaja pomembnejše jezika sosedre dežele skoraj nujno.

Ker se bo zaradi zvečanega števila dijakov na slovenskih osnovnih šolah povečal tudi obseg dela učiteljev je danes delegacija sindikata slovenske šole obiskala tržaškega šolskega skrbnika prof. Angioletija in zahtevala, da se število učiteljev vskladi s številom dijakov v šolskem letu 1970/71.

Sodelovanje mladih

ZAGREB, 28. sept. (Tanjug) Na današnjem sestanku v Zagrebu sta delegaciji mladinskih organizacij Hrvatske in Srbije več ur razpravljali o nadaljnjih možnostih za tesnejše medsebojno sodelovanje na več področjih.

Pogoj izraelske vlade

ZDRUŽENI NARODI, 28. septembra (UPI) — Izraelski zunanji minister Aha Eban je danes ponovil stališče izraelske vlade, da se bo Izrael ponovno udeležil pogovorov o Srednjem vzhodu pod okriljem Gunnarja Jarringa, čim bo Egipt odstranil vzroke za kršitve sporazuma o prekinitvi ognja na Srednjem vzhodu. Aha Eban je to izjavil na današnjem zasedanju generalne skupščine OZN.

Minister Eban je poudaril, da je namen Izraela, da bi v pogovori našli rešitev za nove meje, ki bi nudile večjo varnost Izraelu kot je bil primer s prejšnjim sporazumom o prekinitvi ognja.

Naša delegacija odpotovala v Haag

HAAG, 28. septembra (Tanjug) — Nocoj je odpotovala v Haag jugoslovanska delegacija, ki se je udeležila konferencie interparlamentarne unije. Delegacijo vodi podpredsednik zvezne skupščine Peko Dapčević. Konferenca se bo začela v četrtek in bo trajala do 9. oktobra.

Husak sprejel sovjetskega generala

PRAGA, 28. septembra (CTK) — Generalni sekretar KPC Gustav Husak je sprejel danes poveljnika sovjetskih čet, stacioniranih na Češko-slovaškem, generala Aleksandra Majarova. Pogovarjala sta se o vprašanju skupnega interesa.

Indijski minister v Beogradu

BEOGRAD, 28. sept. (Tanjug) V Beograd je danes dopotoval indijski zunanjetrovinski minister L. N. Mišra. ki se bo udeležil tripartitnega sestanka ministrov Indije, ZAR in Jugoslavije. Indijskega gosta so sprejeli član ZIS Milan Mejak in predstavniki državnega sekretariata za zunanje zadeve, prisoten pa je bil tudi indijski veleposlanik v Beogradu Riki Džajpal.

Na rednem zasedanju mesečne komisije za tripartitno sodelovanje, ki bo 29. in 30. septembra na Bledu, bodo razpravljali o ukrepih za tesnejše gospodarsko sodelovanje med temi državami.

Telegrami

PEKO DAPČEVIĆ ODPOTOVAL — BEOGRAD. Pod vodstvom Peka Dapčevića je v Kjibenhavn odpotovala na zasedanje medparlamentarne unije delegacija jugoslovanskih parlamentarcev.

KOORDINACIJA GOSPODARSKIH NARČTOV — MOSKVA. Na obisk v SZ je dopotovala češkoslovaška delegacija, ki bo imela s sovjetskimi predstavniki skupne pogovore o koordinaciji gospodarskih načrtov obeh držav za obdobje od leta 1971 do 1975.

JAHJA KAN V NEPALU — KATMANDU. Pakistanski predsednik Jahja Kan je dopotoval na uradni obisk v Nepal.

JAPONCI NA KITAJSKEM — TOKIO. Na povabilo kitajskega združenja za kulturne stike s tujino je v Peking odpotovala 7-članska delegacija japonskega združenja za kulturno menjavo s Kitajsko. Obiskala bo več mest, udeležila pa se bo tudi praznovanja kitajskega državnega praznika 1. oktobra v Pekingju.

WINZER OBIŠČE ROMUNIJO — BUKAREŠTA. Uradni obisk vzhodnonemškega zunanega ministra Winzlerja v Romuniji »prihodnje dni« povesujejo politični opazovalci z ureditvijo zaostalih odprtih vprašanj med državama. Menijo, da se bodo pogovori naenaki predvsem na nov sporazum o prijateljstvu in sodelovanju, ker je prejšnji potekel že pred dobrima dvema letoma.

PANIKA ZARADI POTRESA — NEAPOL. Napolni in okolice je v nedeljo zvečer zajel potres, ki je povzročil preplah med prebivalstvom teh krajev južne Italije. Epicenter potresa je bil 150 km severno od Neapla. Poškodovanih ni bilo.

KOZONIJE BODO BRANILI — LIZBONA. Portugalski premier Marcello Caetano je izjavil da bo njegova vlada branila čezmorska ozemlja. Priznal pa je, da so imeli uporniki v Angoli, Mozambiku in tako imenovani Portugalski Gvineji v m. nuli letih znatne uspehe.

STOPEŠTESE ŽRTEV EKSPLOZIJE — CIUDAD MEXICO. V kraju Toluca, se vemo od glavnega mehiškega mesta, je eksplozija plina terjala 150 človeških življenj. V tem kraju so zato uvedli izredno stanje.

GOZDNI POŽARI — LOS ANGELES. osrednjega dela Kalifornije pa vse do južnega mehiške meje, še štiri dni burno gozdni požari in nič ne kaže, da bi jih kmalu pogasili. Terjali so tri človeška življenja. Ognji je uničil vse rastlinstvo na površini 100 tisoč hektarov. Dvanajst tisoč ljudi je moralo zapustiti domove.

HADŽIĆ V NDR — BERLIN. Zvezni sekretar za zunanjo trgovino SFRJ Muhamed Hadžić je včeraj prisel na obisk v NDR, kamor ga je povabil minister za gospodarske odnose s tujino Horst Sille. Med petdnevnim obiskom se bo pogovarjal o gospodarskem sodelovanju med Jugoslavijo in NDR. Obiskal bo tudi nekatera podjetja.

ZIVKOV NA DANSKEM — KJEBENHAVN. Na uradni obisk na Dansko je dopotoval bolgarski premier Todor Živkov. Povabil ga je predsednik danske vlade Hilar Baunsgaard.

LEILO HALED BODO IZPUSTILI — LONDON. Leila Haled, 24-letna Palestinka, ki je 6. septembra sodelovala pri izjavljenem poskusu, da bi se polastili letala izraelske družbe »El Ale«, bo izpuščena iz zaporov, kakor hitro bo šest preostalih talcev zapustilo jordansko ozemlje. Tako so včeraj sporočili britanski vladi krogi.

ZAHODNONEMSKA MONETARNE REZERVE — FRANKFURT. V zadnjem obračunskem tednu so se zahodnonemške monetarne rezerve povečale za nad dve milijardi mark, kar je skoraj v celoti pripisati povečanemu dotoku deviz. Monetarne rezerve zvezne banke so 23. septembra znašale 34.84 milijarde mark, konec prejšnjega tedna pa 32,75 milijarde.

TOMSKI UMRL — MILANO. Direktor baleta Boljšoj teatra Aleksander Romanovič Tomski je umrl v nedeljo po prirodi v Milano, kamor je prišel s svojo skupino. Ko se je peljal skupaj z direktorjem milanske Scale Luigiem Oldanim in direktorjem orkestra Boljšoj teatra z milanskega letališča, mu je v avtomobilu postalo slabo. Nezvestnega so odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili smrt.

PORESI V KOLUMBIJI — BOGOTA. V nedeljo so v Kolumbiji zabeležili 16 potresnih sunkov zmerno moči. V soboto pa je močnejši potres porušil neko vas v zahodnem delu države. Poškodovani je najmanj 50 ljudi. Druge podrobnosti o tem še niso znane.

Pa še to:

MALENKOST — Pariški »L'express« je nedavno zapisal naslednjo oceno o francoski barvni televiziji: »Francoska barvna televizija je najboljša na svetu in ima vse odlike. Le nečesa nima: gledalcev...«

Poživitev sodelovanja

Francosko-alžirski odnosi so se zaostriili lani ob petrolejskem sporu - Sedanji pogovori kažejo na izboljšanje

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 28. sept. (Po telefonu). Tu so se približali zaključni fazi francosko-alžirski razgovori, ki naj bi razvozili petrolejski spor in pripeljali do splošnega sporazuma o sodelovanju med obema deželama. Na francoski strani vodi razgovore minister za industrijske in znanstveni razvoj F. K. Ortoly, na čelu 15-članske alžirske delegacije pa je v Pariz prisel alžirski minister za zunanje zadeve Abdelaziz Buteflika.

»Komajda je treba posebej poudariti pomen teh razgovorov z deželo, ki predstavlja nujen prehod za sredozemsko in arabsko politiko Francije,« je ugotovil dobro obvešeni pariški Le Monde.

Francosko-alžirski odnosi so se zaostriili zlasti lani, ko alžirska vlada enostransko dvignila ceno za en baril saharškega petroleja od 2,08 na 2,85 dolarja. Francija, ki več kot četrtino svojega petroleja uvaža iz Alžirije in ki je v državi v saharso proizvodnjo petroleja tudi precej svojega denarja in tehnologije, je bila s tem zelo prizadeta. Tem bolj, ker Alžirija v iskanju svoje neodvisnosti in pogledu prodaje petroleja ni zapirala vrat tudi pred boljšimi ponudbami ameriških družb. Pogajanja, ki so odražala splošni barometer odnosov med obema deželama, so se vle-

kla že nekaj časa. Sredi avgusta je bil v Alžiriji minister Ortoly, sredi septembra pa je Buteflika za kratke skoke prišel v Pariz, kjer ga je sprejel celo predsednik Pompidou. Po tem sprejemu je alžirski zunanji minister napovedal »globalne razgovore o sodelovanju med Francijo in Alžirijo na vseh področjih«.

Cerprav sedanji dvodnevni razgovori v Parizu najbrž ne bodo lahki, saj bodo poleg petroleja načeli tudi vprašanje drugih francoskih investicij v Alžiriji, francoske pomoči v solstvu, odplačila za nacionalizirano premoženja, izvoz alžirske vina in alžirske delovne sile v Francijo, so francoski komentirji danes dokaj optimistični.

Sedanji razgovori za splošno odzivet francosko-alžirskega sodelovanja padajo v aktualno obdobje urejanja politič-

V GRADEC po igrače k trvdki KOCH in nič drugače!
Na zalogi celoten sortiment LEGO in vse novosti KOCH na Glavnem trgu

25 ELEKTROTEHNE LET LJUBLJANA

SONCE

vidi 5,33
zaide 17,15

LUNA

vidi 4,12
zaide 17,09

Prognostična karta za 29. sept. 1970 ob 0,7. uri

Vreme in temperatura za 28. sept. 1970

Kraj	vreme ob 7 uri	°C	vreme ob 13 uri	°C
Ljubljana	oblačno	7	jasno	13
Planica	oblačno	7	jasno	13
Brnik	oblačno	5	poloblačno	13
Kredarica	jasno	0	jasno	14
Maribor	poloblačno	8	jasno	14
Si. Gradec	megla	6	jasno	15
Celje	megla	6	jasno	15
Novo mesto	megla	3	jasno	15
Koper	jasno	13	jasno	21
Reka	jasno	15	jasno	21
Ptuj	jasno	11	jasno	22
Hvar	—	—	poloblačno	21
Puljorovnik	jasno	14	jasno	24
Zagreb	megla	3	jasno	13
Beograd	jasno	7	oblačno	13
Sarajevo	oblačno	5	oblačno	13
Titograd	jasno	15	jasno	22
Skopje	jasno	15	jasno	17
Celovec	oblačno	9	jasno	16
Gradec	poloblačno	2	jasno	15
Dunaj	jasno	4	jasno	13
Benetke	oblačno	14	jasno	20
Milano	jasno	11	jasno	24
Genova	—	—	jasno	14
München	—	—	jasno	20
Zürich	—	—	jasno	14
Rim	jasno	9	jasno	25
Pariz	jasno	9	jasno	25
Berlin	jasno	5	jasno	13
Stockholm	—	—	jasno	24
Moskva	oblačno	3	oblačno	6

Napoved za danes:

SLOVENIJA
Pretežno jasno, zjutraj in dopoldne v nižinah megla ali nizka oblačnost. Najnižje nočne temperature med 2 in 5, v Primorju 12, navšje dnevne okoli 16, v Primorju malo nad 20.

JUGOSLAVIJA
Precej jasno.

VREMENSKA SLIKA
Večji del Evrope je v območju visokega zračnega pritiska. Od severa doreka pri vzhodne Alpe in Balkan se naden zrak. Izgledi za sredo: Vreme se še ne bo spreminilo.

Temperatura morja

Senj 16, Šibenik, V. S. Koper 21, Palagruž, Lošinj 22, Hvar 23 stopinj Celzija

Občanov barometer

Lasulje žro posel

Ciril Traven je eden tistih frizerskih mojstrov, ki gledajo na nega kote. Sam je v hite škarije več kot trideset let, zdaj pa vodi podjetje Brivnice in česalnice. Kot član izvršnega odbora zveze frizerskih mojstrov Jugoslavije si je nadel še skrb za strokovno izobraževanje kadrov. »Frizer je kot zdravnik, ki mora biti na tekočem z novimi metodami, sicer ni uspešen.«

- Kako uvažate nove metode?
- »Prihajajo tečaje in tekmovanja ter posredujejo strokovne revije.«
- Kaj pa tisti, ki ne gredo v tečaje?
- »Se morajo pač sami pobirgati, da stopajo v koraku s časom.«
- Je frizerjev preveč?
- »Znači se jih od 500 do 600 letno, potrebujemo pa jih 150.«
- Zakaj je poklic privlačen?
- »Je lep in že prvi dan pade denar v žep.«
- Je poklic tudi donosen?
- »V zadnjem času se je popraviilo. Sicer pa je vse odvisno od lokacije in strank.«
- Kakšno je bilo frizerstvo pred 35 leti?
- »Morda se je doigo držala, ženske pa so hodile enkrat ali dvakrat na leto k frizerju.«
- Razlika med večeršnjim in današnjim vajencem?
- »Včasih je veljalo: vrag je hotel biti vse, samo vajenec ne.«
- In danes?
- »Danes so gospodje.«
- Kakšna je nova linija pričesek?
- »Kratka in kodrasta bodisi v obliki avstrijske kro-ne, italijanske sirio ali pariške detelje.«
- Je pričeska »Napoleon« že za nami?
- »V modi da, na ulici pa še ne.«
- Sino v Ljubljani na tekočem z modo?
- »Nekoliko capljamo za njo.«
- V modi so lasulje, kaj pa pri nas?
- »Zunaj se pritožujejo, da lasulje žro posel, pri nas tega še ne čutimo.«
- Ste vi pristaša lasulj?
- »Sem za naravne lasulje, je več dela.«
- Od kod lasje za lasulje?
- »Vsa Evropa nese indijske lase.«
- Kaj ovira naše frizerstvo?
- »Druga kozmetična sredstva.«
- Ste že našli zamenjavo za izgubljeni lokal v Lenu?
- »Ne, ker na licitacijah vedno propademo zaradi pomanjkanja denarja.«
- Bi radi lokal na ploščadi Borisa Kraigherja?
- »Bi, če bi imeli dobrega strica, ki nam bi bil pravičen podariti denar.«
- Ali ni to sklad za pospeševanje obrti?
- »Nudi nam drobtine, ki jih pobira od trgovine in gostinstva.«
- Kakšno past ste pripravili vajencem delavcu?
- »Zakaj je storitvena obrt, čeprav družbena, zapostavljena pri dolgoročnem kreditiranju?«

Ciril Traven odgovarja Ivan Brumen, vodja službe za storitveno dejavnost pri gospodarski zbornici Slovenije: »V sedanji sistem kreditiranja investicij v osnovne naložbe ni vključena ob storitvena, temveč tudi proizvodna družbena obrt. Načelno ovir ni, vendar si krediti zaradi sedanjih kreditnih pogojev ne more priložiti. Predvidevamo, da bo srednjeročni načrt razvoja gospodarstva od leta 1971 do 1975 zagotovil posebne kredite za obrt.«

ALBINA PODBEVSEK

RAZSTAVA KOPIRNIH STROJEV — Včeraj dopoldne so v prostorih zastopstva inozemskih trgov Commerce odprli razstavo kopirnih in tiskarskih strojev delniške družbe Rank Xerox. Na sliki: direktor podjetja Commerce Jože Penca bere pozdravni nagovor.

Foto: E. Selhaus

Milijoni v ognju in dimu

Škoda zaradi požarov narašča, čeprav število požarov ne

LJUBLJANA, 28. sept. Ognjeni zubli leto za letom pohlepneje segajo po premoženju gospodarskih organizacij. Število požarov sicer bistveno ne raste, več pa se škoda. Pri ocenjevanju navadno štejemo v škodo samo tisto, kar je pogorelo, ne upoštevamo pa vseh posledic požara.

Posledice požara pa so velikokrat večje kot sam požar. Oddelki v tovarni so kot veriga: če manjka en člen, verige ne moremo skleniti. Če zgori en sam oddelk, mora proizvodnja zaostati. Temu sledi, da gospodarska organizacija ne more izpolniti proizvodnih načrtov, pogodb in drugih obveznosti. Tako mora plačevati penale in delavce, ki ostanejo brez dela.

Lani je bilo v Jugoslaviji deset tisoč požarov. V Sloveniji so jih našli 1306. Največ so požari opustošili v Srbiji, takoj za Srbijo je Slo-

venija za več kot 61 milijoni dinarjev škodo. Letos bo škoda verjetno še večja zaradi dveh velikih požarov v Kopru in Novem mestu, ki sta skupaj požarila skoraj petdeset milijonov dinarjev.

Večji požari od leta 1964 so bili v Hidroelektrarni v Dravogradu, v usnjarni v Šoštanju, v skladišču Loške tovarne hladilnikov v Skofiji Loki, v lesno-industrijskem obratu v Kočevju, v tovarni čevljev Jadran v Mirni pri Novi Gorici, v kombinatu lesne industrije v Logatcu, v tekstilni tovarni Prebold, v izdelniški tovarni Koroskem, v skladišču Prehrane v Ljubljani ter v pristanšču v Kopru.

Najbolj pogost vzrok požar-

rov je nepazljivost ali malomarnost. Na drugem mestu so otroci, ki zanetijo požar v igri, sledi elektrika in gradbene pomanjkljivosti. Da pa se veliko vžigov razraste v požar, je krivda tudi slabo organizirana gasilska služba.

A. PODBEVSEK

Nova obrambna črta

Utegne se zgoditi, da bodo ljubljanski potrošniki vseh vrst našli možnost zavarovati sami sebe. Obramba pred trgovino in najrazličnejšimi ustanovami in službami, ki beselo potiskajo nemočnega občana, stoji v potrošniških glavih že dolgo časa. No, v sredini se ti potrošniki dobili še malo politično podporo, kot se temu splošno veljavno reče.

Bodo Kovac je na seji predsedstva mestne konference SZDL predlagal, naj bi začeli razmišljati o tiskovni organizaciji ljubljanskih potrošnikov, kakršno že imajo, recimo, v Beogradu. V mislih je imel tamkajšnje konferenco potrošnikov.

Čeprav je bila sejna razprava v celoti zelo oddaljena od neposrednih potrošniških koristi, pa je Kovaceva ideja očito je padla med stranke in ne v rodo. Predsednik mestne konference SZDL inž. Drago Lipič je namreč na koncu seje dejal, da bodo morali o morebitni ustanovitvi potrošniških komisij najprej temeljito razmisliti v ljubljanskih občinskih in mestnih službah. Zbrati bo treba posebno delovno moštvo, ki bo zadevo pretehtalo s strokovno platjo. Šele potem bo socialistična zveza rekla o tem odločitveno besedo.

Ampak, prepričani smo, da bi jo hoteli potrošniki precej slišati.

P. ŽAGAR

Kovinski sprevedniki

LJUBLJANA, 28. sept. — Podjetje Ljubljana-transport bo v prihodnjih petih letih porabilo okrog 40 milijonov dinarjev za modernizacijo mestnega prometa. Čez dve leti bodo opustili trolejbusne in jih nadomestili s »krapanji«, ki lahko sprejmejo veliko več potnikov. Do leta 1975 naj bi bilo v mestnih avtobusih v Ljubljani in na Jesenicah 22 tisoč sedežev.

V načrtih imajo tudi to, da bi postopoma namestili v avtobuse avtomate za prodajo vozovnic. Avtomati naj bi začeli spodbirati sprevodnike čez štiri leta. P. A.

Zgorelo gospodarstvo posloje

IVANČNA GORICA, 28. sept. — Danes približno ob treh dopoldne je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju Alojza Skufce v Ivančni Gorici. Ogenj je med drugim uničil približno 20 ton sena, nekaj pršenice in več poljedelskih strojev. Gmotne škode je po prvih cenitvah za približno 100.000 dinarjev. Požar so gasili ljubljanski poklicni gasilci in ekipe gasilskih društev iz okolice. Gospodarsko poslojje je sicer pogorelo do tal, vendar se je gasilec posrečilo zavaruati stanovanjsko hišo in druga gospodarska poslopja, ki so bila v nevarnosti. Iz go-rečega poslopja so domači rešili samo živino. Vozroka požara še niso ugotovili.

J. H.

Cerkniško jezero presiha

Cerkniško jezero spet presiha. Voda teče v požiralnike in, če ne bo v nekaj dneh dežja, bo jezero spet suho. Dva velika požiralnika, Vodno in Rešetno, sta že skoraj suha. Letos je jezero pred slabim mesecem že enkrat presahnilo.

J. P.

Knjiga v petih minutah

Razstava sodobnih kopirnih strojev

LJUBLJANA, 28. septembra — Včeraj dopoldne so v poslovnih prostorih zastopstva inozemskih trgov Commerce odprli razstavo tiskarskih in kopirnih aparatov delniške družbe Rank Xerox. Razstavo je odprl britanski veleposlanik v Jugoslaviji Terence Garvy, udeležili pa so se jo britanski konzul Dobbs, podpredsednik skupščine mesta Ljubljana Sergej Vošnjak, šef oddelka družbe Rank Xerox za vzhodno Evropo Gordon Planner, direktor podjetja Commerce Jože Penca ter več naših in tujih poslovnih moč.

Na razstavi so pokazali različne kopirne aparate za kopiranje in razmnoževanje listin, knjig, mikrofilmov, tehničnih risb in podobno. Kakor je povedal veleposlanik Garvy, imajo stroji veliko prednost v tem, da prihranijo čas in olajšajo delo. Rank Xerox ima sedež v Londonu ter je last britanske organizacije Rank in ameriške družbe Xerox. Oddelki za vzhodno Evropo sestavljajo 60 inženirjev, priložnih tehnikov in njihovih sodelavcev.

Poleg prodaje kopirnih aparatov skrbi Rank Xerox tudi za njihovo vzdrževanje in popraviljanje s servisnimi skupinami po posameznih državah.

Med razstavljenimi aparati je tudi tiskarski stroj 1860, ki dela odtise velikosti izvornika ali pa pomanjšane. Razen tega dela še matrice in maske za tisk v večjih nakladah, lahko pa ga uporabljamo tudi za obnavljanje starih risb in za izboljšavo gostote pri mikrofilmiranju. Ker so ta in podobni stroji popolnoma avtomatizirani, je seveda njihova cena precej zaslajena.

A. A.

Peticijski Novosadčanov

NOVI SAD, 28. sept. (Tanjug). Prvega oktobra se bo pred novosadskim okrožnim sodiščem začela razprava proti Dragu Miloviću, ki je 19. septembra lani z revolverjem ubil Radosava Arsenova.

Proces, ki je v Novem Sadu in okolici zbudil veliko zanimanje, je dokaj nenavaden. Sodišču je namreč 4500 bivalec Novega Sada in okoliških krajev poslal peticijski list, v kateri opozarjajo, naj upoštevajo, da je bil Arsenov znani nasilnež in pretepač in da je Milović zagrešil zločin v obrambi, saj ga je pred tem Arsenov žalil in napadel. Sodišču predstavlja sodnik Nikola Aksestijević, obtoženega pa brani znani beograjski odvetnik dr. Jovan Vukčević.

Čez cesto v smrt

JESENICE, 28. sept. — Na Hrušici je dopoldne osebnim avtomobil, ki ga je vozil 23-letni Charles Hansen iz ZDA, zbil 56-letno Marjoto Šauli s Hrušice, ko je prečkala cesto. Zaradi hudih poškodb je popoldne v jesenjski bolnišnici umrla.

L. S.

Naši moško truplo

V nedeljo ob 8.15 uri so v morju, pri avtokampu v Luciji pri Portorju, našli neznan moško truplo. Komisija tukušnje uprave javne varnosti, ki si je tudi ogledala, je ugotovila, da pri sebi nima nobenih dokumentov, na podlagi katerih bi truplo lahko identificirali. V žepih so našli nekatere kovance, di-

narjev in pfitenigov, na roki pa moško uro znamke »Elide«-automat.

Opis trupla: mlajši moški, star 20 do 25 let, visok 180 centimetrov, srednje razvit, ovalnega obraza, temne polti, rjavih oči, temnokostanjevih, kratkih, kodrastih las, z dolgimi zalisic, oblečen v drap najlon veterini jopič, svetlo plavo srajco, rjave, dolge letne hlače s hladnim robom, obut v nizke temnozrjavne čevlje, z gumijastim podplatom na katerem je napis »salamander«.

Kdor bi kaj vedel o utopljencu, naj nemudoma sporoči najbližji postaji milice ali UJV Koper.

Obtoženi so vohunstva

Peter Rullmann, Jovan Trkulj in Hilm Tači se bodo morali zagovarjati pred beograjskim vojaškim sodiščem

BEograd, 28. sept. (Tanjug). Pred vojaškim sodiščem v Beogradu se je danes začela razprava proti dopisniku hamburškega lista »Spiegel« Petru Rullmannu, tehničnemu risarju Jovanu Trkulju, ki je zaposlen pri JLA, in dopisniku prištinske »Rilindije« v Beogradu Hilmiju Tačiju. Obtoženi so vohunstva — daso zbirali vojaške, gospodarske in politične podatke, ki sodijo med državne tajne.

Med današnjo razpravo je sodišče ugotovilo rojstne podatke obtoženih in upoštevalo predloge strank glede nadaljnjega poteka procesa. Obtoženi in njihovi zagovorniki so prosili, naj sodni zbor določi namesto izvedencev, ki so sodelovali med preiskavo, nekatere nove. Predlagali so tudi, naj bi glavno razpravo odložili, tako da bi imeli dovolj časa za pripravo obrambnega gradiva in zbiranja podatkov, s katerim naj bi ovrgli nekatere hvalavde obtožbe. Tožilec podpolkovnik Ljubomir Drakulović pa je predlagal, naj bi glavna razprava ne bila javna. To bi lahko škodovalo varnosti države, saj sodijo dokazi in navedbe obtožbe med zaupne podatke, ugotovitve in ocene, ter so izredno pomembni.

Obtoženi in njihovi zagovorniki so temu predlogu tožila nasprotovali, češ da ne gre za gradivo, ki ne bi bilo tako ali drugače dostopno javnosti in ki že ne bi bilo objavljeno. Sodni zbor je upošteval nekatere druge predloge strank in se nato umaknil na krajše zasedanje.

Sodišče je pod predsedstvom polkovnika Jova Matkovića sklenilo, da bodo Rullmannu, Trkulju in Tačiju sodili brez navzočnosti občinstva. Vztrajalo je pri tem, da obtožba vsebuje toliko zaupnega gradiva, da bi med razpravo lahko prišla v javnost pomembne tajnosti, kar bi ogrozilo varnost države.

Sodišče je tudi zavrnilo prošnjo obtoženih in njihovih zagovornikov, naj bi glavno razpravo odložili, pri tem pa je opozorilo, da ob tožbenih pravočasno, kot določa zakon, poslali obtožbo in da je ves postopek potekal po zakon-

skem roku. Zavrnili so tudi zahtevo veleposlanstva ZRN v Beogradu, da bi v primeru, če bi razprava potekala brez prisotnosti občinstva, lahko poslali kot opazovalca šefa konzularnega oddelka ali njegovega stalnega namestnika. Po določilih našega kazenskega zakonika se lahko razprav, ki niso javne, udeležijo le mož in žena obtoženega ali njegovi bližnji sorodniki.

Trčenje avtomobilov

MARIBOR, 28. septembra. Na hockem Pohorju se je včeraj dopoldne pripetila nesreča, pri kateri je voznik osebnega avtomobila Anton Valh iz Maribora vozil iz Hoč proti hockemu Pohorju. V ostrem levem ovinku je zapeljal po levi strani in sekal oboje. Z nasprotni strani pa je takrat pripeljal voznik osebnega avtomobila Maksimilijan Serbenc iz Gradca. Pri trčenju obeh avtomobilov se je Valh poškodoval, medtem ko cenijo škodo na obeh vozilih približno za 10.000 dinarjev.

N. S.

V avtobusu 554 zlatnikov

Zaradi suma tihotapstva se bodo zagovarjali pred sodiščem

MARIBOR, 28. sept. Poročali smo že o uspešni akciji kriminalistične službe UJV Maribor. Tretjega septembra popoldne so pregledali na avtobusni postaji na glavnem trgu avtobus podjetja Croatiastrans, ki vozi na progi Gradec—Zagreb. Takrat smo zapisali, da so zadržali štiri osebe.

Danes nam je preiskovalni sodnik mariborske okrožne sodišča Božidar Boezio na našo prošnjo posredoval podatke o tej zadevi in povedal, da so uvedli preiskavo zoper 35-letnega Joža Penava, soferja podjetja Croatiastrans, zoper 39-letnega Duška Lambasa, soferja podjetja Croatiastrans, ki je vozil zoper 33-letnega Toma Bariča, sprevednika podjetja Croatiastrans in zoper 33-letno Višnjo Puljek, tehnično risarico brez zaposlitve, ki je bila potnica v avtobusu. Preiskavo zoper te osebe so uvedli zaradi utemeljenega suma, da so organizirali prenašanje blaga čez mejo.

Jože Penava je bil osumljen, da je v avtobusu pripeljal 554 zlatnikov. Razen tega so uve-

li avtomobilske dele v vrednosti približno 60.000 dinarjev. Med njimi so bile velike količine žebričkov za gume. Sprevednik Barič je kupil nekatere avtomobilske dele po naročilu raznih Zagrebčanov. Marija Brekalo ima pet ne-
preskrbljenih otrok. Obtožila je kupila delno za preprodajo, delno pa za preureditev oblačil za svoje otroke.

Pri pregledu nekaterih avtobusov podjetja Croatiastrans v Zagrebu so odkrili osem skrivnih »bunkerjev« za prevoz tihotapstva blaga. Samo v Penavinem avtobusu so bili trije taki bunkerji. Jože Penava je bil že leta 1967 kaznovan pri mariborski carinarnici s 3600 dinarji, ker je v tovarnjaku podjetja Croatiastrans poskušal pripeljati prek carinske črte 11 tiskarskih aparatov za avtomobile, 11 anten, 11 priborov za namestitve anten in nekatere druge predmete.

N. S.

PODEL POMOR GOLOBOV — V nedeljo popoldan je neznanec z zastrupljeno koruzo zavaljal jati golobov v parku pred sodno palačo v Ljubljani. Predstavniki društva za varstvo živali je na to nehumano dejanje opozoril dežurni milničnik. Povedal je, da je poginilo po njegovi oceni blizu 50 golobov. Hkrati je dežurni milničnik, za kar mu gre vsa zahvala, preprečil tudi nadaljnjo zastrupitev: takoj je poklical podjetje Snago, ki je odstranilo preostali del zastrupljene koruze in pomorjence ptice. Društvo za varstvo živali poziva vsakogar, ki bi kaj vedel o zastrupljevalcu golobov, da to javi na društvo ali pa na postajo milice na Prešernovi 18. Poginule golobe je med drugim fotografirala tudi neka skupina turistov, ko je po ogledu sodne palače zagledala gručo ljudi ob zastrupljenih golobih!

Foto: E. Selhaus

Ljubljanska kronika

PREBIVALSTVO

Rojstva — V soboto in nedeljo se je v obeh porodnišnicah rodilo 24 deklet in 18 dečkov. Oba najtežja novorojenčka sta zagledala luč sveta v mestni porodnišnici: punčka je zbrala 4150 gramov, rekord med fantki pa 50 gramov več.

Poroke — V soboto je na Magistratu imenjalno zlata obročka kar 78 parov mladoporočencev, jutri pa bodo sklenili 5 zakonskih zvez.

Pogrebi — Na Zalah se bodo popoldne svojci poslovili od Ivane Vrtačnik, 32-letne gospodinjice (ob 13.15), Franciške Mole, 80-letne upokojenke (ob 14.30), Ivane Kogovšek, 85-letne upokojenke (ob 15.15), Mare Umek, 59-letne gospodinjice (ob 16. uri), Lea Vidmarja, 45-letnega uslužbenca (ob 16.45) in Ivane Krajnc, 72-letne upokojenke (ob 17.15).

Sto metrov do sosedske sloge

Alko za integracijo z oddaljeno nevesto, za integracijo z sosedi pa ne

Ob vesteh, da se bo podjetje Alko združilo s podjetjem Fructal iz Ajdovščine, je na zadnji seji skupščine občine Ljubljana-Siška eden izmed odbornikov postavil vprašanje, ali kolektiv (Alko) lahko preze koristi širše družbene skupnosti in dela po svoje. Šišenski občinski moški namreč ne razumejo, zakaj se Alko že več let upira združitvi ali poslovno-tehničnemu sodelovanju s podjetjem Slovenjvino, ki je njihov neposredni sosed: Alko ima sedež na Frankopanski 9, Slovenjvino pa na Frankopanski 11.

Za mnenje o tem, če več let starem sporu med sosedma smo povprašali Da-

nila Sbrizaja, predsednika občine Šiška.

»Občina si že več let pri-

deva, da bi se podjetji Alko in Slovenjvino združili.

Zoper združitve je bilo vedno

podjetje Alko, ki je zavrnilo tudi predlog o poslovnem in tehničnem sodelovanju. Kljub dokazom o širšem družbenem pomenu sodelovanja med Alkom in Slovenjvino se je kolektiv podjetja Alko pred kratkim z veliko večino odločil, da se bodo združili z ajdovskim Fructalom.

Obe podjetji imata svoje prostore v šišenskem okolju, ki je zelo na gosto posidano, možnosti razširitve dejavnosti na tem območju ni. Vsako podjetje ima svoje upravno poslovanje, svoja skladišča, svoje ... Alko ima, na primer polnilnico, ki je izkoriščena samo 40-odstotno, Slovenjvino pa potrebuje novo polnilnico. Še obilo je razlogov, ki narekujejo, če že ne združitve pa vsaj sodelovanje Alka in Slovenjvina. Ni mi jasno, zakaj 159-članski kolektiv podjetja Alko ne upošteva koristi širše družbene skupnosti in ni voljan sodelovati z Slovenjvino, ki ima 1.687 zaposlenih.

Odborniki so zahtevali, naj pošlje predsedstvo občine kolektivno podjetje Alko odprto pismo z vprašanji, zakaj nočejo sodelovati s samo 100 metrov oddaljenim sosedom.

Poslali ga bomo.

M. B.

OCENJEVANJE PSOV V TIVOLJU — V nedeljo so imeli v Tivolju sestanek najbolj zlahtni ljubljanski psi in kužli. Zbrane so bile vse pasme s krajšimi in daljšimi rodniki. Stevilno so bili zastopani škotski in nemški ovčarji, šarpanci, snavevci, boksarji, newfundlandci in drugi. Na tem sestanku je bilo precej burno. Tu in tam kak pretep, pa tudi kak zaljubljen pogled.

Foto: E. Selhaus

OGLAŠUJTE V DELU

JESENSKA PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE

Krompir — beli	0,90 din/kg
Paprika — šorok-šerl	2,40 din/kg
Grozdje — Afusali	3,00 din/kg
Hruške — sorte	3,00 din/kg
Jabolka — sorta	2,00 din/kg
Cebula	2,10 din/kg
Cesen	6,60 din/kg

Rok prodaje do 15. oktobra 1970.

VSE PRODAJNE ENOTE

emona ljubljana

EP MARKET